

*Partidul și poporul, într-o firească unitate de cuget și simțire, aduc aleasă
cinstire cîrmaciului destinului național, rostind din adîncul inimilor*

LA MULȚI ANI ÎN SĂNĂTATE TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

la împlinirea a 50 de ani de activitate revoluționară și aniversarea zilei de naștere

Glorie Eroului României socialiste!

Conștiința vie

a națiunii române

Întregul nostru partid și popor aduc un vibrant omagiu de recunoștință și dragoste fierbinte celui mai stimat și iubit fiu al națiunii române, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cu prilejul aniversării a 50 de ani de activitate revoluționară și a zilei de naștere.

Apresiasi marile calități de înflăcărat patriot, de militant și de conducător comunist, vasta experiență politică dovedită în îndelungată și eroică sa activitate revoluționară, partidul și poporul i-au încredințat tovarășului Nicolae Ceaușescu cea mai înaltă răspundere în conducerea supremă a partidului și a statului.

Astăzi, în lumina anilor care au trecut, dar și ai anilor ce vor să vie, se poate aprecia cât de fericită a fost această alegere de importanță istorică, decisivă pentru prezentul și viitorul poporului român, care a dat un impuls fără precedent întregii dezvoltări politice, economice și sociale, inaugurind perioada cea mai fertilă în împliniri a patriei noastre.

Înfăptuirile remarcabile obținute în noua epocă inaugurată de Congresul al IX-lea al partidului au asigurat creșterea în ritm rapid a producției materiale, a productivității muncii, a venitului național, a întregii avuții naționale. Țara noastră este astăzi mai bogată, în plin progres și înflorire materială și spirituală.

Este o realitate incontestabilă, un adevăr înscris pentru totdeauna în istoria României, faptul că anii de cînd tovarășul Nicolae Ceaușescu se află în fruntea partidului și statului reprezintă perioada marilor transformări innoitoare, politice, economice și sociale ale patriei noastre socialiste.

Promovind conducerea științifică a întregii vieți politice și economice, strîns legată de practica socială, acțiunea revoluționară, forta previzibilă și deosebita mobilitate dialectică a tovarășului Nicolae Ceaușescu s-au transformat întotdeauna în programe concrete de dezvoltare, de progres și civilizație a țării.

În gîndirea teoretică și acțiunea practică a tovarășului Nicolae Ceaușescu progresul social-economic se află într-o tot mai strînsă conexiune cu nivelul științific la care se desfășoară opera de construcție a socialismului. Prin însăși natura ei, societatea socialistă obligă la cunoașterea

(Continuare în pagina 5)

Academician profesor
MANEA MĂNESCU

S-aveți în suflet numai lumină,

Ca în lumină toți să trăim,

Pentru lumină și libertate,

Noi, astăzi, vă mulțumim!

Anul XXXII (1432)

Vineri 21 ianuarie 1983

IN PAGINILE OMAGIALE ALE REVISTEI : ● Eroii Muncii Socialiste Gheorghe Buruc și Dumitru Tudose ● dr. ing. Corneliu Răuță ● prof. dr. Gheorghe Cazan ● Andrei Neagu ● Poliana Cristescu ● Ioan Jinga ● prof. dr. Constantin Arseni ● prof. dr. Lórincz László ● acad. prof. Ștefan Pascu ● general-locotenent Victor Stănculescu ● Constantin Oancea ● Ion Brad ● Gheorghe Vitanidis ● Viorel Mărginean ● Vasile Nicolescu

„Viața demonstrează cu putere că numai dezvoltarea forțelor de producție asigură condițiile necesare pentru ridicarea nivelului de trai al poporului, pentru progresul științei, învățămîntului, culturii, pentru un grad superior de civilizație al întregii societăți; numai pe această bază se asigură întărirea forței materiale și spirituale a patriei, independența și suveranitatea ei”.

Vizita de lucru a tovarășului Nicolae Ceaușescu în unități industriale din Brașov

În această primă lună a anului 1983, cînd colectivele de muncă, însuflețite de îndemnul cuprins în Mesajul adresat de conducătorul partidului și statului nostru, cu prilejul Anului nou, tuturor cetățenilor patriei, acționează cu abnegație și dăruire pentru îndeplinirea neabătută a hotărîrilor Congresului al XII-lea și ale Conferinței Naționale ale partidului — documente ce constituie un program de intensă și rodnică activitate consacrată progresului și prosperității continue a României socialiste — tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a făcut o vizită de lucru în municipiul Brașov. Conducătorul partidului și statului a fost însoțit de tovarășul Gheorghe Oprea, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim viceprim-ministru al guvernului, precum și de tovarășul Marin Enache, membru supleant al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim-secretar al Comitetului județean Brașov al P.C.R.

Este cunoscut că în ultimii 18 ani, perioada cea mai fertilă, cea mai bogată în împliniri din istoria României, municipiul și județul Brașov au cunoscut, asemenea întregii țări, o puternică dezvoltare pe toate planurile, datorită politicii partidului, concepției inovatoare, atotcuprinzătoare și de largă perspectivă promovate cu fermitate revoluționară de secretarul general al partidului, președintele Republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Tradițiile industriale și potențialul tehnic ale Brașovului au fost puse în valoare și amplificate în cadrul vastului proces de industrializare a patriei. În acest sens, este semnificativ faptul că județul realizează astăzi 6,7 la sută din volumul total al producției industriale a României, ocupînd în această privință locul al doilea, după Capitală, și impunîndu-se ca primul furnizor de tractoare, autocamioane, coloranți, pigmenți organici, motoare cu ardere internă, rulmenți și alte produse, destinate atât pieței interne, cit și exportului.

Tocmai pornindu-se de la locul important pe care județul îl deține în ansamblul economiei naționale, noua vizită a tovarășului Nicolae Ceaușescu, care reprezintă a 25-a întâlnire de lucru a secretarului general al partidului cu oamenii muncii din Brașov, a prilejuit o analiză aprofundată, exigentă atît a realizărilor obținute, cit și a posibilităților și căilor prin care industria brașoveană poate să-și aducă o contribuție sporită la realizarea prevederilor actualului cincinal. În acest scop, în cadrul recentului dialog de lucru purtat de secretarul general al partidului cu reprezentanții organelor locale de partid și de stat, cu muncitorii și specialiștii, au fost examinate temeinic și stabilite măsuri concrete, eficiente, menite să asigure îndeplinirea integrală a sarcinilor de plan pe anul 1983.

Preșa cotidiană publică în aceste zile chemările la întrecerea socialistă pe anul 1983. De la Conferința Națională a partidului, este primul eveniment economic major ce marchează trecerea efectivă la îndeplinirea obiectivelor dezvoltării economico-sociale în perioada actuală.

Toate acțiunile înscrise în aceste chemări converg spre îndeplinirea obiectivului fundamental al etapei în care ne aflăm — realizarea a ceea ce îndeobște numim o nouă calitate a muncii și a vieții în toate domeniile. Pe primul plan este situată îndeplinirea sarcinilor prioritare prevăzute în programele adoptate de înaltul forum al comuniștilor: dezvoltarea mai rapidă a bazei energetice și de materii prime, precum și a producției agricole, reducerea continuă a consumurilor materiale, de combustibil și energie, accentuarea factorilor intensivi în întreaga activitate economică, ridicarea calității produselor și a serviciilor, creșterea exportului, sporirea substanțială a productivității muncii, creșterea eficienței economice, vizîndu-se o activitate rentabilă în toate domeniile. La numai o lună de la Conferința Națională a partidului, clasa muncitoare, țărînimea, intelectualitatea autentică prin aceste angajamente caracterul realist al prevederilor de dezvoltare economico-socială a țării, dîndu-ne certitudinea progresului neîntrerupt al societății românești.

Nu este singura.

Încă din primele zile ale anului, în uzine, fabrici, secții sau ateliere, în grăzile de producție sau fermele agricole, în institutele de cercetare științifică, peste tot unde pulsează activitate productivă, concomitent cu preocuparea pentru îndeplinirea ritmică a indicatorilor de plan, au loc ample dezbateri ce antrenează cu asiduitate producătorii de bunuri materiale. Este trecută în re-

Și de astă dată, colectivele de oameni ai muncii din întreprinderile vizitate au beneficiat de prețioasele indicații și orientări date la fața locului de conducătorul partidului și statului nostru. Astfel, la Întreprinderea de autocamioane, tovarășul Nicolae Ceaușescu a cerut conducerii întreprinderii, întregului colectiv să acționeze cu toată energia pentru realizarea, pînă la finele trimestrului trei, a 2000 de combine C6P, pentru fabricarea a 4000 de motoare de 360 CP, precum și a tuturor produselor înscrise în planul pe acest an. S-a indicat, totodată, să se ia toate măsurile tehnice și organizatorice pentru îndeplinirea integrală a sarcinilor la export. La Întreprinderea mecanică nr. 2, puternică unitate industrială a Brașovului și a economiei naționale, secretarul general al partidului a cerut să se realizeze ritmuri mai mari de creștere a producției, să se acorde o atenție sporită realizării de mașini și agregate de mare tehnicitate și productivitate. O mare atenție a fost acordată, pretutindeni, problemei privind reduce-

rea importurilor. Astfel, la Întreprinderea „Hidromecanica”, una din cele mai vechi unități constructoare de mașini din țara noastră, tovarășul Nicolae Ceaușescu a indicat conducerii întreprinderii și ministerului de resort să acționeze în continuare pentru grăbirea procesului de asimilare a unor reperi sau subsansamble care se aduc încă din import, pentru extinderea procesului de realizare a unor piese prin recondiționarea anumitor reperi din componența instalațiilor scoase din funcțiune. S-a cerut, de asemenea, să se aibă în vedere reducerea continuă a consumurilor specifice de materii prime și materiale și generalizarea unor tehnologii moderne care s-au dovedit eficiente în procesul de producție. În cadrul vizitei la Întreprinderea de construcții aeronautice s-a cerut, de asemenea, să se accelereze procesul de asimilare și integrare a fabricației de noi produse în vederea reducerii efortului valutar.

În toate unitățile cuprinse în itinerarul vizitei, cei prezenți l-au asigurat pe tovarășul Nicolae Ceaușescu că vor depune

eforturi susținute pentru îndeplinirea exemplară a indicațiilor date pe parcursul vizitei sale de lucru, pentru îndeplinirea la toți indicatorii a prevederilor de plan pe 1983, pentru realizarea unor produse cu performanțe tehnico-funcționale cit mai înalte și competitive pe piața externă.

Desfășurată în preajma unei scumpe sărbători pentru țară, pentru întregul popor — omagierea a 50 de ani de activitate revoluționară a tovarășului Nicolae Ceaușescu și aniversarea zilei sale de naștere —, vizita în unități brașovene a constituit pentru toți cei ce trăiesc pe aceste meleaguri un fericit prilej de a exprima, direct și cald, celui mai iubit și stimat fiu al poporului, sentimentele lor de nețărmurită dragoste, stimă și recunoștință, împreună cu urarea fierbinte de viață îndelungată, în deplină sănătate și putere de muncă, de ani mulți în fruntea partidului și statului, spre binele și fericirea poporului, spre gloria și măreția României socialiste.

ION D. GOIA ■

viză activitatea anului precedent, cu succesele și insuccesele ei, cu reușitele, dar și cu definirea exactă a cauzelor care au frînat desfășurarea ritmică a producției. Se definitivează programele pentru acest an, punîndu-se accent pe acoperirea cu comenzi a capacităților de producție, stabilirea surselor de aprovizionare și organizarea mai bună a producției și a muncii, pe căile de valorificare superioară a materiilor prime și a materialelor, a energiei și combustibililor care să asigure peste tot o activitate rentabilă, încheiată cu beneficii. Chiar chemările la întrecerea socialistă pe anul 1983, pe care le aminteam, își au

menilor muncii la conducerea unităților economice, a instituțiilor științifice, cultural-educative, a unităților administrativ-teritoriale, a întregii societăți. În toate întreprinderile și centralele industriale, în alte unități socialiste funcționează consiliile ale oamenilor muncii; au fost instituționalizate adunările generale ca foruri supreme de conducere colectivă; prin promovarea noului mecanism economico-financiar, autoconducerea muncitorească a devenit principiu de conducere a societății, în concordanță cu cerințele conducerii unitare. Ea asigură cadrul corespunzător ca toți oamenii muncii în calitatea lor de pro-

din aceste adunări un moment într-adevăr esențial, cu mari și profunde înrîuriri asupra întregii noastre activități economice. Căci punctele esențiale ale ordinii lor de zi vizează tocmai răspunderea colectivă față de planul de dezvoltare economico-socială în strînsă legătură cu instrumentul de autogestiuie și autofinanțare care este Bugetul de venituri și cheltuieli. Analiza pe bază de bilanț a rezultatelor din anul trecut, asumarea angajamentelor proprii în întrecerea socialistă pe 1983 ca răspuns la chemările de întrecere pe rîmura; îmbunătățirea programului unitar de măsuri tehnico-organizatorice pe 1983; departajarea colectivă și individuală a celor ce s-au evidențiat prin contribuții deosebite la laturile pozitive ale activității și care vor primi distincțiile de frunzăși; aprobarea noului contract colectiv de muncă, în care angajamentele reciproce dimensionează concret răspunderile părților contractante privind realizarea indicatorilor cantitativi și calitativi și acțiunile de ordin social și cultural — toate acestea vor determina o profundă introspecție asupra modului în care a fost valorificat potențialul existent în anul de curînd încheiat, definînd, în același timp, strategia gospodăririi patrimoniului întreprinderii pentru a obține, în 1983, maximum de valoare utilă și de beneficii din resursele cheltuite.

Incontestabil, realizarea unei noi calități a muncii și vieții în societatea noastră — obiectivul fundamental spre care tindem — depinde într-o însemnă măsură și de răspunderea pe care oamenii muncii o vor manifesta, la aceste adunări generale, pentru cheltuielile și veniturile oricărei acțiuni economice înscrise în planul de producție în anul 1983.

VASILE BARAC ■

Forța democrației muncitorești

originea în aceste dezbateri și analize, în hotărîrile adoptate de oamenii muncii care-și exercită astfel dreptul la inițiativă și conducere.

Este cunoscută atenția ce se acordă în țara noastră participării directe a maselor la conducerea societății. Cu contribuția directă, determinată a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în țara noastră a fost creat un sistem unitar, unic în felul său, de conducere a țării de către popor, format din organisme larg reprezentative la nivelul unităților economico-sociale cit și la nivel național, care asigură participarea directă și permanentă a clasei muncitoare, a tuturor oa-

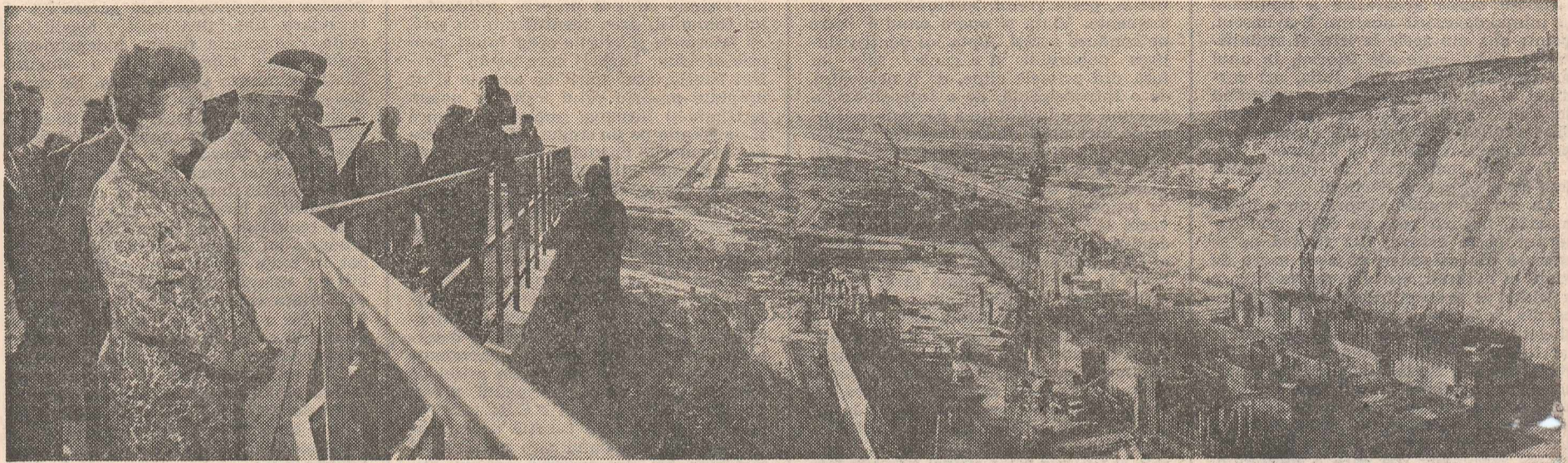
prietari, producători și beneficiari ai producției să participe direct și prin reprezentanții lor la organizarea și conducerea activităților productive și sociale, să îndeplinească în cadrul noului mecanism economico-financiar, autogestiuie, autofinanțarea și autoaprovizionarea, să manifeste inițiativă și responsabilitate în vederea fructificării cu maximă eficiență a părții din avuția națională ce le-a fost repartizată de către societate.

Unul dintre momentele de interes maxim ale acestui mecanism complex se consumă acum, cînd se desfășoară dezbaterile la nivel de subunități economice și se pregătesc adunările generale ale oamenilor muncii. Agenda de lucru, pe cit de bogată pe atît de importantă, face

„...istoria dezvoltării societății omenеști demonstrează că industrializarea este singura cale care duce spre progres și civilizație, spre ridicarea standardului de viață, asigură în fapt independența și suveranitatea națională.”

Ctitor al României moderne, chemat de istorie

Oaspete drag și sfetnic bun în uzina cu numele Libertății

Mare citadelă a muncii și a creației tehnice, întreprinderea „23 August” are cele mai profunde temelii să omagieze, la aniversarea a 50 de ani de activitate revoluționară, și a zilei de naștere a tovarășului Nicolae Ceaușescu, pe omul care a fost alături de muncitorii ei îndrumându-i și însuflețindu-i prin exemplul totalității sale dăruiri în toate momentele de izbândă industrială, în toate marile hotărâri și așezări de țeluri. La „23 August”, fiecare om l-a simțit pe conducătorul partidului și statului nostru aproape, în cel mai propriu înțeles al cuvintului, fiindcă, odată sau de mai multe ori în an, tovarășul Nicolae Ceaușescu a venit aici. În vizite de lucru, să decidă aproape de fapte, în chiar miezul faptelor, ce-i de făcut să fie mai bine. La „23 August”, într-un sector al Capitalei de tradiție muncitorească și revoluționară, înțelegi, mai clar ca oriunde în țară, că munca devotată și inteligentă face puterea.

„Disponem de tot ce este necesar — spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu — putem și avem forțele pentru a depăși greutățile ivite într-un sector sau altul. Să facem ca influențele crizei mondiale să se resimtă cât mai puțin în țara noastră, să asigurăm realizarea obiectivelor de trecere la un nou stadiu de dezvoltare, la o nouă calitate a muncii și a vieții”.

Că se poate, că avem și oamenii și capacitatea industrială pentru a depăși greul, ne-o arată sfârșitul anului 1982 la întreprinderea „23 August” din București, „mecanicul-șef al industriei noastre”, cum i se mai spune, ne-o arată începutul anului 1983. Și iată cum: întreprinderea — după mai mulți ani cu restanțe la indicatorii de plan — își îndeplinește și chiar își depășește planul, iar la exportul pe devize libere depășirile sînt de-a dreptul excepționale (257,5%).

Șeful de echipă Gheorghe Buruc construiește locomotive de 37 de ani. Și toți acești 37 de ani și i-a petrecut aici, ca ucenic la „Malaxa” mai întâi, ca muncitor la „23 August” mai apoi. A devenit membru de partid în 1945 și a lucrat, ca om de începuturi, la toate noile tipuri de locomotive, la secția „Montaj general”. Are,

ca mai, toți vîrstnicii cu ochi albaștri, un aer de om bun și de filozof, numai că blîndetea și negraba ce-o respiră ființa lui sînt un fel de a fi al energiei. Are o asemenea experiență, la oameni și la locomotive, încît își îngăduie să se poarte calm și sigur în orice împrejurări.

De-a lungul anilor, cu prilejul repetatelor vizite de lucru ale secretarului general al partidului în uzină, a avut posibilitatea să discute în termeni profesionali cu șeful statului despre problemele fabricației de locomotive. „N-aș putea spune exact de cîte ori ni s-a adresat tovarășul Nicolae Ceaușescu direct, în chiar hala aceasta unde montăm mașinile — zice Gheorghe Buruc — dar cel puțin o dată în an s-a întîmplat. Nu a fost vizită de lucru la „23 August” ca să nu se intereseze personal, în dialog deschis cu oamenii, de producția de locomotive. S-ar putea să nu mă cunoască după nume, însă după figură mă știe precis. Ca dealtfel pe mulți din secție. Chipul în care ni s-a adresat nouă, muncitorilor, încrederea pe care ne-a arătat-o, ne-a stimulat mult. Vedeti, despre multe lucruri poți spune că sînt aproape gata sau că merg și așa, aproape terminate. Într-o casă poți să locuiești, chiar dacă nu-i tencuită toată. O locomotivă însă nu cunoaște decît un singur fel de a fi: ea trebuie să fie pur și simplu gata de drum și la parametrii stabiliți prin proiect. La recepție, o locomotivă trece trei probe, dar pînă la recepție subsambele ei sînt supuse la atîtea alte verificări încît aproape că-i exclus să scoți în final o mașină slabă. Puține produse fabricate în țară costă, pe bucată, mai mult ca o locomotivă de 2400 C.P. Cînd devii conștient de realitatea că produci, de fapt, niște uzine pe roți, extrem de solicitate la export, te simți responsabil parcă pentru tot ce se întîmblă în întreprindere”.

Inginerul Dan Mușat, adjunctul șefului de secție la „montaj general”, de 13 ani și el în producția de locomotive explică momentul „ianuarie 1982” astfel:

„Sîntem la zi cu planul, iar anul îl începem sub cele mai bune auspicii pentru că am pregătit totul din vreme: și forța de muncă, și materialul și contrac-

tele cu beneficiarii, cei mai mulți externi. „Plinul” intern s-a cam făcut, în sensul că nevoile țării, în ce privește parcul de locomotive, sînt practic acoperite. Momentul actual e unul al confirmării. Sîntem bine plasați pe piața externă, avem un ritm bun, de 35 de mașini montate lunar — începînd cu cele mai mici, de 450 CP și sfîrșind cu cele mai mari și mai moderne, de 2400 CP, pe care nu se încumetă prea mulți să le fabrice — oamenii au căpătat o experiență tehnică care numai ea și înseamnă o avere. Opinia noastră, a oamenilor de la „23 August”, e că modul în care o întreprindere de pondere economică a aceleia în care muncim devine tot mai puternică în condiții de criză mondială e o confirmare strălucită a politicii partidului, a gândirii secretarului general privind încrederea în forțele proprii. Am avut cîțiva ani mai dificili, tocmai pentru că am țintit la fabricația unor mașini de mare putere, fiabile, cu care să putem ține pasul, cu care să concurăm cele mai mari firme străine. Au fost anii în care am pus la punct tehnologiile, iar astăzi producem lansat. Am ajuns la locomotiva de 2400 CP cu numărul 146; ceea ce e semnificativ, dacă ținem cont de prețul ei de multe-multe milioane lei. Semnificativ, în cel mai înalt grad, rămîne și faptul că, exceptînd unele subsamblе — care-s asimilate — totul e gîndire tehnică românească. În momentul de față nu lucrăm nimic după licență și chiar și atunci cînd foloseam licența, o foloseam întocmai ca un muzician partitura: am creat în baza ei niște tipuri de locomotive care, practic, sînt în întregime gîndire autohtonă. Un alt fapt important este că producem în proces integrat. Numai cînd avem comenzi peste capacitate colaborăm cu Hidromecanica și întreprinderea de autocamioane din Brașov ori cu întreprinderea de construcții de mașini din Caransebeș. Încă un fapt ce merită a fi cunoscut: eficiența muncii e în termeni buni, pentru că pregătirea producției e făcută judicios. Sigur, multe sînt încă de pus la punct, dar baza o avem și asta e important”.

Tovarășul inginer Ion Jianu este secretarul cu probleme organizatorice în Comitetul de partid al întreprinderii. Pe Gheorghe Buruc, șeful de echipă de la „montaj general locomotive”, el mi-l prezintă: „E unul din oamenii cu care ai curajul să începi orice treabă grea și de mare răspundere. Dacă fac precizarea că e secretarul Comitetului P.C.R. pe secție și Eroul al Muncii Socialiste, e întrucît vreau să arăt ce muncitori mi-

nunțați a crescut partidul nostru pentru funcții de conducere pe linie politică. Nu cred că există în toată secția un singur om care să-i conteste lui Gheorghe Buruc meritele profesionale și organizatorice. Avem, în uzină, 16 comitete de partid pe secții, care sînt, fiecare în parte, niște întreprinderi: turnătoriile de fontă și oțel, utilaje tehnologice, aparataj, motoare, utilaje complexe, compresoare, cazangerie, sculerie, secțiile de uzină, construcții sudate și montaj locomotive și așa mai departe. Muncesc la „23 August” aproape 5500 membri de partid. Ei sînt o mare forță, în organizații mergînd pînă la 1200 membri pe secție. Dacă întreprinderea noastră e „mecanicul șef al țării”, dacă nu există uzină cu care să nu fi colaborat și nu există moment industrial de seamă unde întreprinderea noastră să nu fi venit cu mașini și utilaje vitale unor industrii — în chimie, în geologie, în metalurgie, în construcțiile de mașini, în transporturi, în altele alte domenii — e pentru că munca de partid a fost întotdeauna munca atentă cu oamenii. Cu acești oameni, care — cum spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu — prin muncă găesc soluții la orice problemă, prin muncă înving greutățile am izbutit mari economii la combustibili și energie electrică, astfel că n-am depășit niciodată consumurile stabilite. Cu ei, uzina a izbutit în 1982 o productivitate la producția netă de 102,9% și de 102,1% la producția globală. Exportul total a fost depășit cu 129,9%.”

Toate acestea dovedesc cu prisosință că — așa cum ne învață mereu secretarul general al partidului — stă în puterea noastră să ne clădim viitorul. Că stă în vrerea și în mințile noastre să ne facem viața mai bună, mai frumoasă. De aceea, acum, în acest ianuarie aniversar, toți oamenii muncii de la „23 August” trimit, într-un gînd, urările lor de sănătate și viață îndelungată conducătorului României, spre binele și prosperitatea țării. Muncitorii uzinei noastre l-au simțit pe tovarășul Nicolae Ceaușescu alături tot timpul, cu gîndul la tot ce-i frămîntă; tot ce se întîmblă acum la „23 August”, sub raport social și industrial, i-o datorăm. Vizitele sale de lucru sînt în tradiția muncii la noi și este firesc să-i urăm tovarășului Nicolae Ceaușescu, după tradiția poporului, „LA MULȚI ANI!”

TUDOR OCTAVIAN ■

În miezul revoluției — o jumătate de veac,

(Urmare din pag. 3)

ci legile istoriei, legitățile ei, nu o intenție deliberată de a ne ilustra, ci ideile și idealurile ce dau sens existenței noastre — ideile păcii, ale concordanței și colaborării, ale democrației și independenței, ale deplinei egalități în drepturi între toate popoarele, strălucit propulsate de președintele României pe eșichierul politicii internaționale — ne-au implicat într-adevăr, în acești ani, ca pe o marcată prezență în viața lumii.

Sub conducerea lui, partidul a devenit, cu adevărat, forța conducătoare și centrul vital al națiunii, rolul său și capacitatea sa de înfrîurare, de mobilizare a inimilor și de determinare a faptelor

fiind astăzi mai mari și mai puternice ca oricînd. Profund integrat societății, căreia îi imprimă o dinamică evoluție, evoluînd el însuși, înnoindu-se și perfecționîndu-se odată cu țara, partidul a devenit, sub conducerea tovarășului Nicolae Ceaușescu, acea forță care-și exercită istorica misiune nu „de sus”, ca un emițător de directive, nu din afara vieții, ci dinăuntrul ei, în indisolubilă legătură, în permanent și fertil dialog cu masele. Cabinetul de lucru al secretarului general este țara, deciziile sale se nasc din cunoașterea ei, a voinței oamenilor. A conduce împreună cu țara, cu poporul, pentru țară, pentru popor, a devenit astăzi, la noi, acel element de structură al edificiului social, acel factor de permanență, transformat în factor motor al dezvoltării.

La 65 de ani de viață, din care peste 50 de prodigioasă activitate închinată partidului și poporului, tovarășul

Nicolae Ceaușescu, marele arhitect al României de azi, este, în continuare, cel mai neobosit muncitor al ei, este omul care, concepînd și fundamentînd devenirea, lansînd ideea care schimbă fața unei civilizații, e prezent, în același timp, zi și noapte pe șantierul ideii, vechindu-i și desăvirîndu-i înfăptuirea. Ferveții ai concepțiilor pe care le promovează, ai gândirii sale cutezătoare și novatoare, sorbind mereu proaspete energii din pîlda marilor sale fapte, toți fiii acestui pămînt, indiferent de naționalitate, constituiți în marile bloc de granit al națiunii române socialiste, se unesc strîns în jurul lui, al eroicului și gloriosului nostru partid, conștienți că — așa cum cîrmaciul destinului nostru ne-a amintit-o cu claritate și forță la tribuna Conferinței Naționale — trăim un moment de vîrf, de apoteoză istorică, dar și de mari, de complexe cerințe ale istoriei, de covîr-

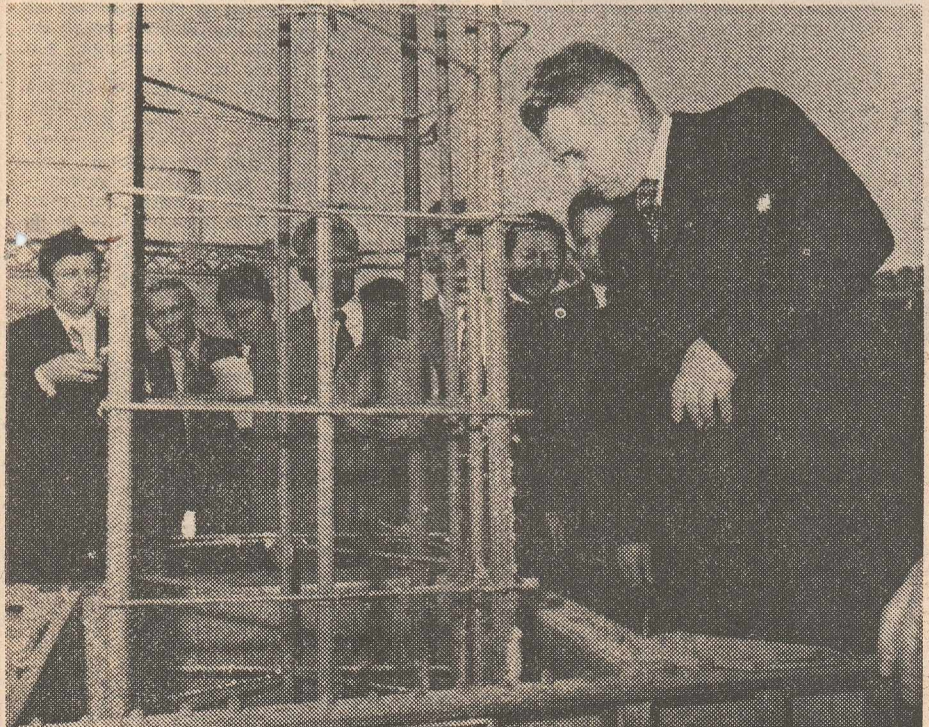
șitoare răspunderi față de soarta țării, a locului ei în lume, a vieții noastre și a copiilor noștri. Marile sarcini și comandamente ale viitorului, vîzînd valorificarea tot mai deplină a posibilităților și resurselor de care dispunem, pentru înfrîngerea tuturor greutăților, pentru intrarea României în rîndul țărilor dezvoltate, al umanității mari, pe care te poți bizui, impun, mai mult ca oricînd, intensificarea demersului constructiv național, a efortului propriu, impun o mai intimă racordare a muncii noastre la exigențele noului, impun — cu acea fericită și magistral-cuprinzătoare formulă a secretarului general — trecerea, în toate domeniile, la o nouă calitate.

Iar răspunsul nostru va fi — ca întotdeauna cînd ne-a cerut-o partidul și omul în care ne proiectăm toată dragostea și încrederea noastră — pe măsura unui popor eroic.

„Să acționăm astfel încât nici un produs să nu fie nerentabil, ca întreaga producție să fie eficientă — aceasta constituie o cerință obligatorie pentru aplicarea noului mecanism economic, a autoconducerii și autogestunii muncitorești.”

să-i împlinescă destinul

Mii de moderne citadele industriale, de obiective economice de anvergură, au îmbogățit harta patriei în anii care s-au scurs de la Congresul al IX-lea al partidului. În imaginile noastre — arhitectul României moderne și cel dinții muncitor al ei punând piatra de temelie a unor edificii pe care România socialistă își sprijină prezentul și viitorul.

Conștiința vie a națiunii române

(Urmare din pag. 1)

legilor obiective de dezvoltare, la studierea atentă a vieții sociale, interne și internaționale, a posibilităților și necesităților din fiecare etapă, astfel încât conducerea științifică să fie în concordanță cu cerințele progresului general al țării.

Pentru fundamentarea științifică, realistă a căilor dezvoltării orânduiri socialiste în România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, pe baza analizei profunde a fenomenelor și proceselor care au loc în societatea noastră, a tendințelor din economia mondială, prin măsurile și indicațiile concrete și de largă perspectivă, orientează întreaga activitate în direcțiile care asigură ritmuri judicioase, raționale, de dezvoltare și modernizare a forțelor de producție, îmbunătățirea structurilor economice și sociale, accentuarea eficienței, a tuturor laturilor calitative, ale perfecționării continue, a autoconducerii și autogestunii economice, a democrației socialiste, căi sigure pentru sporirea avuției naționale, pentru ridicarea nivelului de trai al populației.

Întregul proces de construcție a societății socialiste în România se desfășoară pe baza unui program de largă perspectivă, până în anii 1990, 2000 și peste această perioadă, care — prin prevederile sale științific fundamentate — prefigurează societatea socialistă multilateral dezvoltată și înaintarea țării spre comunism.

România dispune, de asemenea, pentru prima dată în istoria sa, de o politică de stat programatică în domeniul cercetării științifice, elaborată din inițiativa și sub directa îndrumare a tovarășului Nicolae Ceaușescu și a tovarășei academician Elena Ceaușescu — savant de renume mondial —, care asigură introducerea în toate domeniile de activitate a cuceririlor științifice și tehnice, pentru accelerarea progresului economic și social al țării.

Procesul intensiv și calitativ al industrializării, noua revoluție agrară se înscriu pe aceeași traiectorie novatoare a gândirii social-politice și a acțiunilor practice inițiate de președintele țării noastre, pentru asigurarea dezvoltării armonioase a economiei și întregii noastre societăți.

Un deosebit interes științific, teoretic și practic reprezintă noul mecanism economico-financiar, elaborat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, care a dat un nou impuls dezvoltării economico-sociale a țării, perfecționării structurilor economice, creșterii calitative a economiei, a productivității muncii și eficienței economice în toate sectoarele de activitate.

Corespunzător telurilor fundamentale ale Programului partidului, hotărârile adoptate de Congresul al XII-lea, documentele Conferinței Naționale, asigură în continuare un ritm susținut de creștere a producției materiale, a industriei și agriculturii, a tuturor ramurilor economiei naționale, accentuarea rolului factorilor intensivi ai dezvoltării, a eficienței, a aplicării ferme a autoconducerii și autogestunii, a mecanismului economico-financiar, valorificarea superioară a materiilor prime și energetice, sporirea rapidă a veniturii naționale, a avuției generale a țării și ridicarea pe această bază a bunăstării oamenilor muncii.

Ca oameni de știință, acordăm o înaltă apreciere preocupărilor tovarășului Nicolae Ceaușescu pentru așezarea tuturor domeniilor vieții economice și sociale pe temelia celor mai avansate cuceriri ale științei și tehnicii moderne, ale cunoașterii umane, pentru afirmarea tot mai puternică a gândirii științifice românești, în concordanță cu cerințele progresului societății, grijii permanente pe care o manifestă secretarul general al partidului pentru

extinderea și modernizarea întregului sistem de învățământ, atenției deosebite pe care o acordă înfloririi culturii socialiste, îmbogățirii vieții spirituale a societății.

Vasta operă de creație politică, științifică și practică a tovarășului Nicolae Ceaușescu, impresionantă prin problematica ei, însumează în prezent 23 de volume, din care o mare parte au fost traduse în numeroase țări, fapt semnificativ pentru înalta apreciere politică și științifică de care se bucură în întreaga lume gândirea social-politică a președintelui României socialiste.

Excepționala activitate pe care a desfășurat-o și o desfășoară secretarul general al partidului pe tărîmul gândirii și acțiunii social-politice, larga audiență pe plan intern și internațional, oferă tovarășului Nicolae Ceaușescu strălucitele valențe de eminent om politic și erudit om de știință, care a îmbogățit cu noi idei și concluzii tezaurul socialismului științific, patrimoniul cunoașterii și creației umane.

În opera politică și științifică a conducătorului iubit și stimat al poporului nostru, umanismul și pacea ocupă un loc central.

Pacea, în viziunea tovarășului Nicolae Ceaușescu, se bazează pe principii și norme de drept internațional, capabile să garanteze dezvoltarea independentă și suverană a fiecărei națiuni, dreptul inalienabil al fiecărui popor de a-și orna viața și destinul potrivit propriilor interese și aspirații. În această concepție, societatea contemporană trebuie să devină un ansamblu coerent și armonios de state suverane, egale în drepturi, la adăpost de orice amenințare ori agresiune, angajate plenar în făurirea unei societăți prospere și cultivând relații de concurență activă, întemeiate pe echitate și justiție internațională. Viziunea președintelui Nicolae Ceaușescu asupra păcii cere excluderea cu desăvârșire a vechii politici de forță, presiune și dictat, a recuzitei doctrine inspirate de arogața puterii și de ierarhizarea rolurilor internaționale pe criteriul de forță militară și economică.

Întemeiată pe o riguroasă analiză științifică, pe clarviziunea politică, revoluționară, concepția președintelui României asupra păcii cheamă la transformare înnoitoare a lumii, la restructurarea pe baze noi a raporturilor dintre state, pentru devenirea omenirii la acel stadiu al dezvoltării, în care națiunile libere și suverane să poată stăpîni mersul evenimentelor, să determine rezolvarea tuturor problemelor, în conformitate cu năzuințele lor fundamentale, cu idealurile supreme ale păcii și civilizației umane.

Președintele Nicolae Ceaușescu a evidențiat de multe ori rolul științei și al slujitorilor ei în promovarea și dinamizarea eforturilor creatoare ale popoarelor în direcția propășirii lor materiale și spirituale, a făuririi unei lumi fără arme și fără războaie, în care toate națiunile să poată trăi în înțelegere și colaborare. În concepția conducătorului statului român, prin însăși natura nobilă a profesiunilor lor, prin răspunderea pe care o au față de propriile popoare și destinele umanității, oamenii de știință, indiferent de convingerile lor politice și filozofice, trebuie să se angajeze plenar și activ în lupta care se desfășoară la scară mondială pentru prevenirea unui nou război, pentru înțelegere și pace între toate popoarele, fără deosebire de orînduirea lor socială.

Odată cu poporul în sărbătoare, aducem omagiul nostru respectuos conducătorului stimat al partidului și statului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, căruia îi dorim din inimă multă sănătate și putere de muncă, fericire și la mulți ani, pentru gloria partidului nostru comunist, pentru binele și prosperitatea patriei noastre, România socialistă!

Puterea poporului

La noi sunt sărbătorile cinstite
poporul nostru este generos
și cu bun simț alege osebite
cuvinte de aducere prinso

poetii țării trebuie să-l cinte
și să-l slăvească o întreagă țară
așa cum el o-ntreagă țară simte
știindu-i faptele pe dinafară

pentru popor nu-i rîvna lui firzie
de necuprins în litere sau soaptă
iubirea pentru-a țării avuție
e tînăra și sincera lui faptă

el guvernează uimitor destine
și brațul lui în viitor arată
poporul ridiceîndu-se pe sine
la demnitatea lui adevărată

cum vrerea țării-i vrere de-nfeles
și dragostea de țară ni-i fierbinte
întru mulți ani de pace și progres
să ne trăiți iubite președinte

ION NICOLESCU ■

„Să nu existe nici un fel de teamă că unii țărani s-ar putea îmbogăți prea mult. Prin munca lui, oricine poate să câștige — și, ca să mă exprim așa — și poate să se îmbogățească.”

Înnoitorul satului românesc

Este un adevăr adine înscris în conștiința tuturor fiilor patriei că marile transformări revoluționare pe care le-a cunoscut societatea românească în ultimii ani reflectă gândirea cutezătoare și originală a secretarului general al partidului nostru și fără îndoială că, în cadrul acestui profund și amplu proces de evoluție istorică, temeinică și consecvență cu care tovarășul Nicolae Ceaușescu a inițiat ansamblul de acțiuni menite să deschidă un orizont nou de civilizație satelor noastre, o nouă calitate a muncii și vieții lor, ne îndreptățesc să afirmăm că am fost martorii unei adevărate opere de înnoire a satului românesc. Un exemplu strălucit în această direcție este, astăzi, noua revoluție agrară.

Conceptul de nouă revoluție agrară, elaborat de tovarășul Nicolae Ceaușescu în spiritul materialismului dialectic și istoric și ca urmare a unei analize atente și pătrunse de spirit revoluționar a realităților românești, este un concept global, care se referă deopotrivă la forțele și la relațiile de producție, la întregul proces de perfecționare a organizării sociale și de conducere a agriculturii.

Cu clarviziunea prospectivă formată pe fondul de competență și responsabilitate patriotică ce caracterizează întreaga sa activitate, tovarășul Nicolae Ceaușescu a jalonat în mod strălucit, în Raportul prezentat la recenta Conferință Națională a partidului, obiectivele ce stau în fața agriculturii noastre socialiste în perioada imediat următoare, subliniind cu limpezime interdependența acestor obiective, necesitatea ca ele să fie îndeplinite, deopotrivă, la timp și în bune condiții. Înfrățirea obiectivelor propuse va da conținut de viață, statut de realitate noii revoluții agrare, acestei inițiative în plan economic și social deosebit de valoroase, căreia trebuie să ne dedicăm întreaga noastră capacitate de muncă, neîntârziat, având în vedere acuitatea cu care ea exprimă o necesitate istorică și formulează un imperativ hotărâtor pentru actuala etapă de dezvoltare pe care o străbate țara noastră. Fiindcă noua revoluție agrară este menită, în concepția secretarului general al partidului să desăvâr-

șează procesul de transformare și modernizare a agriculturii românești în concordanță cu cerințele și problemele noi ce stau în fața economiei naționale și în conformitate cu programul de creștere a bunăstării materiale și spirituale a întregului nostru popor.

Astfel, pentru a ne opri la un exemplu, în cadrul noii revoluții agrare de o importanță vitală, hotărâtoare este valorificarea superioară a pământului, care potrivit adevărului științific, incontestabil, exprimat de doctrina economică a secretarului general al partidului nostru, reprezintă avuția cea mai de preț a națiunii, avuția ei primă, inestimabilă și de neînlocuit. Pământul, bun al întregului popor, constituie pentru agricultură principalul

păstrării și ridicării fertilității pământurilor noastre a constituit, de 18 ani încoace, o preocupare constantă a secretarului general al partidului, materializată în alocarea unor fonduri materiale și financiare an de an tot mai mari. Iar documentele Conferinței Naționale a partidului prevăd, după cum se știe, creșterea în continuare a suprafeței arabile până în anul 1985, cu 154 mii de hectare, a suprafețelor irigate cu 600—700 mii hectare, aflarea adîncă a solurilor grele pe 2.350 mii hectare, combaterea eroziunii solurilor pe 800—900 mii hectare, precum și sporirea cantității de îngrășăminte chimice la 280—300 kilograme substanță activă la hectar. Dacă la toate acestea alăturăm și înfrățirea programului de rezolvare com-

ratiste, fie în gospodăriile populației. În această lumină, de o mare valoare teoretică și practică sînt precizările făcute de secretarul general al partidului, în cuvîntarea de încheiere rostită la Conferința Națională, cu privire la deplina compatibilitate dintre interesele generale și cele personale, astfel încît să nu fie frinate ci, dimpotrivă, să se găsească forme de stimulare a oricăror inițiative menite să ducă la creșterea producției agricole.

Realizînd într-o concepție unitară dezvoltarea tehnică a agriculturii și îmbunătățirea cadrului ei organizatoric — condiții esențiale ale înfrățirii noii revoluții agrare — conducerea partidului și statului nostru a elaborat totodată, în vederea atingerii scopului propus, de propășire a agriculturii noastre, măsuri ferme de perfecționare a mecanismului economico-financiar, ce vor stimula unitățile agricole și producătorii individuali pentru obținerea unor rezultate tot mai bune în activitatea lor. În reflectarea în plan social a acestor măsuri se vedește, de bună seamă, în creșterea cointeresării materiale a lucrătorilor din agricultură, a posibilităților de obținere prin muncă a unor venituri nelimitate de către producătorii agricoli și crescătorii de animale chemați să contribuie la ridicarea nivelului general de civilizație și la bunăstarea întregului nostru popor.

Acum, în acest ianuarie, cu prilejul împlinirii a 50 de ani de activitate revoluționară a tovarășului Nicolae Ceaușescu și al aniversării zilei sale de naștere, reafirmăm voința noastră de a urma, prin fapte, nobilele îndemnuri ale secretarului general al partidului și adresăm citorului de nouă istorie a satului românesc, celui ce s-a aplecat cu atîta grijă asupra destinelor agriculturii românești, tradiționala urare La mulți ani!

Dr. ing. CORNELIU RAUȚA
directorul Institutului de cercetări pentru pedologie și agrochimie

Pentru tot darul pământului, pentru o agricultură pur și simplu eficientă

mijloc de producție, astfel că de modul cum este folosit și gospodărit depinde și gradul în care el contribuie la creșterea avuției naționale și la bunăstarea poporului întreg. În condițiile creșterii populației, dezvoltării economico-sociale a țării și aspirației ridicării permanente a nivelului de trai, conservarea și sporirea potențialului productiv al pământului a reprezentat și reprezintă, în concepția tovarășului Nicolae Ceaușescu, un obiectiv pe care trebuie să-l avem, ca să zicem așa, în fiecare zi la ordinea de zi.

Ca pedolog, ca specialist în acest domeniu, nu pot să nu remarc însemnătatea excepțională a atenției permanente și a modului decisiv, clarificator, cu care tovarășul Nicolae Ceaușescu a revenit, de fiecare dată, asupra acestei probleme și resimt, totodată, ca o datorie de onoare a spune că ansamblul lucrărilor destinate

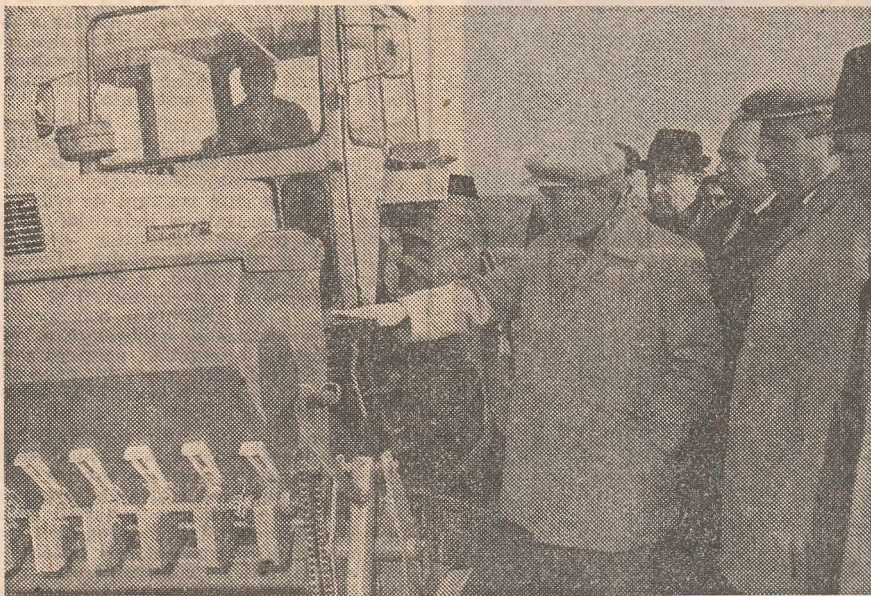
pletă, pînă în 1985, a problemei mecanizării, vom înțelege că noua revoluție agrară se află în plin proces de afirmare și de obținere a rezultatelor scontate.

Desigur, însă că, dincolo de condițiile materiale despre care am amintit, o altă cerință importantă a dezvoltării agriculturii socialiste ca ramură de bază a economiei naționale este continuarea procesului de modernizare a structurilor ei, punîndu-se în continuare accentul pe dezvoltarea zootehniei. În această direcție, în Raportul prezentat la Conferința Națională a partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat, după cum se știe, responsabilitatea tuturor lucrătorilor din agricultură, în cadrul diviziunii sociale a muncii, datorită lor de a cultiva fiecare palmă de pămînt și a asigura creșterea unui număr sporit de animale. Fie în cadrul unităților agricole de stat sau coope-

Cînd Dumitru Tudose a zis că este un țaran care face politică iar cineva i-a spus că el face politică țărănească, Dumitru Tudose a răspuns că altă politică, boierească, nu știe să facă. Între înțeleșurile acestei politici ar trebui să încapă, mai zice el, și adevărul că un sat bogat înseamnă o bogăție mai mare decît a unui țaran sau doi sau trei țărani bogați din acel sat. Primul scîlpăt de lumină al acestui adevăr se va fi văzut chiar în ziua de 7 august 1949, cînd în prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu a avut loc adunarea de înființare a cooperativei agricole din Stoicănești. Pe atunci, tovarășul Nicolae Ceaușescu era secretar al Regionalei de partid Craiova și deputat de Olt. Dumitru Tudose n-a fost prezent la adunarea aceea, era în armată tocmai pe la Odorheul Secuiesc. Își amintește că mai tîrziu, cînd se afla acasă, în permisie, și se hotărîse să facă și el cerere de intrare în cooperativă, tovarășul Nicolae Ceaușescu a venit din nou la Stoicănești. Se pare că venise pe jos de la Drăgănești-Olt, cale de 10 kilometri, fiindcă drumul se desfundase și era noroi că nu puteau merge nici căruțele și nici mașinile. Și-a tras la o familie, la Florea Botoargă. Acela își luase îndărăt carul cu boi, se răzgîndise. Și mai ales nevasta lui, Stanca, era o femeie aprigă. Trăiau oamenii aceia într-un semibordei. Iar pămînt nu prea aveau. Erau liberi să aleagă între o sărăcie sigură și un belșug promis, desigur, pentru viitor. Dar au avut încredere și pînă la urmă s-au lămurit încotro s-o apuce, au dus înapoi și carul, și boii, și după aceea s-au arătat oameni foarte muncitori, zice Dumitru Tudose. Doi băieți ai lor, Vasile, seful secției de activități industriale a CAP-ului, și Mihai, strungar la SMA, au astăzi case arătoase și este și aceasta o bogăție, la urma urmei, să stai într-o casă omească și să-ți răsără soarele-n geam.

Prima investiție a cooperativei a fost o fîntînă. Oamenii săpau și parcă nu le venea să-și creadă ochilor că, pe măsură ce sapă mai mult, izvoarele le fug din mîini și se ascund mai în adînc. Și pentru că apa o fi ea bună dar trebuie să ai și după ce s-o bei, ar mai fi de adăugat că izvoarele belșugului promis s-au arătat tot atît de îndărătnice, mai mulți ani, și înainte, și după '55, cînd Dumitru Tudose a fost ales președinte al cooperativei Politică țărănească a lui Dumitru Tudose a însemnat, iată că lingă beneficiile rezultate din activitatea agricolă propriuzisă se alătură în fiecare an, tot mai spornice, veniturile rezultate din activitățile industriale și, împreună, acestea creează posibilități din ce în ce mai mari de retribuire a oamenilor și de investiție

„Cea mai bună politică noi, țăranii, o facem în cîmp”

pentru dezvoltarea în continuare a CAP-ului.

Fiind un adevăr că la Stoicănești oamenii cîștigă cit alții care lucrează prin întreprinderile de orașe.

O normă s-a plătit aici, anul trecut, cu 72 de lei. A devenit astfel și mai limpede că un sat bogat înseamnă o bogăție mai mare decît pot să cuprindă ogrăzile unui țaran sau doi sau trei țărani bogați din acel sat. Și de aceea, spune Dumitru Tudose, i-au mers drept la inimă cuvintele pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu le-a rostit la Conferința Națională a partidului, că noi trebuie să construim un socialism al belșugului, nu al sărăciei, și că nu trebuie să ne temem dacă țăranii vor vrea ca prin munca lor să se îmbogățească. Ei, la Stoicănești, chiar asta au cam făcut. Numai prin munca lor, se înțelege.

Și Dumitru Tudose adaugă: „Am fost atunci prezent în sala în care se desfășura Conferința Națională și mărturisesc

că emoția clipelor cînd secretarul general al partidului a rostit acele cuvinte, în timpinate cu satisfacție și cu un ropot de aplauze de către toți cei prezenți, a rădus în cugetul meu adevărul, la fel de puternic și la fel de emoționant, că tovarășul Nicolae Ceaușescu exprima atunci ceea ce a fost una dintre convingerile sale ferme, de-o viață, încrederea în capacitatea tuturor fiilor acestei țări de a munci mai mult și mai bine și de a atinge pragul unei bunăstări binemeritate prin munca lor. Am avut cîntea de a mă afla de mai multe ori în preajma secretarului general al partidului nostru, de a-i asculta cuvintele și îndemnurile sale din care am desprins, de fiecare dată, și cînd ne-a vizitat aici, la noi, la Stoicănești, și cînd s-a adresat întregii țări, lecția acestei încrederi nestrămătate în noi, nevoia de a avea încredere în noi înșine, de a proba prin fapte, nu prin vorbe, că înțelegem să ne facem datoria. Fiindcă prin vorbe, așa cum arăta

tovarășul Nicolae Ceaușescu, nu putem produce nici griu, nici carne, nici lapte. Acesta e adevărul curat. Sigur că agricultura nu se poate face cu lozinci, ea înseamnă muncă de dimineața pînă seara și adeseori de seara pînă dimineața, ea înseamnă muncă dreaptă și cinstită și o răsplată pe măsură, o muncă ce se poate dovedi ea însăși, într-adevăr, la fel de fertilă ca un pămînt bun. Nouă, românilor, nu ne revine nici o jumătate de hectar pentru fiecare locuitor, pămîntul este — după cum cu dreptate spunea și secretarul nostru general — cit este nu mai mult, așa încît se vede limpede că asupra felului în care ne facem datoria apasă o grea răspundere. Asupra acestei răspunderi, se știe, tovarășul Nicolae Ceaușescu a insistat de mai multe ori. Și prin cuvintele sale l-am simțit de fiecare dată aproape de noi, de viața noastră, de munca noastră. Oricite au fost, de-a lungul anilor, grijile sale, tovarășul Nicolae Ceaușescu și-a amintit și de acest sat al nostru și, în cadrul dialogurilor sale cu oamenii muncii din țara întreagă, s-a abătut de mai multe ori și pe la Stoicănești. N-aș fi crezut, dar văzînd fîntina de la vechiul sediu al CAP-ului, unde avem acum un mare complex avicol, tovarășul Nicolae Ceaușescu și-a amintit pînă și de acea primă investiție pe care o făcuserăm după înființarea cooperativei. De atunci au trecut atîția ani, s-au edificat aici, un sat nou și o viață nouă, reprezentînd aievea promisiunile aceluia viitor despre care vorbea țăraniilor din Stoicănești tînarul activist de partid Nicolae Ceaușescu, în adunarea de înființare a cooperativei. Și de aceea, se înțelege, cînd spunem că noi sîntem niște țărani care facem politică, vrem să subliniem că ne respectăm datoria de a face agricultură. Și încercăm să o facem din ce în ce mai bine, urmînd astăzi, ca în totdeauna, îndemnurile secretarului general al partidului nostru, ale marelui bărbat de stat ce ne-a înțeles de fiecare dată și a știut să ne îmbărbăteze cu toată dragostea unei inimi care, zicem noi, țărani, bate și pentru țărani acestei țări. Și de aceea, acum, la împlinirea a 50 de ani de activitate revoluționară a tovarășului Nicolae Ceaușescu și la aniversarea zilei sale de naștere, noi îi adresăm, din inimile noastre, într-un glas cu întreaga țară, urarea de a rămîne mereu tînar și cutezător în gîndire și acțiune. multă sănătate și La mulți ani! Și așteptăm să-l avem din nou, oaspete drag și sfîtuitor de nădejde, în mijlocul nostru.”

DUMITRU ELIADE ■

„Nu de înnoire trebuie să ne temem, ci de stagnarea în gândire, de păstrarea formelor învechite!”

Strălucit promotor al gândirii novatoare

Noul destin al Ideii în România de azi

Marile fapte constructive ale acestor din urmă ani, cu atât de ample și rodnice consecințe în edificarea unei civilizații de o redutabilă forță pe pământul patriei, sint — fapt limpede și revelatoriu pentru orice observator al realităților noastre — fructul gândirii creatoare și novatoare a poporului, gândire eliberată și stimulată, transformată într-un factor motor al înaintării pe toate planurile, prin efortul constant al partidului, al secretarului său general. Indemnul de a gândi, în orice împrejurare, „cu capetele noastre”, formulat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, a determinat în conștiința națiunii, în întreaga noastră creație — politică, economică, socială — acea cotitură care, prin efectele ei de durată, echivalează, practic, cu un nou destin al ideilor — și, implicit, noua anvergură a faptelor pe care le determină — în România contemporană.

Încă din iulie 1965, în Raportul prezentat la cel de-al IX-lea Congres al P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu a întreprins o amplă analiză a dogmatismului, a înțelegerii simpliste a marxismului, a tendințelor de a reduce spiritul filosofiei clasei muncitoare la teze rupte de viața reală. „Se întilnesc — sublinia, în acest sens, tovarășul Nicolae Ceaușescu — tendința de a înlocui analiza științifică a fenomenelor sociale actuale cu repetarea mecanică a unor teze depășite sau infirmate de viață, aprecieri simpliste care nu sint de natură să ajute la înțelegerea complexității problemelor, a fac-

torilor care acționează în societatea contemporană. Manifestările de schematism, șablonul, transformarea în canoane a ideilor vii ale învățării noastre ca și exprimarea acestor idei într-o formă neatractivă, inaccesibilă frizează gândirea creatoare, sărăcesc conținutul propagandei, forța ei de convingere și de influențare”. Acestor tendințe, tovarășul Nicolae Ceaușescu le-a opus adevărul despre semnificația reală și autentică a marxismului, ca ansamblu teoretic care se dezvoltă numai sub condiția cunoașterii realității, pe baza practicii social-istorice a omenirii. „Marxismul — consemna în același loc tovarășul Nicolae Ceaușescu — este o știință vie, care se dezvoltă necontenit, sintetizând experiența istorică și concluziile dezvoltării sociale. ... În repetate rânduri clasicii marxism-leninismului au subliniat că teoria noastră nu este o dogmă, ci o călăuză în acțiune, că este necesară prelucrarea de sine stătătoare a teoriei, deoarece ea nu dă decit principii călăuzitoare, care se aplică în mod diferit de la țară la țară”. Revenirea la spiritul marxismului, definirea marxismului ca o „știință vie” a însemnat, odată cu relevarea sensului profund al teoriei revoluționare a clasei muncitoare, și asigurarea bazelor necesare unei dezvoltări neîngrădite a creației teoretice, ale înțelegerii dialectice a adevărului, a experienței istorice și a relațiilor dintre general și particular, precum și revenirea, în funcție de condițiile noi, ale epocii

noastre, la om ca subiect activ al istoriei și ca scop al întregii acțiuni sociale.

Spațiul nu ne îngăduie să analizăm, la întreaga lor dimensiune, consecințele teoretice și practice ale ideilor secretarului general al partidului cu privire la marxism ca știință vie, la creația teoretică în cadrul marxismului, la adevăr și căile lui de constituire, la experiența istorică și valoarea ei pentru elaborarea de sine stătătoare a teoriei, la raportul general-particular. Vom nota doar că aceste idei au avut și au un caracter eliberator pentru întreaga activitate socială din România, că au deschis o nouă perioadă, într-adevăr revoluționară, în toate sferele vieții, că au fost și sint forțe ale înaintării țării pe drumul socialismului și comunismului. Ideile de mai sus se constituie într-o perfecție unitate cu ideea, ea însăși sursă fundamentală, a însemnătății cunoașterii istoriei naționale, a valorificării experienței istorice a culturii proprii în edificarea noilor valori ale socialismului. Oștii oricărui pesimism și scepticism istoric, filosofic ori moral — venind ei însuși din straturile profunde ale poporului care, prin înțelepciunea și sensibilitatea sa, a creat Miorița, care în condiții grele a cultivat încrederea în triumful dreptății, sancționând în concentrate de aur trufia, orgoliul, nocivitatea lipsei de echilibru sufletec, falsele valori — secretarul general al partidului a dat dimensiuni noi, prin lupta, viața și opera sa, capacității singulare și suverane a poporului de a gândi în conformitate cu propriile sale norme de viață, cu aspirațiile sale fundamentale, cu setea sa neostoită de adevăr, de bine, de frumos. Nimic din ceea ce privește destinul po-

porului și al partidului, nici unul din proiectele care privesc existența lor în timpul imediat și în cel care urmează să vie nu se constituie și nu trebuie să se constituie în program, sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, în afară, pe deasupra sau independent de gândirea și voința maselor populare, de unitatea constituită între gândirea revoluționară a partidului și gândirea novatoare a poporului. Și aceasta intrucit gândirea colectivă are imensa capacitate de a fi asemenea lumii, în veșnică mișcare, opunându-se oricărei stagnări, oricărei dogme și oricărui subiectivism, respingând prin dialectica proprie și cea reflectată cantonarea în metafizică și uniformitatea care seacă diversitatea vieții. Obiectivitățile gândirii colective, cu faple exprimate în documentele partidului, în organele și organismele colective, în formele instituționalizate ale conducerii colective, demonstrează că realitatea acestei forțe este azi și trebuie să devină din ce în ce mai mult firescul existenței noastre sociale, nevoie realizată și nevoie mereu realizabilă, o cale fără sfârșit, grație capacității sale de a fi interogativă, problematizatoare, iscoditoare, inventivă.

Marea prețuire a secretarului general al partidului pentru cea mai de preț floare a omului — gândirea —, stilul în care tovarășul Nicolae Ceaușescu își aduce contribuția la dezvoltarea creatoare a gândirii revoluționare, situarea omului ca scop al acțiunii sociale și a gândirii sale ca forță a dezvoltării generale atestă și verifică dimensiunile reale ale unui umanism fără zăgazuri, el însuși revoluționar și forță transformatoare a societății.

Prof. univ. dr. GHEORGHE AL. CAZAN

În aceste zile jubiliare, când patria își sărbătorește conducătorul cu prilejul împlinirii a 50 de ani de activitate revoluționară și al aniversării zilei de naștere, oamenii de știință — acest puternic detașament al creației românești, investit de secretarul general al partidului cu înalte răspunderi în opera de edificare a noii noastre civilizații — își îndreaptă gândurile, cu profundă recunoștință, spre cel care, pentru prima oară în istoria României, i-a conferit activității științifice statutul unei întreprinderi naționale de cea mai mare însemnătate, asigurându-i cele mai prielnice condiții de desfășurare, fixându-i cele mai cuceritoare obiective.

În viziunea secretarului general al partidului, revoluția științifică și tehnică reprezintă factorul determinant pentru înlăturarea marilor obiective legate de dezvoltarea societății românești. Cu începere de la Congresul al IX-lea al P.C.R., fiind seamă de ritmurile înalte adoptate pentru dezvoltarea economico-socială, care au înscris România socialistă între cele mai dinamice țări ale lumii, partidul, conducerea sa, personal tovarășul Nicolae Ceaușescu au inițiat și organizat o serie de programe și acțiuni politice, concentrând eforturile științifice, tehnologice și producției în direcția abordării cu curaj și eficiență a problemelor complexe pe care le ridică edificarea socialistă a economiei naționale și transformarea revoluționară a vieții sociale, a fundamentării științifice și soluționării tehnico-economice a sarcinilor prezente și viitoare. Este evident că, astăzi, în conștiința tuturor cercetătorilor, a întregului nostru popor, marile progrese realizate în politica de creștere a rolului și de dezvoltare tot mai puternică a științei și tehnologiei naționale sint indisolubil legate de aportul novator al secretarului general al partidului, de contribuția sa decisivă la aplicarea unei linii politice creatoare, de gândirea sa originală, cuceritoare, opusă oricărei închistării, intransigentă față de ideologia retrogradă, aplicând creator principiile socialismului științific la condițiile concrete ale României și ale lumii contemporane.

„Trăim în perioada celei mai ample revoluții tehnico-științifice — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu — care modifică în mod radical condițiile producției materiale și posibilitățile de valorificare a bogățiilor naturale în folosul omului, care a deschis uriașe perspective de sporire a avuții naționale a lumii, de creștere a forțelor de producție ale societății, de largire a orizontului cunoașterii și a vieții spirituale a popoarelor. (...) A subaprecia, în aceste condiții, rolul științei, a nu depune eforturi susținute pentru stăpânirea marilor ei cercuri, a nu te strădui să mergi în ritm cu progresele științei secolului nostru înseamnă a te condamna cu bună știință la stagnare și înapoiere, cu repercusiuni serioase asupra dezvoltării societății pe o lungă perioadă de timp. Aceasta aduce daune înțeleselor poporului, dezvoltării națiunii, asigurării independenței și suveranității naționale, înfloririi patriei.”

Ca urmare a hotărârilor Congresului al IX-lea, în 1965 a fost creat Consiliul Național al cercetării științifice, transformat ulterior în Consiliul Național pentru Știință și Tehnologie, organ de partid și de stat însărcinat cu aplicarea politicii partidului în domeniul științei și tehnologiei. O deosebită semnificație în organizarea C.N.S.T.-ului și în accentuarea dezvoltării științei și tehnicii au avut-o hotărârile plenei Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie din iunie 1979, potrivit cărora președinția Consiliului a fost încredințată prestigiosului om de știință, savant de renume mondial, tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu. Numirea tovarășei Elena Ceaușescu în această înaltă funcție a constituit pentru oamenii de știință din România o garanție sigură că toate programele de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și de introducere a progresului tehnic vor fi pe deplin realizate.

Așadar, prin opera sa de strălucit teoretician și eminent conducător al vastei activități de construire a socialismului și

Marile reușite ale activității de cercetare științifică și aplicativă din țara noastră, legate de asimilarea de mașini, utilaje, instalații și aparate noi și reproiectate certifica cu pregnanță faptele justefea acestor orientări. Astfel, în cursul anului 1981, secretarul general al partidului i-a fost raportată punerea în fabricație a 2579 de astfel de mașini, utilaje, instalații și aparate noi, apoi 752 de tehnologii noi aplicate în producție, 422 de materiale noi asimilate și 480 noi bunuri de cunștinț fabricate.

La indicația tovarășului Nicolae Ceaușescu, activitatea de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică cuprinde mai multe orientări de bază, corespunzătoare noii etape de dezvoltare economico-socială a României. Aici, în primul rând trebuie amintit programul de largire a bazei proprii de materii prime și de sporire a gradului de asigurare din resurse interne a necesității economiei naționale, ca și efortul necesar creșterii bazei energetice și asigurării independenței țării din punct de vedere al aprovizionării cu energie și combustibil. Orienta-

Inteligența românească în acțiune

de edificare a României de mine, tovarășul Nicolae Ceaușescu aduce o contribuție inestimabilă și la orientarea cercetării științifice și dezvoltării tehnologice pe bazele cele mai moderne, la crearea și perfecționarea cadrului instituțional al organizării și îndrumării acestora (este vorba de C.N.S.T., ca și de întreaga rețea națională de cercetare științifică și inginerie tehnologică), la fundamentarea căilor de creștere a eficienței acestei activități în țara noastră. „Programul de dezvoltare a societății socialiste (...), satisfacerea nevoilor mereu crescânde ale economiei naționale — arăta secretarul general al partidului — sint indisolubil legate de progresul științei, de intensificarea cercetărilor fundamentale și aplicative.”

Urmind aceste prețioase îndrumări, în cincinalul trecut cercetarea științifică românească a asigurat peste 90 la sută din produsele și tehnologiile noi puse în fabricație, realizări deosebite înregistrându-se în industria chimică și în cea constructoare de mașini. Concomitent cu introducerea în producție a rezultatelor obținute în cercetarea aplicativă, s-au dezvoltat și cercetările fundamentale, de perspectivă, în fizică, chimie, biologie, matematică, cibernetica etc. Așa cum secretarul general al partidului a cerut adesea, o atenție deosebită s-a acordat și se va acorda în continuare acțiunii de integrare a cercetării cu învățămîntul și producția, prin generalizarea sistemului platformelor integrate de cercetare-proiectare-învățămînt-producție.

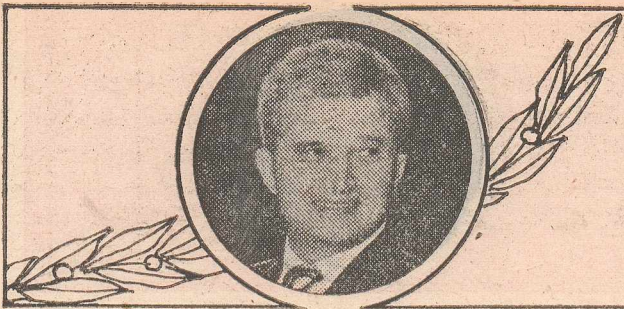
rea fundamentală a cercetării energetice constă în asigurarea condițiilor ca, în următorul deceniu, România să devină independentă din punct de vedere al aprovizionării cu energie și combustibil. În vederea realizării acestui obiectiv major, se are în vedere, așa cum a cerut adesea secretarul general al partidului, diversificarea surselor energetice și a tehnologiilor specifice. Este vorba atât de exploatarea profundată a tuturor zonelor țării, în vederea descoperirii de noi zăcăminte de tip „clasic”, ca și intensificarea preocupării pentru utilizarea energiilor neconvenționale. De asemenea, creșterea aportului fizicii și energiei nucleare la rezolvarea problemelor economiei naționale. Alte domenii prioritare ale cercetării științifice sint asigurarea sortimentelor de metal cerute de mutațiile tehnice și calitative ale producției materiale, modificarea structurii industriei chimice și implicarea crescândă a acesteia în dezvoltarea și orientarea ramurilor economiei naționale, restructurarea industriei construcțiilor de mașini prin creșterea prioritară a ramurilor de vîrf, cu grad de prelucrare avansată, realizarea de materiale de construcții cu consumuri energetice reduse, diversificarea producției și valorificarea maximă a masei lemnoase, valorificarea superioară a materialelor prime naturale și chimice și a materialelor recuperabile și refolosibile, creșterea contribuției cercetărilor biologice la rezolvarea unor probleme majore de natură economică și socială. Tot aici este inclusă și necesitatea înfăptuirii u-

nei profunde revoluții agrare, dezvoltarea și modernizarea susținută a producției agricole și industriei alimentare, domeniu în care este posibilă crearea unei științe proprii producției și consumului de bunuri alimentare, la nivelul cerințelor fiziologice ale populației, ca parte integrantă a bioingineriei. Întreaga activitate de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică din România este subordonată nemijlocit ridicării neîntrerupte a nivelului de trai material și spiritual, bunăstării întregului popor, țel călăuzitor al întregii activități politice a tovarășului Nicolae Ceaușescu.

Dincolo de toate acestea, trebuie, de asemenea, subliniat că orientările privind importanța științei și tehnologiei în făurirea societății socialiste multilaterale dezvoltate și trecerea la comunism își găsesc expresia și în documentele adoptate de Congresul al XII-lea al partidului cu privire la cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică în România. Datorită contribuției novatoare a tovarășului Nicolae Ceaușescu cu privire la rolul pe care știința trebuie să-l îndeplinească în viața societății, România dispune — pentru prima oară în istoria sa — de o politică de stat programatică în domeniul cercetării științifice, dezvoltării tehnologice și introducerii progresului tehnic, de o concepție larg și temeinic fundamentată, care consacră contribuția tot mai amplă și mai profundă a științei și tehnologiei în edificarea noii societăți. În lumina acestei politici a fost alcătuit și adoptat „Programul-directivă de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și de introducere a progresului tehnic în perioada 1981—1990 și direcțiile principale până în anul 2000”, ca și „Programul-directivă de cercetare și dezvoltare în domeniul energiei pe perioada 1981—1990 și orientările de perspectivă până în anul 2000”, programe menite să ducă la modernizarea întregii economii, în pas cu rezultatele cele mai noi ale științei și tehnologiei contemporane. Elaborate sub conducerea nemijlocită a secretarului general al partidului, aceste programe-directivă sint menite să aducă o contribuție de prim ordin la înlăturarea obiectivelor fundamentale stabilite în Direcțivele cu privire la dezvoltarea economico-socială a României în perioada 1981—1985 și până în anul 1990, care vor duce la încheierea, în linii generale, a procesului de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate.

„Următoarele două decenii — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu — se vor caracteriza printr-un puternic avînt al științei, tehnicii și tehnologiilor noi, de înaltă productivitate. Pornind de la aceasta, este necesar ca România să asigure dezvoltarea intensă a întregii activități științifice și tehnice, preocuparea pentru crearea de noi tehnologii. Pe această cale se va asigura o bază trainică, din toate punctele de vedere, pentru înlăturarea Programului partidului de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate și de înaintare spre comunism.”

DUMITRU GRAUR

„Comuniștii nu se deosebesc de ceilalți oameni ai muncii decit prin faptul că își asumă în fața poporului obligații și răspunderi mai mari în dezvoltarea societății, în transformarea ei revoluționară. Ei nu au și nu pot avea nici un privilegiu decit acela de a servi cu toate forțele lor patria, poporul, cauza socialismului și comunismului în România.”

Eroul crezului și faptei comuniste

Ne-am adresat tovarășului Andrei Neagu, general locotenent în rezervă, președintele Comitetului foștilor luptători și veterani de război împotriva fascismului, cel care spune: „Sint general în armata dar soldat al partidului”, cel care l-a cunoscut pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, din perioada începutului activității revoluționare și care la începutul interesanțelor și emoționantelor amintiri pe care ni le-a destăinuit pentru citorii revistei noastre ne-a spus: „Rareori am întâlnit un om care să întrunească extraordinarele calități ale acestui om între oameni. De aceea cred că singurul om în stare să conducă partidul și poporul pe cele mai înalte culmi ale progresului și civilizației este tovarășul Nicolae Ceaușescu.”

Sint profund emoționat pentru că tot ce am visat în urmă cu mai bine de o jumătate de veac, în anii romantici de luptă revoluționară ai tinereții noastre, tovarășul Nicolae Ceaușescu pune acum în aplicare cu o forță de mestăvilit, cu o consecvență demnă de marile nume ale istoriei. De când se află la cîrma țării și a partidului înălțătoarele crezuri ale tinereții revoluționare a tovarășului Nicolae Ceaușescu au devenit fapte de necontestat. Eforturile și biruințele de prestigiu obținute de poporul român pe drumul făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate și al înaintării României spre comunism nasc astăzi din puterea exemplului strălucitor al tovarășului Nicolae Ceaușescu, omul care din cea mai fragedă tinerețe și-a pus în slujba celor mai înalte interese ale poporului viața și munca. El — patriotul inflăcărat, revoluționarul dirz, clarvăzător și neînfricat — este cheazăia progresului și prosperității poporului român, a suveranității și independenței patriei noastre, a înaintării victorioase a României spre comunism.”

Și acum să-l ascultăm pe generalul Andrei Neagu, a cărui înfățișare s-a schimbat față de cea care se poate vedea în fotografia făcută în lagărul de la Tirgu Jiu, alături de tovarășul Nicolae Ceaușescu, dar a cărui memorie poate fi învidiată de orice U.T.C.-ist de astăzi.

Un eminent conducător care avea să se călăscă neconținut la înalta școală a luptei revoluționare.

L-am cunoscut pe tovarășul Nicolae Ceaușescu în perioada furtunoasă a anilor '33. Era o perioadă grea, de represalii, ca urmare a mișcărilor muncitorești, a marilor greve din acea perioadă. Aveam ca sarcină constituirea și organizarea de celule U.T.C. în cartiere și uzine și de împrăștiere de manifeste. Se făceau echipe pe sectoare. Noaptea, după ora două, plasam manifestele prin curțile oamenilor sau la poarta uzinelor pentru a fi găsite dimineața de muncitorii care veneau la lucru. Semnătura era seceră și ciocanul. Sau scriam cu mangan pe pereții caselor și ai fabricilor lozinci de protest împotriva arestării greviștilor din februarie 1933, a curbelor de sacrificiu, a îngrădirilor libertăților democratice sau de demascare a manevrelor Gărzii de Fier, virurile cele mai sovine și reacționare din acea perioadă. Tot atunci Hitler venise la putere. Tovarășul Nicolae Ceaușescu activa din partea organizației U.T.C. București, în zona Andronache, Colentina Obor. Dar nu numai acolo. Am fost împreună în aceste acțiuni în cartierele Floreasca, Tei, Giulești, Grivita C.F.R. Nicolae Ceaușescu a fost remarcat de la început de toți activiștii. Era un micor acest tinăr muncitor care nu implinise 15 ani. Era un om al faptei, avea în ciuda vârstei o maturitate în gândire care impresiona. Era energic, inteligent, vigilent și curajos. A fost de la început o

revelație. Era plin de speranță și încredere în triumful ideilor noastre, era lucid și romantic. Acest mod de a gândi și de a acționa l-a fost propriu în toate etapele vieții pînă în ziua de astăzi. Vă spuneam că tovarășul Ceaușescu a fost repede remarcat pentru calitățile sale, pentru capacitatea ieșită din comun de a organiza, de a convinge și a prevedea evenimentele. În luna iunie 1933, cînd ia ființă Comitetul Național Antifascist, tineretul democrat din capitală este reprezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu. U.T.C. a avut în persoana sa un eminent conducător, care avea să se călăscă neconținut la înalta școală a luptei revoluționare.

Au urmat alte sarcini. Pentru nevoile partidului de a organiza, pregăti și mobiliza noi cadre comuniste în țară, tovarășul Nicolae Ceaușescu fiind în conducerea Comitetului Național Antifascist, a fost trimis în județele Argeș, Dimbovița și Mehedinți, iar în 1935 în Prahova ca secretar al Comitetului regional U.T.C. Se lucra în condiții grele, de ilegalitate. Nu puteai uneori să-ți asiguri hrana și odihna. Cu toate acestea au luat ființă noi organizații locale ale U.T.C., au avut loc reuniuni pentru popularizarea în

Patriotismul inflăcărat, dragostea de țară și popor i-au călăuzit acțiunile

Una din acțiunile de amploare organizate de P.C.R. în acea perioadă a fost marea demonstrație de la 1 mai 1939. Carol al II-lea și guvernul au hotărît ca în ziua de 1 mai să aibă loc Congresul Breslelor, pentru a canaliza în direcția dorită, pentru a abate activitatea revoluționară a clasei muncitoare, mai ales ca urmare a desființării sindicatelor. Conducerea partidului a constituit din timp o comisie conspirativă pentru a transforma intrunirile și demonstrațiile oamenilor muncii, pentru a transforma lucrările congresului într-o puternică manifestare revoluționară. Din comisie făcea parte și tovarășul Nicolae Ceaușescu. M-am întâlnit în acea perioadă în care s-a pregătit demonstrația de 1 mai de multe ori cu tovarășul Nicolae Ceaușescu în casele conspirative din străzile Corabia, Vasile Lascăr, Jiului, Sebastian-Făt Frumos.

Intrunirile din ziua de 1 mai au avut loc în sălile Tomiș, Eintraht și ARO. S-au înălțat pancarte cu lozinci: „Cerem mărirea salariilor”, „Jos fascismul”, „Să apărăm granițele împotriva agresorului hitlerist” și altele. Către orele 12, parti-

„Tot ce am visat în urmă cu o jumătate de veac, tovarășul Nicolae Ceaușescu înfăptuiește astăzi cu o consecvență de neclintit”

mase a liniei politice antifasciste și patriotice a partidului. Într-o asemenea acțiune, tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu alți U.T.C.-iști a fost arestat la 15 ianuarie 1938 în comuna Ulmi din județul Dimbovița. A fost judecat la Brașov și condamnat la 2 ani și jumătate temniță grea la Doftana. În timpul procesului a dovedit înalte calități politico-morale, un patriotism inflăcărat, un devotament total în slujirea intereselor vitale ale țării. Atitudinea lui a impresiionat pe mulți participanți la proces. Exemplul lui a fost urmat și de alți U.T.C.-iști.

La Doftana, nici regimul de izolare la care erau supuși deținuții politici, nici măsurile extrem de severe nu i-au împiedicat pe aceștia să transforme detenția într-o adevărată școală de educație revoluționară și patriotică în care s-au format cadre de conducători comunisti, exemplu de fidelitate neabătută față de interesele poporului român.

Eliberat din închisoare în ziua de 12 decembrie 1938, comunistul Nicolae Ceaușescu s-a aștinat din nou în viltoria luptei revoluționare, cu entuziasmul și dăruirea care-l caracterizau, participînd la acțiunile revoluționare de amploare desfășurate de partidul comunist împotriva fascismului, pentru drepturi și libertăți democratice, pentru apărarea independenței și suveranității naționale a României, grav amenințate atunci ca urmare a ofensivei fascismului.

cipanții de la cele 3 săli și miile de oameni ai muncii, peste 20.000, adunați în diferite puncte din București s-au înconșinat în Piața Romană și au trecut în rinduri de cîte șase pe Calea Victoriei, prin fața Palatului regal, continuînd demonstrația pînă în Parcul Libertății. S-a scandat: Trăiască democrația. Vrem România liberă și independentă. Trăiască integritatea teritorială a României. La mormintul Eroului Necunoscut s-a depus o coroană de flori, angajament solemn de a apăra țara și poporul.

În vara aceluiași an am participat cu tovarășul Nicolae Ceaușescu în prima serie a Școlii superioare de cadre a C.C. al P.C.R. de la Ploiești, în ilegalitate. Regimul școlii nu ne permitea să luăm aer decit noaptea, în grădina casei unde se făceau cursurile. Și cu această ocazie m-au impresiionat puterea de discernămint, setea de cunoaștere, dorința de autoperfecționare, puterea cu care își apăra convingerile tovarășul Nicolae Ceaușescu. Se prefigura ca un revoluționar de frunte.

În toamna anului 1939, într-o casă conspirativă de pe Șoseaua Giurgiului a avut loc Conferința de reconstituire a U.T.C., raportul organizatoric fiind ținut de tovarășul Nicolae Ceaușescu, care a fost ales în secretariatul Comitetului Central și a condus efectiv activitatea organizației. S-a trecut imediat la o muncă politică și organizatorică, la o vastă acțiune de reconstituire a celulelor, a or-

ganizațiilor teritoriale, la întărirea legăturilor cu tineretul din fabrici pe tot cuprinsul țării, acțiune care avea să poarte amprenta personalității tovarășului Nicolae Ceaușescu. Am folosit, concomitent cu munca politică, munca culturală din cercurile culturale ale muncitorilor din diferitele bresle. La sezoanelor culturale se insista pe necesitatea ca tinerii muncitori să-și facă o cultură solidă. Se recitau poezii, se jucau piese de teatru. La festivalurile artistice din strada Uranus 133 și strada Izvor 37, am găsit de curînd o dare de seamă, sîmbătă 4 februarie tovarășul Nicolae Ceaușescu a recitat poezia *Cerbul* de Vasile Militaru iar tovarășa Elena Petrescu poezia *Mama* de George Coșbuc. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a jucat și în piesa *Alina* a suferințelor. În ziua de 13 august a avut loc o mare sezoanelor populară în parcul Veseliei din Ferentari. Pe toate ilustrațiile care se trimiteau comitetului de organizare pentru alegerea Reginei Muncii am scris lozinci ca: „Vrem eliberarea deținuților politici”. Partidul folosea cu multă ingeniozitate formele legale de organizare, ca aceste sezoanelor, transformîndu-le în forme de luptă revoluționară. Atunci a fost aleasă Regina Muncii, Elena Petrescu. Trebuia să-și aleagă un partener. L-a ales pe tovarășul Nicolae Ceaușescu și au dansat împreună, în aplauzele unanime ale participanților. Tovarășul Elena Ceaușescu era în acea vreme în conducerea organizației U.T.C. București. Amîndoi erau apropiați și prietenoși cu muncitorii, le insuflau încredere în triumful cauzei, sentimente patriotice. Vibrau de iubirea de țară.

În momentele grele am simțit cu toții căldura sufletului său omenesc

În vara anului 1940 tovarășul Nicolae Ceaușescu este arestat din nou, judecat și condamnat la alți ani de temniță grea la Văcărești, Jilava și Caransebeș, apoi în lagărul de la Tirgu Jiu. Ne-am reîntîlnit în lagărul de la Tirgu Jiu. Deși tinăr, avea o experiență bogată și o pregătire politico-ideologică ce depășea cu mult pe toți. Promptitudinea și profunzimea cu care analiza și trăgea concluzii asupra situației militaro-politice precum și atitudinea ce trebuia luată erau de fiecare dată noi, interesante, convingătoare. Dirzenia și setea de documentare sistematică și completă, curajul opiniilor sale preferurau pe adevăratul conducător, care își asumă răspunderea faptelor revoluționare. De multe ori era exuberant, încrezător în spiritul de libertate și independență al poporului român, în apropiata victorie. Nu-și da părerea decit atunci cînd analiza concret problema care trebuia rezolvată. Nu-i plăcea să discute asupra directivelor superioare. Îi amăra faptul că uneori se duceau unele discuții neprincipiale și neconforme democrației și centralismului democratic. Cînd se făcea o nedreptate cuiva îi lua apărarea. Era din toate punctele de vedere model de om politic revoluționar. Cu toții am simțit în momentele grele căldura sufletului său prietenos și omenesc.

I-au rămas nestirbite optimismul, dinamismul, consecvența

În perioada cît am stat la Tirgu Jiu mereu am văzut-o pe tovarășa Elena Petrescu, venind să-și vadă fratele, pe George Petrescu și pe Nicolae Ceaușescu. Cînd în vara lui '41, la intervențiile din afară ale partidului, trei tovarăși, printre care și Nicolae Ceaușescu au fost eliberați, Elena Petrescu l-a așteptat la ieșirea din lagăr. În timpul cît am stat împreună în lagăr am avut dese discuții în care îmi spunea cum vede el viitorul, mai apropiat sau mai îndepărtat. Atunci, pentru etapa imediată preconiza detașamente muncitorești înarmate care să impiedice retragerea trupelor hitleriste și pustiirea țării, îmi spunea părerea lui despre desfășurarea insurecției sau despre drumul pe care va merge România. Toate acțiunile tovarășului Nicolae Ceaușescu au avut și au la bază cel mai fierbinte și înfăcărat patriotism, libertatea și independența patriei, progresul comunist al națiunii noastre. A rămas același tinăr fidel crezului, celui romantic revoluționar pozitiv. Nestirbite i-au rămas optimismul, dinamismul, consecvența. Ne întrebam în urmă cu zece de ani, în serile cînd vorbeam despre libertatea omului, a poporului, a patriei noastre ce am făcut pentru revoluție? Tovarășul Nicolae Ceaușescu a făcut și va face și de acum înainte ceea ce n-ar fi putut face nimeni altul. Anii de cînd dînsul este la conducerea statului și partidului sint cei mai fertili ani pe care l-a avut istoria noastră. Mărturisesc că nici în visele mele cele mai îndrăznețe, din tinerețe nu mi-am putut închipui că într-o perioadă atît de scurtă România va face un atît de uriaș pas spre viitor.

OPREA GEORGESCU

„În toate evenimentele și în toate momentele esențiale ale istoriei poporului nostru (...), tineretul s-a aflat în primele rinduri ale forțelor revoluționare, progresiste, el și-a adus contribuția activă — mergând pînă la sacrificiul suprem — pentru îndeplinirea idealurilor de libertate națională și socială ale întregii națiuni.”

Părintele iubit al tinerei generații

Demni de exemplul său

O strălucită sărbătoare a întregii națiuni innobilează, la fiecare început de an, biografia de fapte și opțiuni a României socialiste. Pentru 1983, această sărbătoare are înalte semnificații, generate de aniversarea unei jumătăți de secol de activitate revoluționară și a zilei de naștere a celui mai stimat și respectat fiu al națiunii, tovarășul Nicolae Ceaușescu. La acest mare moment aniversar, tinăra generație a țării adresează cu profundă recunoștință secretarului general al partidului, președintelui R.S. România, tovarășului Nicolae Ceaușescu, cele mai călduroase urări de sănătate și fericire, multă putere de muncă, ani mulți și rodnic în împliniri, spre gloria și propășirea poporului român!

Niciodată, ca în acești 18 ani de cînd la conducerea Partidului Comunist Român se află tovarășul Nicolae Ceaușescu, tinerii patriei nu s-au bucurat de condiții mai generoase de muncă și viață, de învățură și de creație, de înflorire multilaterală a personalității, de afirmare impetuoasă în toate domeniile de activitate, condiții care, asigurate printr-un uriaș efort al statului, dau aspirațiilor și visurilor celor mai îndrăznețe certitudinea unor maxime împliniri.

Concepția Partidului Comunist Român, a tovarășului Nicolae Ceaușescu cu privire la statutul activ conferit tineretului în viața social-politică a României socialiste își înglobează, ca pe o linie de esență, aprecierea că tinăra generație constituie o puternică forță socială, viitorul însuși al națiunii noastre socialiste. Într-adevăr, așa cum a demonstrat-o mai ales realitatea ultimilor 18 ani, tineretul patriei, strîns unit, asemenea întregului popor, în jurul partidului, al secretarului său general, acționează în primele rinduri ale luptei consacrate, înfăptuiri exemplare a politicii partidului de edificare a României socialiste multilaterale dezvoltate, patrie scumpă a tineretului nostru, temelia celor mai cuceritoare zboruri spre viitor.

Concepția generoasă, în același timp autentic și consecvent științifică a tovarășului Nicolae Ceaușescu cu privire la rolul tineretului se regăsește, de asemenea, în poziția activă a României socialiste în direcția promovării, la nivel internațional, a problematicei tinerei generații. Crescut și educat în spiritul înaltelor idealuri ale păcii, ale respectului față de toate popoarele lumii, față de valorile genului uman de pretutindeni, față de necesitatea vitală a colaborării pe toate planurile, tineretul patriei se afirmă astăzi ca un factor militant, responsabil, în mișcarea internațională de tineret și studenți, acționînd în spiritul politicii externe active a partidului și statului nostru pentru realizarea și consolidarea unității tuturor forțelor revoluționare, progresiste și democratice din rindurile tineretului în lupta pentru pace, securitate, dezarmare și, în primul rînd, dezarmare nucleară, pentru cooperare, pentru o nouă ordine economică și politică internațională, pentru făurirea unei lumi mai bune și mai drepte.

Tineretul României socialiste — țară inițiativă a rezoluțiilor O.N.U. cu privire la tinăra generație, ca și a Anului Internațional al Tineretului, care va fi marcat în 1985 sub devisa „Participare, dezvoltare, pace” — a demonstrat că înțelege să lupte în mod concret efectiv pentru înfăptuirea idealurilor securității, păcii și independenței naționale, pe care le promovează cu consecvență România socialistă, prin glasul ei cel mai autorizat, prin cuvîntul și fapta tovarășului Nicolae Ceaușescu.

Momentul măreței aniversări ne oferă prilejul de a reafirma din toată ființa noastră hotărîrea nestrămutată a tineretului patriei, fără deosebire de naționalitate, de a acționa neabătut pentru a face dovada efectivă a unei prezențe angajante, responsabile, alături de întregul popor, în transpunerea în viață a hotărîrilor recente Conferințe Naționale a partidului, contribuind prin faptele sale concrete de muncă la asigurarea progresului neîntreput al societății noastre.

Strălucitul cîrmaci al partidului și al țării — omului al cărui exemplu de dăruire și abnegație în slujba poporului și a revoluției ne înaripează munca și viața — tinăra generație a României socialiste îi adresează cu cea mai fierbinte dragoste, cu prilejul împlinirii a 50 de ani de activitate revoluționară și al aniversării zilei de naștere, urarea să ne trăiască ani mulți, în sănătate și în putere, ca simbol al tineretului patriei, spre slava patriei!

POLIANA CRISTESCU ■
secretar al C.C. al U.T.C.

La școală nouă — răspunderi noi

Ca și în celelalte domenii, realizările din învățămînt, în perioada care a urmat Congresului al IX-lea al Partidului Comunist Român, sînt strîns legate de numele și activitatea tovarășului Nicolae Ceaușescu.

Consecvent concepției sale novatoare, potrivit căreia școala trebuie racordată neconținut la cerințele vieții, ale practicii social-politice, secretarul general al partidului adresa participanților la lucrările Conferinței Naționale din decembrie anul trecut îndemnul de a înfăptui perseverent „măsurile de ridicare și mai puternică a învățămîntului nostru de toate gradele, îmbunătățind pregătirea profesională, tehnico-științifică a elevilor și studenților în pas cu noile cuceriri ale cunoașterii actuale din toate domeniile, asigurînd cadre de înaltă competență în toate domeniile de activitate”.

Noile tehnologii — și îndeosebi cele „de vîrf” — presupun, în prezent și în perspectivă, existența unor muncitori policalificați, capabili să minuiască mașinile și utilajele automatizate, să descifreze limbajul computerelor, a unor specialiști preocupați neconținut de promovarea noului, de soluționarea creatoare a tuturor problemelor cu care se confruntă economia și societatea.

Înțelegînd importanța acestei sarcini, conducerea liceelor și ale întreprinderilor, cu sprijinul organelor de partid și de stat, au asigurat an de an dezvoltarea bazelor materiale necesare desfășurării instruirii practice în bune condiții, pentru apropierea tehnologiilor de execuție din atelierele-școală de cele din producție. În Capitală, majoritatea întreprinderilor contribuie substanțial la dotarea atelierelor cu mașini-unelte, scule, dispozitive, aparate de măsură și control și se preocupă de acordarea unei asistențe tehnice calificate activității practice a elevilor. Unele dintre ele, între care Mecanică fină, I.M.U.A.B., „23 August”, I.O.R., „Electromagnetica”, I.M.G.B., „Autobuzul”, „Electronica”, „Semănătoarea”, I.M.M.R. și I.U.C., „Grivița Roșie”, au organizat atelierele-școală chiar în incinta unităților respective și le-au dotat cu mașini-unelte folosite exclusiv de elevi.

Din analizele făcute la nivelul Capitalei rezultă că aceste forme de instruire, precum și integrarea efectivă a elevilor în formațiile de lucru ale muncitorilor sînt cele mai eficiente mijloace de pregătire,

obișnuindu-i pe tineri, încă din anii de școală, cu mașinile și utilajele pe care vor lucra după absolvire, deprinzîndu-i de timpuriu cu ordinea și cu disciplina, cu spiritul de răspundere și de inițiativă, cu calitățile ce se cer constructorului harnic și competent al României de mine.

Pentru materializarea indicațiilor date de tovarășul Nicolae Ceaușescu la deschiderea actualului an de învățămînt, în prezent acționăm pentru găsirea modalităților de optimizare a instruirii practice a elevilor și preluare în mai mare măsură de către ei a unor sarcini și activități din planul de producție al întreprinderilor.

În scopul formării multilaterale a elevilor pentru muncă și viață, Consiliul municipal al educației și învățămîntului și Inspectoratul școlar din Capitală vor acționa, în continuare, pentru asigurarea unei împletiri tot mai strînse a cunoștințelor teoretice cu practica vie a muncii, pentru formarea, la elevi, a unei viziuni interdisciplinare, esențială pentru dezvoltarea creatoare a personalității tinerilor, pentru înfăptuirea cu succes a sarcinilor care-i așteaptă în viitor.

Disponînd de toate condițiile necesare realizării unui învățămînt de calitate, strîns legat de cerințele vieții, ale producției, ale practicii social-politice, bucurîndu-se de grija atentă și de prețioasele indicații ale partidului, ale conducerii sale, școala românească — acest mare laborator de plămădire a viitorului — își așază întreaga activitate sub semnul nefermuritei devoțiuni în slujirea țării, a națiunii, a comandamentelor luminoase ale zilei de azi și de mine.

La aniversarea a 50 de ani de activitate revoluționară și a zilei de naștere a tovarășului Nicolae Ceaușescu, profesorii și elevii din Capitală, alături de cadrele didactice și tineretul școlar al întregii țări, își exprimă nefermura recunoștință pentru minunatele condiții create școlii, pentru largă deschidere a învățămîntului românesc spre problemele de esență, spre marile cuceriri și cerințe ale epocii, adresîndu-i iubitului conducător, din adîncul inimii, cele mai fierbînte urări de sănătate și viață îndelungată, spre propășirea și gloria națiunii noastre.

IOAN JINGA ■
inspector general școlar
al municipiului București

Părinte și prieten

Mereu tînăr, cu o vigoare a spiritului și a acțiunii îneputzabilă, tovarășul Nicolae Ceaușescu a fost și a rămas un mare prieten, de nădejde, al tineretului și, implicit, al sportului.

Prieten și, totodată, părinte, apropiat și cald.

Grație prețioaselor sale indicații și orientări, care au subliniat, de fiecare dată, rolul precumpănitor al mișcării și exercițiului fizic în întărirea sănătății poporului, în educarea multilaterală a tinerei generații, activitatea de educație fizică a maselor și, în paralel, sportul de performanță au înregistrat, an de an, deosebite transformări calitative. Declanșată în urmă cu 5 ani, la îndemnul și după ideile celui mai iubit fiu al națiunii, ampla competiție națională „Dacia”, veritabilă Olimpiadă românească, a oferit sportului nostru orizonturi noi, largi, mai bine de o treime din populația țării bucurîndu-se, azi, de binefacerile acestei activități, altădată privilegiu al celor puțini și afeși.

Deschizînd întrecerile Universiadei 1981, tovarășul Nicolae Ceaușescu a adresat un mesaj încărcat de sensuri adînci, profund umaniste. Președintele României socialiste, ocupat cu destinul unei țări, dar interesat, pentru ca ei să-l fie tot mai bine, de destinul întregii omeniri, a ținut să atragă atenția că „nu putem să nu ne gîndim că în aceste clipe cad bombe care omoară bărbați, femei, tineri, copii”.

Universiada 1981, cu toate recordurile ei, dintre care multe românești, a trecut în amintire, în statistică. A rămas însă, mereu actuală, acea chemare vibrantă, omenească, pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu a lansat-o cu ocazia respectivă. Chemarea unui spirit lucid și responsabil, între altele părinte și prieten al tinerei generații, pentru pace, pentru o lume a înțelegerii și colaborării.

VIDIU IOANIȚOIA ■

„Putem afirma cu îndreptățită mândrie că, în cadrul democratic pe care îl realizăm în România, se asigură participarea directă a maselor populare la conducerea tuturor sectoarelor de activitate. În această privință sîntem gata să stăm față-n față cu oricare țară burgheză, să discutăm despre democrație și să comparăm : ce este democrația capitalistă și ce este democrația muncitorească”.

Prin popor, pentru popor

Marele dialog cu țara

În istoria noastră, clipele de dialog, de consens, de coincidență de idealuri și de idei între masele populare și cei de la cîrma destinului lor au fost, deși semnificative, extrem de rare. Ele s-au produs, peste contradicții și divergențe, doar în momentele de primejdie, cînd existența însăși a societății era pusă în joc, cînd țara devenea cuvîntul magic, unificator. Din clipa cînd primejdiile se retrăgeau, apropierea aceasta — excepțională și efemeră — se pierdea, țara își destrăma înțelesul și chiar ființa în realități și structuri polare, care cu greu se mai puteau concilia. Nici o epocă n-a fost în stare să asigure dialogul deschis, întemeiat pe încredere și pe unitatea de interese, de ideal și simțire, a maselor cu conducătorii, nici o epocă n-a fost în stare să transforme un astfel de dialog într-un factor de permanență. Acest fapt a devenit o realitate, o strălucitoare și elocventă realitate abia acum, într-o epocă ce încercuie doar 18 ani din cronica țării și care poartă, în conștiința fiecăruia dintre noi, numele celui ce a inaugurat, a dirigit efectiv, a asigurat în chip programatic un astfel de dialog, decizîndu-i caracterul de ineluctabilă lege a dezvoltării noastre.

Cei ce am luat parte, în acești ani — și toți, un întreg popor, am luat parte — la marele dialog cu națiunea purtat de tovarășul Nicolae Ceaușescu de la tribuna înaltelor foruri ale partidului, ale democrației noastre socialiste, sau în vizitele de lucru desfășurate în țară, în întreprinderi și instituții, pe ogoare și șantiere, știm bine ce înseamnă astfel de momente, ce uriașă forță stimulatorie, de elevare a spiritelor, de deschidere spre noi orizonturi de muncă și de creație declanșează ele. Mii, milioane de oameni își regîdesc, după asemenea momente, activitatea, își întrebă conștiințele, își reevaluează forțele, își concentrează eforturile în direcțiile luminate de omul din fruntea partidului și a țării, de analizele și recomandările, de indicațiile de înaltă valoare principială și practică oferite de el, în întîmpinarea unor stringente cerințe ale realităților vii și în acord cu opiniile, criticile, sugestiile exprimate de oamenii din mijlocul acestor realități.

Citim în aceste dialoguri, care pentru oamenii României sînt sărbători ale inimii și sărbători ale ideii, cel puțin citeva din calitățile omului care le poartă. Citim, înainte de toate, uriașa sa putere de muncă, neobosită sa energie, ce se transmite tuturor, dinamizînd conștiințe și inimi. Citim profunda cunoaștere a realităților românești, incredibila lor cuprindere în panoramele largi ca și în detalii, nimic din ceea ce e al acestei țări nefiindu-i străin, țara întregă fiind, cum s-a spus, marele său cabinet de lucru. Citim capacitatea sa de prospectare a noului, de discernere a durabilului din efemer, de eliberare din sinul maselor populare a tuturor forțelor vii, creatoare, de fructificare plenară a potențialului lor de gîndire și inovație. Citim franchețea sa comunistă, opusă festivismului care poleiește, citim intransigența sa în depistarea greutăților, a lipsurilor sau a erorilor, premisele dialogului său cu țara, cu oamenii ei, pornind de la cea mai deplină sinceritate, de la abordarea fățișă, frontală a realității în adevărul și în esența ei. Citim marea receptivitate la sugestiile maselor, el desăvirîndu-și, cu sprijinul lor, și concepția, și demersul practic, învățînd de la viață, învățînd de la constructorii socialismului, luînd de la ei niște însușiri, niște haruri, niște virtuți și aruncîndu-le din nou în balanța construcției, cu o vigoare unică. Citim fierbințea omenie a celui care, cu ascuțitul a tot felul de mari probleme — ale țării și ale lumii care ne înconjoară și în care ne implicăm — împlintat adînc în viața sa de fiecare zi, găsește, cum nimeni altul n-a găsit pînă azi, răgazul de a vibra la problemele zilnice ale omului, și nu ale celui abstract, ci ale celui cu nume și cu prenume, la problemele legate de condițiile lui de muncă, de viață, de cîștigul lui, de casa lui, de copiii lui, de învățătura și hrana lor, de prezentul și viitorul familiei românești.

Citim în marele dialog cu țara, dincolo de calitățile omului care-l poartă, un nou concept, un inedit model al raporturilor partid-popor, mase-conducător, generator de vie emulație teoretică și de optimale strategii ale înaintării. În lumina acestui model, partidul nu e o forță situată „deasupra” poporului, ci un partid al oamenilor, profund integrat societății, conducîndu-i destinele prin aportul nemijlocit, liber și conștient al celor mulți, printr-un transfer reciproc de efort și de dăruire, de încredere și de abnegație în slujirea țării și a cauzei socialiste. În lumina acestui model, puterea politică, la noi la români, este puterea omului apt să trăiască politic, la cea mai înaltă temperatură a conștiinței revoluționare, existența și munca patriei, prezentul și viitorul ei.

Expresia relevantă a realei noastre democrații, a conducerii prin popor, pentru popor, a nestrămătăii încrederii în mase, în forța lor demiurgică, în capacitatea lor de a făuri istoria, în conștiința lor patriotică și socialistă, dialogul cu țara inaugurat și purtat cu perseverență, cu intensitate și pasiune de conducătorul partidului și al națiunii noastre este un dialog din care partidul și națiunea sorb acele elanuri vitale, biruitoare de orice piedici, deschizătoare de noi și noi orizonturi ale progresului și civilizației.

I. OLTEANU ■

— Tovarășe profesor, cum putem defini conceptul de democrație muncitorească românească? Ce este specific acestei democrații și pentru ce o numim astfel?

— Noțiunea de democrație este foarte largă și ca aplicare practică ea variază de la țară la țară. O democrație adevărată nu poate exista decît într-o țară civilizată, cu un înalt grad de cultură. Deoarece numai prin intermediul culturii se poate înțelege mai bine ce înseamnă democrație. Civilizația presupune și bunăstare, și cultură. O democrație adevărată, largă nu poate exista în mod real în afara acestei condiții. Partidul comunist român, în vasta operă de construcție a socialismului, desfășoară o amplă și complexă activitate politico-educativă de dezvoltare a conștiinței socialiste, fapt care a făcut posibilă existența democrației noastre socialiste și este meritul secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, care, cu o excepțională clarviziune, a intuit că numai într-o țară puternică oamenii se bucură de o libertate adevărată, muncesc și trăiesc într-un climat de reală democrație.

— Spuneți că o cultură înaltă determină starea democrației. Nu putem afirma că România nu s-a bucurat de mari oameni de cultură și implicit de o cultură mare chiar și înaintea celui de-al doilea război mondial.

— Nu numai o înaltă cultură, spuneam, ci un înaintat grad de civilizație, deci putere economică, bunăstare, care la rîndul lor determină conștiința maselor. Înainte de război, România avea mari figuri de cărturari, de savanți, minți strălucite în diverse domenii, dar și un număr foarte mare de analfabeți. Urmarea cea mai importantă a construcției unei noi societăți a fost conștientizarea maselor, ridicarea nivelului lor de cultură și de civilizație, socialismul fiind scopul comun al tuturor oamenilor muncii

de la orașe și sate. În concordanță cu legile de dezvoltare ale socialismului în țara noastră, Frontul Democrației și Unității Socialiste, cel mai larg organism politic patriotic, revoluționar, cu caracter reprezentativ, a dinamizat masele de oameni ai muncii în vederea par-

**Respectate în lume
sînt țările
libere și cu
adevărat democratice**

— **interviu cu tovarășul
profesor doctor
CONSTANTIN ARSENI,
președintele Comitetului
Central al O.D.U.S.**

— Tovarășe profesor, sinteți președintele Organizației Democrației și Unității Socialiste din România, organism care are o experiență de trei ani. În ce constă această experiență?

— Organizațiile Democrației și Unității Socialiste numără astăzi peste trei milioane și jumătate de membri. Scopul lor este cunoscut nu numai din statutul de organiza-

re, ci și din fapte. Luînd ființă în noiembrie 1979, pe baza propunerilor tovarășului Nicolae Ceaușescu, O.D.U.S. dinamizează pături tot mai largi de cetățeni, răspunzînd în fapt dorinței lor de a participa mai activ la viața politică a țării. Spuneam însă că experiența celor trei ani constă în fapte. Mă refer la noua înfățișare a multor comune, cartiere și orașe, la rezolvarea unor probleme cu specific economic, cum ar fi introducerea în circuit a materialelor refolosibile și altele. Organizațiile noastre, organizații politice de masă participă la întreaga viață politică a țării, la dezbaterile proiectelor de legi, a rîndurilor care privesc viața satelor și orașelor României, iau parte la desemnarea candidaților de deputați, membrii lor pot fi ei înșiși deputați. Sînt toate acestea și argumentele democrației muncitorești românești, de care vorbeam la începutul discuției noastre. Rolul excepțional pe care îl are președintele țării în crearea premizelor acestei democrații este decisiv pentru România de azi. Fără să existe o relație directă între medicină și O.D.U.S., pot spune că, în acest spațiu de libertate și democrație, și știința are condiții deosebite de progres. Ceea ce mi se pare foarte important pentru actuala etapă de dezvoltare a țării este necesitatea de a adînci democrația, de a o face să progreseze printr-o înaltă implicare a tuturor cetățenilor în treburile țării, printr-o participare responsabilă la actul de conducere, așa cum ne îndeamnă secretarul general al partidului, omul politic care, prin gîndirea și curajul său revoluționar, a adus România între statele respectate ale lumii. Acum, cînd întreg poporul omagiază împlinirea a 50 de ani de activitate revoluționară a tovarășului Nicolae Ceaușescu, ne îndreptăm cu recunoștință și bucurie gîndul către președintele țării și îi urăm ani mulți de viață, sănătate și putere de muncă.

RAZVAN BĂRBULESCU ■

„Indiferent de limba pe care o învață în școală și acasă, pe care o vorbesc în instituții, toți trebuie să vorbească o singură limbă — limba muncii, a creației, limba socialismului și comunismului, limba independenței patriei noastre !”

Vorbim o singură limbă: limba muncii

O gândire innoitoare, revoluționară

— Tovarășe profesor universitar doctor Lőrincz László, sinteti un apreciat specialist în teoria statului, autor al unor lucrări de referință în acest domeniu, dintre care unele publicate și peste hotare. În ultimii ani, v-ați axat aproape exclusiv pe studiul problemelor naționalităților conlocuitoare din țara noastră, fiind și unul din autorii lucrării monumentale „Naționalitatea maghiară din România”, apărută sub auspiciile Consiliului Oamenilor Muncii de Naționalitate Maghiară din România. Ca om de știință, ce considerați că a adus nou gândirea președintelui României, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în problema națiunii și a naționalităților conlocuitoare ?

Datorită gândirii și preocupării secretarului general al partidului, relațiile naționale — prin cele trei aspecte fundamentale — problemele națiunii, relațiile dintre națiune și naționalități și relațiile dintre națiuni — au primit atenția ce li se cuvenea în țara noastră într-o perioadă când nu numai în teoria și practica socialistă, dar și pe plan mondial această problematică părea „ingropată”, estompată sau, în orice caz, trecută pe un plan secundar nu numai de către cercetători dar și de către factorii politici de răspundere. Ne amintim că în anii '60 specialiștii din țările capitaliste dezvoltate tratau mai cu seamă un aspect al relațiilor naționale și anume, dispariția lor... iminentă, studiile fiind axate pe relevarea modalităților de atingere a acestui „scop”. În țările socialiste, aproape în mod exclusiv atenția se îndrepta spre relațiile dintre clase, în timp ce problemele relațiilor naționale, inclusiv situația naționalităților, erau oarecum trecute cu vederea. Un singur exemplu la îndemina tuturor : în manualele de materialism istoric sau de socialism științific din anii '60, de regulă nici nu figurau teme consacrate relațiilor naționale, această problemă fiind cel mult menționată prin prisma dispariției națiunii în comunism.

Timp îndelungat s-a considerat că este suficientă preluarea puterii și trecerea la construcția socialistă pentru rezolvarea automată a problemei naționale. Or, secretarul general al partidului nostru îi revine marele merit de a fi restabilit dimensiunile obiective, reale, ale relațiilor naționale în general, în lumea contemporană, inclusiv în procesul făuririi societății socialiste. Numai după această „restabilire” în drepturi au putut lua avânt și la noi în țară cercetările în domeniul relațiilor naționale.

Un alt merit deosebit al secretarului general al partidului constă în aceea că a exprimat consecvent concluziile sale novatoare, revoluționare — concordante cu realitatea și cu cerințele obiective ale dezvoltării sociale — privind viabilitatea perspectivei dezvoltării națiunii în perioada construcției socialiste și comuniste și asupra naționalităților conlocuitoare din țara noastră (desigur păstrând proporțiile adecvate). Or, într-un stat în care naționalitățile nu sînt recunoscute, respectiv existența lor este negată, nici nu s-ar putea vorbi despre perspectivele dezvoltării naționalităților. În țara noastră, rezolvarea problemei naționale a fost legată firesc, organic de procesul făuririi societății socialiste, de perfecționarea, continuă a democrației muncitorești.

Ideea fundamentală — promovată cu consecvență revoluționară de tovarășul Nicolae Ceaușescu — a necesității de a se acorda atenția cuvenită relațiilor naționale în toate etapele făuririi societății socialiste este o idee profund generoasă, umanistă și democratică. Ea capătă azi o excepțională importanță practică, asigurând unitatea oamenilor muncii, indiferent de naționalitate, în jurul partidului, participarea tuturor la progresul patriei comune, România socialistă.

Iată de ce românii, maghiarii, germanii, toți cei ce trudesc umăr la umăr pentru prosperitatea României, omagiază cu atîta însuflețire 50 de ani de activitate revoluționară a tovarășului Nicolae Ceaușescu, își exprimă uniți sentimentele lor de dragoste și recunoștință, și îi urează LA MULȚI ANI.

LIONEL NIJESCU ■

Egalitatea — în primul rînd pe tărîmul condițiilor de viață și de muncă

În aceste zile cînd sărbătorim 50 de ani de activitate revoluționară și aniversarea zilei de naștere a secretarului general al partidului, românii, maghiarii, germanii, întregul popor aduce un vibrant omagiu cititorului noii României, celui mai consecvent promotor al politicii de soluționare a problemei naționale în țara noastră. În adevăr, spiritul original, creator, consecvent revoluționar ce caracterizează întreaga activitate teoretică și practică a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, își găsește o deplină întruchipare și în politica de soluționare, pe baza principiilor socialismului științific, a problemei naționale din țara noastră.

La baza politicii naționale a partidului și statului nostru stau teze teoretice principale — definite cu claritate în opera tovarășului Nicolae Ceaușescu — referitoare la caracterul național al statului ; recunoașterea existenței istorice a naționalităților conlocuitoare pe teritoriul patriei noastre ca urmare a procesului istoric de formare a statelor naționale independente ; conviețuirea îndelungată a românilor și a naționalităților, care a dus la afirmarea unor puternice tradiții de unitate, înfrățire în munca și lupta comună împotriva asupririi și pentru crearea valorilor materiale și spirituale în zonele în care au

trăit și trăiesc laolaltă ; conceperea rezolvării problemei naționale ca importantă sarcină și latură a procesului revoluției și construcției socialiste ; soluționarea problemei naționale ca rezultat și ca expresie a superiorității noii orînduirii ; asigurarea egalității depline între toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, sub aspect economic-material, cultural-spiritual și politic-democratic ; soluționarea tuturor problemelor legate de existența naționalităților conlocuitoare ca atribut și sarcină exclusivă a partidului și statului român, singurii factori autorizați să hotărască și să acționeze pentru bunăstarea, securitatea și apărarea drepturilor legitime ale cetățenilor săi, indiferent de naționalitate.

Acționînd pe baza și în spiritul acestor principii, partidul și statul nostru au acordat dezvoltării economiei naționale o importanță primordială pentru crearea bazei materiale necesare soluționării problemei naționale, asigurării egalității depline între toți cei ce muncesc, fără deosebire de naționalitate. Cu nenumărate prilejuri secretarul general al partidului a subliniat că dezvoltarea tuturor zonelor și localităților țării, lichidarea rămînelor în urmă a unor regiuni, a stării de înapoiere a unor județe, inclusiv a celor în care tră-

iesc împreună români și naționalități conlocuitoare, constituie o condiție esențială a afirmării plene a naționalităților conlocuitoare. Numai astfel pot fi create condițiile materiale necesare pentru ca naționalitățile să poată beneficia de drepturile și libertățile prevăzute și garantate de Constituție și de celelalte legi, se poate înfăptui egalitatea, în primul rînd pe tărîmul condițiilor de viață și de muncă, poate fi exercitat în fapt dreptul la muncă — realizare deosebită dacă avem în vedere că sînt astăzi în lume țări cu un nivel economico-industrial mult mai ridicat decît al țării noastre, dar confruntate cu șomajul de masă —, iar cetățenii pot beneficia de locuri de muncă în chiar județele lor de reședință. În concepția partidului nostru, a secretarului său general, dezvoltarea unitară, armonioasă și echilibrată a economiei naționale asigură condiții pentru ca românii, maghiarii, germanii, sîrbii și celelalte naționalități, toți cei ce trăiesc și muncesc în România socialistă, să aibă posibilitatea să lucreze permanent și să câștige permanent, nefiind afectați de șomaj în masă, parțial sau total, pe termen scurt sau lung ; să-și îngrijească sănătatea și să se odihnească ; să se cultive și să se instruiască. Este convingerea profundă a Partidului Comunist Român, a secretarului său general, că dacă nu s-ar acționa pentru crearea unei puternice baze economice în toate județele, pentru dezvoltarea forțelor de producție pe întreg teritoriul țării, „...dacă am menține vechea stare de înapoiere a unor zone, oricît am vorbi de egalitate în drepturi...”, inegalitatea, de fapt, tot ar rămîne !” Iată de ce „...dezvoltarea generală a forțelor de producție în toate județele și zonele țării constituie premisa principală a egalității în drepturi pentru toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate”.

Este, de asemenea, o realizare istorică a societății noastre socialiste dezvoltarea și perfecționarea — din inițiativa și sub conducerea tovarășului Nicolae Ceaușescu — a sistemului democrației socialiste, care permite ca în administrația de stat, în consiliile populare, în Marea Adunare Națională să-și desfășoare activitatea și deputați din rîndurile naționalităților conlocuitoare. În întregul sistem al organelor de partid și de stat, al organizațiilor obștești, în Frontul Democrației și Unității Socialiste și în organizațiile acestuia sînt reprezentate corespunzător și naționalitățile conlocuitoare. Activitatea consiliilor oamenilor muncii de naționalitate maghiară, germană, sîrbă și de alte naționalități este o expresie a democratismului orînduirii noastre în continuă dezvoltare și perfecționare. Întărirea democrației socialiste, prin crearea unor organisme largi de participare nemijlocită la conducere a oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, conferă o bază nouă, largă unică în felul ei, a politicii de asigurare a egalității depline, egalitate ce nu poate fi concepută fără participarea tuturor cetățenilor, inclusiv a celor de diferite naționalități, la conducerea societății, la făurirea conștientă a propriului lor viitor.

Democrația socialistă înseamnă însă și dreptul la cultură, iar „egalitatea în drepturi poate fi realizată în mod real numai atunci cînd se acționează în mod ferm pentru crearea condițiilor materiale și spirituale ca omul să se poată bucura din plin de toate binefacerile civilizației, ale socialismului”.

În condițiile în care, în numeroase țări dezvoltate ale lumii, învățămîntul, cultura, arta devin tot mai puțin accesibile unor largi categorii muncitoare, în ciuda „egalității șanselor”, în țara noastră ea își găsește expresie concretă în dezvoltarea culturii, artei, științei, inclusiv în stimularea creației culturale-științifice a naționalităților, în noile instituții și așezăminte de cultură din toate zonele țării, inclusiv în cele cu naționalități conlocuitoare, în dezvoltarea și modernizarea învățămîntului în toate limbile vorbite pe teritoriul României, în desfășurarea unei sustinute activități editoriale, naționalitățile beneficiînd de teatre, presă și tipărituri în limba proprie, ca și de emisiuni la radio și televiziune în limbile lor maternale.

Toate acestea sînt realități incontestabile atestînd că s-au făurit toate condițiile pentru ca aici, în România socialistă, împreună cu poporul român, oamenii muncii aparținînd naționalităților conlocuitoare să-și poată îndeplini năzuințele lor de bunăstare, libertate, civilizație. Urări fierbînti de viață îndelungată celui mai iubit fiu al poporului, acela care a pus la temelie României socialiste întotdeauna supreme ale celor ce muncesc. Oamenii muncii indiferent de naționalitate îl urmează neabătut fiindcă știu, după cum el însuși le-a arătat prin faptă vie și îndemn, că „aspirațiile de progres, bunăstare și fericire se pot împlini printr-un efort unit pentru înălțarea patriei pe noi culmi de progres și civilizație”.

Doctor ELENA FLOREA ■
Institutul de științe politice și de studiere a problemei naționale

Letopisețele

Istoria românilor vine din Istoria românilor

adevăr de aur grăt-au letopisețele

căci Mihai Viteazul, iată, este Muntele Cogaionon și Eminescu, iată, este Palia de la Orăștie și Brâncuși, iată, este Turla bisericii din Densus

România este-a fi pentru că va fi și pentru că va fi îndeapurruri : sălas, doină, meleag, bătălia de la Posada, eternitate.

Istoria românilor nu ne-au fost scrisă la porțile și curțile vîntului : cu toată țara-n duh, aici șezum în vegherile rotunde ale veacurilor

și-am semănat Huminările-n dor menindu-ne.

GEORGE COANDA ■

„Istoria trebuie să prezinte întregul proces al luptei revoluționare în complexitatea sa, să pornească la analiza științifică a realității sociale, să infățișeze faptele nu după dorințele subiective ale oamenilor, nu după nevoi politice de moment, după criteriile de conjunctură, ci așa cum s-au petrecut ele, corespunzător adevărului vieții.”

Cel ce ne-a redat dreptul de a avea o istorie

Știm cu toții, cei care am fost martorii istoriei sau am deprins sensurile istoriei din manuale și tratate, din presă, prin cite interpretări contradictorii, tendențioase, uneori oneroase, a trecut cronică poporului nostru. Au fost timpuri în care istoria ne-a fost dictată, impusă, cind evenimentele istoriei noastre de zi cu zi ne-au fost interpretate eronat și împotriva cursului firesc al evoluției obiective. Cauzele au fost multiple și demne de meditație pentru a nu se mai repeta. Iubind poporul, iubind istoria sa, hrănindu-se din pildele cele mai nobile ale înaintașilor, ale eroilor neamului, tovarășul Nicolae Ceaușescu a repus în

drepturi, prin atitudinea sa fermă, prin intransigența sa, prin gândirea sa limpede, clarvăzătoare, revoluționară, cursul firesc al istoriei noastre, sensul evenimentelor trăite de poporul nostru de-a lungul vremurilor. Animat de un patriotism profund, care vine din izvoarele cele mai adinci ale istoriei noastre, impunând pretutindeni în lume adevărata cronică a României, readucind în atenția opiniei publice mondiale evoluția eroică a civilizației poporului nostru, care nu s-a impus niciodată pe sine în dauna altora și nici nu a eucerit pe nimeni, ci și-a apărat doar cu dirze-

nie ființa națională, tovarășul Nicolae Ceaușescu a repus adevărul în drepturile sale, sfătându-i pe istorici să scrie o istorie amplă, desfășurată și reală a poporului român, în afara primejdiilor interpretărilor de conjunctură și în afara oricăror prejudecăți. De aceea, restituim cititorilor, cu prilejul aniversării a 50 de ani de activitate revoluționară și a zilei de naștere a celui care a creat istoria de azi a României, câteva din ideile exprimate cu diferite prilejuri asupra istoriei, cercetării istoriei, asupra destinului nostru ca națiune și ca popor liber, independent în lume.

„Carte a neamului”, istoria se cuvline repusă în rosturile sale, în concordanță deplină cu realitățile trecutului și ale prezentului, pentru întuirea veridică a viitorului. Și într-un caz și într-altul, în toate cazurile, aceasta înseamnă a sluji adevărul, a infățișa fenomenele și procesele istorice, evenimentele și faptele în chip obiectiv, cu umbrele și luminile, cu coborișurile și suișurile, cu înfringerile și izbînzile. Toate acestea sînt valabile atît pentru fenomenele și evenimentele de odinioară cît și pentru cele de azi și de mîine din istoria poporului nostru și a omenirii întregi.

Nu se implinise încă anul de la investirea tovarășului Nicolae Ceaușescu cu cea mai înaltă funcție în partidul nostru, de secretar general al acestuia, cind infățișa, în lucrarea de mare valoare științifică și politico-ideologică „Partidul Comunist Român — continuator al luptei revoluționare și democratice a poporului, al tradițiilor mișcării muncitorești și socialiste din România”, o concepție de superioară gândire teoretică, definind istoria drept cea care este datoare „să prezinte întreg procesul luptei revoluționare în complexitatea sa, să pornească de la analiza științifică a realităților sociale și să infățișeze faptele, nu după dorințele subiective ale oamenilor, după nevoile practice de moment, după criteriile de conjunctură, ci așa cum s-au petrecut, corespunzător adevărului vieții”. Asemenea concepție de inestimabilă superioritate științifică a constituit de atunci și pînă acum și va constitui și de acum înainte, pentru istoricii din țara noastră, prețios îndreptar, călăuzitor și sfătuitoare de fiecare zi în îndeplinirea datoriilor față de știință pe care o cultivă, față de poporul doritor să se cunoască mai bine pe sine, să-și cunoască trecutul pentru a-și înțelege prezentul și a-și pregăti viitorul.

Sinteze, tratate, studii cu caracter monografic, lucrări destinate publicului mare, scrise de cei mai valoroși dintre slujitorii științei patronate de muza Clio — avînd în fața ochilor asemenea învățăminte izvorite din conștiința și inima unui om care nu numai iubește istoria dar în aceeași măsură o și simte și-i cunoaște tainele și mesajul, îi dezvăluie sensurile și semnificațiile, îi sintetizează înțelesurile profunde — au fost realizate în același stil, în aceeași concepție. Fie că se referă la perioadele și epocile

mai vechi, fie la cele medii sau moderne, fie la cele contemporane; fie că infățișează dezvoltarea forțelor de producție și a relațiilor sociale, fie problemele social-economice și social-politice generale sau speciale, fie cultural-instituționale, ori mai multe la un loc.

Istoriografia noastră de valoare, începînd din anul 1965 și pînă acum, înțelegîndu-și importanța și rolul de știință a

porului și, de asemenea, să sprijine „prin concluziile sale, perfecționarea organizării societății de azi, relațiile dintre state, și națiuni, conlucrarea pașnică dintre toate popoarele lumii”, așa cum pretindea cu deplină îndreptățire secretarul general al partidului, președintele Republicii noastre socialiste, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Intemeiată pe asemenea adevăruri,

societății care are drept domeniu de studiu omul, omul-colectivitate, omul-popor, omul-națiune, omul-gînditor, omul-truditor al tuturor valorilor materiale și spirituale, s-a străduit în chip conștient să imbine armonios și echilibrat cele două funcții fundamentale ale istoriei: informativă și formativă. Numai astfel poate fi istoria o știință utilă, o știință călăuzitoare în interpretarea trecutului, prezentului și viitorului. Cu alte cuvinte, numai astfel poate „să ajute omenirea contemporană să înțeleagă mai bine legile obiective care guvernează societatea”, necesitatea de a acționa în spiritul po-

istoria se poate împodobi cu rosturi superioare, de cunoaștere a strădaniilor de progres și pace, de libertate și dreptate socială și națională, ale poporului român și ale întregii umanității, din cele mai vechi timpuri și pînă în contemporaneitatea zilelor noastre. De asemenea, numai astfel își poate afirma nobilul rol de educare a oamenilor în iubirea sinceră și curată de patrie, de popor, a trecutului, prezentului și viitorului nostru, precum și a altor țări și popoare, într-o înțelegere și armonie deplină, spre asigurarea viitorului lor fericit.

Istoriografia României socialiste nu

pretinde că toate cele 37.500 de titluri cite însumează cele trei volume ale „Bibliografiei istorice a României”, și care cuprind selectiv rezultatele cercetărilor dintre anul 1944 pînă în anul 1979, sînt împodobite cu asemenea calități superioare științifice și educative, de informare și de formare, totodată. Se poate afirma însă că foarte multe studii și mai cu seamă dintre cele apărute în cei 15 ani din urmă, sub auspiciile prețioaselor teze și concepții, îndemnuri și formulări sintetizate de tovarășul Nicolae Ceaușescu cu privire la relația dintre istorie și societatea contemporană, adică modul cum istoria oglindește realitatea esențială pentru conștientizarea generațiilor de azi, contribuie substanțial la infățișarea tradițiilor valoroase, temeiuri ale vieții de azi, la cunoașterea oamenilor în nelimitatele lor posibilități, în creațiile lor nepieritoare, în înnoirea și perfecționarea continuă a acestora.

La îndemnul și după exemplul secretarului general al partidului, istoricii sînt datori, așadar, cu năzuința și strădanii conștiinței de a infățișa cu luciditate și căldură chipul real al trecutului și prezentului, pentru a asigura trăinicie viitorului. Deoarece oamenii sînt foarte sensibili la argumente de natură emoțională, dar în același timp ei și gîndesc rațional, istoria pretinde celor ce se încumetă a o descoperi și a o interpreta să pună în mișcare intelectul și deopotrivă resorturile inimii. Cei ce nu sînt în stare să infățișeze istoria pe măsura frumuseții ei, pe măsura impresionantului moment care este existența omenirii, ar fi bine să-și îndrepte pașii spre alte indeletniciri sau profesii, mai puțin pretențioase, dar tot atît de prețioase pentru dezvoltarea societății. Exemplul de îmbinare armonioasă între cele două aspecte este oferit cu generozitate istoriei de o judecată de valoare perenă, investimintată într-o haină pe potrivă însemnătății sale, în istorica expunere a tovarășului Nicolae Ceaușescu la ședința solemnă de omagiere a Centenarului independenței României, cind proclama de la tribuna țării că „un popor hotărît să-și apere glia, libertatea și neafirmarea, decis a nu preocupă nimic pentru a-și afirma drepturile inalienabile, pentru a-și euceri un loc demn sub Soare, nu poate fi înfrînt și înghițit de nimeni și de nimic, niciodată”. Un principiu de valoare generală, izvorit din experiența istorică a propriului nostru popor, infățișată în chip magistral de cel ce înțelege și iubește ca nimeni altul istoria, el însuși făuritor de istorie, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Acad. prof. ȘTEFAN PASCU

■ „Una din disciplinele sociale de cea mai mare importanță pentru înțelegerea evoluției societății omenesti în țara noastră, ca și pe plan mondial, este, după cum se știe, istoria.”

■ „Cercetarea istorică, departe de a constitui o investigație cu caracter strict documentar a trecutului, este în bună măsură — așa cum arată viața — și o știință a prezentului. Istoria oferă concluzii și învățăminte despre marile procese ale dezvoltării societății, ale existenței popoarelor de-a lungul timpului, punînd în evidență atît ceea ce a fost valoros, progresist și a servit mersului înainte al societății, cît și piedicile ridicate de-a curmezișul evoluției și care au costat scump umanitatea, au întîrziat progresul unor națiuni. Rezultatele cercetărilor istorice sînt de natură să ajute omenirea contemporană să înțeleagă mai bine legile obiective care guvernează societatea, necesitatea de a acționa în spiritul cerințelor progresului. De asemenea, istoria este chemată să sprijine, prin concluziile sale, perfecționarea organizării societății de azi, relațiile dintre state și națiuni, conlucrarea pașnică dintre popoarele lumii.”

■ „Întreaga istorie a țării demonstrează că poporul muncitor, forțele sale revoluționare, progresiste, patriotice, au în-

făptuit toate marile transformări revoluționare, au asigurat mersul înainte al societății noastre. Toate momentele importante din viața patriei noastre sînt legate de lupta maselor, a întregului popor — motorul progresului social, adevărul făuritor al istoriei României.”

■ „Trebuie să ținem seama de faptul că istoria este făurită de oameni cu calitățile și defectele lor.”

■ „La baza tuturor cercetărilor și studiilor istorice trebuie să stea în permanență concepția științifică a partidului nostru, materialismul dialectic și istoric, aprofundarea legilor obiective ale dezvoltării societății, pornindu-se de la rolul fundamental pe care îl au masele populare în făurirea istoriei. Cercetătorii noștri trebuie să dovedească în întreaga lor activitate un înalt spirit revoluționar, combativ, militînd cu toată energia și forța împotriva curentelor reacționare, a tendințelor de falsificare și denaturare a adevărului istoric, a manifestărilor de cosmopolitism, nihilism național, promovînd cu fermitate principiul științific, marxist-leninist, al respectării adevărului obiectiv al istoriei.”

■ „Așa cum am mai menționat, de-a lungul vremii, prin secole și prin milenii, popoarele s-au dezvoltat, s-au așezat pe anumite teritorii, au devenit națiuni, state

independente. Aceasta este o realitate istorică obiectivă ce nu poate fi schimbată de nimeni — indiferent dacă place sau nu place unor istorici. Nu se poate pune problema de a aprecia popoarele în funcție de data la care s-au stabilit pe un anumit teritoriu, de a face discriminări de drepturi între ele pe această bază, ci, pornind de la realitățile istorice, care nu mai pot fi modificate de nimeni, de a se aplica în mod consecvent o politică de deplină egalitate și respect reciproc între popoare, între națiuni și naționalități, de a se respecta entitatea națională a fiecărui, asigurînd conlucrarea armonioasă, frăția și solidaritatea în lupta comună pentru cauza libertății și dreptății sociale și naționale, a progresului și prosperității fiecărui popor, a conviețuirii și colaborării pașnice a tuturor națiunilor.”

■ „De la formarea de către Burebista, în secolul I înainte erei noastre, a statului dacic centralizat, de la epoca înfloritoare a societății dacice a lui Decebal, și apoi de-a lungul a două milenii de existență, pînă în ziua de azi, poporul nostru a trebuit să ducă lupte grele pentru a-și constitui și apăra ființa proprie, entitatea națională. Contactele cu marile civilizații antice, războaiele duse încă din cele mai vechi timpuri împotriva năvălitorilor — îndeosebi împotriva poporului roman —

cucerirea Daciei de către romani și conviețuirea îndelungată a dacilor și romanilor pe acest teritoriu au pus o amprentă puternică pe caracterul și fizionomia morală a poporului nostru. Urmas al „celor mai drepti și mai viteji dintre traci” — cum îi numea Herodot de getodaci —, precum și ai mindrilor romani, poporul român s-a distins întotdeauna prin dragostea de adevăr și dreptate, prin dirzenie și neînfricare în luptă, prin voința de a fi stăpîn pe destinul său, de a-și fări viitorul în deplină libertate.”

■ „În marea epopee a luptei pentru dezvoltarea și păstrarea ființei naționale a poporului nostru, pentru libertate și neafirmare, un loc de cinste ocupă eroicele războaie purtate sub conducerea lui Mircea cel Bătrîn, Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul — care a realizat pentru prima oară, în 1600, unirea celor trei provincii românești — precum și a altor voievozi ce n-au pregetat să-și jertfească viața pentru apărarea pămîntului străbun. În toată această perioadă istorică, principala forță socială a poporului nostru a fost țărănimea, ea jucînd rolul esențial atît în luptele pentru dreptate națională și socială, pentru independență, în producerea bunurilor materiale ale societății, cît și în conservarea limbii și îmbogățirea continuă a culturii românești.”

„...tineretul nostru va învăța să ducă mai departe ceea ce au făcut înaintașii, ceea ce făurește generația de astăzi, să păstreze ca lumina ochilor și să întărească independența și suveranitatea patriei noastre”.

Marele strateg al independenței naționale

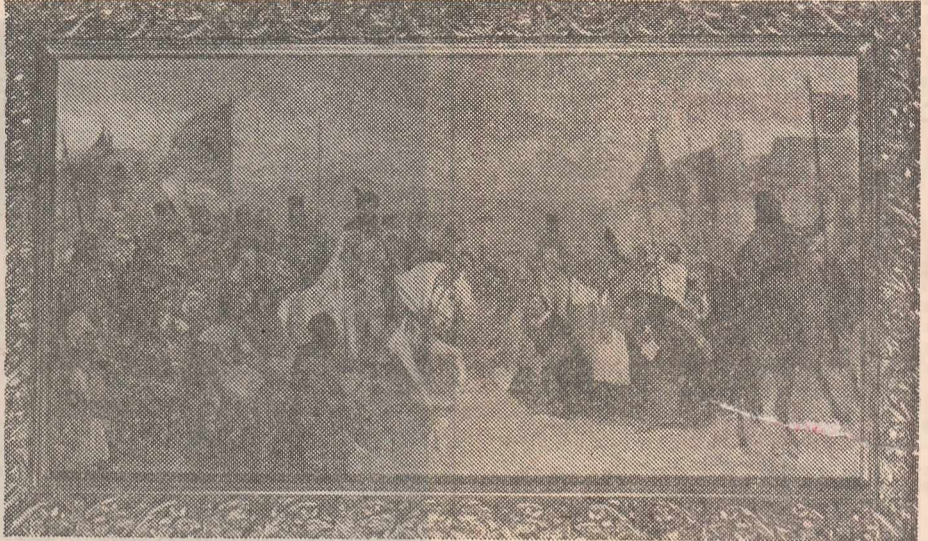
Un om în lumina unui tablou

Un tablou de Dimitrie Stoica reprezentând un anume loc și o anume zi. Locul: vechiul Bălgrad, „Cetatea-Albă” a Mureșului, Alba-Iulia de azi. Ziua: 21 octombrie / 1 noiembrie 1599. În realitate a fost un cal roșu, dar pictorul l-a vrut alb. **Mihai**, călare, poartă tunică și manta albe, cu șoimi brodați în fir: El, șoimul!; pe cap, cușma cu surguciu din pene de cocor celtuite în copca cea de aur; dreapta pe sold, pe garda săbiei („sabiia lui cea iute în mina lui cea vitează” era bătută în rubine și împodobită cu aur); ciorapi de mătase albă și cizme de săftian galben; Mihai e obosit — se luptase „trei zile și trei nopți” — dar nu se vede; „Ciobanul care nu știe să se bată”, așa-i batjocorise trufașul Andrei Bathory, se purtase și la Selimbăr așa cum îi era felul: „con grandissimo valore e temerità”; slujitori în costume de gală, trimbițași, lăutari; apoi boierii și căpitani, îmbră-

cați somptuoși; apoi „oștile Craiovei și ale Jiului și ale Mehedinților”; apoi haiducii, „roșii lui cei frumoși...”; de-a stînga și de-a dreapta, cu virfurile lăncilor mușcînd pămîntul, stau steagurile luate de la Andrei Bathory; la porțile orașului — acolo unde azi veghează statuetele Abundenței, Înțelepciunii, Cumpătării și Forței — Mihai primește cheile aduse de episcopul Náprágy, înconjurat de suită; în zare albastresc munții...

Acesta este tabloul **Intrarea lui Mihai Viteazul în Alba-Iulia**. Astăzi, în lumina acestui tablou veghează la cîrma destinului național un Om: **NICOLAE CEAUȘESCU**. Tabloul se află în cabinetul său de lucru din Capitală. Este același Om care a făcut din Bucureștii zilelor noastre **CETATEA DE SCAUN A INDEPENDENȚEI ROMÂNEȘTI**.

MIRCEA BUNEA

Marea lecție a comandantului nostru suprem: nimic nu e mai sfînt cã libertatea țării

Sinteză perfectă între ceea ce s-a constituit în experiența a trecutului și vocație a prezentului și viitorul poporului nostru, ideea de libertate și independență își găsește o strălucită materializare în opera secretarului general al Partidului Comunist Român, tovarășul Nicolae Ceaușescu căruia, cu prilejul împlinirii a 50 de ani de activitate revoluționară și a aniversării zilei sale de naștere, militarii forțelor noastre armate îi aduc un fierbinte omagiu de stimă și recunoștință, împreună cu urarea de viață îndelungată, în deplină sănătate și putere de muncă, spre gloria și măreția României socialiste.

În gîndirea social-politică a secretarului general, independența și suveranitatea națională reprezintă un drept sacru, imprescriptibil al fiecărui popor, izvorit din însăși rațiunea de existență a acestuia, expresia elocventă a demnității și libertății umane. Independența și suveranitatea presupun, ca o condiție sine qua non, dreptul fiecărui popor de a fi liber și stăpîn asupra lui însuși, de a-și modela destinul conform propriei voințe, fără nici un amestec din afară, de a-și făuri viitorul potrivit năzuințelor și idealurilor sale, de a-și alege calea dezvoltării economice, sociale și politice în conformitate cu vrea sa liber exprimată. Respectarea acestui drept inalienabil și indivizibil reprezintă, în concepția tovarășului Nicolae Ceaușescu, o cerință vitală a vieții politice contemporane, un imperativ fundamental al colaborării, coexistenței și păcii pe planeta noastră.

„Căci nu este liber acel popor care asuprește alte popoare — una dintre cele mai grăitoare și pline de învățăminte chemări adresate de tovarășul Nicolae Ceaușescu lumii contemporane — are, în conștiința umanității, o rezonanță deosebită, cu putere de exemplu, căci vine de la conducătorul unui popor pentru care independența, libertatea și unitatea au fost și au rămas valori morale fundamentale; al unui popor care, pe parcursul multimilenarelor sale existențe, n-a orîmat și asuprit niciodată alt popor. Nu dorim să dăm nimănui statură — spune tovarășul Nicolae Ceaușescu — dar învățămintele istoriei arată că un popor nu-și poate realiza aspirațiile naționale și sociale ridicîndu-se împotriva dreptului la existență al altui popor”. Se evidențiază astfel și mai convingător ideea, legitimitatea de retrospectivă istorică, potrivit căreia nu există pace, securitate și armonie internațională în condițiile îngrădirii conștiinței și interesate, guvernate de ambiții imperialiste, a libertății popoarelor. Aceasta cu atât mai mult cu cît, în perioada actuală, în lume se formulează tot felul de interpretări denaturate, falsificate de unor procese și realități istorice, în scopul justificării unor stări de lucruri inechitabile atît din trecut, cît și din prezent.

Privită prin prisma acestor realități ale vieții politice mondiale contemporane, opera președintelui României socialiste se înscrie în rîndul factorilor eficienței de acțiune pentru combaterea politicii imperialiste de forță și dictat, a încercărilor de instaurare a dominației străine asupra altor popoare. În acest sens este încărcat de semnificații apelul adresat de tovarășul Nicolae Ceaușescu pentru intensificarea eforturilor și conlucrării internaționale în vederea opririi încordării, soluționării problemelor pe calea tratativelor, stopării cursei înarmărilor și trecerii la dezarmare, în primul rînd dezarmare nucleară. „Marea răspundere pe care o avem în fața poporului nostru — arăta tovarășul

șul Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională din decembrie 1982 — ne cere să facem totul pentru asigurarea păcii, a dreptului suprem al popoarelor, al oamenilor la existență, la viață, la dezvoltarea liberă, independentă”.

În viziunea tovarășului Nicolae

întregii societăți, cît și pentru întărirea puterii materiale și spirituale a patriei, a capacității ei de apărare. Totodată, secretarul general al partidului atrage atenția că, ținînd seama de situația internațională, România socialistă are datoria sacră să ia toate măsurile pentru ridicarea for-

Primul ostaș al țării, comandantul suprem al forțelor noastre armate, tovarășul Nicolae Ceaușescu inspectează tehnica de luptă

Ceaușescu, independența și suveranitatea națională au ca temelie trainică dezvoltarea forțelor de producție, care asigură condițiile necesare atît pentru ridicarea nivelului de viață al poporului, pentru progresul științei, învățămîntului, culturii, pentru un grad superior de civilizație al

țel combative a armatei, care are misiunea de a apăra cuceririle revoluționare, independența și suveranitatea țării. „Trăgînd învățăminte din istoria noastră de secole — subliniază tovarășul Nicolae Ceaușescu — trebuie să nu uităm nici un moment că forțele noastre armate vor

avea întotdeauna numai misiunea de a apăra independența patriei! Niciodată nu vom duce un război de agresiune, nu vom pune în pericol libertatea altui popor! Vom apăra însă cu orice preț independența și libertatea patriei noastre”.

Expresie fidelă a conceptului de independență națională formulat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, doctrina militară a României contemporane și concretizarea ei în sistemul național de apărare încorporează învățămintele istoriei noastre milenare, ale glorioșului trecut de luptă pentru salvagardarea ființei și libertății statale, răspunde exigențelor sporite ale raportului dialectic „construcție socialistă-apărare”, condițiilor interne și internaționale actuale și de perspectivă. „Apărarea patriei — cauză și operă a întregului popor” este formula-concept ce înmănușează sursele, resursele, obiectivele, însăși rațiunea existenței puterii armate naționale, exprimînd cu limpezime, conturînd precis și fără echivoc scopul esențial al eventualului efort militar național. În conformitate cu scopul fundamentat astfel de către tovarășul Nicolae Ceaușescu a formulat și obiectivul prioritar al strategiei militare naționale: „nu avem altă strategie decît să asigurăm ca pămîntul românesc să nu fie victima vreunei agresiuni imperialiste, a politicii de forță (...) strategia noastră este legată de asigurarea independenței țării, de asigurarea păcii pentru poporul nostru”.

Pe făgașele principalele cote de gîndire clarvăzătoare, novatoare și cetezătoare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, România socialistă se prezintă lumii ca un stat dedicat ardent cauzei libertății și suveranității popoarelor, păcii și colaborării internaționale, triumfului socialismului și comunismului în lume. Realistă și vizionară, profundă și umanistă, concepția politică a tovarășului Nicolae Ceaușescu adaugă tezaurului gîndirii revoluționare al umanității ideea legității obiective a victoriei cauzei independenței și suveranității naționale. „Viitorul aparține unei lumi drepte și mai bune, egalității sociale și naționale, respectului dreptului fiecărui popor la dezvoltarea liberă, independentă”.

Viitorul independenței și suveranității naționale este întrevăzut, în gîndirea tovarășului Nicolae Ceaușescu, în corelația dinamică cu înfăptuirea Programului partidului, a hotărîrilor Congresului al XII-lea și ale Conferinței Naționale din decembrie 1982, privind trecerea la dezvoltarea economică intensivă, asigurarea unei noi calități în sfera producției materiale și spirituale, valorificarea superioară a resurselor naționale în toate sectoarele de activitate, ridicarea la cote superioare a calității vieții, toate acestea fiind de natură să sporească posibilitățile de întărire neîntreruptă a capacității de apărare a țării.

Respectarea strictă a independenței și suveranității naționale este socotită de către tovarășul Nicolae Ceaușescu drept colana vertebrală a unui sistem original unitar privind practica raporturilor politice, economice, culturale, militare și de altă natură între statele lumii, punctul de referință principal al atașamentului la cauza păcii și colaborării internaționale.

general-locotenent
VICTOR STĂNCULESCU
Adjunct al ministrului
Apărării Naționale

„Problema fundamentală a epocii noastre este problema preîntîmpinării războiului și asigurarea păcii. Mai mult ca oricînd trebuie să facem totul pentru a bari calea războiului, pentru a asigura pacea. Nu există țel mai înalt decît dezarmarea, în primul rînd dezarmarea nucleară, asigurarea securității fiecărei națiuni, a păcii mondiale”

Arhitect al unei lumi mai drepte și mai bune

**Proeminentă
personalitate
mondială,
actor de pace,
înțelegere
și cooperare
în lume**

Întreaga națiune română sărbătorește într-o atmosferă de fierbinte entuziasm împlinirea a 50 de ani de activitate revoluționară și aniversarea zilei de naștere a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, eminent conducător comunist, revoluționar și patriot înflăcărat, militant de frunte al mișcării comuniste și muncitorești, neobosit luptător pentru triumful idealurilor nobile de independență și libertate, de progres social, de colaborare între popoare și pace.

Cei aproape 18 ani de cînd tovarășul Nicolae Ceaușescu se află în fruntea partidului și statului nostru constituie perioada cea mai fertilă și mai bogată din istoria contemporană a țării, perioada în care România a obținut succese și înfăptuiri remarcabile în toate domeniile de activitate, atît pe plan intern cît și pe planul politicii externe. În areopagul națiunilor lumii, România a dobîndit în acești ani locul său meritat, iar glasul ei s-a făcut auzit cu profund respect, întrucît el a chemat și cheamă cu înțelepciune la dialog, colaborare și pace între popoare. Inițiatorul și promotorul afirmării României pe arena mondială a fost și este președintele României, care a stimulat neobosit dezvoltarea relațiilor țării noastre cu celelalte state, a dat un curs dinamic legăturilor multiple ale României cu statele de pe toate continentele.

O măturie elocventă în această privință o constituie și dezvoltarea relațiilor diplomatice și economice ale României cu alte țări. Astfel, dacă în 1965 România înțelegea relații diplomatice cu 65 de state, numărul acestora a sporit la 138 în prezent, iar volumul comerțului exterior a crescut de 8 ori. Președintele Nicolae Ceaușescu a efectuat 104 vizite oficiale în țări de pe toate continentele, iar 110 vizite oficiale la nivel înalt au avut loc în România. Cu prilejul întîlnirilor și convorbirilor la nivel înalt au fost semnate 20 tratate de prietenie și colaborare, 43 declarații solemne comune, 52 declarații comune. Partidul Comunist Român întreține raporturi de colaborare și solidaritate cu 77 partide comuniste și muncitorești, 53 partide socialiste și social-democrate, 66 alte partide și forțe politice de guvernămînt, organizații și mișcări de eliberare națională.

Prestigiul mondial al României contemporane este indisolubil legat de opera și activitatea președintelui Nicolae Ceaușescu, promotor al celor mai nobile idealuri de înțelegere, colaborare și pace între națiuni, strălucit luptător pentru independență și suveranitatea popoarelor. Cele 128 lucrări apărute în 34 de țări de pe toate continentele, în 21 de limbi, reprezintă o dovadă grăitoare a interesului internațional față de opera și gândirea președintelui României.

Este unanim recunoscută și apreciată excepționala activitate a președintelui țării noastre pentru promovarea în viața internațională a principiilor noi, democratice, de deplină egalitate în drepturi, respect al independenței și suveranității naționale, neamestec în treburile interne și avantaj reciproc.

Aceste principii și-au găsit expresie în numeroasele acțiuni concrete ale României de dezvoltare continuă a legăturilor frățestii de prietenie și colaborare rodnică cu toate țările socialiste, de întărire a relațiilor politice și economice cu țările în curs de dezvoltare de pe toate continentele, cu celelalte state ale lumii, fără deosebire de orînduire socială.

Problemele apărării și consolidării păcii în lume ocupă un loc distinct, prioritar și permanent în cadrul preocupărilor fundamentale ale politicii externe românești. Aceste preocupări, care izvorăsc din tradițiile și aspirațiile seculare ale poporului român, sînt amplificate de necesitatea imperioasă a momentului actual, cînd războiul nuclear amenință pacea și ar însemna distrugere, exterminare generală și nimicirea planetei.

Vocația de pace constituie o trăsătură definitorie a conștiinței românești: din cele mai vechi timpuri, mințile luminate ale poporului român au înțeles că pacea constituie atributul indispensabil al dezvoltării materiale și spirituale a țării, a înfloririi sale libere, a bunăstării și progresului nestînjinit.

Tradiția luptei responsabile împotriva pericolului războiului, pentru pace și înțelegere între popoare a fost ridicată pe o treaptă nouă în cursul ultimilor 18 ani, de cînd politica internă și externă românească este elaborată și înfăptuită sub conducerea directă a președintelui Nicolae Ceaușescu. Numele său este evocat în prezent pe toate meridianele globului, în strînsă legătură cu aspirațiile vitale ale omenirii, pacea, înțelegerea și colaborarea.

Mesager al păcii, militant al înțelegerii între popoare, președintele țării noastre este ascultat cu interes și aprobare pretutîndu în lume, deoarece ebractionează concret și promovează pacea, fiind mereu gata să o apere pentru România și pentru întreaga omenire. Inițiativele în favoarea păcii pe care le-a întreprins România în cursul ultimilor ani constituie temelii consensului internațional asupra prestigiului românesc, izvorit din înțelepciunea, clarviziunea și activitatea neobosită a celui care conduce destinele poporului nostru.

„România — Ceaușescu — Pace” este o axiomă ce definește afirmarea politicii externe românești pe plan mondial.

Externe glasul președintelui Nicolae Ceaușescu, glasul cel mai autorizat al națiunii, România și-a făcut cunoscute în repetate rînduri, pretutîndu în lume, opțiunile sale privind pacea, dezarmarea, renunțarea la forță și la amenințarea cu folosirea forței, neamestecul în treburile interne, soluționarea politică a conflictelor, militînd activ pentru realizarea lor, ceea ce i-a permis să dobîndească un prețios tezaur de stimă, încredere, simpatie și adeziune internațională.

Viziunea președintelui Nicolae Ceaușescu privind legătura esențială între independența națională și pacea mondială izvorăște din tradiția multiseclară a luptei poporului român pentru apărarea ființei sale naționale și este în deplin consens cu relațiile contemporane, cu necesitățile și posibilitățile determinate de avîntul impetuos al ideilor de libertate, independență, suveranitate, egalitate.

Coexistența pașnică înseamnă respectarea riguroasă a independenței și suveranității naționale, neamestecul în treburile interne, renunțarea la forță și la amenințarea cu folosirea forței în relațiile dintre toate statele lumii. Ea înseamnă, de asemenea, înțelegere și cooperare, asistență reciprocă și colaborare în condiții de deplină egalitate, luptă concertată împotriva subdezvoltării, inechității, pentru înfăptuirea unei noi ordini economice și politice internaționale, care să permită progresul rapid al tuturor statelor, îndeosebi al celor mai puțin dezvoltate și să faciliteze accesul larg al tuturor popoarelor la cuceririle științei și tehnicii contemporane.

Considerînd că pacea constituie problema prioritară a epocii noastre, România, președintele Nicolae Ceaușescu se pronunță cu hotărîre pentru oprirea cursei înarmărilor, a cărei escaladare face să sporească pericolul unei confruntări militare mondiale.

Activitatea intensă pe care o desfășoară România în toate forurile internaționale, inițiativele și propunerile sale concrete și ample vizînd înfăptuirea obiectivului vital al dezarmării, în primul rînd al dezarmării nucleare, marile manifestări populare în favoarea păcii și dezarmării reprezintă contribuții de preț la lupta generală pentru menținerea păcii.

Politica externă românească, conceptul român privind pacea, înțelegerea și colaborarea, exprimat cu atîta fermitate de președintele Nicolae Ceaușescu se bucură de aprobare unanimă pe plan mondial, de largă adeziune de principiu și de acțiune, de stima și admirația tuturor celor ce cred într-o lume mai bună, mai dreaptă și mai prosperă pentru toate popoarele, o lume a păcii, înțelegerii și colaborării.

CONSTANTIN OANCEA
adjunct al ministrului
afacerilor externe

Mărturii de înaltă prețuire și prestigiu

Atribuirea Medaliei de aur a păcii „Frederic Joliot-Curie” președintelui Nicolae Ceaușescu reprezintă o nouă recunoaștere a marelui rol pe care România socialistă îl îndeplinește în cadrul luptei pentru pace, pentru dezarmare, pentru independență națională, pentru dreptate, pentru progres social. Este, în același timp, o strălucită recunoaștere pe plan internațional a rolului personal remarcabil al președintelui Nicolae Ceaușescu în promovarea acestor mari cauze ale omenirii.

ROMESH CHANDRA
Președintele Consiliului Mondial
al Păcii

Președintele Ceaușescu este un președinte al cărui prestigiu nu se limitează la dimensiunea țării sale; este o personalitate mondială, a cărei activitate se identifică cu lupta pentru independență și autodeterminare a tuturor popoarelor, pentru egalitate între țările mari și mici, pentru neintervenția nici unui stat în treburile interne ale altui stat. Oriunde există luptă pentru independență națională, pentru autodeterminarea unui popor, președintele Ceaușescu se va găsi, întotdeauna, ca sprijinitor!

ANDREAS PAPANDREU
Primul ministru al Republicii
Elene

Partidul și guvernul român, în frunte cu tovarășul Nicolae Ceaușescu, depun eforturi active pentru pacea și securitatea în Europa, destinderea internațională, soluționarea pe cale pașnică a problemelor litigioase, pentru dezarmare, pentru dezarmarea nucleară. Noi dăm o înaltă apreciere acestor eforturi și sprijinim minunatele inițiative de pace pe care le-ați formulat dumneavoastră ca militant al păcii.

KIM IR SEN
Președintele R.P.D. Coreene

În numeroase rînduri am exprimat cuvinte de laudă la adresa poporului român pentru bravura, curajul și perseverența sa. În timpul întregii noastre lupte pentru independență, noi am fost puternic inspirați și încurajați de victoria obținută de poporul român asupra forțelor imperialiste. Cu diferite ocazii am dat România drept exemplu poporului meu, pentru a demonstra că un popor dotat cu voința necesară și în deplină unitate poate reuși pe deplin în atingerea obiectivelor sale.

ROBERT MUGABE
Prim-ministru
al Republicii Zimbabwe

Poziția adoptată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, de guvernul și poporul român a fost permanent pozitivă și, de aceea, cald apreciată de mișcările de eliberare din Africa și de SWAPO îndeosebi. Ajutorul considerabil primit din partea României a reprezentat pentru noi un important sprijin pentru a continua lupta de eliberare națională.

SAM NUJOMA
Președintele Organizației Poporului
din Africa de Sud-Vest —
SWAPO

„România și-a câștigat mulți prieteni, simpatia și aprecierea popoarelor lumii pentru politica sa internațională de egalitate și concurență cu toate statele, pentru activitatea sa consecventă consacrată soluționării tuturor conflictelor numai și numai pe calea tratatelor, înfăptuirii securității și cooperării în Europa, dezarmării, și în primul rând dezarmării nucleare, înfăptuirii noii ordini economice internaționale”

pe planeta Pământ

Inițiative de larg răsunet mondial care au ca autor pe președintele Nicolae Ceaușescu

- 1965**
- La O.N.U. se adoptă „Declarația cu privire la promovarea în rândurile tineretului a idealurilor de pace, respect reciproc și înțelegere între popoare”, precum și rezoluțiile „Dezvoltarea și utilizarea resurselor umane” și „Acțiuni pe plan regional în vederea îmbunătățirii relațiilor de bună vecinătate între statele europene aparținând unor regimuri social-politice diferite”, documente inițiate de România.
- 1966**
- Adunarea Generală a O.N.U. adoptă în unanimitate rezoluția privind necesitatea elaborării unui tratat internațional asupra principiilor menite să guverneze activitatea statelor în exploatarea și utilizarea spațiului extraatmosferic, la care România este coautor.
- 1967**
- La București a avut loc Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia. Statele participante au adoptat în unanimitate „Declarația cu privire la întărirea păcii și securității în Europa”, devenită ulterior document de referință în procesul de asigurare a securității și cooperării pe continent.
- România și R.F. Germania au stabilit relații diplomatice la rang de ambasadă.
- 1968**
- Țara noastră a semnat Tratatul de neproliferare a armelor nucleare, precum și Pactul internațional al drepturilor economice, sociale și culturale și Pactul internațional al drepturilor civile și politice.
- Sesiunea extraordinară a M.A.N. a adoptat Declarația cu privire la principiile de bază ale politicii externe a României, trimisă ca document oficial tuturor parlamentelor și guvernelor, precum și O.N.U.
- 1969**
- Guvernul român a răspuns favorabil memorandumului guvernului Finlandei privind convocarea unei conferințe în problema securității europene.
- Adunarea generală a O.N.U. a adoptat rezoluția inițiată de România, intitulată „Tineretul și educarea lui în respectul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, problemele și necesită-

- tile sale, participarea sa la dezvoltarea națională”.
- 1970**
- Președintele Nicolae Ceaușescu a rostit o cuvântare la sesiunea jubiliară a O.N.U., în care sunt expuse punctele de vedere ale României față de principalele probleme internaționale.
- 1971**
- România a semnat Tratatul cu privire la interzicerea amplasării armelor nucleare și a altor arme de distrugere în masă pe fundul mărilor și oceanelor și în subsolul acestora.
- La O.N.U. a fost adoptată rezoluția, inițiată de România, intitulată „Conferința generală pentru dezarmare”.
- 1972**
- Rezoluția Conferinței Naționale a P.C.R. a cuprins o serie de propuneri menite să contribuie la edificarea unei lumi a păcii și destinderii. Rezoluția a fost difuzată ca document oficial al Adunării Generale a O.N.U.
- Țara noastră a participat la convorbirile pregătitoare în problema Conferinței general-europene pentru securitate și cooperare.
- La O.N.U. este adoptată rezoluția inițiată de România, intitulată „Creșterea rolului O.N.U. în menținerea și întărirea păcii și securității internaționale, în dezvoltarea colaborării între toate națiunile, în promovarea normelor dreptului internațional în relațiile dintre state”.
- 1973**
- România participă la lucrările Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa.
- La O.N.U. este adoptat proiectul de rezoluție inițiat de România, intitulat „Consecințele economice și sociale ale cursei înarmărilor și efectele sale profund dăunătoare asupra păcii și securității în lume”.
- 1974**
- La București a avut loc sesiunea de primăvară a Uniunii Interparlamentare și sesiunea Comisiei Economice O.N.U. pentru Europa, precum și Conferința mondială a populației, în cadrul căreia s-a adoptat rezoluția „Pentru o lume mai dreaptă”, inițiată de România.

- 1975**
- Președintele Nicolae Ceaușescu a semnat Actul final de la Helsinki.
- În răspunsul la o scrisoare a secretarului general al O.N.U. privind sesiunea specială a Adunării Generale consacrată dezarmării, România subliniază necesitatea ca reuniunea să semnifice începutul dezarmării concrete, reale.
- 1976**
- La Conferința de la Berlin a partidelor comuniste și muncitorești din Europa, tovarășul Nicolae Ceaușescu a prezentat poziția P.C.R. în favoarea adoptării unor măsuri concrete pentru dezarmare și dezangajare militară pe continent.
- 1977**
- La O.N.U. este adoptată rezoluția „Măsuri efective pentru transpunerea în viață a principiilor și obiectivelor Deceniului dezarmării”, inițiată de România.
- Țara noastră prezintă la Națiunile Unite trei proiecte de documente, referitoare la unele probleme înscrise pe ordinea de zi a sesiunii speciale privind dezarmarea.
- 1978**
- La Sesiunea specială a Adunării Generale a O.N.U. consacrată dezarmării România prezintă mai multe propuneri, între care cea referitoare la reducerea cheltuielilor militare, a efectivelor armate și armamentelor cu 10-15 la sută, până în 1985.
- 1979**
- România a propus înscrierea pe ordinea de zi a sesiunii O.N.U. a punctului intitulat „Rezolvarea pe cale pașnică a diferendelor dintre state”.
- La Congresul al-XII-lea al partidului, în cadrul amplului capitol privind politica internațională a României, tovarășul Nicolae Ceaușescu a prezentat un adevărat program românesc de „dezarmare, pe deplin realist, care s-a bucurat de un larg interes și unanimă apreciere în întreaga lume.
- Comitetul Politic al O.N.U. a adoptat în unanimitate rezoluția propusă de România privind înghețarea și reducerea bugetelor militare.
- 1980**
- Cheltuielile militare ale României

- pentru 1980 sint reduse cu 2 miliarde de lei.
- Este proclamat al doilea Deceniu al Națiunilor Unite pentru dezarmare, din inițiativa unui grup de state, între care și România.
- La reuniunea general-europeană de la Madrid, România a prezentat mai multe propuneri, între care cea privind convocarea unei conferințe pentru întărirea încrederii și pentru dezarmare în Europa.
- 1981**
- România a găzduit Simpozionul internațional „Oamenii de știință și pacea”, apelul lansat de participanți fiind difuzat ca document oficial al O.N.U.
- Poporul român a lansat popoarelor, forțelor progresiste și democratice din lume un Apel pentru dezarmare și pace, pentru securitate, independență și progres, document în care și găsește ecou ideile cuvintării președintelui Nicolae Ceaușescu la marea adunare populară pentru pace, desfășurată la București. Asemenea apeluri au fost lansate și de Frontul Democrației și Unității Socialiste și de Marea Adunare Națională.
- 1982**
- Este lansat Apelul poporului român adresat celei de-a doua sesiuni speciale a Adunării Generale, consacrate dezarmării, apel care poartă semnătura a 18 milioane de cetățeni ai României.
- În Raportul prezentat la Conferința Națională a partidului tovarășul Nicolae Ceaușescu rezervă un amplu capitol analizei marilor transformări revoluționare petrecute pe plan mondial și caracterizării actualei situații internaționale, scoțind în evidență că problemele vitale ale vieții internaționale sint oprirea cursei înarmărilor, înfăptuirea dezarmării și asigurarea păcii precum și imperativul arzător al lichidării subdezvoltării și făuririi noii ordini economice internaționale, participării egale a tuturor statelor la viața politică mondială. În Raport se face propunerea adoptării de către O.N.U. a unei carte privind principiile relațiilor internaționale, precum și a creării de urgență a unui organism special al bunilor oficii care să acționeze în direcția soluționării pe calea tratatelor pașnice a conflictelor, a oricăror probleme dintre state.

O operă aparținând întregii omeniri

Din operele tovarășului Nicolae Ceaușescu, precum și din lucrările consacrate președintelui României, apărute în 1981 și 1982 peste hotare

Un dialog

la nivel înalt

permanent și eficient

- Tovarășul Nicolae Ceaușescu a efectuat 103 vizite oficiale în țări de pe toate continentele.
- 110 vizite oficiale la nivel înalt au avut loc în România.
- Cu prilejul întâlnirilor și convorbirilor la nivel înalt au fost semnate 20 Tratat de prietenie și colaborare ; 43 Declarații solemne comune ; 52 Declarații comune.
- Partidul Comunist Român întreține raporturi de colaborare și solidaritate cu 77 partide comuniste și muncitorești, 53 partide socialiste și social-democrate, 66 alte partide și forțe politice de guvernământ, organizații și mișcări de eliberare națională.

Pagini realizate de ION D. GOIA

„Noi avem izvoare nesecate care, dacă bei din ele, te întineresc, îți dau noi puteri de viață, îți stimulează forța creatoare. Renunțați deci, dragi tovarăși scriitori și artiști — dar și lucrători din alte domenii — să căutați sau să alergați după tot felul de ulcioare care de care mai zmălțuite, dar de cele mai multe ori, cu o băutură fără gust, stătută și deci dăunătoare. Sorbiți apa limpede, răcoritoare și veșnic vie a izvoarelor patriei noastre socialiste.”

Supremul țel: edificarea omului nou

O operă pe care ne-o dorim cu toții

Multe lucruri îți pot apărea, din străinătate, altfel decât de-aici, de-acasă. Unele cresc în dimensiuni, altele se micșorează. În mod cert, sentimentul care se potrivește mult, de la distanță, este mindria patriotică, iseață din știri mărunte, de toate zilele, sau din faptele mari ale țării. Și întotdeauna, printre aceste fapte mari se numără, de 18 ani încoace, gindurile și pozițiile exprimate de conducătorul partidului și statului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, față de rosturile interne ale României și de legătura acestora cu lumea, cu evoluțiile mondiale.

La fel, un sentiment firesc și puternic de mindrie îl trăiești în străinătate atunci când citești sau ascuți cuvinte drepte și cinste despre țara ta, despre istoria și prezentul ei, despre preocupările și bucuriile oamenilor care prelungesc în timp o existență bimilenară, o matrice de civilizație care a făcut și face cinste Europei și lumii întregi. Iar când aceste aprecieri vin de la personalități de mîna întâia care n-au de ce mări sau micșora adevărurile fiindcă nu vor să ne impună sau să ne ceară nimic, bucuria este cu atât mai caldă și mindria cu atât mai justificată. Trăiești, odată cu poporul, ceea ce Iorga numea, într-o conferință din 1924 dedicată propagandei în străinătate, „conștiința despre sine creată în sufletul popoarelor”.

O asemenea bucurie am încercat, de mai multe ori în ultimii 9 ani, colaborînd cu editorii greci la alcătuirea și traducerea unor cărți ale tovarășului Nicolae Ceaușescu. Cea mai puternică, însă, a fost când am văzut tipărită antologia „România și conducătorul său”, care cuprindea textele de-

date țării noastre și personalității tovarășului Nicolae Ceaușescu de către figurile cele mai proeminente ale vieții publice și culturale din Grecia, în frunte cu fostul președinte al Republicii, filozoful și scriitorul Constantin Tsatsos.

Ei exprimau, foarte precis și convingător, adevărul adevărat despre istoria și prezentul României, despre meritele excepționale ale tovarășului Nicolae Ceaușescu față de țara sa și față de omenirea contemporană, în această epocă în care conducătorii cu experiență vastă și înțelepciune adîncă sînt din ce în ce mai rari.

Știam, știm cu toții, că asemenea aprecieri nu veneau și nu vin numai dintr-o țară prietenă, dintr-un pămînt hărăzit cu atîta experiență istorică, ci din multe, foarte multe alte țări, de pe toate continentele, din partea unor personalități la fel de proeminente, și nu numai de orientarea noastră filozofico-politică, ce țîn să pună înaintea oricărui interes personal frumusețea obiectivă a cinstei și adevărului. Cei mai mulți o fac pentru că au cunoscut personal România și pe conducătorul ei, iar tomenicia și farmecul acestei cunoașteri transpar spontan, în cuvinte și ginduri, în aprecieri și elogii. Toate cinste, și de aceea le cinștim, în mod firesc, și noi.

Cred că este vremea ca, în acest an aniversar pentru România și conducătorul ei, să înmănușchem într-o carte sau chiar mai multe toate aceste mărturii, venite, de 18 ani încoace, să ne cinstească țara și istoria, trecutul și prezentul poporului, într-o legătură intimă cu personalitatea care face atîta cinste țării și umanității!

O operă pe care ne-o dorim cu toții.
ION BRAD

Puteri de zbor

Zboară prin lume, cintul meu,
din infinit în infinit,
înaltă-te peste orașe
și peste sate-n zbor rotit,

ridică-te, măreț, spre mîine
urmînd destinul ce ți-e dat —
să fii oglinda pură-a lumii,
cu-a lumii taină-ngemănat,

să duci mesajul de lumină
al soarelui din țara mea —
murmur de fabrici și de spice,
cîntec ce pururi nou se vrea,

zboară înalt, strălucitor,
ca bucuria-n zori de zi —
puteri de zbor îți dă partidul,
mindrie-acestei țări să fii.

MĂRKI ZOLTAN
în românește de
DIM. RĂCHICI

Sădit

Zi de toamnă tîrzie în Carpați, cî cerul își pregătea primele trimbe de ni magnolia și orchideea, nuferii, bambușii, liile de taină în văzduh. Zi de miresme între oameni, ziditorul de punți între lingă vatra izbînzilor sale, sădea un porci din livezile Putnei, Rucărului sau Iși Tosecani, ale Tipassei și Beninului.

Nu cred că i-a scăpat culva firesc omului sădind un pom.

Nu cred că i-a scăpat vreunei privitrică, limpezimea de suflet a săditorului prinsese parcă numai cu o secundă mai pentru a vedea cit de mult s-a înaltă implinta strașnic în țarină și acoperia cî pîndă și-o fărîmă din tulpina a ceea cî din sudoarea și bătaile de inimă ale Sădit

Era un pom al păcii și prieteniei, care înfloreșc și freamătă deasupra pămîcenușile, zgura și moartea. Un poi.

Îndemn mereu viu, mereu actual

Nu mi-am propus și nici nu mi-am dorit vreodată să fiu un teoretician al fenomenului plastic. Mi-au fost suficiente munca mea de zi cu zi și responsabilitățile ce-mi revin în conducerea marii familii a pictorilor din țara noastră. Dar, cu toate acestea, nu mi-au fost niciodată indiferente părerile ce s-au exprimat cu privire la tradiția școlii românești de pictură, la rolul și menirea artistului plastic în contextul general al culturii noastre. Mărturisesc că, în frământările mele interioare, m-am surprins de nenumărate ori oprit asupra a ceea ce întemeiem sau continuăm noi, artiștii plastici. Cu atât mai mult m-am oprit în preajma unor astfel de frământări, cu cit am avut prilejul să ascult generoasele și profund vizionarele îndemnuri pe care secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, le-a adresat tuturor oamenilor de artă și cultură, inclusiv artiștilor plastici, de-a păstra o permanentă legătură cu tradițiile înaintate ale artei și culturii românești, de-a sluji, cu toate puterile talentului lor, noile prefaceri din țara noastră, izbînzile socialismului și ale celui ce le înfăptuiește, omul zilelor noastre. Ca unul care sînt profund implicat în toată complexitatea fenomenului plastic românesc, pot spune că staturile dînsului au stat și stau, mereu actuale, în atenția noastră, a tuturor celor ce, prin eforturi mai mult sau mai puțin sesizate, ne străduim să infățișăm chipul eroic și dinamic al României socialiste. Unul din adevărurile la care poate să ajungă un artist plastic, de-a lungul muncii sale de zi cu zi, ar fi și acela că întreg demersul său artistic se înscrie, în ultimă analiză, în continua devenire a plasticii românești. Cu alte cuvinte, pe deplin conștient, sau doar întînd plasticianul român va evolua în direcția unei cit mai evidente și cit mai ferice relații între arta sa și marele filon al artei românești dintotdeauna. Firește, această continuă evoluție a artistului contemporan nu exclude, ci chiar impune, ca strict necesară, evoluția unei viziuni artistice proprii. O elocventă dovadă că toate aceste gînduri sînt derivate nu doar din dezbateri pur teoretice, ci din chiar miezul unor frământări interioare, inclusiv din experiența de pînă acum a muncii mele de artist plastic, a fost, după părerea mea, reușita unei ample expoziții ce și-a propus și a izbutit să fie un imn de slavă adus țaranului român și lumii satului românesc, precum și noilor prefaceri ce au marcat, în anii socialismului, viața de zi cu zi a țaranului, imaginea ogoarelor și satelor noastre. Au putut fi înfățișate în acea expoziție, găzduită de sala Dalles, acest veritabil templu al expozițiilor de artă plastică din țara noastră, lucrări ce derivău, direct și vizibil, lucrări cu o puternică și expresivă notă contemporană, în pas cu evoluția însăși a esteticii. Și aș mai putea aminti, în acest sens, numeroase alte expoziții cu caracter republican sau expoziții de grup, sau expoziții personale, care au ilustrat cit de adevărat, cit de profund, cit de necesar și cit de mereu actual este îndemnul pe care secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, l-a adresat, în repetate rînduri, tuturor oamenilor de artă din țara noastră, acela de-a ne implica în esența însăși a realității, de-a fi prezenți în preajma izvorului, a vieții, a omului zilelor noastre. Adînc recunoscători pentru deosebita grijă pe care partidul și statul nostru o poartă artiștilor plastici din România, ne alăturăm urărilor de sănătate și multă putere de muncă pe care întregul nostru popor le adresează celui mai iubit fiu al țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cu prilejul zilei sale de naștere și împlinirii celor 50 de ani de activitate revoluționară.

VIORL MĂRGINEAN

Acum, în epoca descătușării

Sînt încă vii pentru noi, au devenit propriile noastre idealuri, îndemnurile secretarului general al partidului, prin care sîntem chemați ca în cel mai scurt timp producția noastră de filme să depășească 60 de titluri, oferind minunatului nostru popor cel puțin un film nou pe săptămînă și un episod la televiziune, să ridicăm măiestria artistică și tehnica filmelor noastre la nivel competitiv pe plan mondial, să sporim implicarea responsabilă a autorilor de film în cadrul unei puternice Uniuni a Cineaștilor, acum, în această epocă a descătușării fără precedent a geniului creator al poporului nostru și adăpîndu-ne de la izvorul cu apă vie să dăm poporului filme de toate genurile, pentru toate vîrstele, în cele mai diverse stiluri.

Prin ultimele documente de partid care poartă semnătura Nicolae Ceaușescu sîntem chemați să punem în valoare adevărată memorabilele pagini de istorie ale poporului nostru făcînd să renască pe ecran calitățile morale ale românilor — dragostea lor de patrie, de independență, de pace și progres social, de bună vecinătate și de colaborare cu toate popoarele lumii, de apărare și de înaltare a tuturor cuceririlor societății noastre socialiste, de bunăstare și fericire.

În acești ani care au coincis și cu cea mai prodigioasă perioadă din creația mea artistică, m-am străduit să transmit, prin filmele mele, dimensiuni ale acestui nou suflu, să educ studentii mei în spiritul acestui umanism revoluționar, ajutîndu-i să se înscrie în această nouă treaptă a culturii românești întru manifestarea plenară a unei arte descătușate, pentru totdeauna, de dogme paralizante, ei avînd astăzi posibilitatea de a se afirma mai mult decît oricînd.

Pentru toate acestea, pentru o Romînie a bunăstării și fericirii, pentru o lume a păcii, urez președintelui Nicolae Ceaușescu ani mulți și fericire, mari și multe împliniri, împlinirile dînsului confundîndu-se cu împlinirile noastre ale tuturor, ale întregului nostru popor, idealurile și propunerile dînsului fiind idealurile oricărui om înaintat și de bine din această lume.

GHEORGHE VITANIDIS

CENACLUL FLACĂRA AL TINERETULUI REVOLUȚIONAR

Între Maramureș și Cetatea de scaun a Sucevei — un cântec de laudă țării și cîrmaciului ei

„Ne oglindim în ochii dumneavoastră“

Localități: Baia Mare, 9 ianuarie 1983, orele 20, Sala sporturilor; Sighet, 10 ianuarie, orele 18 și 11 ianuarie, orele 11, sala „Studio“; Baia Borsă, orele 18, sala casei de cultură.

Durate: 6 ore la Baia Mare, 5 ore și un sfert, primul spectacol de la Sighet și 3 ore 20 al doilea și 5 ore la Borsă.

Număr de spectatori: Peste 7 000 în capitala Maramureșului, 2 000 în manifestările de la Sighet și 1 000 la Borsă.

Calitatea spectacolelor: La Baia Mare spectacol grandios prin participarea și compoziția scenei, răspuns direct și imediat la nevoile sălii. La Sighet și Baia Borsă, spectacolele au fost intime și emoționante.

Atmosfera: Toate spectacolele au fost virtuți: al entuziasmului, la Baia Mare; al receptării calde și afective, la Sighet; al emoției, la Baia Borsă.

Noutăți: Notăm participarea în spectacolul de la Baia Mare a corului de țărani din comuna Libotin precum și pe aceea a artistului Mihai Olos, cîntînd „Viță verde iadăra“. La Sighet a debutat Sanda Virsta, recitînd cu sensibilitate „Autoportret“, versuri de Lucian Blaga. Debut neconvîngător: Andrei Mocanu cîntînd „Adio“, versuri de Mihai Eminescu.

Aportul organizatorilor: Șederea noastră în județul Maramureș s-a bucurat ca și în alte cazuri de atenția și sprijinul oamenilor. Pentru promptitudine și eficacitate în acțiunile întreprinse, Cenaclul Flacăra aduce mulțumirile sale conducerii de partid a județului, tovarășului prim-secretar George Vaida, celorlalți factori de decizie și, nu în ultimul rînd, organizatorilor U.T.C.-iști, apropiați și prietenoși, făcîndu-ne să simțim Maramureșul ca pe un veșnic „acasă“ al sufletului nostru.

Maramureșul ne-a trolenit calea cu zăpada fierbinte a dragostei de adevăr și frumos. Văzîndu-i pe cei trei maramureșeni ai trupei noastre (Zubașcu, Hrușcă și Bertzi) schimbîndu-și paloarea și trăsăturile chiar la apropierea de casă și supra-punînd această imagine peste aceea, nu foarte veche, a unor oameni pătrunzînd în Sala sporturilor din Baia Mare (pină și ea neîncăpătoare!) parcă cu uși cu tot, am senzația că oamenii aceștia poartă în ei o altă scală, redimensionîndu-i. Și de această dată primire mare, entuziasm sincer. Zubașcu, Hrușcă și Bertzi păreau, între solicitările atîtor cunoscuți, prieteni și rude, mai descumpăniți ca în oricare altă parte, dar mie, prezența lor aici mi-a dat un sentiment de reconfortantă siguranță. Cu ei nu poate ieși rău! „Jancu la Tebea“ și „Trăiască România“ aveau să dea întreaga dimensiune a măreției modului în care tinerii băimăreni au înțeles să-și cîntească istoria și țara, poporul și eroii, semnele continuității neamului. La fel a fost și la Sighet și la fel în finalul sederii noastre în Maramureș, la Borsă. La Sighet, datorită extraordinarei afluențe, spectacolul programat s-a desfășurat la concurență cu tentația de a ne arăta și celor care, rezistînd afară în frig condițiilor atmosferice, au rămas neclintii în dorința de a asista la manifestarea noastră. S-au scos afară în lapoviță două boxe iar poetul Adrian Păunescu a pendulat între cei din incinta sălii „Studio“ și cei de afară, împreună cu care avea să realizeze momente impresionante. Dar nu a fost suficient! La Sighet dorința oamenilor de a face cultură depășînd posibilitățile oferite de spațiile afectate acesteia, a suplimentat programul nostru cu încă un spectacol pe care l-am dat, împotriva oricărei obișnuințe, într-o zi lucrătoare la o oră matinală. Succesul a fost deplin. Și dacă Sighet (acasă la Duce Bertzi) a fost locul cel mai cald al sederii noastre în Maramureș, Borsă (acasă la Ion Zubașcu și Ștefan Hrușcă) a fost locul cel mai emoționant al acestui popas. Căci dacă n-am apucat să vedem pe nici unul din cei patru coconi ai lui, Ion (nici el nu și i-a putut vedea pe toți, risipiți pe la rubedeniile din satele apropiate), am văzut în schimb chipurile acelor oameni măreți în simplitatea lor, emoționați pină la lacrimi în sinceritatea gesturilor desprinse din viețile lor, părinții lui Ștefan.

CONSTANTIN DRAGOMIR

La concurență cu munții

Localități: Vatra Dornei, 12 ianuarie, orele 18, Sala Casei de cultură; 14 ianuarie, orele 16 și orele 20, sala

cinematografului din localitate; 15 ianuarie, orele 11, în fața hotelului „Parc“, Cimpulung Moldovenesc, 13 ianuarie, orele 18, Sala Casei de cultură; 15 ianuarie, orele 12,30, în aer liber în fața Casei de cultură. Voroneț, 15 ianuarie, orele 16. Suceava, 15 ianuarie, orele 18 și 16 ianuarie, orele 20, sala Casei de cultură; 18 ianuarie, orele 12, în aer liber lângă Cetatea de scaun. Putna, 16 ianuarie, orele 12—15, în fața mănăstirii, în interiorul ei și la bustul lui Eminescu. Rădăuți, 16 ianuarie, orele 16, sala Casei de cultură. Fălticeni, 18 ianuarie, orele 16 și orele 20, sala cinematografului din localitate; 19 ianuarie, orele 12, în aer liber în Piața centrală a orașului.

Durate: Vatra Dornei 5 ore, 3 ore și jumătate, 5 ore și jumătate, o jumătate de oră la plecare; Cimpulung Moldovenesc 6 ore și 1 oră în aer liber la trecerea spre Suceava; Voroneț, fără spectatori, am stat preț de 6 cîntece, cele mai dragi și nimerite momentului; Suceava 6 ore, 5 ore și jumătate, 2 ore și jumătate în aer liber; Putna 3 ore; Rădăuți 2 ore și un sfert; Fălticeni 3 ore și 45 de minute, 4 ore și jumătate și 40 de minute în aer liber în drum spre Iași.

Număr de spectatori: Vatra Dornei, 1000 în primul spectacol, cite 1200 în următoarele două; Cimpulung Moldovenesc 1500 oameni în sală și 5000 în piața din centrul orașului; 4000 spectatori au asistat la cele două manifestări sucevene găzduite în sala Casei de cultură și 5000 pe platoul din vecinătatea Cetății de scaun; la Putna, la cele trei manifestări publice au participat 2000 de oameni; la Rădăuți au fost prezenți 1000 de spectatori; Fălticeni — 1500 de oameni la cele două manifestări succesive din sală și alți 1000 afară; la trecerea noastră spre Iași — peste 4000.

Calitatea spectacolelor: Toate manifestările din Bucovina, de la cele mai puțin avantajate de program, de exemplu cel de la Rădăuți, pină la cele mai ample, s-au bucurat de o înaltă ținută artistică determinată de dorința noastră de a oferi oamenilor întreaga imaginea acestui cenaclu atît de viu și adevărat în toate ipostazele sale. De la Voroneț și Putna pină la Vatra Dornei, Cimpulung și Suceava, totul a fost înconjurat în aura unicității și extraordinarului.

Atmosfera: consemnăm marea interes cu care am fost întâmpinați încă înainte de a ajunge în această zonă. La Borsă ne-am pomenit cu unul dintre oamenii minunați din conducerea organizației județene U.T.C. Suceava, tovarășul Ion Cornețchi, care ne-a rugat în numele tinerilor din județ să suplimentăm spectacolele programate. Aveam să constatăm ulterior că această cerere fusese mai mult decît îndreptățită, iar eforturile noastre au primit răsplata dragostei, căldurii, receptivității și entuziasmului oamenilor de care ne-am despărțit cu greu de fiecare dată.

Noutăți: la Suceava a debutat bine Maria Tănase, invitată de din Fălticeni, cîntînd „Balada lui Mihai Haiduc“. Sorin Danciu a recitat creația proprie „13 ianuarie 1983“, Monica Stănuț a cîntat, pe versuri de Vasile Alecsandri, „Imnul lui Ștefan cel Mare“. Au revenit în cenaclu membri mai vechi: Gil Ioniță, Mihaela Popescu și frații Chiriac. A debutat excepțional, la Fălticeni, fetița de 12 ani, din comuna Rădășeni, Maria Amariei, interpretînd cîntece bucovinene. A revenit (promițător) în cenaclu grupul fraților Angelescu din Suceava.

Aportul organizatorilor: Remarcabile eforturi încununate de succes, concretizate în buna desfășurare a manifestărilor, pentru care adresăm mulțumirile noastre conducerii de partid a județului Suceava, tovarășului prim-secretar Traian Girba, secretarei cu probleme de propagandă, tovarășa Floria Leuștean. Subliniem aportul lucrătorilor inspectoratului Ministerului de Interne din județ în sprijinul respectării angajamentelor pe care ni le-am asumat în fața oamenilor. Un exemplu: lt. col. Vasile Alupoaei. Aplaudăm rezultatul colaborării cu reprezentanții tinerilor din județul Suceava.

Întrebat mai pretutindeni în țară, care sînt orașele lui preferate, Adrian Păunescu a zis: Sibiul și Vatra Dornei și în ultima vreme a început să adauge și Brașovul. Iată-ne la Vatra Dornei. Ce-ți poate oferi o casă de cultură ca să poți să te desprinzi de peisajul dornean? Aproape nimic nu poate concura peisajul. Cenaclul o face. Îmbulzeală enormă. Din nou punctualitate, din nou strădania de-a zidi punți între scenă și sală, din nou reticență, din nou rigoare. La Vatra Dornei începe turneul în Moldova al cenaclului. Adrian Păunescu mărturisește că este copleșit de emoțiile greu de

închipuit și de participarea caldă la actul de cultură al tuturor transilvănenilor, fie ei români, fie ei maghiari și că n-ar vrea ca turneul să continue altfel. Așa se și întîmplă. Vatra Dornei dă un sublim semn de început turneului în Moldo-Bucovina. Din nou oameni a-fară, mulți. Mulți tineri și toți uităm pentru cîteva ore ceea ce Adrian Păunescu spunea că la Vatra Dornei merită să fii și copac, dar să fii. Un timp, după ce pleacă de la cenaclu, oamenii nu se mai uită la munții fără seamăn și la casele de Vatra Dornei, care, datorită unei acțiuni radicale a primăriei, la ideea și cu concursul permanent al doctorului Radu Rey, au devenit, din prazului, cenușii, cafenii — albe, albe într-o înzăpezire comandată, ca o intruchipare a gândului că aici e sediul Iernii. Poimîine ar trebui să fie zi liberă, dar după cum este copleșit conducătorul cenaclului de rugăminți și reproșuri, după cum acționează județeană de tineret, printr-un secretar al său, Ion Cornețchi (exemplu de picătură chinezească), Cenaclul Flacăra nu va avea probabil zi de pauză nici acum, după cîncezii de zile de drum, dăruire și nesomn. Oamenii se întorc cîntînd spre case.

Dorna, Dorna, Fratre!

Vatra Dornei — ianuarie 1983, zi în care cenaclul datorită presiunii publicului susține două manifestări în cea mai mare sală a orașului — sala cinematografului. Orele 16. Sala arhiplină, membrii cenaclului își prezintă cele mai frumoase cîntece, dar lipsește acel ceva care face dintr-un spectacol o întîmplare. Totuși, spațiul cel mai fertil al cenaclului este libertatea. Faptul că ora finalului nu poate fi aminată aplatizează, mediocrizează. Al doilea spectacol de la orele 20 nu poate începe din cauza mulțimii. Aflăm că printre cei prezenți se află mulți țărani din împrejurimile Dornei, cursanți ai universității montane condusă de dr. Radu Rey, apoi sînt mulți elevi veniți în diverse tabere la Vatra Dornei. Aclamații, entuziasm, manifestări furtunoase de dragoste. Este o sală ce nu trebuie stîrnită, incitată. Incandescentă, spectatori din Vatra Dornei îi concurează pe cei din cele mai dezlănțuite săli. Este doar începutul manifestării. Doamne, și ce multă lume! Între scena improvizată și sală există doar un cîntec, nici o distanță. Majay Gyözö cîntă „Totuși iubirea“ și „Porumbelul păcii“. Tînărul maghiar și-a cucerit un loc în inimile oamenilor. Am impresia privind și ascultînd oamenii cum cîntă împreună cu el „Totuși iubirea“ că nu există persoană care să nu cunoască măcar refrenul cîntecului: „Și totuși există iubire / Și totuși există blestem / Dau lumii, dau lumii de știre / Iubesc, am curaj și mă tem.“ Recitalul lui Raul Cîrstea este întrerupt de rugămintea unui grup din Timișoara, rugămintea reluată apoi de întreaga sală, de a se cînta „Trăiască România“. Într-o singură tresărire, ca și cînd ar fi aparținut unui singur corp, oamenii din sală s-au ridicat în picioare în semn de omagiu adus țării, conducătorului ei, tovarășul Nicolae Ceaușescu. În această atmosferă, conducătorul cenaclului a simțit nevoia prezenței lui Ștefan Hrușcă și a cîntecului „Întoarcerea țăranelor“. Deoarece nu se știe niciodată care este ordinea intrării în scenă, iar programul este întocmit în funcție de sală, de componența ei, de starea sufletească a oamenilor, Ștefan Hrușcă ațipise, crezînd, poate, că va cînta la sfîrșitul spectacolului, ca mai totdeauna. Obosit, după un turneu lung, după un spectacol precedent. Ștefan Hrușcă a ațipit la fel ca țăranelor români după o zi de muncă, gata însă oricînd să-și continue lucrul. Cîntecul lui Ștefan Hrușcă este întrerupt din cînd în cînd de versurile poeziei „Chemare către țărani“ recitată de Adrian Păunescu.

Îi mai văd pe Alexandru Zărnescu aplecat asupra chitarei sale, acompaniînd încetîșor momentul de mare emoție realizat de Adrian Păunescu și Ștefan Hrușcă. Debutează frumos dorneanca Tatiana Țintă. Este drăguță, are prezență scenică și talent. Momentele grave, de tensiune sufletească sînt întrerupte de recitalurile talentaților comici ai cenaclului. Lui Corjos membrii cenaclului i-au

(Continuare în pagina 18)

ELENA GRECESCU

nt despre omenle

oape douăzeci de ani incoace stăpîni ca niciodată-n țară, ora celui ce o ară citorii fac mașini de pace.

ător, atunci întia oară, ales meleagurilor dace unist întregu și tenace a pentru-a vieții primăvară.

ni cu sănătate viața fie-i lui cu-esențe comuniste — e-a spus că-n veci o să existe, autată, legea omeniei!

nie, azi, conducătorul i ranguri țara și poporul.

SANDU ȘTEFĂNESCU

I tele asaltau ultimele frunze și de fluturi în Indonezia, cînd se și pădurile își trimeteau soezia, cînd fiul Carpaților, omul popoare, abia parcă plecat de implu pom. Un pom cum sînt le Corintului, Guadalquivirului

ului, reflexul, mișcarea vie a

ingerea, bucuria și forța lăun-făcat hîrlețul de care se des-e doar pentru a respira, doar e în dunga cerului. Acum îl iuți și energice rădăcina plă-va purta rod. Pomul creștea

gur dintre miliardele de pomi m al vieții care sfidează

VASILE NICOLESCU

les, poate, o dată mai mult, că ne putem drum prin aceste meandre ale istoriei, șurlele incontrolabile de ierburi e de la o vreme la porțile marilor

es, încă și încă o dată, că pacea cea mai de preț popoarelor es, o, val, cit de schimbătoare înt vînturile care bat i de la apus i de la răsărit, cu se crește un copil-idee, iubire, un copil-libertate, independentă,

es că tirania, nedreptatea, înarmărilor pot fi infrînte, es că florile sînt atît de fragede e mulți cei care le calcă

in picioare, es că dragostea de patrie e bunul suprem, es că doar prin Conducătorul Țării

utem orbi despre omânia.

DINU PĂTULEA

ÎNTRU MARAMUREȘ ȘI CETATEA DE SCAUN A SUCEVEI - UN CÎNTEC DE LAUDĂ ȚĂRII ȘI CÎRMACIULUI EI

(Urmare din pagina 17)

pregătit o glumă. La varianta montană a cîntecului pe care-l interpretează cei care-l acompaniază au ridicat cu un ton mai sus decît posibilitățile vocii lui Corjos. Acesta e pe cale să devină mezzosoprană.

Seara întregă stă sub semnul marii umbre a lui Mihai Eminescu. Glorie eternă celui mai mare poet al românilor - Mihai Eminescu - spune conducătorul cînaclului. Miine este z'ua națională a spiritului românesc. În semn de înaltă cinstire, Adrian Păunescu scrie și recită poezia „Nașterea lui Eminescu”.

Lumini, luminiști și penumbră

Cîmpulung Moldovenesc. Spectacolul începe la ora fixată. Cu puțin timp înainte ultimului semn al membrilor cînaclului se string, formează un cerc apoi încep să se miște cu toții bătînd un ritm anume ce însoțește cuvinte calde, cuvinte crez și stare de emoție.

„Fie să renască numai cel ce har Are de-a renaste, curățit prin jar”. Pregătirea sufletească a acestor oameni, ce formează un tot, Cînaclul Flacăra, începe aici, din culise, sau cine știe unde căci toți cei care sînt acum vedete sau aspiră la acest titlu au visat, au rivnit în secret să apară măcar într-un spectacol al cînaclului, să li se pronunțe numele, să-și primească tributul de aplauze. Moldoveanul Valeriu Penișoară, învățător într-un sat de lângă Vaslui, se adresează moldovenilor din Cîmpulung. Prin el, versurile lui Labiș capătă o altă dimensiune. Ele sînt preluate de către toți cei prezenți și din zeci de plepturi se aude:

„Neintîrziat... Aplauzele după acest cîntec nu s-au stins bine ca să izbucnescă cu și mai multă tărie la auzul versurilor următorului cîntec - **Inutile ședințe:**

„Dar iară ne cheamă cu maximă grabă Să trecem de acest obicei somnolent, Destul cu ședințele, haideți la treabă, La fapte, la fapte, haideți urgent”.

Studentul bucureștean Raul Cirstea are un succes nebun cu cîntecul „Vedere din Salzburg”. Adrian Păunescu, prezentîndu-l, îl caracterizează astfel: „un tînar care se afirmă greu dar durabil”. Raul Cirstea este acompaniat la orgă de Văduva. Acompaniamentul lui se integrează cîntecului, ca apoi să se desprindă de întreg, insinuîndu-se în suflul ca un lucru aparte. Concert în concert. Un îndreptățit la celebritate este și Văduva, organistul formației Flacăra Pop. Priviți cu atenție partea stîngă a scenei. Acolo, în fața orgii sale, ca în fața unui pupitr de comandă, îl veți vedea mereu pe Văduva. Îl veți vedea și îl veți auzi, căci aproape nu există cîntec la care să nu se facă auzită și orga minuită cu măiestrie, cu virtuozitate de către Văduva. În mod sigur **Doina Iancului**, interpretată de către tînașă maghiară Szabo Ildiko, n-ar fi emoționat atîta dacă nu s-ar fi auzit și cavatul Iancului picurat din clapele orgii.

Atunci cînd cîntă Ștefan Hrușcă, frumos, **Clopotul reintregirii**, clopotele bat cu putere și al sentimentul că te afli la Alba Iulia, în momentul intrării lui Mihai în oraș. Cîntecul de mare succes al lui Vasile Șeicaru **La adio** ar fi incomplet dacă ar lipsi preludiul cîntat la orgă în mod magistral. O incununare a talentului, o recompensă pentru public au fost cele cinci minute de concert pe care le-a oferit Văduva, demonstrînd că talentul său este pe măsura laudelor și drumul spre celebritate acesta este.

Un nume care apare din ce în ce mai des în scena cînaclului este al lui Costas Caraccostas. Cel care luca la lumini rămînea de fapt mereu în umbră. Și într-o seară, el a apărut pe scenă și a cîntat. Cineva îl ofensase într-un bilet adresat lui Adrian Păunescu și acesta s-a supărat, și le-a zis: rideți de un om talentat. Să cînte! Și a cîntat. Nu oarecum, ci formidabil. Așa s-a întîmplat și la Cîmpulung. A cîntat două cîntece în limba stîncosă, aridei și calde Elade, țara din care provine. Nu trebuie uitată nici prezența lui Valentin Gereș, care în momentele de răgaz dintre de-sele drumuri cu cînaclul a încercat să compună. Valentin Gereș cîntă deocamdată doar un cîntec, **Fiul ingenu-cheat**, cîntec bun, dar ciți dintre membrii de vază ai cînaclului nu au început astfel? Pe ceilalți membri ai cînaclului îi cunoașteți foarte bine. Și-au desfurat repertoriul la cotele celei mai înalte emoții, încălzii de entuziasm celor din Cîmpulung, de bucuria lor de-a participa direct la un spectacol ce-l simțeau al lor. La această stare a contribuie faptul că acea distanță ce separă scena de restul sălii era plină de oameni. Habar n-aveai unde începe și unde se sfîrșește scena. O seziătoare, ca din alte vremi, îi obliga pe cei prezenți să contribuie cu ceva la frumusețea actului artistic. Se cîntă mult. Se cîntă pentru țară, pentru eroii ei, pentru om, pentru președintele Nicolae Ceaușescu, pentru dragoste, pentru Eminescu. Trebuie s-o amintesc neapărat și pe Cristina Iordăchescu. Elevă în clasa a X-a, ea are o voce minunată și un cîntec al ei,

Domnitorul limbii. Cîntecul este așa de frumos încît l-am auzit adesea murmurat de membri ai cînaclului în alte împrejurări decît cele ale spectacolului. Tot aici la Cîmpulung cu mare emoție și-a prezentat Constantin Dragomir cîntecul său și al lui Adrian Păunescu, premieră absolută. **Iubita mea, și-am cumpărat un munte.**

„Operația pe cord deschis de la Cîmpulung” - cum a caracterizat Adrian Păunescu manifestarea de la Cîmpulung, se sfîrșește tîrziu în noapte. Oamenii se îndură cu greu să părăsească sala.

ELENA GRECESCU

Albastru de Voroneț și de Cînaclul Flacăra

Ceea ce am văzut în piața orașului Cîmpulung mi-a dat convingerea că manifestările Cînaclului Flacăra nu mai sînt simple întîmplări literar-artistice, cum le-a numit Adrian Păunescu din nevoia de a numi mai exact o formă nouă de cultură. Mai poate fi o întîmplare faptul că piața din centrul orașului Cîmpulung era ticsită de oameni la o oră total incomodă și deși autocarul cînaclului a întîrziat mai bine de o oră din cauza drumurilor grele de iarnă, miile de oameni n-au părăsit piața ci, dimpotrivă, au umplut toate golurile posibile dintre clădirea Casei de cultură, primărie și blocul cu patru etaje de pe laterală pieței? Mai poate fi o întîmplare faptul că balcoanele primăriei erau atît de inghesuite încît cei de acolo nu-și puteau aduce minile în față să aplaude? Trecem peste faptul că e ianuarie și a fost atît de frig încît gazdele din Cîmpulung au adus lapte fierbinte ca membrii cînaclului să-și poată dezmozi vocile, trecem peste faptul că în fața a-lei mulțimi s-a cîntat la început fără microfoane, ca într-o întîlnire de familie, însă nu se poate trece peste realitatea că acești oameni au venit din proprie inițiativă în număr atît de mare pentru că au avut nevoie de ceva ce numai Cînaclul Flacăra le poate oferi la ora de față.

La Cîmpulung Moldovenesc mi s-a părut că statuia de bronz a lui Dragoș lup-tîndu-se cu zimbrul e vie, că lupta omului e mai actuală ca niciodată, că Dragoș Vodă învinge, prin noi, încă și încă o dată zimbrul. Sentimentul acesta a devenit și mai puternic în preajma Voronețului unde am poposit în aceeași zi și unde, lângă zidurile scorojite ale mănăstirii, faptele Cînaclului Flacăra mi-au apărut, prin contrast, mai evidente, mai temelnice și mai încărcate de istoricitate.

Peretele orientat spre intrarea în incinta mănăstirii mi s-a părut cel mai încercat de semnificații: la bază, frescele erau șterse de tot, nu rămăsese din desen decît pata albastrului invincibil. Pe la mijlocul zidului apărea conturul alb al figurilor înconjurate de albastru, iar sus, către streșină, fresca era întregă. Am simțit ca pe-o absolută necesitate o adîncă revoluție culturală care să restaureze toate figurile istorice șterse de vremuri, că ne aflăm, iată, pe un asemenea drum al scoaterii culturii și valorilor din lăcasele prea strîmte ale bibliotecilor, muzeelor și caselor memoriale spre a fi redat circuitului viu al vieții din care s-au intrupat toate acestea.

Lîngă zidurile Voronețului am fost cel mai aproape de Tebea lui Iancu. Așezii și Moldova, Tebea și Voronețul între care drumurile de zi și noapte ale Cînaclului Flacăra țes peste Transilvania un filament mereu incandescent, îmi dau sentimentul că întreaga cultură română, patria însăși e un uriaș reflector îndreptat spre cosmos să întoarcă, prin lumina spiritului, lumina pe care stelele ne-au dăruit-o veșnic ocrotîndu-ne. Am intrat, apoi, înăuntrul Voronețului și în timp ce toți cîntam iar Adrian Păunescu scria versuri, mi-am ridicat privirile în sus și am văzut atunci interiorul de piatră al turlei de deasupra altarului. Pereti turlei se înnegriseră de fumul atîtor rugămini neîmplinite, ale atîtor suferințe istorice iar culorile frescelor se stînseseră pînă la opacitatea pietrei. Am avut în clipa aceea senzația că ne aflăm cu toții pe fundul unei fîntîni uriașe ale cărei izvoare erau cîntecele noastre. Mi-am amintit de Meșterul Manole care și-a preschimbat ființa în fîntînă după ce-a terminat geniața construcție și m-am gîndit că Adrian Păunescu este un Meșter Manole al epocii contemporane care și-a luat propria fîntînă, cu izvoare cu tot, în brațe și colindă prin țară, după cei mulți și însetați, o fîntînă din care, cu cit vor lua mai mulți din ea, cu atît apa ei va fi mai curată, mai multă și mai aproape cu izvoarele ei de bucuria luminoasă a stelelor.

ION ZUBAȘCU

O duminică în Bucovina

Minăstirea Putna, acum pudră cu zăpadă, care își așteaptă trecătorii de veacuri, ne-a primit și de data aceasta. Ultima oară cînd Cînaclul Flacăra a fost pe aceste meleaguri s-a întîmplat în ziua de 12 aprilie 1982, cînd aici s-au omagiat cei 525 de ani care s-au scurs de cînd legendarul Ștefan s-a urcat pe tronul Moldovei. Minăstirea s-a dovedit încă o dată neîncăpătoare.

Sute de oameni, strînși ca în albia unui fluviu, au venit de prin toate colturile Bucovinei și au tînut să fie prezenți în această zi de mijloc, de ger, la templul istoriei noastre naționale. La ora 11, membrii Cînaclului Flacăra s-au aflat pe lespedea de piatră care reprezintă haina de veți a marelui Ștefan, lăsînd, acolo, cite-o lacrimă și un gînd în memoria marelui domnitor. Și fiindcă nimeni nu a vrut să deranjeze ritualul, liniștea și rostul vorbelor care se rostesc aici de veacuri, la ora fixă a zilelor de sărbătoare, membrii cînaclului s-au retras cu sfială pe treptele minăstirii. Aici, la început murmurat, apoi ca un adevărat cocot, s-au rostit cele mai îndrăgite cîntece ale cînaclului, multe dintre ele înrădăcinate definitiv în inimile și sufletele românilor de pretutîndeni. S-a cîntat apoi și la lespedea de marmură de la mormîntul lui Ștefan. S-a cîntat și la statuia lui Mihai Eminescu, cel care a unit limba română în hotarele ei firești. Acolo, lîngă statuia lui Eminescu și lîngă clopotul cel vechi de bronz, coborît din istorie, s-a cîntat și s-a recitat. Cînd s-a rostit „Oda în metru antic” și cînd s-a cîntat „Dor de Eminescu”, parcă se auzeau pașii **Lucaș-fărului** poeziei românești venind spre noi. Ne e dor de Eminescu, a spus poetul Adrian Păunescu, ca de duhul vechii Dacii...

Invitat de cei care păzesc cu sfințenie templul de istorie și civilizație care este Putna, poetul Adrian Păunescu și cîțiva membri ai cînaclului au mai susținut încă un recital de muzică și poezie. După aceea, conducătorul cînaclului a fost invitat să scrie cîteva cuvinte în cartea de onoare a minăstirii, unde poetul a mai adăugat în timp, prin trecerile sale pe aici, patru poezii. Și în mai puțin de o jumătate de oră, Adrian Păunescu a scris un poem de 17 strofe...

La Rădăuți, cînd a început spectacolul, ningea. Era parcă praful colindelor de cai, din celebra herghelie din Rădăuți, care erau lăsați liberi pe drumul norilor. Traversam încă un anotimp. Dar fulgii de zăpadă erau toți de căldura sălii Casei de cultură. Spectacolul n-a tînut, ca de obicei, mai multe ore. A durat doar două ore și jumătate. Acest lucru n-a împiedicat ca manifestarea de la Rădăuți să fie de o extraordinară calitate.

Într-o goană contracronometru, s-a plecat la Suceava unde avea să se desfășoare cea de-a șasea ședință de lucru a cînaclului din ziua de duminică, 16 ianuarie. Casa de cultură era luată cu asalt ca la asediul unei cetăți. Sute de tineri înăuntru, sute de tineri afară... Au susținut recitaluri toți membrii cînaclului prezenți în acest turneu. S-au citit în plin spectacol cîteva aforisme pline de umor ale studentului sucevean Sorin Danciu, cel care, aflăm, conduce cînaclul „Serile studentești” al reputatului institut de învățămînt superior din localitate. Și fiindcă sîntem la acest capitol, Adrian Păunescu a primit un tabel semnat de, nici mai mult, nici mai puțin, 311 studenți, prin care se cerea ca a doua zi poetul să se întîlnească cu studenții din tînrul centru universitar din Suceava. Adrian Păunescu a răspuns cu mare plăcere invitației.

Revenind la spectacol, mai trebuie subliniat faptul că a debutat cu mare succes învățătoarea Maria Tănase (da! - aceasta este numele) din Fălticeni, care a cîntat „Balada lui Mihai haiduc”, personaj legendar din partea locului, care a coborît de sus, în timp, de pe Valea Somuzului. Apoi au revenit în cînaclu (au debutat în spectacolul din 12 aprilie) electricienii de la I.R.E. - studenții la seral - frații Angelescu (Doina și Cornel).

SORIN POSTOLACHE

Proastă organizare, dar public mare!

16 și orele 20, sala teatrului. Durata: 3 ore și jumătate, primul spectacol; 5 ore și un sfert cel de al doilea.

Număr de spectatori: 2500 în cele două spectacole.

Calitatea spectacolelor: a fost determinată de dorința noastră de a face aici spectacole foarte bune învingîndu-ne mîhnirea și oboseala. Hotărîtoare a fost însă extraordinara și tîmăduitoarea participare a botoșenilor.

Atmosfera: publicul a devenit treptat publicul nostru obișnuit, liber și entuziast. Un public de nota zece, publicul din Botoșani.

Noutăți: A debutat bine, la ora 1 fără 7 minute, Angelica Grasim, cu „Bună ziua”.

Aportul organizatorilor: În raport cu nevoile exprimate de oamenii din Botoșani, cu eforturile conducerii de partid a județului sau ale reprezentanților inspectoratului județean al Ministerului de Interne, exemplar prin promptitudinea ajutorului dat pentru a fi la timp la spectacol, ne-a mîhnit lipsa de ospitalitate, superficialitatea în primirea fenomenului cultural tînar, cu care ne-au întîmpinat unii reprezentanți ai organizației U.T.C. din Botoșani. Păcat că eforturile unor oameni de bună-credință și cu intenții minunate pot fi astfel umbrite prin indiferența, indolența sau incompetența unora. Trebuie spus că, pentru prima oară în existența sa, Cînaclul Flacăra al Tineretului Revoluțio-

nar a căutat 80 de minute prin Botoșani măcar un activist de răspundere al U.T.C. în zadar! Am găsit, însă, la restaurantul „Rapsodia”, unde poate am fi avut dreptul elementar de a fi serviți, ca orice alți cetățeni, aroganță, mîrdărie și accente de-a dreptul huliganice și denigratoare la șeful unității. Și, totuși, Cînaclul Flacăra n-a dat înapoi: a susținut cele două spectacole solicitate de conducerea județului. Iar dacă ar fi ca lucrurile să se desfășoare la fel și cu alt prilej, pentru botoșeneni, pentru Botoșani - vatra în patru stele: Eminescu, Enescu, Luchian, Iorga - așa cum spunea Adrian Păunescu, cînaclul ar accepta să trăiască încă o zi fără prînz și fără cină, dar cu oameni de aur în sală.

Primirea făcută (nu ne-a așteptat nimeni și ca urmare am fost împiedicați să intrăm în sală, am fost ofensați de diverși oameni beți din personalul teatrului, nu s-au asigurat condițiile minime pentru refacere și pregătire de spectacol) nu ne-a determinat să întorcem mîhnirea noastră împotriva publicului care, desigur, nu avea nici o vină pentru cele întîmplate. Căldura cu care am fost întîmpinați la intrarea în scenă ne-a mai atenuat supărarea pe care aveam s-o uităm curînd. Ion Zubașcu, poet și cîntăreț maramureșean, deschide seara. El leagă Maramureșul de Bucovina prin cîntece, într-o relație de profundă și tainică afectivitate, apoi Mihaela Popescu. În fine, frații Chiriac închid triumful provincior în care ne-am exprimat în această „săptămîna cu dulcea Moldovă, prin cîntec și ideal. Alături firesc acestor cîntece șlagăre internaționale cu Romeo Beianu, înconjurat de ceilalți membri ai cînaclului într-un moment de spontaneitate de mare expresivitate, apoi la „Submarinul galben” aveam să vislim cu toții în apele imaginare sugerate prin aportul lui Jerry Schwartz care, alături de Zărnescu și Beianu, etalează aici întregile disponibilități vocale ale grupului Flapo. Desprindem dintre secvențele primului spectacol momentul realizat prin evocarea marelui Eminescu, născut în aceste locuri. Adrian Păunescu recită împreună cu sala „Oda în metru antic” și se cîntă „Dor de Eminescu” într-o atmosferă de ploasă prețuire. La cîntecul „Trăiască România”, „o sală mică a cîntat ca o sală mare”, un adevăr ce se răsfrînge asupra întregului prim spectacol de la Botoșani.

Cel de-al doilea spectacol: remarcabil recitalul de la începutul manifestării acesteia dat de Ionuț Văduva, clăpetist de clasă și aleasă sensibilitate. Pentru că unii oameni n-au înțeles că odată ajunși în acest spațiu al culturii tînere trebuie să facă liniște ca un semn de minim respect față de scenă, poetul Adrian Păunescu părăsește locul său de la microfonul cînaclului. Atunci cînd va reveni, cerut insistenț de toți cei prezenți, toate învățămintele ieșite dintr-o astfel de lecție de moralitate artistică vor fi fost trase și atmosfera se schimbă vizibil. Rostim în deplin entuziasm cîntecele cele mai dragi nouă: „Trăiască România”, „Iancu la Tebea”, „Jurămint la Putna” și „Dor de Eminescu”, cîntate, în semn de respect, în picioare.

Ca o deschidere spre Univers

Plină, fără aproape nici un moment de respiro, această extraordinară ultimă zi a microstagionii noastre în județul Suceava. La ora 3, în noapte, ajunsem la hotel după spectacolele din Botoșani, iar la 11 și jumătate toată echipa se deplasa spre locul fixat chiar în vecinătatea Cetății de scaun a Sucevei, unde aveam să împlinim cea de-a 800-a întîmplare a cînaclului nostru. Aproximativ 5000 de oameni s-au adunat în amfiteatrul natural din vecinătatea cetății. După „Jurămint la Putna”, aveam deci să cîntăm, firesc, „La mulți ani cu sănătate” - președintelui Nicolae Ceaușescu, activității și vieții căruia îi închinăm toate aceste manifestări.

★

La Fălticeni, începem la ora fixată, fără microfoane însă, dat fiind că timpul scurt între spectacole nu ne-a permis instalarea.

Ideea despre viață și artă a Cînaclului Flacăra a adus și aici, la Fălticeni, oamenii sub o aceeași stea de cîntec și lumină. Într-un anumit sens, la Fălticeni a fost un miracol: patru spectacole într-o seară! Pe cel de-al cincilea aveam să-l consemnăm a doua zi, în drum spre Iași, cînd am poposit pentru mai bine de jumătate de oră în centrul orașului, unde o scenă improvizată pe platformele a trei camioane alăturate ne aștepta înconjurată de interesul a peste 4000 de oameni. Despărțirea de oamenii minunați ai acestui oraș ne-a lăsat în suflul convingerea, sugerată și de chipurile ce umpleau pătratele ferestrelor spitalului din apropiere, că măcar în aceste clipe, suferința este mai puțină, bucuria mai multă și mai statornică în trăinicia ei.

CONSTANTIN DRAGOMIR

(În ultima perioadă au avut loc manifestările cînaclului cu numerele: 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805.)

flacăra

PENTRU MINTE, INIMĂ ȘI LITERATURĂ

Poezii ■ Interviuri ■ Note ■ Cronici ■ Eseuri ■ Poezii ■ Interviuri ■ Note

Zoe Dumitrescu-

Buşulenga:

„Adevărul e
că nu m-am
simțit în nici
un fel stăpînă
pe realizările
mele“

— Stimată Zoe Dumitrescu-Buşulenga, pentru că dialogul nostru are loc aici, în biroul de la Institutul de istorie și teorie literară „G. Călinescu“, aș vrea să începem cu un aspect al activității dumneavoastră de puține ori menționat în interviurile care vi s-au solicitat. Sinteți nu numai o personalitate a comparatisticii românești, profesor de anvergură, om de cultură recunoscut de toate categoriile publicului, ci și directorul acestui institut, care desfășoară de mai multe decenii o activitate de cercetare laborioasă — respectată și elogiată ca atare, dar și contestată uneori. Care este în fond rostul acestei eșantion organizat de cercetători în cultura noastră de azi?

— În Institutul „G. Călinescu“ am venit ca director acum 10 ani. Deși n-am avut niciodată vocație administrativă, am avut în minte încă de la început câteva lucruri clare asupra a ceea ce trebuia să însemne mai departe institutul. Gîndul meu a fost să facem să coaguleze într-un chip mai rodnic munca oamenilor de aici, să începem (sau să terminăm pe cele începute) niște lucrări fundamentale în domeniul cercetării. Mă sprijineam pe ideea că nu se poate vorbi despre o cultură națională modernă fără instrumentele de lucru fundamentale: bibliografia, corpusuri de documente, ediții critice ale marilor scriitori (măcar). Am venit deci cu gîndul foarte clar de a da, prin acest institut, culturii românești instrumentele de care are nevoie. Dealtfel, aceasta este una dintre cerințele principale puse astăzi în fața cercetării științifice, în virtutea statutului ei, de domeniul prioritar al culturii naționale, lucru subliniat nu o dată de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Așadar, sarcina institutului este una de mari răspunderi. O cercetare fundamentală nu se poate face decît în cadrul institutului — mă refer la o cercetare planificată, care să țină seama de toate nevoile unei culturi naționale, care să tindă să le împlinească. Dealtfel, ne gîndim permanent la ceea ce ar trebui să fie institutul în spiritul în care profesorul Călinescu l-a gîndit: o școală pentru cercetarea de istorie literară românească.

— Iată un subiect mult dezbătut în ultima vreme. S-ar părea că potențialitățile și elanul interpretativ au devansat intruciva la noi stadiul dezvoltării instrumentelor de lucru. V-aș ruga să formulați câteva aspecte ale necesităților culturii, de care ați amintit.

— Într-adevăr, în ultima vreme este tot mai evidentă nevoia de instrumente bibliografice, de ediții științifice întocmite, de istorii literare, corpusuri de documente. Or, în bibliografie sînt goluri enorme, care trebuie acoperite. Edițiile critice — știm cu toții de-abia unde se află, din păcate. Nu știu dacă doi sau trei scriitori beneficiază de ediții critice integrale. Dintre cei mari, nici măcar Eminescu nu a ajuns la publicarea integrală a operelor și nici Caragiale; corpusul de documente este încă deschis spre completări.

— Pe ce direcții se desfășoară așadar munca de cercetare aici?

— Lucrăm în primul rînd pe direcția bibliografică, după un plan conceput împreună cu Academia de Științe Sociale și Politice. Am conceput o serie de studii bibliografice fundamentale: a apărut deja o *Bibliografie analitică a cărților populare*, primele două volume din *Bibliografia relațiilor literaturii române cu literaturile străine*, iar acum este în lucru Bi-

bliografia completă I. L. Caragiale. Este un moment de salutat în istoria cercetării bibliografice de la noi, o întreprindere de utilitate deosebită pentru cercetările de mai târziu. Și nu în cea mai mică măsură, ne-am ocupat și ne ocupăm în continuare de tratatul de istorie literară. Desigur, ele ar fi trebuit să vină ca o sinteză, la sfîrșitul procesului de faurire a instrumentelor. Imprejurările însă ne-au constrins să alcătuim în momentul de față *Tratatul de istorie a literaturii române*, așa încît primele volume sînt gata să intre în procesul editorial.

— Cum apreciați colaborarea Institutului cu sistemul editorial? Există de la sine o corelare între oferta pe care o prezentați la cererea editurilor?

— Pînă acum, e greu de spus că am izbutit întotdeauna foarte bine să echilibrăm cererea și oferta. Institutul și editurile n-au avut posibilitatea de osmoză perfectă, pentru că dacă la edituri cererea este într-un fel aleatorie, la noi oferta e oarecum planificată. Totuși, am colaborat întotdeauna foarte mult și foarte bine cu Editura Academiei — fiind noi un institut al Academiei și al universității, în egală măsură — în excelente condiții cu Editura Minerva, cu Editura Dacia. Aș vrea să spun că în general în opera de restituire și de promovare a valorilor istoriei literare, ale culturii, Editura Eminescu este alături de noi în concepție, în viziune, prin faptul că și ei — ca și noi — se îndreaptă adesea către teritoriul încă insuficient explorat pînă acum ale literaturii și culturii noastre. Vreau să profit de această împrejurare pentru a spune ce mult înseamnă pentru cultura română acele reeditări pe care le-a „îndrăznit“ direcția Editurii Eminescu: Iorga, Gh. Brătianu, Victor Papacostea, C. Rădulescu-Motru, Alice Voinescu, Antoniadă și mulți alții, vrednici într-un tot de a sta în rîndurile prime, ale unei istorii totale a culturii române. Sperăm să ne „acordăm“ eforturile, în viitorul cel mai apropiat, să ne punem de acord asupra unghiului de abordare a acestor teritorii.

— Este Revista de istorie și teorie literară, pe care o editați, o reflectare a acestor preocupări atât de „arzătoare“?

— Aș prefera să vorbesc mai mult despre ceea ce va fi în viitor revista noastră, pentru că avem o seamă de noutăți în perspectivă. Dealtfel, ar trebui spus „revistele“, întrucît noi patronăm și *Synthesis*, revistă de literatură comparată, foarte apreciată peste hotare. Cum spunem, marea noutate pentru publicul iubitor de istorie, teorie și critică literară este forma nouă în care vom apărea în curînd. Avem un colectiv nou de redac-

ție, format din Nicolae Florescu — redactor-șef, Dan C. Mihăilescu — secretar responsabil de redacție, Andrei Nestorescu și Mihai Moraru, un colectiv tînar și foarte priceput. Cu acești tineri vom aduce, cred, începînd cu numărul 1 pe 1983 o contribuție de o mare însemnătate la viața culturală a țării. Și cum îndrăzneala tinerilor este întotdeauna binevenită, ea izbutind să torpileze inerțiile noastre, neîndrăznelle noastre, sfîrșiele noastre, iată că tinerii fac din ce în ce mai multă lumină în domeniul cercetării și al valorificării rezultatelor ei. Este fără îndoială un moment de salutat în istoria culturii noastre.

— Multă lume vă consideră un om împlinit în viață, aș zice chiar un om fericit. Sinteți, într-adevăr?

— Este o întrebare dintre cele mai spinoase, pentru că atinge fundamentele existenței. Sigur că la vîrsta la care mă aflu și, firește, în viziunea de retrospectivă pe care mi-o îngădui, pot să vorbesc despre condiția fericirii sau împlinirii cu mai multe șanse de credibilitate decît o persoană de 30-40 sau 50 de ani. Dar eu nu m-am gîndit niciodată în cei 60 și mai bine de ani ai vieții mele la fericire, nici măcar la cea posibilă. Condiția umană nu este o condiție a fericirii. Am știut asta încă din copilărie, prin educație. De fapt, parabola aceea orientală, cu cămașa fericitului mi se pare foarte potrivită pentru respingerea acestei idei cam comune, că un om poate atinge fericirea: cineva a pornit în lume să caute pe cel care poartă cămașa fericitului. Și fericit a fost un lîns găsit fără cămașă. Desigur, aici lucrurile sînt mai adînci, lipsa cămașii e de fapt inaderența fericirii, a spiritului, la lucrurile materiale. Îndeobște însă se socoteste fericit acela care atinge o anume treaptă a împlinirii materiale, a condiției sociale. Fericirea este însă, cred eu, o stare de *împlinire spirituală* — și acolo se pare că n-am putut încă acceda. Firește, sînt momente cînd am sentimentul că mă aflu foarte aproape de o anume stare de exultanță interioară, pentru că am izbutit un lucru, că sînt mai aproape de ceea ce aș fi dorit să fiu. Am trăit uneori, cu moderație însă, sentimentul unui succes, sentimentul că am comunicat cu semenii mei, dar am socotit că lucrurile astea fac parte dintr-o datorie morală, dintr-un „imperativ categoric“ mai degrabă, decît dintr-o aspirație a mea personală către ceea ce numim împlinire, fericire.

— Care este în ființa dv., raportul dintre fericire și neliniște?

(Continuare în pagina 22)

TANIA RADU ■

Filozofia lumii românești

Logica basmului

În intenția cognitivă îndreptată asupra lumii, chiar dacă, după formula kantiană, ea ar fi o lume „în sine“, un rol deosebit l-a avut logica basmului, o logică proprie, specifică și inconvertibilă în obișnuit. Căci logica basmului, alta decît aceea cu care operează timpul vremelnic, trecător, intră în tărîmurile pe care mintea omenească le exorciză rareori. În această logică, are loc „afirmarea simultană a conjuncției și disjuncției existențului și nonexistentului“, cum se arată în „Dimensiunea românească a existenței“, spațiul și timpul dobîndesc alte atribute decît cele cunoscute, lucrurile își au urzirea lor, după legi neînregistrate în codul mecanicii terestre, căci logica basmului include magia și fascinația fanteziei care pot crea cadrul unei alte lumi, decît cea ștută. Și oare nu e momentul să consemnăm faptul că avînd în vedere existența și atributele ei, spațiul și timpul, întocmai ca în logica basmului, teoria relativității le-a dat o altă distribuție și dimensiune, depășind modul obișnuit de a gîndi asupra lor? Și convertirea aceasta a gîndului la un alt sistem de referință despre existență, chiar pornind de la legile verificabile ale științei, nu își are oare înfrăcăinările sale în spornica logică a basmului, care a „dezmarginat“ limitele lumii cunoscute de noi?

Este un merit al lui Hasdeu, un merit încă nebănuit de noi, că prin erudiția lui exercitată asupra basmului, lăsînd la o parte filozofiile despre basm, bazate pe teoria solară a lui Max Müller, pe cea meteorologică a lui Adalbert Kuhn, pe cea de migrațiune, a lui Benfey sau pe cea animistă, a lui Taylor, considerîndu-le pe toate deopotrivă false, el caută, în mod paradoxal, „realitatea“ din basm. O „realitate“ la care mințile ascuțite ale filozofilor nu se gîndiră. Hasdeu avea însă, alături de puterea lui de asimilare, intuiția subiectivă, luminată de tulburătoarele pătrunderi ale gîndului, restituindu-i acestuia din urmă o nouă valoare de cunoaștere, pornind tocmai de la basmul românesc. În acest basm, fluxul evenimentelor capătă o altă măsură, subsumîndu-se unor modalități specifice de a cuprinde și înțelege devenirea lumii.

În logica basmului, totul capătă o grandoare deosebită. Lumea se prefăce după cerințele unui ideal care depășește granițele omenești, posibile, intervenînd în acest scop elementul supranatural, dar nu de esență divină. Lumea reală se îmbogățește în basmul românesc cu o realitate pe care n-o avea anterior, intrucît e o realitate încercată de sensuri benefice, în luptă necurmată dintre bine și rău. În *Basmele românilor*, culese de Ispirescu, timpul și spațiul ies din logica realității imediate, căci totul începe cu „a fost odată ca niciodată“, iar eroul din basm călătorește în „împărăția de la marginea lumii“, care se întinde pînă nu se știe unde. Vespnicia nu e departe. Ea, vespnicia din basm, devine categoria cu care operează logica noastră, adică infinitul. Basmul românesc a făcut sensibilă această transmutație a logicii omenești, tot așa cum, în același basm este desemnată vespnicia timpului, în formula „vieții fără de moarte“, care poate fi și amintirea filozofiei noastre originare și străvechi, cuprinsă în „ideea nemuririi“ geto-dace.

Ca în basmul „Harap-Alb“, al lui Ion Creangă, supranaturalul crește pe realitățile de netăgăduit ale vieții, iar imaginarul și fabulosul redimensionează prin ființele vii, omenești, dar cu puteri supraumane, ordinea existenței, intrupînd verosimilul, inocența și etosul uman. Un etos care se împletește într-o biruință a binelui etern, aproape de esențele platonice, încît chiar și împărații cei mai albiți de zile, din vremurile cele mai de demult, grălesc astfel în basm, către fii: „Scaunul meu împărătesc rămîne pe seama ta, fii dar înțelept și cugetă bine cum ai să cîrmuiești țara aceasta. Poartă-te cu oamenii ca un stăpîn bun la inimă și îndurat, ca un tată cu milă către fiii săi“. Logica basmului, deci, chiar atunci cînd pune în mișcare alte mijloace de cunoaștere decît cele consacrate, nu încalcă logica realității, ci o definește, prin extindere, într-un cadru viu al cugetării filozofice, revelatorie, poate, numai în basm și în mit.

VASILE VETISANU ■

Noua frontieră a sufletului uman

România

Cerul este irisul tău.
Luceafărul este pupila ta scinteindă.

Eu sînt privirea ta,
privește cu mine,
fără ca un ochi de copil mirat.

NICHITA STĂNESCU ■

PROZA

Evocări

O activitate cu totul remarcabilă a depus, de ani de zile, Al. Mitru pentru valorificarea în spirit modern a tezaurului nostru de legende și amintiri istorice, după ce a actualizat în admirabile reconstrucții literare fondul imens de mitologie greco-romană și un mare număr din legendele lumii. Acum un deceniu, el publica **În țara legendelor** cu acea frumoasă prefață a lui Alain Guillemin, atunci profesor la Sorbona, un consecvent pretutor al foclorului și limbii române, carte urmată îndată de **Muntele de aur** (Premiul Academiei, 1974), după care a urmat seria de narațiuni cu fond folcloric și istoric: **București în legende și povestiri**, **Craiova în legende și povestiri**, **Iasi în legende și povestiri** (între 1975-1979), în care amintirile cele mai vechi, uneori fantastice, mitologice, stau alături de mărturia riguroasă atestată în documente istorice, miezul unora dintre aceste cărți constituindu-l cite o micromonografie: Miron Costin la Iași, Macedonski la Craiova (căci scriitorul tipărise o altă carte: **Acasă la Macedonski** în 1976), Del Chiaro, secretarul lui Brincoveanu la București.

Calitatea specifică a cărților lui Al. Mitru stă în această sinteză originală a surselor legendare și istorice, prin valorificarea tradițiilor păstrate în narațiuni populare, dar și a documentelor de arhivă, a surselor istorice, toate grupate în jurul unui nucleu de viață și de luptă românească: scriitorul ne dă imagini, vii conturate în paginile cărților sale, despre trecutul orașelor citate mai sus, cum ne-a celebrat eroismul poporului nostru în atâtea volume de legende și povestiri. Printre cele mai reușite: **Columna recentă**, îndeosebi apreciată de juriul de premii al Uniunii scriitorilor, care i-a acordat o înaltă distincție pentru 1981, cum se știe. **Aradul în legende și povestiri** este ultima carte din seria celor mai sus-citate.

Autorul comune, pe baza unor atestări folclorice, povestiri despre momentul ocupării Daciei de către romanii biruitori, despre eroismul lui Gelu, al lui Ahtum, nepotul și urmașul lui Glad, alt voievod român, alături de Menumorut și Gelu, care au înfruntat fără noroc pe năvălitorii unguri, narațiuni despre eroismul urmașilor acelor trei voievozi români (**Piatra păcurarului**), al celor ce s-au opus invaziei crunte a tătarilor, ajungând cronologic la epoca lui Iancu de Hunedoara, a lui Pavel Chinezu și Gh. Doja, cu detalii de legendă, care întăresc conturul istoric al acelor trecute vremi. Frumoase și veridice ni se par cu osebire două secvențe din cartea aceasta de inspirate evocări: **Zugrăvii și Gindurile** care configurează mișcarea renașterii în artele plastice și, respectiv, momentul de suprem dramatism al revoltei lui Horia, Cloșca și Crișan de acum aproape două secole (1784), în plină afirmare a ideilor iluministe, formulate atât de pregnant și curajos de Școala Ardeleană încă din 1780, odată cu apariția celor dintii scrieri semnate de corifeii școlii, — Samuil Micu și Gh. Șincai (**Elementa linguae daco-romanae sive calachicae**). O prelungire a ideilor și realizărilor Școlii Ardelene se citește în capitolul cel mai întins, piesa de rezistență a cărții, **Învățătorul**, o micromonografie **Tichindeal**.

Ultimele două capitole ale cărții refac într-un relief original și pitoresc drumuri eroice a doi scriitori legați de Arad: **Tichindeal** și **Slavici**, — acesta din urmă evocat firește în legătură cu marile săi prieten Eminescu și cu mediul Tribunalului de Sibiu, prevestind prin unitatea de limbă și de cultură marea unire a românilor din anul glorios 1918.

Firește, am fi fost interesați ca autorul să aducă mai aproape de vremea noastră firul evocării sale: Aradul a fost un centru important al pregătirii Unirii Transilvaniei cu România în toamna lui 1918, punctul de pornire chiar al unor mari inițiative care puteau interesa într-un nou capitol al cărții toți cititorii, cum probabil i-ar fi interesat și momentul dramatic al luptei armate antifasciste din septembrie 1944 când noi, cei din **Detasamentul Păuliș** (monumental există, măreț, chiar în respectiva comună spre eternă memorie a fraților noștri rămași pe veci acolo...), am repetat fapta părinților noștri de la Mărășești anului 1917: Pe aici nu se trece...

GHEORGHE BULGAR

Fonoteca de aur

Iulius Țundrea, animator și profesionist fără odihnă al radiodifuziunii noastre de aproape trei decenii, își publică o a doua carte a sa, **Fonoteca de aur**, întreprindere de minuțioasă investigație pe tărîmul acestei arte sui-generis, care este cuvîntul trimis spre inimile ascultătorilor pe calea miraculoasă a undelor sonore. O a doua carte, după **Înscrispții pe o bandă de magnetofon**, din 1979, prin care făceam cunoștință în general cu multitudinea de preocupări și mijloace de acțiune ale radioului, ca artă menită să contribuie din plin la îmbogățirea personalității celor ce îi urmăresc emisiunile. El, autorul dovedindu-se și în noua sa lucrare, același riguros cercetător al lumii undelor românești, dublat mereu de un vibrant suflet de poet, care nu doar comentează, nu doar pune în lumină pentru cititori acest adevărat Imperiu sonor — radiodifuziunea, dar îi și trăiește frumusețile cuvîntului răspîndit, pătruns în casele a milioane și milioane de ascultători.

În mintea multora dintre noi, poate că radioul s-ar reduce la imaginea unei cutii, cu minuni, e drept, dar nu mai mult decît atît, o mobilă domestică în ambianța locuinței noastre. O cutie conectată la rețeaua de curent electric. Răsucești un buton sau apeși o clapă, și camera îți este inundată de muzica pe care o preferi, de informații de tot felul, transportându-te la tine acasă o multime de spectacole, teatru, operă, concert, poezie, conferințe, voci îndrăgite etc. Să fie însă chiar așa de simplu? Dar pînă aici, pînă la această răsucire de buton, apăsare pe clapă?... Cîți dintre noi ne dăm seama efectiv de complexitatea, dificultatea realizării nenumăratelor emisiuni ce ne incită, urmăruindu-le? Cărtile lui Iulius Țundrea, tocmai acest lucru îl reușesc: să facă din radiodifuziunea noastră o instituție familiară, vie, concretă, care există prin mii și mii de entuziaști — lucrători în studiouri și colaboratori externi, laolaltă. Radioul nefiind o instituție abstractă, ci una care înfățișează tot ceea ce știm că înfățișează, cu ajutorul unor oameni minunați, care au vocația frumosului și a utilului.

Editura Eminescu îi ținește acum autorului **Fonoteca de aur**. Carte în care Iulius Țundrea ne întreține despre vocile cele mai alese ale spiritualității românești, transmise de-a lungul anilor în ferurile emisiunii radiofonice. Și o face cu aceeași ferocitate ce îi este proprie și ne care i-o simțim pagină de pagină. **Non omnis moriar** spusesse Horațiu într-o odă a sa, despre sine. Nu voi muri de tot! Se gădea la scrisul său, prin care se proiecta în eternitate. Să ne imaginăm însă ce ar fi însemnat să-l și auzim pe marele poet scandîndu-și versurile, pentru noi; **Non-om-nis mo-ri-ar...** Să ne imaginăm cu ce evlavie l-am asculta pe Eminescu, astăzi, recitîndu-și pentru noi „Luceafărul“: **A fost odată ca-n povestire...** Știînd, mai cu seamă, că în cazul lui Eminescu lucrul ar fi fost posibil, fiindcă fonograful era deja inventat încă din 1877! Diriguitorii din trecut ai radiodifuziunii noastre n-au știut însă, ori n-au fost interesați să se folosească de această posibilitate. Deși nu ne lipseau, nici pe atunci, atît entuziaștii, cit și mijloacele materiale pentru a salva din neant irecuperabile, acum, **voci de aur** ale culturii românești...

După Eliberare însă, cum arată Iulius Țundrea în cartea sa, **fonoteca de aur** a putut deveni o realitate! S-au făcut nenumărate înregistrări, au fost răscolite arhive sonore străine și iată, îl putem asculta pe Iorga (încă de prin 1927-1928), pe Elena Văcărescu (din 1913), pe Nicolae Titulescu, pe Sadoveanu și Argehi, pe Goga, Rebreanu, Voiculescu, Blaga, Bacovia, G. Călinescu, Vianu, Philippide, Marin Preda, Zaharia Stancu... Marile personalități ale culturii românești, de ieri și de azi, vor putea fi ascultate oricînd și oriunde! **Vocile lor** — ființă palpînd, aleva nemuritoare, vor continua să răsune pentru noi, fără de moarte devenite ele, prin minunea științei. Vom deschide cărțile lor, le vom citi și reciti, și îi vom ruga să ne citească și ei înșiși din opera lor. Iar ei o vor face, cu inflexiunile inegalabile ale vocii și ale ființei lor.

Iulius Țundrea ne-a vorbit în cartea sa de **fonoteca de aur**, care există. Și la a cărei realizare a contribuit din plin, cu abnegație, alături de alții. Să-i mulțumim, să le mulțumim, pentru strădania și pentru darul lor inestimabil.

HRISTU CĂNDROVEANU

MUZICA

Benjamin Britten pentru copii

Spectacolul muzical pentru copii — iată un gen pe nedrept neglijat la noi, cam de multă vreme. Lipsesc de prea mulți ani din repertoriile instituțiilor noastre muzicale acele spectacole care să poată asigura desfășurarea unei stagiuni permanente pentru copii, fără ca pentru acesta să fie nevoie de un local anume, altul decît al Operei române, de pildă, în ceea ce privește montările de operă și balet sau decît sala Filarmonicii „G. Enescu“.

Între încercările din ultima vreme, dintre care amintim spectacolele puse în scenă la Operă și la Teatrul Tîndărică la care trebuie să adăugăm cu bucurie și anunțatul **cielu de inițiere muzicală** pe care același „Tîndărică“ atît de prezent în ultima vreme în viața artistică a Capitalei, prin realizări foarte izbutite, de o certă nouitate de viziune, îl anunță începînd cu luna ianuarie a acestui an, cu concursul criticului muzical Iosif Sava și al compozitorului Ștefan Zorzor, între încercările din ultima vreme, deci, semnalăm ca pe o reușită de excepție recentul spectacol organizat de Filarmonica „G. Enescu“, în colaborare cu Inspectoratul școlar al municipiului București, cu opera pentru copii „Micul coșar“ de Benjamin Britten.

Lucrarea lui Britten, celebră prin farmecul simplității sale, prin dușoșia tramei care alcătuiește libretul poate constitui suportul unei infinități de posibile puneri în scenă, de la fastul realist de tip B.B.C. la viziunea de tip musical modern, cu ample desfășurări scenice și risipă de elemente scenografice și, iată, pînă la regia austeră, funcțională, fără exces de „efecte“ și supralicitări, gîndită de Ion Caramitru în acest spectacol. Protagonisti muzicali și scenici ai **Micului coșar**, reprezentat pentru prima oară în România (semnalăm aici traducerea alertă și expresivă a **Anei Maria Ivan**) sint copiii membri ai corului „Voces primăvera“, condus de Claudiu Negulescu. După o participare (indirectă, prin înregistrări) de o excelentă calitate în montarea coregrafică a Operei române cu **Craiasa zăpezii**, acest ansamblu cu notorietate deja internațională reușește aici cîteva performanțe indiscutabile: o execuție **muzicală de mare acuratețe** și forță expresivă, o **dezinvoltură scenică remarcabilă**, consolidată de simplitatea liniei mișcării în scenă, ce se datorează unei coregrafii inteligente (**Roxana Bodnărescu**), în perfect acord cu posibilitățile acestor copii sub 16 ani, o **bună interpretare teatrală** a textului, fermecătoare în tenta sa naiv-copilărească, în cel mai bun sens al cuvîntului. De la primul moment — acela al „prologului“ improvizat cu admirabilă vervă și ingeniozitate de Ion Caramitru — și pînă în finalul în happy end triumfal, spectacolul a ținut treaz și la cote cu adevărat incandescente entuziasmul unei săli arhipline de copii. Noaptea este aici o frumoasă plasticizare sonor-coregrafică, a unei atmosfere de basm andersenian. scena îmbăierii lui Sammy este un grațios joc, plin de veselie, scena ducerii cufărului la trăsura este și ea delicioasă, pigmentată cu gaguri simple și de efect. Remarcabil modul cum cei patru solisti ai filarmonicii — **Mindra Cernescu, Vladimir Deveselu, Steliana Calos și Mihai Stupcanu** — s-au încadrat în această montare realizată pe măsura micilor interpreți, felul discret în care au susținut printr-o intercoretare colorată, fără a cădea în registru buf, cîteva dintre cele mai bune scene ale spectacolului. Mai puțin simțită a fost însă contribuția Corului Filarmonicii bucureștene, menită să imboldăsonor vocile copiilor, în cîteva scene de mai mare amploare participativă. Sperăm să fi fost numai o întâmplare, un vicu de „rodaj“, remediuibil cu ușurință în timp. Corul „Voces primăvera“ a convins, în **Micul coșar**, o dată mai mult asupra multor sale calități, asupra profesionalității pe care și-a dobîndit-o prin muncă și talent. Sub bagheta lui Claudiu Negulescu (dublat pe aîs de Mihai Brediceanu) și susținut de o formație instrumentală alcătuită tot din copii, **Micul coșar** a fost nu numai un răsunător succes de public ci și prima reprezentare de operă pe scena Ateneului român. Cu mijloacele sumare oferite de dotarea acestei săli, mai ales în ceea ce privește luminile, cu tot efortul generos și nici o clipă precupțit al lui Ion Caramitru și al conducătorului corului, Claudiu Negulescu, cu bunăvoința deci a citorva entuziaști, s-a născut un spectacol complex, antrenant, care a înmagazinat o uriasă cantitate de muncă. **Micul coșar** — prima operă pentru copii încetă și odată de copii din România — este un spectacol cărula. I dorim din toată inima o viață cît mai lungă!

TANIA RADU

CAP LIMPEDE

Marin Moraru... la circ

Ca pasionat al genului, cu uimire am citit pe afișul anunțînd noua premieră a circului — „**Muppet Show... la circ**“ numele lui Marin Moraru, autor al acestui divertisment comic — muzical — coregrafic. Și a fost el, neapărînd în arenă, totuși o prezență bine simțită. Pretextul: Kermit, Piggy, Fozzie, Gonzo et. comp. conduc un spectacol de circ, spiritual și săgălnic liric (cu evocări ale bătrînelului circ de odinioară), și mai ales cu acele gaguri (dacă vreți) putem să le spunem și „groase“ atît de specifice „mediului“ Bosa comică a lui Marin Moraru a gîndit, într-o înlăntuire de spectacol, numerele (în teatru le-am fi spus scenele) — de sus, de la trapez, pînă jos la șerpia uriași care se tirau

în arenă, cu pielea confecționată din pantofi și poșete de damă. Reprezentația semnată de regizorul Costel Ionescu, a cărui contribuție a fost esențială, s-a transformat într-un adevărat spectacol. M-am bucurat de succesul ascendent al unor numere românești, de prestigiu, care ne-au adus și în acest domeniu fama peste hotare (Bocioacă Rica și Geo Bucur și alții) ca și de ținuta colaboratorilor de peste hotare (Duo Marinof, Lysakowski, trupa Kehalovi, Alla Tiganova), dar personalitatea cea mai proeminentă a circului românesc e poate, azi, clovnul Siminică — excelent, (fără a-l mai imita pe Chaplin), cu o multitudine de calități specifice circului, și cu un suris și o bucurie care ni l-au reamintit pe regretatul Tattl. Un balet tinăr, susținut

bine de orchestră (și mai puțin de muzică... imprimată) a fost un „cald“ decor viu, bine costumate de scenografa Gabriela Buhoiu. (Alec Popovici) **Primul spectacol științifico-fantastic românesc** Prin „**Despărțire la marele zbor**“, Teatrul Ion Vasilescu marchează o dublă performanță: o premieră cu un text inedit, jucat pentru intîia oară, și un prim spectacol științifico-fantastic românesc. Neobișnuită întîlnire cu universul științifico-fantastic nu găsește publicul nostru nepregătit. Din contră, există o „educație“ și chiar o tradiție. Plasată în acest cadru, piesa lui Romulus Bărbulescu și George Anania considerăm a fi o continuare și o împlinire, după cum

experimentarea în aria românească a unei noi modalități artistice dovedește apetitul și capacitatea de creație a Teatrului „Ion Vasilescu“. Cunoșcînd și pe dinăuntru resursele reale ale Thaliei, Bărbulescu și Anania i-au solicitat la maximum pe actori cerîndu-le să suplînească prin cuvînt, prin interpretare, spectaculosul hipnotic. Rezultatul, o certă reușită. Dîndu-și seama că dincolo de meandrele cosmice ale destinului personajelor, cei pe care-i interpretează sînt de fapt oameni, e drept oameni ai viitorului, dar cu bucurii și tristeți ca oricare dintre noi, trupa de actori (Dinu Cezar, Julieta Szonyi, Aurelian Napu, Romulus Bărbulescu) a găsit acea notă de firesc și credibil într-o pasionantă epopee a exploratorilor spațiului. Pierduți în imensitatea

cosmosului, cei patru eroi caută o posibilă civilizație extraterestră, iar întîlnirea dintre cele două lumi — admirabil rezolvată în spectacol — va fi ca o miraculoasă oglindă în care umanitatea își poate privi chipul: cel care este sau cel care ar putea fi. Apocalips? distrugere? creație? viață sau moarte atomică? Actualitatea dilemei este prompt sesizată de publicul conștient că întrebările fundamentale ale piesei i se adresează lui, contemporanilor noștri. Spectacolul Teatrului Ion Vasilescu cu piesa „**Despărțire la marele zbor**“ de Romulus Bărbulescu și George Anania țîntește înalt, nobil și generos, pentru activarea conștiințelor. O acțiune dramatică bine condusă de autori, cu suspense și idei, nu lipsită de poezie și haz, adică avînd tot ceea ce poate asigura un du-

rabil succes de public. Nu putem trece peste „artificiile tehnice“ (scenografia: Vioara Barra, Ionel Cosmelegea, ilustrația muzicală: Andrei Sireteanu și Milan Kojovic) și căror ingeniozitate și promptitudine servesc cu eficacitate acest prim spectacol științifico-fantastic românesc. (**Daniel Cocoru**) **Nu te apucă tristețea ? !** La încrucișarea străzii Tunari cu șoseaua Ștefan cel Mare, acolo, pe colț, a rămas — între blocurile nou construite — o clădire de cîteva etaje adăpostind la nivelul străzii cîteva magazine alimentare. Este vorba, luîndu-le în ordine, de o tutungerie, o patiserie (cu „CI-CO“), o alimentară propriu-zisă, un fel

FILM

Comoara

Straniu acest ultim film semnat de regizorul **Julian Mihu!**

...o „comoară“ alcătuită din piese din aur și bijuterii aparținând dacilor lui Decebal este descoperită într-o peșteră din Transilvania, pe vremea cind în Moldova domnea Petru Rareș; descoperitorii tezaurului, români fiind, și amenințați de Habsburgii pe de o parte, de turci pe de alta, hotărâsc să transporte prețioasele obiecte în țara Moldovei. Peripețiile prin care trec purtătorii „comorii“, iată, formează trama scenariului scris de către un operator de film, pe numele său **Costache Ciubotaru.**

Un film de aventuri asadar, pornit dintr-un preț istoric.

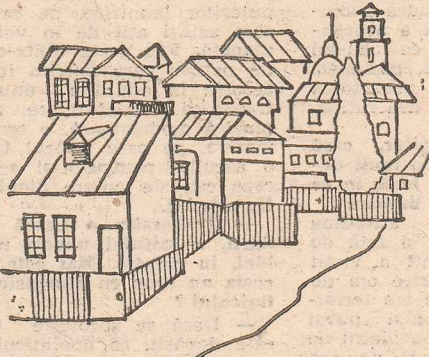
Bun, am mai avut de-a face cu astfel de pelicule, nimic rău în toate cele de mai sus: ce se întâmplă, însă, în filmul în cauză?!

O **zbuguială** fără seamăn a unor tabere imprecise ne poartă pe noi, spectatorii, într-un univers ambiguu în care singura întrebare logică ce ni se impune este: „cine cu cine se bate, și mai ales, de ce?“

Căci se bat tot timpul!

Un înalt-prelat-catolic-războinic (totuși, adorabil, în rol, acest **Jean-Lorin Florescu**), Răul filmului, se împiedică la tot pasul de un soi de haiduc-justițiar, un dur (**Valeriu Parasciu**), care acesta din urmă lăsând haiducia la o parte și trecind pe justitie de-a dreptul și mai ales devenind brațul drept al vîrstnicului român justițiar (**Gheorghe Cozoric**), face ce face — acest haiduc — încît comoara în cauză, trimisă de colo-colo, ajunge undeva anume: anume, acolo unde nici n-am putea bănuși! Pentru că, pur și simplu, nu ni se precizează unde...!

Să fie vorba de o parodie?! Gustul lui **Julian Mihu** pentru risul scrisnit ne este cunoscut; de data asta, partitura nu i-l suportă. Citeva momente din film (aparitia ostașilor, în plină zi, cu făclii aprinse; peruca lui **Cozoric**, ce pare a-i cădea peste frunte dintr-un moment într-altul; replica prelatului, adresindu-i-se unui serv — el fiind în calească: „deschide-mi portiera!“; păstrusul de

săgeată care întirzie să cadă de pe cal pentru a muri; soțul imbecil și surd — „a surzit după ce am născut fetița!“ — va spune **Zamfira (Violeta Andrei)** — care ascultă cu un corn acustic ducindu-și la ureche plinia acestuia, și nu virful lui, așa cum s-ar cuveni; în sfîrșit: replici care rimează, care se repetă, care sună distonant, atroce, voit-atroce! etc.), citeva astfel de momente asadar, par a ne îndreptăți să credem că autorii au vrut să ne ofere o parodie.

Dar dacă „inamicii“ sînt caraghioși — „amicii“ sînt luăți în serios. Și atunci, iarăși: cine cu cine se luptă, și așa mai departe...?!

Un film istoric — indiferent dacă este un film de aventuri sau nu — rămîne (ar trebui să rămînă, măcar pe plan estetic) un film istoric. Cu atît mai mult cu cît, în cazul „Comorii“, istoria luată drept fundal de către scenarist este una veche, foarte veche, dragă nouă și care se confundă, se topește în baladă. Nu înțeleg în ce măsură producătoarea acestei pelicule — Casa de filme nr. 5 — a realizat responsabilitatea ce îi incumbă; în ce măsură regizorul **Julian Mihu** (autor al unor filme de referință) a fost, sau nu!, conștient de valoarea textului oferit spre ecranizare. Iar dacă da, ce anume a vrut să ne ofere: pentru că este clar, se simte acest lucru, filmul „Comoara“ a avut o anumită concepție inițială; ceea ce a ajuns pe ecran însumă doar niște fragmente separate ale unui probabil tot artistic ce s-ar fi putut afirma într-o spumoasă comedie de aventuri. Ceva, sau cineva, a intervenit însă pe parcurs, schimbînd însăși structura filmului. Și a ieșit un hibrid.

Iar faptul că regizorul a refuzat să fie prezent în sala premierei de gală, ni se pare semnificativ.

HORIA PĂTRAȘCU

TEATRU

„Nu pot să dorm“

O piesă scrisă de **Ion Brad**, cu intuiția poetului și cu simț național. Un spectacol gîndit cu ardore pașoptistă de către regizorul **Cristian Hadjicula**, în fața căruia nici un colț al unui spațiu dat nu este fără rost. În felul acesta, din cele două direcții, a textului și a regiei, s-a alcătuit metafora în desfășurare, într-o scenă care este toată sala, cu obiecte și spectatori laolaltă, printre incunabule și trunchiuri de coloane, printre pietre și sub steaguri etc. Sintem cînd în biblioteca lui **Timotei Cipariu**, cărturarul și revoluționarul **Adunării de la Blaj**, cînd în sala **Adunării**, unde vor fi de față **Bănuțiu și Bariț**, **Papiu Ilarian și Buteanu**, **Treboniu Laurian și Andrei Mureșanu**, **Vasile Moldovan și Ludvig Ștefan Roth**, **Aron Pumnul și Avram Iancu**, în interpretarea unor remarcabili actori, de la **Andrei Codarcea**, **Jean Lorin**, **Dinu Ianculescu** ori **Vistrian Roman**, la încă studenții **Radu Duda** sau **Dumitru Lazăr-Fulga**. Istoria revoluției românilor transilvăneni se petrece sub ochii noștri, sala aceasta cu patru pereți poate să fie și **Cimpia Libertății**, roata lui **Horea**, proiectată ca într-un incendiu al răscoalei într-o umbră enormă rămîne ca un memento, **Bănuțiu** își rostește **Jurămîntul**, **Mureșanu** își recită **Răsunetul**, se cîntă de la început, în surdina, aproape fără oprire **Deșteaptă-te Române**, se cîntă cîntarea **Iancului**, în culisele presupuse uralele multimei amplifică spațiul și timpul, nesomnul lui **Cipariu** este gîndire revoluționară, neliniște și căutare a căilor de dobîndire a libertății și dreptății, a înțelegerii și frățietății tuturor naționalităților Transilvaniei, de realizare a vîsului secular al poporului român, unirea cu **ȚARA**.

În această mișcare de idei și succesiune de evenimente se petrece în planul intîi viața lui **Timotei Cipariu**, în excelența interpretare a lui **Nicolae Iliescu**, și spunem asta din capul locului pentru faptul că este greu de imaginat un **Cipariu** tînr, — așa cum nu ne vine la îndemînă să credem că toți acei făuritori ai revoluției, cu sabia ori cu puterea cuvîntului, în cantonamentele militare ori pe drumurile împărăției, în infruntări fătuse ori pe căi

tănuite, erau oameni tineri, în pragul maturității, într-o experiență severă a timpului și într-o credință fără seamăn în dreptatea poporului român.

Cu acestea, încercăm să aducem laudele ce se cuvin celor trei roluri feminine, care semnifică în spectacol mai mult decît relații ori sentimente, și aduc în economia piesei sufletul, dușos și înțelepciunea unui neam nedreptățit și minat pe drumurile munților, iubirea și puterea sacrificiului, în revoluție și în ce s-a urmat, — și aici este rolul **Anei** ca o soră mai bătrînă a lui **Timotei**, interpretată de **Jeana Gorea**, și **Fata munților**, pe potriva unei frumuseți reale care este actrița **Maria Ploae**, rolul feminin de prim plan, situat la convergența tuturor înțeleșurilor piesei: — iubirea și credința în revoluție, puritatea și iscusința, neumbrite pe drumurile de la muntii **Iancului** la **Blajul** lui **Timotei**, zilele din munți, povestite, și întoarcerea la casa lui **Cipariu**, totul ca într-o poveste, în chip de baladă, într-un joc susținut de un text mai firesc, mai în afara textului documentului, iar această însuflețire a cuvîntului colorează spectacolul și-i dă relief. În cele două roluri feminine se explică mai mult și mai în nuanțele spectacolului, spiritul care mișcă legile acestor oameni prinși în istorie cu toate năzuințele lor. Cel de-al treilea rol feminin ilustrează în negativ perfidia politică a puterilor stăpînitoare, într-un joc aparent secundar, al **Femeii enigmatice**, interpretată de **Mariana Cerceș**, purtătoare de zvonuri și de păneri prin capitalele Europei, scoasă din cadrul evenimentelor cam brutal, înainte de a-i afla toate ascunzăturile sufletului și, poate, chiar un mobil sentimental.

Dar, întorcîndu-ne la eroul central, la **Timotei Cipariu**, socotim că atît felul cum **Ion Brad** a înțeles să releve în mișcarea timpului momentele semnificative din biografia marelui dascăl, cît și jocul lui **Nicolae Iliescu** cum și ceea ce gîndirea regizorală a văzut într-un asemenea rol, însumează un egiu emoționant adus unuia dintre învățații și revoluționarii pașoptiști ai Transilvaniei, într-o înțelegere „iluministă“, deasupra realităților tragice, sub semnul luptei și al idealului, pentru cauza supremă a dreptății și frăției.

Acestui spectacol i se cuvine o programare pe cît posibil mai susținută, în Capitală și în turnee, fiind, sub toate aspectele, o lecție de înalt simț patriotic.

ION HOREA

Colecții și colecționari

Se vorbește și se scrie adesea despre colecționari, dissociîndu-se, de obicei chestiunea de colecționarea lucrurilor de artă, se vorbește și se scrie, prin urmare, cu vădită simpatie, dar cu tonul acela ușor îngăduitor folosit indeobște la egiul bizareriei, „Colecționarii sînt o lume aparte“, „nobilă manie“, „hobby inocent“, „vrednică ineditnicire întru frumos“, „gingașă pasiune“, „pasiune de duminică“ — acestea și alte banalități vin să ascundă faptul esențial și lesne verificabil că, de fapt, colecționatul nu-i tocmai un hobby și că „inocenta pasiune“ o avem, într-o măsură mai mare sau mai mică toți.

Despre omul de știință se spune că este acela ce izbutește să vadă ordinea acolo unde omul de rînd vede haos. Colecționarea de obiecte ori chiar idei — fiindcă aici contează și oamenii care notează gînduri și idei în jurul unei teme ce-i însoțește o viață — este o ocupație de tip științific, un mod de a găsi elementele ordinii în viața de toate zilele, atît de amestecată, de haotică uneori. Nu e nevoie să ne referim decît la o colecție de cărți în tiraj semnificativ, ca să pricepem că numărul real al colecționarilor este mult, mult mai mare decît al celor ce ignorează „nobilă manie“ sau nu găsesec asupra ei și păreri pozitive. Mai toată lumea, nu-i așa?, aleargă în librării după cărțile seriei „Biblioteca de artă“ a Editurii Meridiane. Mai toată lumea cumpără din aceste serii nu un titlu anume, ci tot ce apare. Cunosc oameni de care nu se poate spune că sînt interesați de treburile teoretice ale artei, dar care luptă să nu le lipsescă din raft tomurile „Bibliotecii de artă“. De ce oare? Nu sînt ei niște veritabili colecționari, care string intii de dragul strînsului, pentru promisiunea unei satisfacții, urmînd ca satisfacția să apară și să se instaureze cu timpul? Nu se lasă ei oare pătrunși, ca orice colecționar — de scoici și cochilii, de geme și felurite cristale, de felurite mărunțisuri — nu se lasă ei ademeniți oare de o structură a ansamblului, de o idee, de o speranță științifică? Nu speră ei să înțeleagă astfel mai bine legile mari ale existenței? Oare ce-i valabil în lumea cristalelor, nu-i valabil și în viață? Cu siguranță, da. Adunînd, fără a le citi imediat cărțile — ajunse acum la numărul 340 — ale colecției „Biblioteca de artă“, omul fără năzuinți

artistice susținute are, din simplul adunat, o multime de ciștiguri, ce-mi par la fel de importante ca acelea reieșite din lectura propriu zisă. Mai intii că omul capătă conștiința imensității de date, de preocupări, de posibilități din acest domeniu. Cînd un om intră mai apoi într-un muzeu, știind că pătrunderea adevărului unui tablou pretinde o anumită calificare, cu nimic mai prejos, în numeroase cazuri, calificării necesare celor mai dificile științe moderne, înseamnă că el a fost preparat intelectualmente, pregătit pentru învățătura de strînsul maniac al cărților. Pe urmă, e înfățișarea cărții, pe urmă sînt ilustrațiile ei, care-l pun în temă repede și cordial cu „dificilul“. Cînd dai niște parole pe o carte de artă modernă, pe o carte care se cheamă, de pildă, „Artă și ordinator“ te simți acotat pentru problema. Banii muncii de tine sînt o punte spre „dificil“ și „dificilul“ începe să se arate mai accesibil. În fond, contează atît de mult starea cu care omul primește o nouă idee, încît se poate spune că un om bine pregătit sufletește e ca și invingător în ce-și propune. Nu spunea **Brăncuși** că „lucrurile nu sînt greu de făcut, că trebuie să te pui numai în starea de a le face“?

Un anunț dat zilele trecute la gazeta spunea că un cetățean cumpără cochilii pentru colecție și careva din preajmă-mi, citindu-l, se întreba, cu uimirea plină de condescendență pe care o au mai ales aceia ce nu știu nici măcar ce-i o cochilie, că, adică, de ce i-o fi trebuind cetățeanului melci și scoici?, că, așa stînd lucrurile, nu era mai bine să-și fi luat el, de pildă, niște pantofi? Colecționarii de cochilii se cheamă malacologi și ei sînt mai mulți decît se presupune. La **Consignație** apare, din cînd în cînd la vînzare, cite o cochilie exotică — fapt ce înseamnă că a avut-o cineva — și imediat aceasta dispăre — fapt ce înseamnă că altcineva o aștepta. Din cochilii, din aventura înfățișării lor, deduci, în stare de extaz adesea, structurile minunate ale existentului. Calcarul și siliciul au devenit, printr-o activitate oarecare (nu contează că-i o activitate a naturii ori a inteligenței ome-nești) ceva teribil, ceva ce-ți dă culoare, scriplire, măiestrie în detaliu și în ansamblu, lege, fundament, norma superioară. Studenții de la secțiile de design ale institutelor de creație industrială desenează cochilii întregi și secționate, ca să pătrundă adîncul unor structuri. Scoicile colecționarului nu-s orice fel de scoici. Și nici el orice fel de om, chiar dacă pare un om obișnuit, cu un hobby.

TUDOR OCTAVIAN

CAP LIMPEDE

de aprozar și un chioșc de ziare.

Între „Alimentara“ și patiserie se află o firmă albastră; cei care trec pe aici folosind tramvaiele 4, 24, 27, 26, precum și diverse autobuze, zăresc cu ușurință această firmă: **Biblioteca populară BOGDAN PETRICEIU HASDEU**...desubt, adică dinaintea gangului ce marchează „intrarea“, zăcînd, indeobște, lăzi din lemn sfărîmate, ambalaje diverse, maldăre de cartofi, ceapă, dovleci și, după sezon...pepeni.

„Biblioteca“ marelui nostru cărturar are și un „girant“, de vreme ce antetul firmei precizează: „Comitetul de stat pentru cultură și artă al municipiului București“

Vînzători de zarzavaturi asadar, cu ceasuri electronice la mîini, ambalează în pungă kilograme de legume sau

fructe, ba chiar și ouă uneiori, sub firma prăfuită — dar teribil de vizibilă — a unui mare, urias om al culturii române. Murături și cultură; indiferență și ardei capia; nepăsare și fulgi de porumb. Nu te apucă tristețea...? ! (H. P.)

Dicționarul manierelor corecte

Sub acest titlu, albas-tru, ni se înfățișează paginile 150—151 ale **BTT/83** — almanah de-altfel cu totul și cu totul simpatic, concurînd (ca întirziere!), pe cel al nostru, al „**FLACĂRII**“ — pagini semnate de **Venera Popescu**. Ca întotdeauna însă, „manierele elegante“ dau prilej de umor gras; iar dacă rămîne cite ceva din sfaturile

alese spre publicare, acesta, sfaturile, vor forma, fără îndoială, noi și noi generații de tineri: deocamdată, și aici, ne vom opri asupra unor anume constatări și formule. Fie-ne iertată ironia! Prin urmare:

„...Fără a confunda, pînă la un anumit punct, buna-cuviință are o semnificație apropiată de politețe“... „Învățarea lor (a regulilor de politețe — n.n.) nu se face papagalicește, ci trebuie să fie o însușire firească, devenind un reflex condiționat și astfel un bun ciștigat care își va arăta roadele în orice împrejurări.“

Că „învățarea regulilor trebuie să fie o însușire firească devenind un reflex condiționat“, nu ne putem îndoi — Doamne ferește! — dar că toată afacerea asta poate de-

veni un „bun condiționat“, ei bine, afacerea asta ne lasă, hm!, mas-că! Cu atît mai mult, cu cît:

„...dacă te oprești dintr-un motiv sau altul, păstrează-ți o poziție corectă și nu te sprijini cînd pe un picior cînd pe altul. Într-o zi de odihnă, sau după orele de program, aflîndu-se pe stradă la plîmbară tînrul trebuie să nu se comporte zgomotos (fluierînd sau fredonînd) și să nu adopte o atitudine sfidătoare. Nimeni nu-l condamnă dacă privește în stînga ori în dreapta sau la vitrine“ (n.n. — H.P.)

Așadar, stimați tineri, dacă, cine știe cum, vă opriți pe drum, pe stradă, nu folosiți picioarele! Că numai două aveți!

„...În condiții de egalitate (vîrstă, sex, grad, ierarhie etc.) e civilizată ca

fiecare să caute să salute primul.“ — mai afirmă **V.P.** Și adaugă, puțin mai jos: „Dacă două persoane merg în aceeași direcție, va saluta cine vine din urmă.“

Aici, și în această clipă, gîndurile semnatarului acestor rînduri se împotmolesc: adică, dragă **Venera Popescu**, **CUM**?!... Cum să „caute primul“, dacă dumneavoastră îl puneți în condiții de egalitate? Cu sex, cu grad, cu ierarhie, ș.a.m.d.?! Adică, mai bine-zis vorbind, cine să salute?! Și dacă salută — de ce?! Cu atît mai mult cu cît vine din urmă!... Salută, deci, cel care vine din urmă, dar în aceeași direcție?!

Adică, salută — cine?! Cel care îndeplinește condiția de sex, grad, vîrstă, ș.a.m. departe, sau cel care vine dintr-o situație

geometrică cu totul și cu totul opusă urmei?!

Întelegem că sfaturile vizînd diverse situații ale unor comportamente sociale sînt binevenite: din păcate mulți, foarte mulți din cei cu care ne întîlnim, ciocnindu-ne, în viața de toate zilele — habar n-au de toate astea. Dar formulînd astfel: „Cînd dai mina, dai-o toată, întreagă, nu 2—3 degete, sau o mină moale flască“ (adăugînd, firește, iată: „căutați să puneți în acest gest bunăvoință, optimism și respect“), socotesc că n-ar fi exclus ca în locul acestor stări fi-rești de fapt, sau calități — cum vedeți să le spunem! — să primiți un pumn în falcă. Așa, direct. Fără pic de bunăvoință și respect. Frizînd — ca să zic așa! — optimismul. (**Horia Pătrașcu**)

Un muzeu in labirint

Mondrian sau utopia artei abstracte (II)
Edenul geometric

Autoportret din 1900

Imi amintesc de o expoziție „Mondrian” deschisă la Hamburg într-o sală în formă de „L”, unde spațiul strimbat se silea să asculte fără voce comentariile vecinilor, chiar când erau făcute în șoaptă. Ceea ce m-a izbit atunci a fost nu atât dificultatea artei moderne de a se face înțeleasă, ci faptul că la un veac după scandalul impresionistilor, ajunși între timp la Luvru, se aud cam aceleași nedumeriri și cam aceleași argumente: „Ce înseamnă asta? Ce reprezintă?” „Așa ceva pot face și eu. Nu trebuie să fii pictor”. În fața compozițiilor lui Mondrian, un vizitator mai expansiv ținea să ne asigure pe cei care-l auzeam că „pină și un elev talentat la desen ar putea, cu ajutorul unui echer, să facă aceste pătrate, aceste încrucișări de linii orizontale și verticale, nu credeți?” Nu, nu cred. Dar același vizitator s-a oprit vizibil emoționat și descumpănit când a ajuns în fața câtorva din admirabilele peisaje pictate de Mondrian în prima parte a vieții. L-am auzit murmurând: „Prin urmare știa să picteze ca Rafael. Atunci de ce... Dumnezeu să mai înțeleagă”. Și s-a îndepărtat fără să mai zică nimic.

Emoția lui dovedea că omul fusese de bună credință și înainte. Dar, probabil, problema nu e aceasta. N-a fost, oare, de bună credință și indignarea celor care, acum un secol, au vrut să sfîșie un tablou, aflat azi printre celebritățile Luvrului? N-au fost de bună credință și risetele care au întipănit pinzele aduse de Gauguin din Tahiti? N-a fost de bună credință și indiferența de care s-a izbit toată viața Van Gogh? Firește, niciodată n-au lipsit, practic, refuzurile. Numai că altădată ele erau, parcă, de altă natură. „Insolență!” strigau adversarii lui Caravaggio în fața sfinților lui cu picioarele umflate de varice. El Greco a fost invinuit că nu se pricepea să picteze miini; Michelangelo, că era tot sculptor și în pictură; Rembrandt, că arunca o mare parte din tablou în noapte. Nimeni nu mergea plin acolo încât să afirme că oricine ar fi putut face, la nevoie, ceea ce făceau ei. De un secol încoace, însă, mai exact de la scandalul impresionistilor, s-a produs parcă o ruptură nu doar în evoluția picturii, ci și în echilibrul gusturilor. Numai astfel ne-am putea explica de ce unii se miră încă de îndrăzneala lui Picasso de a pune ochii pe aceeași parte a feței, în vreme ce nimeni nu se miră că egiptenii procedau la fel, câteva milenii în urmă.

Ar trebui, poate, să ne reamintim ce zicea Aristotel, că istoricul ne spune ceea ce a fost sau ceea ce este, pe când poetul ne spune ceea ce ar trebui să fie, pentru a descoperi un adevăr simplu, că arta adevărată trebuie să fie, prin chiar natura ei, prin chiar rostul ei, o artă de avangardă. Și că dificultatea noutății e, într-un fel, obiectivă. Mai mult: necesară. Căci arta nu e neapărat răspuns, dar trebuie să fie neapărat întrebare.

Sună de aceea puțin paradoxal ideea lui Mondrian și a celorlalți adepți ai mișcării De Stijl, care a lansat neoplasticismul, că penelul pictorului trebuie să fie pur ca un instrument chirurgical; și că atelierul artistului trebuie să fie ca un clopot de sticlă sau ca un cristal gol; sau, și mai bine, ca atmosfera unui munte, la trei mii de metri altitudine, între pure zăpezi eterne, unde frigul omoară microbii.

Înțelegem însă că ne aflăm în plină utopie. Mondrian vorbește continuu despre „denaturalizarea artei”, convins că legătura cu trecutul e o dramă, că pictura trebuie să se purifice de orice amintire a obiectelor. Pare fascinat de culoarea pură, de raporturile pure, de echilibrul pur spre care tind, în patrolaterale sale, liniile drepte. Cu puțină voință, spune el, nu va fi imposibil să creăm un fel de Eden. Și nu este utopia la fel de veche ca omenirea?

Dacă, în schimbul oscelei sale, arta abstractă a obținut o utopie în plus, acesta nu e un motiv să fim reticenți. Nici să suspectăm declarația, aparent ostentativă, cu care debutează manifestul neoplasticismului din 1920: „Cuvîntul e mort. Cuvîntul e neputincios”. În fond, n-a început totdeauna pictura acolo unde cuvintele au tăcut? Noutatea artei abstracte e, de fapt, alta, că pune și obiectele alături de cuvinte. Și, poate, mai potrivit era ca manifestul neoplasticismului să declare: „obiectul e mort, obiectul e neputincios”, întrucît arta abstractă consideră că pictura începe acolo unde și obiectele „tac”, părăsind scena. Materia cea mai exterioră, zice Mondrian, ne e vrăjmașă. Ceea ce înseamnă că trebuie să mergem dincolo de ea, dacă vrem să aflăm puritatea visată, universalul.

Ajuns aici trebuie să fac însă un pas înapoi. Căci nimic nu este mai despot decât puritatea, spune unul dintre bunii cunoșcători ai artei abstracte. Într-adevăr, citind manifestele neoplasticismului ne izbește tonul lor facobin. Și dacă mă atrage noblețea austeră a acestei picturi, mă sperie, mă neliniștește intoleranța ei. Dogmele vechi au fost răsturnate pentru a fi așezate în locul lor alte dogme care nu admit nici o dilemă, nici o ezitare. Liniile oblice e socotită frivolă. Cind Doesburg, cu care pornise la drum, își îngăduie să introducă într-unul din tablourile sale o diagonală, Mondrian rupe cu mișcarea De Stijl și rămîne să vizeze singur un paradis tiranic în care nu există decît linii drepte și culori pure. Acest ascet al frumuseții pure nu consimte la nici o concesie. Ani la rînd, de la o compoziție la alta, pinzele sale reiau parcă aceleași patrolaterale, ceea ce mi se pare și minunat și teribil. Minunat, pentru că e admirabilă convingerea cu care Mondrian își urmează credințele pînă la sfîrșitul vieții. Și teribil, pentru că nu poți totuși să nu tresari în fața intoleranței. Oare frumusețea cea mai pură este și cea mai neînduplecată?

Dacă ar fi așa, arta ar risca să devină un joc pur între două inferni. Unul dinaintea ei. Altul de după dispariția ei.

OCTAVIAN PALER

Foc continuu

Și totuși, ori de cîte ori evoc personalitatea atât de vitală, de dinamizatoare a președintelui României, Nicolae Ceaușescu, nu pot să încep decît cu o expresie spontană, auzită în timpul unei vizite de lucru la Reșița, în cetatea de foc a oțelului care tocmai implinise cu acel prilej 200 de ani de existență.

Urmărindu-l cu admirație pe președintele țării străbătînd cu o tină răpeziune zeci de kilometri pe jos, urcînd și coborînd scări printre furnale și cuptoare, oprindu-se la un utilaj sau altul pentru a cerceta mișcarea muncii unui om, angajînd prețutîndeni un dialog viu, în care întrebările și observațiile se succedau cu o rapiditate de calculator, un oțelar exclamă în gura mare, suficient de tare ca să-l aud și eu și tovarășii săi de muncă din preajmă:

— Un adevărat foc continuu, asemenea Reșiței noastre!

Metafora, atât de exactă și expresivă totodată, mă cucerise și multă vreme pusese această impresie pe seama faptului că-l însoțisem pe președintele Ceaușescu în câteva vizite la obiective siderurgice, ba în câteva locuri, la Galați sau Tirgoviște, asistasem la momentul prometic al aprinderii de către primul oțelar al țării a focului continuu. Dar lată că tocmai cam pe atunci, în urmă cu vreo 10 ani, citețesc într-un ziar cuvîntul, adresat în bună măsură președintelui țării, la o consfățuire de lucru de către un țaran din Bărăgan, care se întreba cu mirare: unde e casa tovarășului Nicolae Ceaușescu, din mo-

ment ce zilnic ne e dat să-l întîlnim în alt colț de țară, cercetînd lucrurile la fața locului, sfîtuindu-se cu oamenii cum să le îndrepte pe un făgaș mai bun, simțindu-se prețutîndeni acasă, adică, în problemă cum se spune într-un limbaj curent. O publicație, — și e vorba chiar de „Flacăra” — dînd răspuns la întrebarea plină de filc a țaranului, avea să-și intituleze inspirat o rubrică întinsă uneori pe cîteva pagini, datorită materialului bogat pe care trebuie să-l cuprindă „Patria — cabinetul de lucru al președintelui.” Un cabinet de lucru sui-generis, pentru că nu o dată situațiile în miezul cărora l-a solicitat viața să le rezolve cu clarviziunea și operativitatea sa cunoscute au fost dintre cele mai dramatice: inundații catastrofale, un seism nimicitor.

Confruntarea cu dificultățile nu s-a produs numai pe fondul unor asemenea cataclisme, ci și al unor vitregii curente ale naturii. Imi releta odată, cu sentimentul că tocmai atunci se întimplaseră lucrurile, președintele cooperativei agricole de producție din Drăgănești-Vlașca, Radu Rieciu:

— Într-o toamnă, mult prea timpuriu pentru cursul acestui anotimp, se pusese o vreme de iad: lapoviță amestecată cu puțină ninsoare, un vînt pătrunzător de-1 simțea pînă-n oase, un noroi de înotai prin el pînă-n genunchi. Noi, tot satul, eram, în ciuda vremii, concentrați pe ultimele sute de metri ale grădini de legume pentru a salva ultimele cantități de roșii, ardei și chiar vinete. Închipuiți-vă că pe vremea aceasta atât de ostilă omului, auzisem de undeva, de aproape, din

cerul din care nu mai contenea să cadă ploaia și lapovița, împiclat cu totul că abia mai distingeam printre vreji roșii și ardeul, auzisem la un moment dat un biziit de motor care se apropia tot mai mult de locul unde lucram. Peste cîteva clipe totul ne-a apărut foarte clar: era elicopterul prezidențial din care a descins zimbitor dar cu grija pe față tovarășul Nicolae Ceaușescu, al cărui chip pentru noi era foarte familiar, căci ne mai vizitase în cîteva rînduri.

S-a interesat, vădit mulțumit, cum merge culesul, ce lucrări mai avem de făcut. Noi stăteam bine, ca de obicei, cu totul. Tarlaua de grădină o lăsaserăm mai la urmă, pentru că era în plină vegetație.

Oamenii, impresionați pînă la lacrimi de grija și gestul președintelui țării, nu uită de atunci această pildă și ori de cîte ori e nevoie să urgemăm o lucrare, în condiții grele, își amintesc de prezența printre ei a președintelui României în acele momente dificile.

Dar oare toate aceste cîteva întimplări din zecile și sutele pe care reporterul le cunoaște din relațiile a sute și mii de oameni nu sînt aceeași probă de foc continuu, cum l-a caracterizat pe președintele Ceaușescu oțelarul reșițean?!

Tocmai de aceea într-un poem cu același titlu pe care l-1 dedicăm conchidem:

Purtîndu-ne precum un ateaș destinul
Cu braț bărbat și cuget unanim
Prezent în tot și-n toate foc
continuu
În care toți voința ne-o călim.

NICULAE STOIAN

Adevărul e...

(Urmare din pagina 19)

— Da, neliniștea de fapt este starea care m-a însoțit și mă însoțește, aceea în care există și întru care există. Socot că această stare de neliniște este starea creatoare, fiind de fapt tensiunea noastră lăuntrică. Sîntem cu toții — dacă merităm numele de oameni — structurați pe polarități, pe această veșnic dublă personalitate, pe care Goethe o exprima ca nimeni altul în cele două suflete zăcînd înăuntrul eroului său. Aici sîntem, în această continuă pendulare. Singurul momentul creației — eu nu mă socotesc printre creatori — suspendat probabil neliniștea. Atunci probabil se întimplă acel punct ferit de coincidența oppositorum în ceea ce este unitatea noastră originară.

— V-ați acordat vreodată în viață un ultimatum?

— Nu, niciodată, desi n-am fost niciodată mulțumit de ceea ce am făcut. Dar de nimic! Probabil se crede că este o mică demagogie, o cochetărie, ce spun. Dar adevărul e că nu m-am simțit în nici un fel stăpînă pe realizările mele. Niciodată nu mi-am propus nimic, ci am fost dusă către. Nu pot să spun ce m-a dus către, un instinct, o necesitate, o ananké intelectuală, spirituală, morală. Am făcut întotdeauna cu mare devotament, cu mare conștiinciozitate, tot ce a trebuit să fac. Adică viața mi-a propus niște lucruri și eu le-am acceptat ca atare. Așa mi se pare că s-a desfășurat viața mea. De cîte ori am încercat eu o mișcare de orientare puternică și decisivă a vieții mele, am eșuat. Iată, de pildă, începutul carierei mele trebuie să fie muzical, așa am dorit. M-am înscris la Conservator, am avut maestri mari și acolo, am lucrat cu o pasiune extraordinară. Și a venit un accident biologic: la 18 ani m-am îmbolnăvit. Trebuia să fac o pauză de cîteva ani. Și atunci mi-a fost egal ce voi face în continuare. Așa s-a întimplat aproape întotdeauna cînd luam o hotărîre decisivă. Totdeauna intervenea ceva de dinafară, ceva ca un deget — ca în Wilhelm Meister al lui Goethe — care mă împingea către niște direcții în care m-am realizat numai pentru că, așa cum am spus, aveam conștiința asta a dăruirii către orice am de îndeplinit.

— Să înțeleg deci că nu ați dorit de fapt să fiți ceea ce sînteți?

— Aproape că nu. Cînd eram mică, și eram întrebată „ce vrei să fii?” spuneam: „nu știu, orice, dar nu profesor”.

— Și totuși, cariera universitară nu v-a adus deloc satisfacții? Ca fostă studentă a dv. pot spune că nu părea să fie așa. Aveți o bucurie a comunicării, o curată bucurie de magistrul, care nu poate înșela.

— Am fost aproape 35 de ani profesor și trebuie să spun că bucuriile mele au fost totdeauna ulterioare momentului în care mă manifestam ca atare. Regăseam o bucurie enormă în atașamentul pe care fostii mei studenți mi-l arătau după aceea. Într-o carieră universitară este firește mîngîierea supremă. Dar în momentul în care mă aflam la catedră, aveam un îngrozitor sentiment de neliniște. Niciodată în aproape 35 de ani nu m-am găsit în fața studenților fără un trac teribil. Nimeni nu credea, n-o știam decît eu. La început era pur și simplu ancilantă suferința aceasta. Abia după 20 de ani m-am mai liniștit pe dinafară, se cunoștea mai puțin tulburarea lăuntrică, desi niciodată nu m-am dus la ore

pentru a repeta un curs sau un seminar, făcut în anul anterior. Pot spune că de-abia în ultimii 10 ani am avut cu adevărat sentimentul comunicării, probabil fiindcă dobindisem un fel de tehnică a acordului cu auditoriul. Ceea ce nu-mi putuse da studiul febril, pasiunea, acribia cu care-mi pregăteam cursurile, a reușit să-mi dea rutina, experiența.

— Ca profesor universitar, cred că ați dat totuși mult mai mult decît ați primit. Ca autor însă, în ce măsură vă simțiți încă dator?

— Am avut aceeași atitudine față de cărțile mele ca și față de orice datorie de împlinit a vieții și profesiei mele. Ca orice om de cultură, în clipa în care am terminat o carte nu m-am mai putut uita la ea, am simțit că a plecat de lângă mine, desi niciodată nu pot să spun că am fost cu adevărat mulțumit de vreuna din cele 10—12 cite am scris pînă acum. Poate să mă fi mulțumit intruciva monografia despre Sofocle, cartea despre Renaștere, în parte Eminescu — cultură și creație. Știu însă că aș rescrie o carte pe care am lăsat-o foarte mult și care e foarte puțin cunoscută — e vorba de o monografie a stilului lui Creangă. Sigur că sînt încă datoroare cu niște cărți și mie însămi imi sînt în primul rînd datoroare. Am sentimentul acesta față de mine și față de unii dintre prietenii mei, care mai așteaptă o vorbă de la mine, în ciuda virstei pe care o am.

— Ce semnifică în evoluția dv. spirituală această revenire la muzică? Sînteți prezentă în ultima vreme la o serie de manifestări muzicale cu largă rezonanță în rîndurile publicului...

— Întorcerea asta ciudată a mea către muzică, în acest amurg al vieții, mi se pare și mie curioasă și în același timp — dacă o leg cu începuturile — simetrică și cumva esențializantă. De-abia din perspectiva crepusculului pot să înțeleg semnificația aurorilor. E o perspectivă care mă și înspăimîntă puțin sub raport ontologic, pentru că descopăr niște legături pe care nu sîntem obișnuiți a le presupune, sau am pierdut obișnuința de a le mai presupune. Înțeleg existența unei ordini în mica mea ordine interioară. Reorientarea mea către muzică, realizată prin colaborarea fructuoasă cu admirabilul Iosif Sava, s-a făcut, cel puțin în aparență, tot întimplător. Dar, țînd seama de simetria de care vorbeam, poate este dat spiritului meu să-și găsească unitatea deplină prin intervenția acestei puteri extraordinare, pe care tinerețea mea neștutătoare și vulcanică o căuta cu o feroare lipsită de un scop anume.

— Credeți așadar în puterea acestei arte? În ce constă ea?

— Socot că puterea muzicii este liniștitoare și kathartică, mai puternic kathartică decît tragedia însăși. Muzica joacă un rol mult mai mare în făurirea personalității decît teatrul. Muzica nu e un simplu divertisment, ci o activitate care ne poartă în preajma sacralului, e o putere care se cere minuită desăvirșit, pentru că efectele ei sînt extraordinare de puternice, desi, la o primă vedere, imperceptibile. Theodor Grigoriu spunea: „modurile degajă ethosuri”. deci lucrarea cu modurile muzicale nu este o glumă. De ce Platon în Republica lui interzicea anumite moduri muzicale și anumite instrumente? De ce nu le accepta decît pe acelea, care dădeau bărbăție, forță, statornicie, putere de înălțare în lumea ideilor? Muzica este instrumentul infailibil, imponderabil, care intră în zonele acestea rarefiate ale spiritului, care poate aprinde incendiul magic cel

mai benefic, pentru a exercita de acolo asupra ființei noastre un control de ordin superior, de modelare a ființei, de stringere laolaltă a puterilor lăuntrice, pe care le lăsăm astăzi atât de în voia lor pe planetă. Fac parte dintr-o generație pentru care muzica intra obligatoriu în educația unui tînar. Există o muzică mare, există o muzică modelatoare, o muzică formativă, pe care tînarul trebuie să o asculte, pentru a-și supune tot ceea ce este putere dionisiacă în făptura lui.

— Traversăm o epocă a nerăbdării, a saltului uneori pripit, în idol, în creație. Mai este oare acesta un timp cu dimensiunea apolinicului?

— Dacă se socotește că binele este depășit, că apolinicul nu mai e cu putință, atunci sîntem într-o lume care și-a întors sensurile, într-o lume în care acționează puteri luciferice, care produc o confuzie gravă și fatală a valorilor. Apolinicul este obligatoriu, el trebuie atins ca atitudine a spiritului, forțele noastre lăuntrice trebuie supuse pentru că altminteri ființa însăși se dezagregă. Eu socotesc că posibilitatea refacerii unei lumi, chiar pe ruinele apolinicului, este un comandament al supraviețuirii omului, al supraviețuirii ca atare. Demonul este productiv în istorie numai dacă este urmat de un moment de sinteză a ceea ce a fost înaintea demonului, care să reunească, să armonizeze contrariile. Nu facem aici maniheisme, dar mă gîndesc pur și simplu la Faust, care nu întimplător este alcătuit din Prolog, Partea I și Partea a II-a, pentru că lucrurile așa se structurează, triadic: teză, antiteză și sinteză. Cele mai mari opere de artă, ale lumii poartă în ele sîmînta explicațiilor acestora. Demonul în sine nu poate încheza, ci el dezagregă, este furtunos, plin de putere, exaltă forțele, dar, în cele din urmă, duce la piere, la prăbușire. De ce Brîncuși este atât de mare? Pentru că a probat unel arte europene, care se afla într-un moment de rîscruce, de derivă chiar, modelul unei elasticități apolinice, o modernitate a clasicismului, demonstrînd în ultimă instanță tocmai forța și eficiența elementului apolinic.

— Modelul apolinic al lui Brîncuși este valabil pentru cultura noastră în genere?

— Cred că în cultura românească această frînă a modelului apolinic lucrează în fiecare din marii noștri artiști. Argezi — ultrasimbolist la începuturile lui, Blaga — expresionist, Barbu ermetic, revin, cu toții, închiși într-o clasicitate perfectă, într-o apolinizare care atinge culmile frumuseții, binelui și adevărului. Cultura românească oferă soluții — în diferite momente ale ei — pentru o umanitate în derivă. Mă gîndesc la această viziune prin excelență apolinică a țaranului român, la acea tehnică a unui acord cu lumea, pe care țaranul român a avut-o dintotdeauna și care nu este altceva decît victoria apolinicului asupra dionisiacului.

— Haideți să găsim împreună un final pentru acest dialog, care durează de mai bine de două ore. V-aș ruga să mai adăugați încă ceva despre dumneavoastră.

— Ce aș mai putea adăuga? Poate doar faptul că mai sînt încă multe de spus... O voi face probabil în proza mea...

— Am auzit oare bine? Lucrați la o proză? E vorba despre o proză cu caracter memorialistic?

— Ei, ei, nu te aprinde așa! Despre asta, cu altă ocazie...

UNIREA — mama noastră

Unirea din 1859 a fost primul act al unui proces istoric ireversibil, care avea să se desăvîșască la 1 decembrie 1918: formarea statului național unitar român.

Pentru copiii cuvintul cel mai scump și mai patetic este cuvintul **Mamă**. El este cuvintul ce exprimă ocrotirea, siguranța, și, mai presus de toate, dragostea. Mama reprezintă bucuria, fericirea, cerul albastru și raza de soare. Dacă există mama, există totul; și jocul, și primăvara, și toate darurile lumii. Mama este cel dintâi cuvint rostit — cuvintul rostit în toate momentele de încercare, de răscruce ale vieții — cuvintul supremei mîngîieri. Mama este totul. În afară de mamă nu se poate exista. Ea e începutul vieții, dorul dintii și lacrima cea mai pură.

Ceea ce e mama pentru copii, pentru toți copiii, este **Unirea** pentru români, pentru toți românii. În dorul de unire, de unire a tuturor românilor, s-au născut toți înaintașii noștri, ea a fost speranța cea mai înaltă a lor, siguranța unei existențe majore, fericirea unui întreg popor, viitorul de aur al neamului. Unirea a fost dintotdeauna totul. Ea a fost fata lui Burebista, stăpînul pe amîndouă versanțele Carpaților, pe Mures și pe Tîrnave, pe Crișuri și pe Arieș, pe Olt, pe Timiș și pe Dunăre, sceptrul său strălucind cu aceeași putere la Marea Neagră și în Tara Oasului de astăzi. Mircea cel Bătrîn o reprezenta prin titlul său: „...Io Mircea mare Voevod și Domn cu mila lui Dumnezeu și cu darul lui Dumnezeu stăpînind și domnind toată Tara Ungro-Vlahiei și părțile de peste munte, încă și sore părțile tătărești, hercege Amlasului și Făgărașului, și Banatul de Severin Domn, și pe amîndouă părțile pe toată Podonavia pînă la Marea cea mare și cetății Dîrstorului stăpînitor”. Ca Mircea cel Bătrîn și ca ceilalți Basarabi în sudul Transilvaniei, au stăpînit în nordul ei Musatinii Moldovei — Stefan cel Mare, Bogdan, Ștefan cel Mare, Petru Rareș, Alexandru Lăpușneanu — țara lor de origine fiind Maramureșul, care a stăpînit Ciocul Vadul, Retezului, Bistrița, Cetatea de Baltă unde au cîtorit lăcașuri.

Mihai Viteazul, prin vitejia lui heroică, învingînd de iur împereur, s-a putut intitula Domn al Țării Românești, al Ardealului — „pohta ce a pohtit” — și al Moldovei, numind demnitari, prezidînd consilii și iscăliind decrete în toate cele trei țări românești.

Matei Basarab — care era numit și Crai al Daciei — Vasile Lupu, Serban Cantacuzino, Constantin Brâncoveanu au dăruit tuturor românilor — sub semnul unității limbii — „Pravile” și „Cazanii”, români, toți românii, după rînduiala vremii, povățuindu-se și slujindu-și crezurile în același fel.

Motivarea acestei comuniuni de gînd și simțire ne-o dădea în același secol cronicarul Miron Costin, care scria în lucrarea sa „**De neamul moldovenilor**” că „locul unde este acum Moldova și Țara Muntenescă este drept Dacia, cum și tot Ardealul cu Maramureșul și cu Țara Oltului”. Cronicarul muntean Constantin Cantacuzino scria și el în aceeași vreme la București: „Români nu înțeleg numai pe cestia de aici și din Ardeal, care încă și mai neași sînt, și moldovenii și toți ciți și într-altă parte se află și au această limbă... că toți aceștia dintr-o fîntînă au isvorit și cură”.

Tiparitele de la Iași, de la București, de la Buzău, de la Râmnic, de la Sibiu, Brașov, Alba-Iulia și mai apoi de la Blaj au tipărit deci întotdeauna cărți pentru toți românii, cărțile lor fiind tot atîtea voci ale Unirii care străbăteau în toate inimile românești.

Săbiilor și cărților vechi aveau să li se adauge la începutul secolului al XIX-lea scrierile marilor învățați ai „școlii ardelenice”: Samuil Micu, George Șincai, Petru Maior, care au pus cele mai largi baze istoriei și gramaticii limbii românilor.

Odată cu secolul deschis de Tudor Vladimirescu, au crescut apoi marii crainici și luptători pentru Unire: M. Kogălniceanu, V. Alecsandri, Nicolae Bălcescu, D. Bolintineanu, George Barițiu, Timotei Cipariu, care, fiecare în parte și totîmpreună, au intruchipat ideea Unirii în cel mai înalt grad. Ea a pulsat în toate scrierile lor și ale altor contemporani, și totodată în publicațiile pe care le-au înființat: **România** (București 1838), **Gazeta Transilvaniei și Foaia pentru minte, inimă și literatură** (Brașov 1839), **Dacia literară** (Iasi 1840), **Magazinul istoric pentru Dacia** (București 1845), **Organul lumînării** (Blaj 1847), **România literară** (Iasi 1856) ș.a.

La 1840 ideea unirii a izbucnit ca un fulger prin aotigele „marsillieze” ale lui V. Alecsandri (**Ovestentarea României**) și Andrei Muresianu (**Ovesteapă-te române**) care au circulat, infiorînd inimile, printre toți românii. Pe Cîmpia Libertății de la Blaj s-a strigat îndrăznet și sigur în fata lui Simion Bărnuțiu, Avram Iancu, Alexandru Ioan Cuza, C. Negri, Alecu Russo: **Noi vrem să ne unim cu țara**.

Ci mai întii, așa cum a precizat N. Bălcescu, avea să se unească Moldova și Țara Românească, și numai după aceea Transilvania, lupta concomitentă împotriva a trei imperii impilatoare fiind imposibilă.

Cîntecul care a prefat unirea a fost cîntecul lui Vasile Alecsandri, **Hora Unirii** care între anii 1856—1859 s-a cîntat și s-a jucat cu o torontială bucurie și de o parte și de alta a Milcovului, și totodată în Transilvania.

La 5 și 24 ianuarie 1859, prin învoia alegere a lui Alexandru Ioan Cuza la Iași și București ca domn al ambelor principate, Unirea a fost înfăptuită. Mama tuturor românilor s-a arătat, și de atunci, pas cu pas, s-au realizat marile reforme din timpul lui Cuza — desființarea iobăgiei, improprietărea țăranilor, secularizarea averilor minăstirești, învățămîntul primar obligatoriu și gratuit —, s-a cucerit Independența de la 1877 și s-a proclamat la 1 decembrie 1918, prin Adunarea de la Alba Iulia, Unirea tuturor românilor, urmată de construirea României socialiste.

Mama — Unirea — a devenit ocrotirea fiilor săi, mîngîierea lor. În afara Unirii nu se poate trăi. Ea este astăzi, ca întotdeauna pavăza întregului popor român, ea este astăzi, mai mult ca întotdeauna realitatea din care țara își află forța și împlinirea tuturor năzuințelor sale istorice.

La 24 ianuarie 1983, la cea de-a 124-a aniversare, ne-o amintim încă o dată, dăruindu-ne nădejdi și temeieri pentru permanenta ei cimentare.

VASILE NETEA

Simple note

Țăranul în Divanurile ad-hoc

Istoricii noștri, vechi și noi, de autoritate și de circulație mai largă sau mai restrînsă, au avut grijă încă demult să desfășoare și să popularizeze tot filmul împrejurărilor și frământărilor, al disputelor și al amănuntelor, legate de mărșăleț al Unirii celor două principate, ca să nu mai fie cu puțință, în genere, nimic nou de spus. Se știu, de asemenea, rolul și rostul convocării Divanurilor ad-hoc din Moldova și Valahia, care și-au început lucrările în 1857, întii la Iași în 22 septembrie, iar o săptămînă mai tîrziu la București, adică în 30 septembrie — ambele date după vechiul stil calendaristic — și care au însemnat prima manifestare plebiscitară oficială a voinței Adunării obștești, în preliminarile închegării României unite. Și dacă protagoniștii și pontifii neobosiți ai Unirii sînt îndeobste cunoscuți, fiecare în parte cu aportul respectiv, mi se pare că — evident, în afara specialiștilor — marea masă e mai puțin informată asupra țăranilor deputați din Divanurile întrunite și a dezideratelor aduse în favoarea clasei lor.

Precizez că Divanurile — cum se numea în epocă Parlamentul — erau identice alcătuite și în Moldova și în Valahia, cu doi deputați eligibili dintre marii proprietari de fiecă județ, cîte unul numai din cei ce erau socotiți mici proprietari, apoi un singur țăran și un singur orășean, „excentie făcînd pentru această din urmă categorie județele Iași și Ilfov — care cuprinzînd în raza lor și capitalele țărilor — alegeau la orășeni patru deputați și cîte doi la Botoșani și Galați în Moldova, iar în Valahia, la Dolj și în Prahova. Fac mențiunea, ca o simplă curiozitate, că în Moldova figurau ca aleși al județului Iași, la capitolul „orășeni”, Anastasie Panu, D. Cozadin, V. Mălinescu și Anastasie Fătu, iar în Valahia, la Ilfov Nicolae Goleșcu, C. A. Rosetti, Grigore Joranu și Dimitrie Culogiu, cum la Galați cei doi „orășeni” aleși erau Costache Negri și viitorul domnitor Alexandru Ioan Cuza. Și cu asta, îi nominalizez pe cei 15 țărani care reprezentau cele 15 județe din Divanul ad-hoc al Moldovei: Dumitru Bălan — Iași; D. Savin — Dorohoi; Simion al Stancei — Botoșani; Toader sin Pavel — Suceava; Costache sin Vasile Ostahi — Neamț; Ion Levărdă — Roman; Ion al Babei — Bacău; Moș Ion Roată — Putna; Vasile Balaiaș — Tecuci; Răducan Sava — Galați; Vasile Stan — Tutova; Ioniță Olariu — Vaslui; Pandele Croitoru — Fălciu; Vasile Romov — Ismail; și Ioniță Roșca — Cahul. Și continui cu țăranii aleși în Corpul legiuitor al Valahiei, 17 ca număr, în totalitatea lor: Mircea Mălăieru — Ilfov; Gheorghită Lupescu — R. Sărat; Costache Moglan — Buzău; Ene Cojocaru — Prahova; Stancu Stănilă — Dimbovița; Stan Panaite — Vlașca; Stoica R. Cojocaru — Ialomița; Stroe Ivașcu — Brăila; Ioan Tică — Muscel; Preda Cernat — Teleorman; Tănase Constantin — Olt; Stamate Budurescu — Vilcea; Ioan Voicu — Gorj; Nicolae Mazilu — Dolj; Tudose Mugescu — Argeș; Ioan Roateș — Mehedinți și Marin Păcălăbescu — Romanați.

Aceștia au fost țăranii care au participat la lucrările Divanurilor ad-hoc din Moldova și Valahia și am ținut să-i numesc aici pentru cititorii mei. Și mai vreau să evoc, așa cum rezultă din documentele oficiale ale vremii, cîte un crimpl din două luări de poziții în cadrul dezbaterilor, a doi deputați țărani: Tănase Constantin de la Olt și Gheorghită Lupescu de la R. Sărat.

Reproduc din declarația citită de Tănase Constantin, pe care Biroul Divanu-

lui a hotărît să fie trecută în întregime în procesul-verbal al ședinței: „...Noi țăranii, plugari români, am suferit și suferim în chip tot mai dureros din pricina nedreptății legilor și a așezămintelor care stăpînesc astăzi țara noastră. Dacă n-am deschis gura ca să spunem asuprirea de moarte ce ne apasă, asuprire care în aceeași vreme este și nenorocirea țării, pricina e că am înăbușit în fundul inimilor noastre amintirea tuturor suferințelor clasei noastre, pentru a nu lua în seamă acum decît suferințele țării întregi...”

„...Noi țăranii, plugari români, care sîntem partea cea mai numeroasă a unei țări autonome, avem dreptul netăgăduit să luăm parte la viitoarele adunări care vor alcătui Constituția țării și legiuitrile ei launtrice. Prin urmare, noi țăranii

Tudor

Pe scoarță rotunjită
de stejar
din Tisa-n Jii
Făclie-i Tudor

Domnul meu
de jar, —
mă arde subț cămașă,
subț pieptar, —

morții dădūt
de nimeni cumpărat
decit de visul Sănt
ce l-a-ntrupat.

TIBERIU UTAN

români ne păstrăm dreptul să aducem la cunoștință în Adunarea care va alcătui legiuitrile launtrice ale țării, toate sarcinile ce ne-au fost puse de legile în ființă și să arătăm îndreptăria de lipsă, pentru ca să se întemeieze fericirea și pacea adevărată în țară. În sfîrșit, dacă locul nostru al țăranilor plugari români ni va fi răpit în Adunarea viitoare, noi protestăm mai dinainte și aducem la cunoștință prin aceasta, că toate legile ce se vor face fără de noi, vor fi privite de țară ca nedrepte și asupritoare și nu vor fi recunoscute de noi decit ca un rod al silei, așa cum a fost și Regulamentul Organic”.

Gheorghită Lupescu de la R. Sărat, propunînd un amendament formulat în scris, care suna astfel: „Un guvern constituțional cu o singură Adunare obștească largă, alcătuită de înfățișători luți din toate stările și condițiile, care să aibă dreptul să înfățișeze toate păsările și trebuințele a tot norodului român”, — îl motivează între altele spunînd: „Boierii, necunoscînd îndestul dorințele și păsările noastre, precum ni le cunoaștem noi care suferim, au făcut legi împovărătoare nouă, care au adus mari și multe nenorociri țării, pentru că dijmele și angaralele de tot felul fiind grele, din vremea aceasta în mai multe rînduri sătenii au fugit din țară. Iar alții au căzut în ticăloșie și de mai multe ori s-au făcut și grele răzmerite, în care au venit limbi străine cu alte nevoi și greutăți pe țară; și toate acestea au fost, că Domnii țării de la un rînd de vreme ajunseseră să nu mai aibă milă de țară, schimbîndu-se în scaun unul pe altul și al doilea, că legile nu mai erau făcute de toate stările, ca să mulțumească toată țara, ci numai de o seamă de boieri”.

Așa vorbeau stăpînirii la 1857, doi oameni simpli ai satului românesc — mesageri ai țăranimii — în Divanul ad-hoc al Valahiei și, le-am semnalat cugetul și fapta, ca pe un omagiu pe care-l aduc pierdutei lor amintiri.

L. KALUSTIAN

VASILE PĂRVAN
GETICA

EDITURA MERIDIANE

EVENIMENT EDITORIAL Vasile Părvan: GETICA

În aceste zile, în librării, o operă fundamentală a istoriografiei românești, retipărită după 57 de ani, în cadrul vastei acțiuni — inițiată de partid — de readucere în memoria națională, în circuitul viu al culturii noastre, a valorilor care definesc spiritualitatea românească în ordonatele ei de esență.

CINE ȘI CUM CREȘTE

Realitatea e aceea care pune întrebări

Cea mai mare comună din județul Teleorman se cheamă Botoroaga și are în cuprinderea ei cinci sate: Botoroaga, Tirnava, Valea Cireșului, Stejaru și Turnari. În Botoroaga trăiesc 10 302 suflete în 3 129 gospodării.

La țară, chestiunea economică se discută în hectare, ari, tone sau hectolitri, iar cit privește animalele și păsările, ele se scotocesc la total. Totalurile acestea au calitatea că vorbesc de întreaga avere a așezării și cusurul că pun problema avutului într-un chip prea relativ.

Dacă scriem aici realitatea că la Botoroaga există, la țărani, un total de 399 bovine — din care 279 vaci cu lapte —, că la recensământul animalelor din 1982 au fost numărați 1 439 porci, 7 602 oi și 23 792 păsări, putem conchide că avem de-a face cu un loc bogat. Și cum nimic pe lume nu-i mai relativ ca ideea de bogăție, am avea unele pricini să rămânem la totaluri. În definitiv, comparând „la totaluri” comunele Teleormanului, pe Botoroaga am găsi-o în treimea din față, a celor vrednici.

Vă propun să lăsăm deoparte o vreme filosofia relativului și să ne slujim, pentru povestea care urmează, de o unitate de măsură mai puțin întrebunțată și care, dacă nu ne îngăduie niște referenți în absolut, are calitatea că trimite la concret. Să măsurăm averea în animale și păsări pe gospodărie și abia apoi să vedem cum e ea: mare, mică ori altcumva.

În Botoroaga, oamenii cresc în curțile lor următoarele:

1 vacă la 11 gospodării
3 oi la o gospodărie
1 porc la 4 gospodării
5 păsări la o gospodărie

„O vacă la 11 gospodării — spune primarul Gheorghe Terpezan — înseamnă, oricum ai privi problema, foarte puțin. Zic «oricum ai privi problema» intrucât sătenii noștri au devenit, de la un timp, crescători de oi. Istoria creșterii oilor începe prin anii '62, cind suprafața de pășuni a fost redusă de la 500 ha la numai 100 ha. Tata a fost medic veterinar și știu de la el că la Botoroaga numărul vacilor mergea până-n 2 000. Învindu-se problema cu pășunatul, oamenii au început să renunțe la vaci și să își pună nădejdea în oi. Oaia nu-i atât de pretențioasă ca vaca. Acum, consiliul popular al comunei dispune de 102 ha de pășune, pe care o împarte foarte atent celor care cresc vite și contractează lapte și animale cu statul.

Cred că primind de la C.A.P.-uri încă 100 de hectare de pășuni, din plusul lor de teren nearabil, vom spori numărul oilor cu 1 500—2 000 de bucăți. Oi cresc și navetiști, cite 3—4, dar vaci și porci numai cooperatorii. Muncesc în C.A.P.-uri cam 3 000 de oameni. Alți 3 000 fac naveta la Videle, la Alexandria, la Drăgănești Vlasca și mai departe. Avem atîția navetiști, încît gării comunale i se mai zice și „Basarab 2”. Fapt care nu ne schimbă rostul de țărani. Numai că navetiștii n-au lot personal și ei, chiar să vrea, n-ar putea să crească vite, afară de câteva ori fiindcă — am mai spus-o — oile mănincă aproape orice. În comună s-a mai petrecut o schimbare, ce poate să explice scăderea septelului de vite: a început să fie foarte rentabil grădinaritul. Avem gospodari care scot din lotul personal 40 000—50 000 lei pe an. Schimbările au avut loc în mod natural, în funcție de interesul direct al omului. Orientarea în momentul de față e limpede: trebuie să-i sprijinim pe crescătorii de animale, în primul rînd pe cei de porci. Treaba e cum, fiindcă în comună nu există decît 10 scroafe. Cine cumpără porci de crescut de la particulari, dă pe porcel până la 2 000 de lei. Porcel care, crescut un an și îngrășat și predat statului la contract, tot vreo 2 000 de lei aduce. Ar trebui să ni se ofere posibilitatea să cumpărăm porci din sectorul de stat. Se constată, e drept, în 1982,

o sporire a numărului total de animale în comună (cu 11 vaci, 382 de porci, 621 de oi față de 1981), dar creșterea e încă incertă. Propunerile oamenilor vin în acest sens: să se mărească suprafețele de pășunat, ținindu-se cont de numărul real de animale existente precum și de creștere. Ce să vă spun, că trăiesc în comună peste 350 de cai și că acești cai nici măcar nu intră în discuție la stabilirea suprafeței de pășuni? La cite treburi nu ne ajutăm cu caii; nu mai vorbesc de folosul lor într-o gospodărie cu mai multe vite. Însă caii continuă a fi neglijați în statutul C.A.P.-urilor, ca și cum nici n-ar fi.”

Despre toate astea și multe altele, ce privesc creșterea animalelor, discutăm, preț de aproape o zi, cu contabilul șef al comunei, Ion Ticheru, cu economista Rada Drăgușin, cu secretarul adjunct cu propagandă, Marin Pena, cu medicul veterinar, al cărui nume dă ideea unei predestinări — Constantin Văcaru — cu atît mai mult cu cit, înainte de a munci la Botoroaga, a îngrijit animalele din Văcești I.

Ei ne spun citeva lucruri, și anume că se constată — în termeni foarte direcți — un spor de interes pentru creșterea animalelor, numai că e profund nerentabil să le cumperi — pentru a le crește — de la particulari. Apoi, dat fiind că zootehnia la C.A.P. (și nu numai la Botoroaga) nu e la nivelul zootehniei din sectorul particular, juncțiile crescute de țărani nu prea găsesc cumpărători, C.A.P.-urile nu se îndeamnă să le cumpere, deoarece le ia grase și le fac, destul de curind, slabe. Deși anul 1982 a însemnat un an al redresării sectorului zootehnic, la C.A.P.-urile comunei nu se obțin pe cap de vacă decît cam a treia, a patra parte din laptele dat de o vacă în grajdul țaranului. O propunere e ca lucrătorii din zootehnia C.A.P.-ului să fie retribuiți întocmai ca lucrătorii de la I.A.S.-uri. În fond, munca e la fel, vacile-s la fel și zilele de lucru la animale la fel de lungi.

Normal, ar trebui făcută următoarea socoteală: cite animale sînt cu totul în comună, cit consumă ele și de unde consumă, care-i suprafața minimală de pășune, care ar asigura furajarea unui animal, și care ar trebui să fie suprafața totală la dispoziția comunei, în baza căreia să se pretindă cantitățile la contractele cu statul.

Mi se pare semnificativ faptul că nimeni din cei cu care am stat de vorbă — oameni ce știu pe derost atît efectivele, cit și suprafețele de cultură — nu a făcut un astfel de calcul global. Numai un asemenea calcul ar lămuri de ce la Botoroaga există doar o vacă la 11 gospodării și de ce costă litru de lapte 10 lei.

Că treburile nu-s coordonate cum trebuie la nivelul județului, o probează și situația contractărilor cu statul prin intermediul Cooperativei de producție, achiziții și desfacere de mărfuri, pendinte de UJECOOP.

Planul pentru achiziții pe 1983 este — la unele capitole — pură poezie. S-a hotărît, de exemplu, un plan de achiziții de 28 t carne de pasăre. Dacă ne amintim că la recensământul animalelor și al păsărilor din '82 s-au numărat la țărani 23 792 păsări, rezultă că numai sacrificîndu-le pe toate se poate spera la 28 000 kg carne de pasăre! Oare ce minte a socotit planul acesta și ce știe despre creșterea păsărilor persoana respectivă? Oare nu cunoaște că numai din ouă les găini? Probabil că nu știe, din moment ce planul de achiziții la ouă e de 900 000 buc. În ultimul moment, o adresă venind de la UJECOOP a redus planul de achiziții la carne de pasăre la 13 t, cantitate, de asemenea, nefundamentată, dacă luăm în seamă realitatea că anul trecut s-au achiziționat numai 193 kg (!!!) de carne de pasăre și 63 000 ouă. Planul mai pretinde celor 4 achizițorii ai comunei următoarele: 240 kg broaște, 37 t cartofi, 10 tone fasole, pene de 39 000 lei și tot așa mai departe, deși în 1982 nu s-a achiziționat nici o broască, nici un kg de cartofi și nici o pană. Nu pentru că țărani n-ar fi conștienți de rostul lor de producători, ci pentru că nu se știe în mod real ce se cultivă la Botoroaga pe lotul personal și

ce ar putea contracta, în clipa de față, țaranul.

Opinia noastră e că tovarășii care alcătuiesc aceste emoționante planuri ar trebui să bată mai des drumurile comunei, ca să învețe ce e satul românesc din sud și ce poate el produce în chip real. Dacă satul nu a dat niciodată nici un gram de cartofi — cum ne asigură Florica Coman, președinta cooperativei — o fi avînd el vreun motiv. Nu cumva motivul e acela că omul pune cartofi în nordul țării, nu în sud? E simplu să pretinzi, printr-un plan alcătuit în birou, achiziționarea a 70 t carne de porc (adică 600—700 de porci), dar cum se poate face practic asta într-o comună unde există la cetățeni doar 1 439 de porci și 10 scroafe? N-ar fi normal ca UJECOOP-ul să se facă luntre și punte ca să livreze comunei, la preț de stat, porcel, și în temeiul acestui fapt să pretindă contracte.

Întrebările, se înțelege, nu le punem noi. Realitatea e aceea care le pune. Un porc e ceva cit se poate de real, un animal care mănincă — științific dovedit — o cantitate de hrană, ca să atingă greutatea de livrare. Oamenii fac propunerea ca, la fiecare porc contractat cu statul, să primească un plus de citiva ari, pe care să cultive ei porumb, dovleci, sfeclă. 10 ari la contractul pentru creșterea unui porc ar fi — pentru un plan de achiziții de 700 de porci — 70 de hectare de pămînt la dispoziția consiliului popular. Numai 70 de hectare, din întregul de 9 169, cit are comuna ca suprafață agricolă! Și carnea de porc n-ar mai fi o problemă. Așa spun țărani și propunerea lor merită a fi discutată.

TUDOR OCTAVIAN ■

„De zootehnie ne amintim mai mult iarna”

Ne aflăm aici, în acest colț al Cîmpiei Burnasului, la o răscruce de dealuri domoale și sesuri ample, în care n-ar fi deloc nelalocul ei (dar unde ar fi nelalocul ei, în aceste zile?) niște zăpadă. Dar pămîntul e negru, congestionat, prea virtos în vrere sau neputință, ca un magiun fierț excesiv la un foc scăzut, sub un cînic eer clar, de secetă lungă. A nins, e drept, acum niște zile, dar n-a fost chiar o ninsoare, a fost numai o fulgure, iar zăpada s-a spulberat pe dată. A spulberat-o vîntul, a spulberat-o respirația grea, lutoasă a cîmpiei, ce răbufnește la această răscruce în virtejuri grozave. Sintem la o răscruce aeriană de regimuri climatice diferite, într-un unghi de aspră interferență între nava de aer dulce de Dunăre, cu dulceața venite de mai departe, din căldura Mediteranei, și zidul dealurilor. Vîntul, oprit într-un astfel de zid, chiuie slobod.

În grajdurile C.A.P.-ului din Tirnava, cel mai mare dintre satele Botoroagii, e cald și bine. Grajduri vechi, făcute prin '64, dar tavanele din plăci de paie, dublate cu izolație de carton, sint încă bune, vîntul le zgîlție fără spor. Grajduri gospodărești, trecute prin „acțiuni de modernizare” (alimentări cu apă la nivel constant, pavarea cu bolovani de riu a aleilor pentru furajare), singura nemulțumire a președintelui Ion Arvat, reparabilă însă în viitor, fiind ieslele așezate „neeconomic”, adică nu în mijloc, ci de-a lungul pereților. E ceasul prînzului, îngrijitorii sint plecați la masă, ne întîlnim doar cu paznicii și cu vitele. Sint 687 de bovine, din care 309 vaci cu lapte și 91 juninci, parte metiși de Holstein, parte rasă locală. E grozavă această „rasă locală”, zice președintele, mulți o disprețuiesc, vor vaci de import, dar ia uități-vă (lovește cu palma, pe crupă, o vacă roșcată, tolanită pe pale, care se ridică greoi, dar fără efort), la uități-vă la ea, vedeți-o ce teafără e, ia pipăți-i fruntea, cerbicea, coarnele... (întindem mîna, dar degetele noastre, amirosind a tutun, înfioară, prin narine, carnea de granit a masivului animal, care se zidește în

sine, sever și circumspect. „Locala” asta nici nu costă ca celelalte (în „sectorul particular” e totuși la preț, o roscată ca preopinanta noastră ajunge la 11 000—12 000 lei), nu-i nici rea de frig, nici pretențioasă la îngrijiri, nici lingavă la hrană. Lar lapte dă ca și celelalte.

Cit lapte dau vacile C.A.P.-ului din Tirnava? Cifra pe care ne-o avansează, cam șovăind, președintele, ne aduce aminte că ne aflăm într-un an de secetă. Și nu-i doar un an, adaugă Ion Arvat, sint vreo trei de cînd seceta nu s-a deslipit de cîmpiele locului, strepezindu-le toate sevele. Astă toamnă, aici, pe cernoziomul Tirnavei, nu s-au scos decît 3 557 kg de porumb la hectar, cu aproape 800 de kg sub plan. Producția de lapte a fost de numai 1 200 de litri pe cap de vacă. Roșcata pe care am admirat-o e o excepție, celelalte vaci, metiși sau locale, sint destul de debile, se vede limpede că le-ar trebui un surplus de hrană, și încă unul consistent. Dar de unde să-l ia? Fabrica de nutrețuri din Giurgiu, ne explică însoțitorul, n-a onorat decît jumătate din tonele de borhot datorate C.A.P.-ului prin contract în regulă. Dar parcă vacilor pe care le vedem, sau cel puțin unora dintre ele, nu le-ar strica deloc nici un surplus de îngrijire. Parcă țesala nu trece chiar des pe spinările lor scoțioase, cu solzi grei de bălegar și noroi uscat. Nu sint destui îngrijitori? Ba sint, ni se spune, avem forță de muncă suficientă, îngrijitorii buni și vechi, unii lucrează „în sector” de prin '61, de cînd s-a întemeiat C.A.P.-ul. Sint și bărbați, și femei, mai cu seamă femei, ca Ion Marița, Maria Bunea, Dumitra Năzgoaveanu, Ioana Micu, Rada Veciuc, Rada Popescu, mai e și șeful fermei de bovine, Ștefan Bălan, simplu țaran, dar cu mari priceperi și iscusințe într-ale zootehniei. Acești văcari, sau ciobani (C.A.P.-ul are și 1 343 de oi), sau porcari (are și 1 600 de porci), cîndva disprețuiți și maculați în zeama tuturor anecdotelor, sint astăzi „oameni de bază”, bucurîndu-se de considerația obștil și de răsplătă bună pentru munca lor. Dar, mă rog, printre ei sint și inși mai așa, mai cum să vă spun? Știți și dv., continuă președintele, că în zootehnie nu se inghesuie nici cei mai mulți, nici cei mai buni. Într-o comună vin și pleacă spre fabricile orașelor 3 000 de oameni, la coada vacii n-au prea rămas decît cei ce nu s-au putut descurca altfel. Și-apoi munca lor, de-a lungul acestor ani, a tot crescut, pe măsură ce ei au îmbătrînit, împuținîndu-și puterile. Cîndva, norma unui îngrijitor era de 14 vaci, acum e de 25. Sigur, mecanizarea muncilor zootehnice a sporit între timp, dar parcă nu într-atît încît să legitimeze dublarea normei. Totuși, sint destui îngrijitori care se achită bine de obligațiile ei, deci nu aici trebuie căutată cu dinadinsul rădăcina unor neregulii. Dar, fiindcă vorbeam de mecanizare, să nu uităm, de pildă, că tractoarele și remorile destinate zootehniei sint folosite adesea în alte scopuri. În campanii, ele sint luate pe sus și mutate în cîmp, grăjdarii rămîind să se descurce cum or ști, cu arhaica furcă și cu bătrînul cal de povară, uzat ca și el.

„Adevărul e că de zootehnie și de durerile ei ne aducem aminte mai mult iarna, cînd scăpăm de grijile cîmpului”. Concluzia e formulată de un alt însoțitor al nostru, secretarul adjunct al Comitetului comunal de partid, Marin Pena. Subscriem.

Eforturi totuși se fac, indemnurile și sarcinile trasate în ultimul timp de conducerea de partid și de stat și-au găsit și își găsesc ecoul, înteinind zelul gospodăresc al oamenilor, transformînd o preocupare sezonieră într-una de „foc continuu”. Cămara zootehniei și-a asigurat pentru '83, ni se spune, cam tot ce-i trebuie, și grosiere, și porumb siloz, și fin, cele 200 ha de bază furajeră fiind bine lucrate și făcîndu-și deci datoria, în ciuda secetei. Sarcinile sint mari, planul pe '83 prevede 900 de bovine, din care 480 de vaci cu lapte, mai prevede și 1 700 de litri pe cap de vacă, dar credința celor al locului, bizuîți pe judicioasa folosire a cămării zootehniei și a priceperii oamenilor, este că planul se va face.

Oamenii din satul Stejaru (Teleorman) țin în mare cinste numele fraților Ștefan Constantin și Matei Iacob, care cresc împreună 350 de oi

Fotografii de ELENA GHERA ■

ANIMALELE LA ȚARĂ

Ceva mai greu va fi, poate, cu porcii, anul trecut a lăsat o moștenire cam grea, care trage în jos: o boală a ucis 110 porci și, luni de zile, din cauza operațiilor de dezinfectare, cotețele n-au mai fost populate. Porcii sînt aduși din complexe moderne, acolo s-au învățat cu căldură industrială, cu biberonul de cauciuc și îngrijirea științifică, iar trecerea bruscă la „sistemul gospodăresc”, cu adăposturi mai friguroase și cu apă la troc, nu-i prea îmbie la sănătate și robustețe. Apar boli sau se dezvoltă boli cu care deja veniseră, pitite sub o aparență trandafirică. S-au luat însă măsuri, se fac lotizări și sortări atente ale noilor veniți, boxele și culcușurile le-au fost reamenajate, modernizate, medicul veterinar îi ține sub lupa supravegherii de zi și noapte.

Președintele Ion Arvat are și el acasă un porc (unul „l-a dat la contract”), o vacă de „rasă locală”, care dă zilnic pină la două vedre de lapte, și o vițică. Soția muncește și ea, e slujbășă, drept care de vacă se ocupă „bătrînul”, tatăl lui Ion Arvat. El o paște, minînd-o din urmă prin țărba din șanțurile șoselei sau de pe marginea căii ferate. Laptele „il predă la stat”, la pe el și buni, dar și țările cu care scoate vaca din țară. Într-un sat cu prea puțini țărani și prea mulți slujbași, cu un covârșitor procent de navetiști, în primul rînd, nădejdea gospodăriei rămîn bătrînii. Sînt totuși o nădejde, chiar dacă, atunci cînd mor, cei ce „unin după ei vind de regulă vaca. De-ala și vacile sînt puține, de-ala și litrul de lapte se vinde la „abonații” (la cei care au copii și au bani, dar nu și vaci) cu zece lei. Zece lei litrul de lapte într-un sat! De cîtiva vreme, însă, lucrurile par să au început să o ia pe un alt făgaș, pare că oameții, sub impulsul unor îndemnuri care le-au redeschis niște ochi spre adevărul uitate, se ocupă mai mult și mai bine de creșterea animalelor, înhîmîndu-se la eforturi care dacă nu astăzi, măine își vor aduce cu siguranță dobinda. Ceapurile, mai zice președintele Ion Arvat, trebuie să le fie exemplu. Iar C.A.P.-ul din Tirnava e hotărît s-o facă.

Afară, sub cînieul cer senin al iernii fără zăpadă, vîntul, oprit într-un piept de deal, chiule slobod.

ILIE PURCARU

Cînd grajdul devine bucătărie de vară, iar cei care vor să crească vite n-au unde și cum

Rada Drăgușin lucrează ca „funcționar economic” la Consiliul popular din Botoroaga și în această calitate răspunde, precum ne încredințează, și de registrul agricol. Cum în registrul agricol există o rubrică în care se notează, pentru fiecare gospodărie, anul în care respectiva gospodărie și-a construit grajd și întinderea, măsurată în metri pătrați, a con-

strucției, n-a fost greu să observăm, răsfoind tomurile registrului agricol pentru satul de centru al comunei ca și pentru satele aparținătoare Stejaru, Tirnava sau Valea Ciresului, că de la o vreme începe, de un număr de buni ani, localnicii nu prea și-au mai construit grajduri, iar ca să nu existe urma de îndoială asupra rezultatelor acestui examen, fie el și sumar, ne întemeiem observația de mai sus chiar pe cuvintele Radei Drăgușin, care în plus nuanța adevărul acesta spunîndu-ne că multe dintre construcțiile care în registrul agricol apar drept grajduri au devenit, prin reamenajările de rigoare, bucătării de vară sau magazii. În această situație se află, de exemplu, soții Marin și Maria Secere, care, potrivit celor scrise în registrul agricol, s-ar părea că au un grajd de 13 metri pătrați, construit în 1963, sau soții Marin și Angela Terpezan, care sînt trecuți în registrul agricol, începînd din 1980, cu un grajd de 23 metri pătrați. Neîndoielnic, ne asigură la rîndu-i profesorul de istorie Constantin Delcea, care este și director coordonator al școlilor din comună, categoria cea mai numeroasă a locuitorilor comunei care se află în această situație, care adică ori n-au grajduri deloc ori sînt înregistrați de formă cu grajduri care sînt de fapt bucătării, este alcătuită din cadrele didactice ale comunei. Cristea Tănăsescu, de pildă, este profesor de biologie și a venit la Botoroaga să-i învețe carte pe copiii sătenilor de aici prin 1961. Soția sa, Stela, profesoară de limba română, este de fel chiar din Botoroaga. Dar ei însuși, Cristea Tănăsescu, s-a născut într-un sat, la Coșereni, lângă Urziceni, știe ce-i lucrul pămîntului și ar munci o palmă de loc, dacă l-ar avea, cu aceeași grijă de țaran și de profesor de biologie și agricultură cu care muncește pe terenul școlii sau pe lotul în folosință al soacrei lui, Dumitra, pensionară de C.A.P. „Avem retribuția, zice el, și din banii aceștia ne cumpărăm ce ne trebuie. Cînd găsim. Dar lapte, de exemplu, găsești tot mai greu, pentru că multora li se pare mai avantajos să-l dea la I.C.L.L., de unde primesc și bani, dar și țărțe, de exemplu, cu care-și pot hrăni vitele. În '82 am izbutit să cresc un porc, pentru mine, dar ca să mai dau și la contract n-am putut, din păcate. Dacă aș avea eu ce să cresc mai mult, n-aș vrea să existe nici o îndoială că aș da și eu, ca toată lumea”.

În situația aceasta se află cam 70 de cadre didactice din comună, ne spune directorul Constantin Delcea. Și el are în vedere, înțelegem, nu pe profesorii navetiști sau abia repartizați la Botoroaga de pe băncile facultății, ci exclusiv pe aceia care sînt de fel din această comună și s-au stabilit definitiv tot aici. Directorul, punînd ban peste ban împreună cu soția sa, Neaga, învățătoare, a strîns 7.000 de lei și cu banii aceștia s-a dus într-o bună zi de pe sfîrșitul anului trecut în țîrg la Videle și-a cumpărat un porc de 100 de kilograme. Mai înainte cu un an cumpărase, tot de acolo, un porc tot de 100 de kilograme, cu 3.000 de lei. „Sincer vorbind, zice Constantin Delcea, cumpăr de toate, numai legume nu cumpăr, și tot așa, cu banii în mîna stau și învățătorii Elena și Valeriu Tușeanu, profesorii Daniela și Alexandru Mitrea, Marina și Ion Popescu, Angheli-

na și Marin Mocanu și încă alții alții, ba chiar și cei care m-au învățat pe mine alfabetul aici, la Botoroaga, învățătorul Alexandru Stănescu și soția sa, Elena, tot învățătoare, oameni care au fost un exemplu pentru tot satul prin hărnicia lor și care, astăzi, chiar dacă au trecut de 70 de ani, încă ar mai putea să lucreze o bucată de pămînt, cel puțin într-afita încît să poată hrăni o vită și să nu fie nevoiți să mai cumpere de toate”.

D. CONSTANTINESCU

Ciobani cu dublă subordonare

Stejaru a fost dintotdeauna un sat de ciobani și un sat de ciobani este și astăzi. Satul e mic, mai degrabă, cuprinde cam a șaptea parte din populația comunei însă deține, cum ne încredințează primarul Gheorghe Terpezan, aproape jumătate din cele vreo 7.000 de oi cu care sînt înregistrate gospodăriile din Botoroaga. Între numele ciobanilor din Stejaru, cel al lui Marin Iacob se află la loc de frunte, Marin Iacob are 74 de ani și zice că numele sau s-a aflat la loc de frunte, între timp pe locul acesta sînd numele celor trei băieți ai lui Ștefan, Constantin și Matei, primul avînd 49 de ani, al doilea 45 iar al treilea 40. Marin Iacob stă împreună cu fiul său cel mic în casa bătrînească, refăcută, ce-i drept, din temelii, iar ceilalți doi băieți și-au ridicat și ei case alături, în aceeași latură a satului de unde începe sau de unde începea altădată izlazul care se sfîrșea chiar în marginea pădurii Comoara. Cu vremea, izlazul a fost arat și numărul oilor din Stejaru a început să mai scadă, însă nu într-atît de mult încît Stejaru să nu mai fie considerat, cum este și astăzi, drept un sat de ciobani.

Cei trei frați cresc împreună, vreo 350 de oi, dar se va vedea că nu le creșea la Stejaru decît vreo cîteva luni pe an. Constantin are 120, partea lui, și dacă are încă atîlca, adică nici foarte multe dar nici foarte puține, zice că faptul acesta se datorează gîndului bun pe care l-a avut de a ploca să cerceteze nescăviva locuri necunoscute. Și tot cercetînd, a găsit. De vreo zece ani, cei trei frați, împreună cu alți trei tovarăși ai lor, Petre Sușu, Petre Stroe și Dobre Stanciu care au și ei cîte 50 de oi, pleacă în aprilie pînă în decembrie înspre Argeș, în dreptul satului Malu Spart, în județul Giurgiu. Cum satul acesta aparține de comuna Bolintinul din Vale, ciobanii din Stejaru contribuie, bineînțeles, la îndeplinirea planului de contractări și achiziții al comunei adoptive. În '82 ei au predat la Bolintinul din Vale 16 oi, 15 miei, 300 kilograme de brînză și 450 kilograme de lînă. Toate acestea, spune Constantin, înseamnă un preț cîștit pentru bunăvoința cu care au fost primiți și pentru învoiala încheiată cu primăria acelei comune de a li se da în folosință un canal de vreo 40 metri lățime și de vreo 3 kilometri și jumătate în lungime. Canalul pleacă din malul Argeșului și a fost săpat pentru a folosi la irigația pămînturilor din jur, însă din motive pe care ciobanii din Stejaru nu le cunosc, și de fapt nici nu prea ar dori să le cunoască, el n-a putut fi folosit decît ca pășune. Ciobanii au avut grijă să mai îngrășă pămîntul acesta povirnit, cumpărînd de pe unde au putut chiar îngrășăminte chimice, și în fiecare an au semănat de-a lungul lui „lînă” sau țărba neagră. Iar cînd se întore la Stejaru, ei contribuie și aici la îndeplinirea planului de contractări, după cum ne asigură primarul Gheorghe Terpezan. În 1982 ei au dat pentru comuna Botoroaga 3 porci, 52 de oi pentru carne, 300 kilograme de brînză și 360 kilograme de lînă. O învoială dreaptă au însă și cu pri-

măria comunei Botoroaga, de care aparține satul Stejaru, fiind ajutați în fiecare an cu cîte 3 hectare de fînă și cu vreo 10 tone de plevuri sau gozuri pe care ei le încarcă de la silozul din satul Tirnava. Și cu aceasta încă nu am spus adevărul pînă la capăt despre felul cum își cresc oile cei trei băieți ai lui Marin Iacob. Ar mai fi ceva de adăugat, iar Constantin, băiatul cel mijlociu, stă mai întîi și se gîndește dacă să spună sau nu. Căci este vorba, zice el, despre „o invenție” care l-a trecut prin minte acum vreo cinci ani. Intrucît de „concentrate” este nevoie totuși în vremea fătării, și mai ales pentru oile care-l fată cîte doi miei, iar porumb începuse încă de pe-atunci să găsească mai greu, Constantin a făcut prima experiență, cum zice, ducîndu-se în comuna vecină, Orbeasca, și cerînd voie unui inginer să-l lase să strîngă el plevurile de pe urma combinei care recolta soia. Cum acele plevuri tot se risipau fără nici un folos pentru nimeni Constantin a primit încuviințarea de a prinde cu niște clești o cergă în spatele combinei și-a strînge puzderia de pleavă despre care știa că este foarte hrînititoare pentru oi. De-atunci tot așa procedează, spune el, iar metoda poate fi aplicată și la combinele care recoltează floarea-soarelui sau grîu din soiul Bezostaia, care nu are „muștați”. În vara trecută și-a aplicat invenția mai cu seamă în comuna Văceni, tot din Teleorman, și a strîns provizii suficiente pentru a sta fără grijă acum, cînd se așteaptă să aibă fătări duble de la cei puțini jumătate dintre cele 120 de oi ale lui sau dintre celelalte 230 ale fraților lui. Iar cît privește faptul că la Stejaru n-ar avea condiții să crească atîtea oi cîte creșea și că ei trebuie să umble prin sate străine pentru a descoperi posibilități pe care alții le bagă mai puțin în seamă, Constantin, descoperitorul, pionierul, cel plecat în urmă cu zece ani pentru a găsi un loc unde-ar putea aduce și oile lui și-ale fraților lui, are o vorbă: Dacă găsești să trăiești, în nici o parte nu-i departe.

DUMITRU ELIADE

În loc de concluzii

...revenim la însemnările noastre din capul acestor pagini: există și aici, la Botoroaga, ca în toate satele noastre, condiții ca și C.A.P.-urile, și gospodăriile individuale, să crească mai multe animale. Există și greutate, dar nu toate, nici cele mai multe în stare să depășească puterea oamenilor de a le birui. O mare mare atenție acordată respectării normelor de îngrijire și furajare, regulilor sanitare-veterinare, ordinii și a disciplinei se impune în sectorul cooperatist (în speță, la C.A.P. Tirnava, dar, poate mai mult decît aici, la C.A.P.-urile din satul de reședință și din Valea Ciresului, situate în urmă Tirnavei la realizările zootehnice). E destul de cîndat ca la C.A.P. să ai furaje, dar să n-ai lapte, iar la țărani să cam lipsească furajele, dar lapte să fie! Vorbînd despre țărani, nu-i mai puțin adevărat că o vacă la 11 gospodării și un porc la 4, sau numai 5 orătării într-o ogradă, într-un sat așezat nu pe piatra aridă a muntelui ci în plină cîmpie mănoasă, este, orice s-ar spune și oricît ar fi de fanteziste unele planuri puse în fața comunei, mult prea puțin în raport cu posibilitățile existente. Apreciînd banete intenții ale factorilor de conducere de la nivelul comunei și al C.A.P., hotărîrea lor de a îmbunătăți activitatea sectoarelor zootehnice, în vederea creșterii producției și a eficienței acesteia, așteptăm laptele. Nu dăm sugestii, fiindcă ele sînt conținute în înseși realitățile locului pe care cei în cauză le cunosc mai bine ca noi. Oricum, cele cîteva exemple bune pe care le-am semnalat, precum cel al ciobanilor din Stejaru sau cel al dascălilor care vor să crească animale, vorbesc de la sine, reafirmînd un bineștiut adevăr, și anume acela că și în zootehnie, ca pretîndem, elementul hotărîtor al succesului rămîne omul. Vom reveni deci, cît mai curînd, printre oameții Botoroagali, cercetîndu-le faptele (I. P.)

■ Serviciul de organizare, normare și retribuție a muncii din cadrul D.G.P.T.C. ne aduce la cunoștință că tovarăsa Aurea Pavel, din București, B-dul Ion Șulea nr. 73 A, nemulțumită de reîncaadrarea sa în muncă, după explorarea intreruperii pentru creșterea copilului, a fost repusă în drepturile sale, cu începere de la 22 noiembrie 1982.

■ Făcuță Frusina, din satul Cornăești, comuna Buzoiești, jud. Argeș, muncitoare la C.P. Pitești, lucrând în 3 schimburi, a reușit să-și termine facultatea de subingineri, în ciuda dificultăților de transport (navetă de 40 km) sau de locuit la gazdă cu 4 copii. Din 1978 a înaintat o cerere pentru un spațiu cit de modest în Pitești, spre a nu se mai chinu cu drumurile. Replica tovarășului Dinescu, care răspunde de repartizarea locuințelor, și anume aceea de a se duce la Cornăești, în agricultură, nu este de natură a o încuraja și nici de a rezolva o legitimă întrebare a unui om care a muncit pentru a-și ridica nivelul calificării: cu diploma de prelucrare a țitelului va fi oare primită la prelucrarea laptelui sau în construcții tovarăsa Făcuță Frusina?

■ Ministerul Muncii ne informează că s-a aprobat cererea tov. Peter Mihai, din Oradea, referitoare la transferarea fiului său de la Centrul școlar nr. 15 Ineu, jud. Arad, la Școala profesională nr. 12 din Oradea.

■ Procuratura Generală a R.S.R. a examinat memoriul adresat revistei noastre de către tovarășul Croitoru C., din București, str. Intrarea Căruței nr. 8, sect. 5, și găsiindu-l întemeiat a decis promovarea recursului extraordinar.

■ O situație ciudată s-a produs în strada Crizantemei bl. M 11/8 din orașul Satu Mare: cetățeanul Ilies Ștefan incendiază în două rânduri apartamentul său, periclitând viața și avutul celorlalți locatari. În ciuda evidenței faptelor (cea dintâi oglindită și de Procesul verbal al unității de pompieri ca și de o Hotărâre judecătorească), cea de-a doua rămasă fără nici o urmă, locatarii de la adresa menționată nu-și pot relua viața normală, deoarece pagubele și deteriorările sunt importante (ni s-au trimis și fotografii) dar reparațiile nu se pot face până când instanțele nu-și vor spune definitiv opinia (mai există și recurs și alte posibilități de atacare a unei hotărâri judecătorești). E iarnă, e frig, instalațiile blocului din str. Crizantemei sînt la pămînt ca și nervii celor care semnează scrisoarea primită la redacție și care s-au săturat de drumurile la miliție. În tribunal, la I.L.L. ca și de șobolanii care au început să se simtă bine prin camerele distruse de incendii.

■ Alexandru Sergiu Ionescu, din Arad str. Scărișoara 18, se află într-o situație critică: pentru a se încălzi are nevoie de motorină (pentru soba respectivă) fiind bolnav grav de inimă are nevoie de sprijin în procurarea ei. Poate că forurile locale competente vor face o excepție la capitolul „ordine” în favoarea capitolului „omenie”, ajutându-l pe cel ce ne-a scris.

■ Încă din vară, locatarii blocului 27 B, din str. Cuza Vodă nr. 150, sect. 4, București, se luptă (da, da, se luptă!) pentru a obține dreptul de a avea sub ferestrele apartamentelor lor un spațiu verde, cit de modest. Sectorul de arhitectură din cadrul C.P. nu-și dă avizul favorabil. Desigur, pe criteriul bine fundamentate, ca de pildă aprovizionarea magazinelor de la parterul blocului respectiv. Numai că și argumentele locatariilor, care zi de zi iau contact cu o realitate invocată chiar de cei care le resping cererea, nu sînt deloc negliabile sau mai puțin întemeiate. Iată-le: noul complex alimentar deschis, tot în Parcul Tineretului, la circa 400 m de blocul 27 B, dispune de spații verzi, atât în fața cit și în spatele magazinului unde lăjmărea este de 7-8 m și nu de 3 m cum au solicitat petenții noștri, blocul 31, situat vizavi de blocul 27 B (dar în spațiile acestuia) are un spațiu verde de 15 m lățime din care s-ar putea „sacrifica” cei 3 m, doriți de locatarii care ne-au scris.

■ Prin adresa nr. 12 063, din 16 august 1982, întreprinderea „Ascensorul” ne-a recomandat ca, pentru urgentarea lucrărilor de dare în folosință a liftului, să ne adresăm la I.F.M.A. Ne-am adresat. Ni s-a dat ca termen de punere în folosință data de 15 septembrie 1982. După alte intervenții, ni s-a propus alt ter-

Scrisoare comentată

O carte pentru Mariana Rizea

„Stimată redacție,

Mă numesc Mariana Rizea, sînt născută în comuna Buzoiești, Argeș, și am 20 de ani. În prezent lucrez la întreprinderea de autoturisme Pitești și locuiesc în orașul Pitești, cartier Papucești, bloc 77, sc. C, ap. 9., ocupînd împreună cu sora mea mai mică o cameră cu chirie.

Am mers la Biblioteca orașenească din centrul orașului pentru a împrumuta cărți. Îmi place nespus de mult să citesc. Dar la bibliotecă, tovarăsa (nu-i știu numele) mi-a spus că pot împrumuta doar cu condiția să am buletin de oraș. Și fiindcă nu am așa ceva, nu mi s-a putut face fișă. Aș putea să citesc în sală — a spus dînsa — dar cum eu nu prea am timp, fiind ocupată cu serviciul și cu gospodăria, vă dați seama în ce încurcătură mă aflu. Sincer vă spun, deoarece plecasem spre bibliotecă sigur că voi face rost de cărți, cînd am auzit răspunsul aproape că mi-au dat lacrimile.

Am citit foarte mult, mai ales pînă să mă angajez, dar acum, neavînd posibilitatea să împrumut cărți, mă simt parcă rămasă în urmă, mai înapoiată. Există o mică bibliotecă și în satul meu, însă nu se ocupă nimeni de ea, rămîine tot timpul închisă și eu nu mă pot deplasa acolo, riscînd să găsesc tot timpul ușile încuiate. V-aș ruga foarte, foarte mult să mă ajutați într-un fel, asigurîndu-vă că totdeauna am respectat termenul de înapoiere a cărților și tot așa cum îmi place să le citesc, tot așa de bine le păstrez și le îngrijesc.”

Cit de simplă, de emoționantă și de convingătoare această scrisoare a muncitoarei din Pitești! Mariana Rizea regretă buletinul de Pitești nu fiindcă ar rivni la confortul citadin, ci cu gîndul la cărțile jinduie și refuzate.

Desigur, există motive temeinice pentru a limita aflulxul spre oraș și așa supraaglomerate, dar sîntem încrezători că se va găsi o formă legală, simplă și lesnicioasă (eventual contra unor garanții bănești) pentru ca și celor fără buletin de oraș, dar care nu vor să fie și fără carte, adică fără cărți, să beneficieze de ele la biblioteca municipală. Nu e vorba, deci, de un caz, de o anume persoană, ci de un principiu. Cit privește pe Mariana Rizea, ea ne asigură, și o credem, că volumele împrumutate le va păstra ca ochii din cap. Nici nu e de mirare din partea unui om care atît cinstește cartea.

Și fiindcă veni vorba, mai aflăm din scrisoarea corespondenței noastre că nimeni nu se ocupă de biblioteca din satul ei natal (oare numai acolo?) și că ea nici nu se încumetă să bată drumul pînă în Buzoiești, intrucît riscă să găsească „tot timpul ușile încuiate”. Poate că rîndurile de față își vor dovedi utilitatea „descuind” amatorilor de carte nu numai porțile bibliotecii municipale ci și pe cele ale bibliotecii satești.

LIONEL NIȚESCU

men: 15 ianuarie 1983, dar pînă la această dată întreprinderea amintită nu a mișcat nici un deget. (Ciobotaru Vasile, președinte al Asociației de locatari, bl. 4, sc. B, B-dul Turda, nr. 123, București).

■ În urma articolului publicat în „Flacăra” din 10 decembrie privitor la perturbarea de către elemente huliganice a activității de la patinoarul „Floreasca”, Ministerul Turismului ne-a informat că s-au luat măsuri energice în vederea întăririi disciplinei în incinta acestei baze sportive și de agrement, prin asigurarea unor echipe de ordine permanente, a unui mai riguros control atît din partea conducerii întreprinderii de agrement, a Ministerului Turismului cit și a organelor de miliție.

■ Un grup de cetățeni din Mogoșoala, ni s-au adresat printr-o scrisoare încercată de îngrijorare față de măsura desființării grădiniței I.A.S. Mogoșoala, cu începere de la data de 3 ianuarie 1983. „Oare cei care au hotărît închiderea grădiniței nu s-au întrebat ce vom face cu copiii noștri, nu s-au gîndit că noi, părinții, lipsim de acasă între 10 și 12 ore pe zi, fiind la locurile noastre de muncă, timp în care nu ne putem, practic, ocupa de cei mici lăsîndu-i în voia unor primejdii, nemîncați, lipsiți de căldură, nesupravegheați.” În concluzie, părinții care semnează scrisoarea ne roagă să susținem redeschiderea grădiniței de la I.A.S. Mogoșoala.

■ Din partea C.P., sect. 3, am primit o adresă succintă, dar îmbucurătoare: lucrarea solicitată de Asociația de locatari din Intrarea Odobești nr. 2, bl. VII, a fost executată.

■ Sesizarea tovarășului Ciofalcă Sima, din comuna Buzescu, jud. Teleorman, șga soldat cu o cercetare din partea organelor CENTROCOOP și cu rezolvarea (parțială) a cerințelor sale. Astfel, s-au luat măsuri de amenajare a unui chiocș în curtea școlii comunale, pînă la primirea unei barăci TEGO, care a și fost comandată. Toate notele de comandă pentru aprovizionarea chiocșului au fost onorate.

■ Procuratura Generală a R.S.R. analizînd scrisoarea corespondentului nostru Varvari Pompiliu, din București, Șos. Pantelimon 245, și cercetînd cele susținute de el, a constatat că este cazul să promoveze recursul extraordinar solicitat, trimițînd dosarul spre judecare Tribunalului Suprem.

■ Deoarece intervențiile noastre directe nu au dus la nici un rezultat, ne scrie M. Constantinescu, din București, str. Valea Lungă 7, vă rugăm s-o faceți prin „Flacăra”, poate cine știe... Despre ce este vorba? Se impune desfîndarea grătarului de

canal între blocurile 139-142 din str. Lungă nr. 7, sect. 4, deoarece apa care se strînge aici îngheață periclitînd atît circulația pietonilor cit și pe cea a autovehiculelor.

■ O plăcută surpriză: din Pitești ne-a scris ing. Ion Nicolescu, cunoscut pentru cercetările sale în domeniul biogazului, pentru a se declara de acord cu concluziile articolului „Biogazul ca sursă energetică a satului”, publicat în coloanele revistei noastre, și onume că preocuparea primarilor și primăriilor nu este la nivelul cerințelor. „Sînt zeci de gospodării, afirmă ing. Ion Nicolescu, care au instalații de biogaz în județul Argeș, dar printre ei nici un primar, desfi această au vizitat instalațiile în funcțiune, iar la toate primăriile s-au dat materiale documentare (broșuri și scheme). Nici materialele publicate în presa centrală sau în cea locală, în aceeași problemă, nu au reușit să-i cîntăscă pe primari din indiferența lor”, este de părere ing. Ion Nicolescu, obligîndu-ne, de data aceasta, să subscriem noi la părerile sale.

■ Numeroși locatari (17) din Curtea de Argeș, cartierul Posada, str. Episcop Nichita, membri ai asociațiilor de locatari nr. 10 și 11, ne aduc la cunoștință că deși locuințele lor sînt racordate la rețeaua de termoficare a orașului, nu au căldură și apă caldă, ceea ce totuși nu i-a scutit de unele plăți apreciate de ei drept exagerate (500 de lei pentru 2 camere, 620 pentru 3 camere, 750 pentru 4 camere) pe durata lunii noiembrie 1982, cînd instalația se afla în probe tehnologice! „La data cînd vă scriem (5 ianuarie, n.r.) temperatura în camere, ne spun acești cetățeni, este de 4-5 grade, deoarece termoficarea nu mai funcționează în această zonă a orașului”. Mai aflăm că, forțați de împrejurările arătate pe scurt, oamenii recurg la încălzirea electrică, ceea ce înseamnă și consum exagerat și bani în plus.

■ O corespondență captivantă ne-a trimis dr. Stan Violeta Olivia din Timișoara. Un reportaj viu, parcurs de umor și nemulțumire și pe care, sincer, regretăm că nu-l putem reproduce! Vom nota însă esențialul: la poarta întreprinderii „Filty-Modern” din marele oraș, se desfăceau „adidași”. Lume multă și pentru cizmele de piele vindute în aceleași condiții, adică pentru fiecare pereche trebuia să cumperi și niște papuci de casă urîți și cu numere foarte mici. Practic, la o cheltuială de 132 de lei (prețul „adidașilor”) sau 555 de lei (pentru cizme) mai aveai de dat încă 50 și ceva de lei.

■ Dreptate Nicolae din Plo-

iești, str. Jianu nr. 6, deține un teren la țară, pe care l-a transformat într-o grădină, dorînd s-o facă mai productivă și s-o muncească mai ușor. Adică cu mijloace mecanizate. Din presa scrisă și vorbită a aflat despre existența unui minicultivator, pe care zadarnic a încercat să-l găsească în magazine. Apelează la noi spre a-i face publică întrebarea, în speranța că cineva îi va și răspunde.

■ În plină lună ianuarie cineva ne atrage atenția asupra unei stațiuni de pe litoral: Șerban Coadă, din Eforie Sud, jud. Constanța, ne reamintește (dar nu numai nouă ci și celor în drept să ia măsuri!) că peronul gării Eforie Nord este prea jos față de scara vagoanelor, fapt care îngreunează urcarea și coborîrea călătorilor. Poate pînă la vară se va putea face ceva, mai cu seamă că la Eforie Nord mulți dintre cei care-și petrec concediile sînt oameni bolnavi.

■ Plîngerea tovarășului Ghiță Marin, din București, Calea Rahovei 323, prin care acesta arată că a fost frustrat de plata a 3 zile de muncă (considerîndu-se că absentase) a fost găsită întemeiată de activiștii ai Consiliului popular, sect. 1, care au verificat faptele. În consecință tovarășul Ghiță Marin și-a încasat drepturile ce-i fuseseră oprite nejustificat.

■ Radu Mușina, fizician la Combinatul siderurgic Călărași, aflat în București, a servit masa cu o prietenă la Restaurantul „Columbina”, aparținînd I.A.P.L.-ului „Central”, pe data de 13 decembrie a anului abia încheiat. La plată, nota ce l-a prezentat nu corespundea cu ceea ce se consumase. Observînd „amănuntul”, cel care ni s-a adresat, a cerut explicații atît celei care-l servise cit și responsabilului Marin Eremia, ambii „amplificînd” exagerările din nota de plată printr-o atitudine disprețuitoare și lipsită de deferență obligatorie.

■ Familia Popescu Ștefan Vlad cu soția și cei doi copii ne roagă să-i ajutăm să scape de vacarmul produs de agregatele magazinului „Fortuna” aflat sub apartamentul lor, pe B-dul Ilie Pîntilie nr. 64. Nu o fac din comoditate ci din oboseală. Oboseala produsă de intervențiile și drumurile zadarnice de pînă acum, care i-au purtat de la secția comercială a Consiliului popular municipal, la serviciul tehnic al aceluiași consiliu, la Ministerul Comerțului Interior, la I.C.V.L., la întreprinderea „Ascensorul” (drum repetat) pînă cînd responsabilul magazinului „Fortuna” din Bd. Ilie Pîntilie 64 le-a ris în nas, determinîndu-i să se adreseze și revistei noastre. Poate cei puși pe drumuri să fie alții...

■ Alfred Reiner, din București, str. Poet Neculuță 33, sect. 2, face prin intermediul revistei noastre cîteva sugestii organelor de resort: înființarea unui centru de difuzare a presei, unde să se poată citi și presa din provincie (așa ceva a existat în vecinătatea cinematografului „Patria”); punerea în vinzare a registrelor repertoar (val, cit sint de necesare); păstrarea deschiderii „clasice” a plăcilor de format mijlociu, în locul celei actuale (la unul din capetele înguste) vechiul sistem fiind mult mai practic; reeditarea cărții de telefon devenită nerecorespunzătoare intrucît au apărut noi centrale și, logic, numere noi (exemplu cele cu 53, aparținînd centralei din Măgura Vergului). Interesante propuneri de a căror traducere în viață am beneficia toți cetățenii orașului.

■ Ni se aduce la cunoștință că, în urma semnalului apărut în „Flacăra” nr. 50/1982, I.C.R.A.L. Foișor a instalat hidroforul aflat în dispoziție ceea ce a rezolvat problema alimentării cu apă a etajelor aflate în suferință.

■ De la Oradea ni se comunică rezolvarea favorabilă a cererii tovarășului Ovidiu Hiteca, din str. Cuza Vodă 54, căruia i s-a atribuit o locuință compusă din 2 camere, în strada General Magheru 17, de către C.O.M. Complexul C.F.R. Oradea.

■ Dr. geolog Augustin Tenu, din București, str. Dealul Tugulea 32-34, bl. 15, sect. 6 doarește (pe bună dreptate) o lămurire a confuziei generate de plata parcurilor la domiciliul deținătorilor de auto-

turisme, deoarece între dispozițiile potrivit cărora se percepe un leu pe zi (deci 365 pe an) și Decizia 1300/13 VII 1982 există evidente contradicții (300 lei pe an sau 25 lei pe lună) și în privința sumelor de plată cit și a datei de intrare în vigoare a dispozițiilor amintite (vezi și Decizia C.P.M.B. nr. 1070 din 12 VI 1982).

■ O invitație și veselă și originală ne face Aurelian Ichim, din Rm. Sărat, str. Lalelelor, bl. H 5, ap. 8: de a petrece alături de dînsul o partidă de „pîndă la robinete” sau una de „fugă după apa caldă”, deoarece pe hirtie cetățenii de la adresa menționată dispun timp de 6 ore, într-o singură zi de apă caldă, însă numai pe hirtie, în realitate durata maximă fiind de o oră și jumătate. Corespondentul nostru ar vrea ca, pe riscul său, să profite de cei 30 m.c. de apă potabilă, al căror cost îl achită, dar care în fapt nu completează nici o jumătate din cantitatea respectivă. Umorul celui care ne-a scris pare nealterat chiar și de apa cu urme de rugină, motorină și alte ingrediente cit și de faptul că Micul Dicționar Enciclopedic Român, ediția 1979, menționa că orașul Rm. Sărat dispune de o termocentrală a cărei construcție a început anul trecut!

Pagină realizată de EMANUEL VALERIU

Poșta redacției

■ Mihail Lucaciuc — București: Sumele depuse de către părinți sau tutori pe numele minorilor se restituie de către C.E.C. astfel: a) pînă la împlinirea vârstei de 14 ani părintelui sau tutorelui; b) după împlinirea vârstei de 14 ani, minorului însuși, cu acordul părintelui sau al tutorelui. Sumele depuse de alte persoane pe numele minorului pot fi ridicate de către părintele sau tutorele acestuia, în măsura în care restituirea nu este împiedicată de o eventuală condiție stabilită de depunător la efectuarea depunerii. ■ Cornelia Ghinea — Pitești și P. Dumitrescu — București: Adresa solicitată este: Institutul pentru controlul de stat al medicamentelor și cercetării farmaceutice, bd. Mărăștii nr. 17, sect. 1. ■ Gheorghe Ionescu — Dănculești (Gorj): Nu aveți dreptul la două pensii, trebuie să optați pentru pensia care vă avantajează. ■ Francisc Nagy — Sibiu și Gheorghe Adam — Cluj-Napoca: Forurile cărora ne-am adresat nu ne-au răspuns încă. ■ Norocel Constantin — Giurgiu: Pentru promovarea în categoria a 5-a trebuie să îndepliniți și condiția de vechime. Dv. aveți o vechime de numai 5 ani efectiv lucrați în meseria de lăcătuș, dar vă trebuie 8 ani. ■ Nicolae Dumitrache — Dirmanești (Argeș): Vă așteptăm la redacție, la secția scrisorilor, probleme cetățenești. ■ Maria Constantin — Vlad Tepeș (Călărași): Revedeți broșura M.E.I. privind „norme pentru stabilirea vechimii în învățămînt și personalului didactic”. ■ Grucărele didactice de la școala ajutoare nr. 8 — București: În anul școlar 1982-1983, vor putea continua activitatea la clasele IV din școlile cu copii cu deficiențe intelectuale, profesorii care au funcționat în anii precedenți la aceste clase. ■ Samoilă Cesmoș — Pui (Hunedoara): Scrisoarea dv. este ilizibilă. ■ Gheorghe Milcomiș — Simmeria: Nu am primit scrisorile precedente. ■ Tudor Dascălu — Mihai Bravu (Giurgiu): În vederea reconstituirii vechimii dv. în muncă, urmează să vă adresați la cerere la comisia de restituiră a vechimii în muncă de pe lângă comitetul executiv al Consiliului popular al domiciliului dv. Cererea trebuie să fie însoțită de dovada că arhivele au fost distruse, dovada că sînteți încadrat în muncă, o dovadă ca decizie de numire, delegație, carnet de sindicat etc. din care să rezulte că în perioada la care vă referiți (I.XII.1949-1.XII.1951) ați fost în raporturi juridice de muncă cu unitatea „Mariana Vișoiu” — București: Adresați-vă Inspectoratului miliției municipiului București, serviciul evidența populației, care este în măsură să vă precizeze domiciliul fostului soț.

MARGA NEDELEA

„FLACĂRA” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cit mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi. Audiențele se țin zilnic între orele 10-13.

Cine unde trebuie să stea?...

...pare să fie întrebarea care constituie subiectul de controversă dintre două instituții întru totul onorabile și în afara oricăror posibile suspiciuni: Procuratura Generală a R.S.R. și Tribunalul Municipiului București. Și, totuși, numai una dintre ele poate avea dreptate? Dar care?

Iată, foarte pe scurt, faptele care au condus la diferența de opinii amintită și scrierea acestui articol:

Soții Livia și Ștefan Stănescu divorțează (inițiativa aparținând celei dintâi), iar instanța desface, după 13 ani, căsnicia din vîna ambilor soți, încredințînd copilul, atunci în vîrstă de 10 ani, spre creștere și educare mamei, obligîndu-l pe tată să suporte o pensie de întreținere raportată la veniturile sale. Pînă aici, nimic de obiectat. Dar instanța decide, totodată, ca mama și copilul să obțină și locuința din Soseaua Pantelimon, repartizată familiei Stănescu de către instituția soțului, deși acesta nu are unde să se adăpostească, în timp ce fosta nevastă deține (fără știrea lui!) o proprietate personală în București! De aici, o adevărată dispută profesională, cu argumente și contraargumente între Procuratura Generală care promovează, de două ori, recurs extraordinar, la cererea lui Stănescu Ștefan și instanțele de judecată, care păstrează neschimbată hotărîrea de la „fond”.

Ce șanse putem avea intervenind într-o controversă atît de specializată? Numai pe aceea a detașării, care ne face să primim faptele așa cum sînt ele, pînă a se înfășura în texte și articole, cu puncte și subpuncte... Clar ca lumina zilei este că, atribuindu-i-se creșterea și educarea minorului mamei sale, pensia și locuința, judecătorii s-au gîndit, în unanimitate și... unicitate doar la avantajarea acestuia, uitînd că Livia Stănescu a părăsit domi-

ciliul conjugal, din Șos. Pantelimon, și s-a mutat în casa ei, din str. Petru Maior, făcîndu-și și rectificarea de adresă în buletin. Deci: pleacă nu într-o aventură, ci tocmai în casa pe care, generos, tatăl i-o donase încă din 1975, din simplă afecțiune sau din alte cauze, printre care poate și faptul că dînsul și mama Liviei Stănescu nu aveau, deși proprietari prin succesiune, dreptul de a se stabili în București, actele lor de identitate stipulînd ca domiciliul comuna Răcari (Dimbovița). Instanța, care a decis ca locuința din Șos. Pantelimon să fie atribuită mamei și copilului, s-a întemeiat pe Lege, pe cea care-l protejează pe minor, dar ea nu a luat de loc în considerație faptul real că același copil și aceeași mamă au trăit sub acoperișul refuzat acum, cel din str. Petru Maior, anii cei mai dificili ai oricărui vieți noi: de la naștere și pînă la 8 ani! Dacă Ștefan Stănescu nu ar fi obținut apartamentul din Pantelimon, spre a elibera spațiul deținut în proprietatea soției sale (de care ni se pare foarte clar că nu avea cunoștință!) și numai pentru că Gheorghe, cumnatul său, urma să se căsătorească, familia Stănescu ar fi rămas pînă la divorț în str. Petru Maior și atunci soțul ar fi fost trimis dincolo de zidurile casei, pe simplul motiv că venise la masa gata pregătită și era firesc și legal ca soția sa, proprietăreașă, să stea în ale ei și el să-și caute adăpost. Oricum, el tot în stradă ar fi ajuns, ca și acum.

Instanța a avut în vedere că locuința din Petru Maior nu este tocmai sănătoasă pentru copilul acum în vîrstă de 14 ani și a apreciat, pe bună dreptate, că la bloc se stă mai bine. Dar de ce mama lui i-a dus acolo unde el mai stătuse, la vîrste mult mai fragede, fără a se gîndi la consecințele pe care instanța le ia în considerație cu o grijă evident superioară celei manifestată de Livia Stănescu? În orice caz, dacă hotărîrea, pe care o punem sub un modest semn al întrebării, va rămîne aceeași ca pînă acum, Livia Stănescu va trebui fie să-și vindă proprietatea, fie să părăsească apartamentul din Șos. Pantelimon, pentru care acum se luptă, situație în care părinții săi vor pleca

la Răcari. Va putea, oare, instanța s-o oblige pe mama minorului Virgil Gabriel să rămînă în spațiul din Șos. Pantelimon, spre a-i fi bine acestuia pînă la majorat? Evident, nu. Dacă procesele de intenție nu ar fi dezagreabile și chiar interzise, așa zice că, foarte curînd, Livia Stănescu va putea negocia ori apartamentul din Pantelimon ori casele (căci sînt două!) din Petru Maior, fără ca rigorile legilor s-o poată împiedica. În acest timp, Ștefan Stănescu, considerat la fel de vinovat la divorț ca și soția sa, își vede „egalitatea” pronunțată de instanță, tradusă în: încredințarea fiului soției sale, achitarea pensiei, evacuarea din casă, plata unei sulțe ca și a cheltuielilor de judecată! Curat egalitate!

Credem cu sinceritate (pirghie a restabilirii multor adevăruri mascate) că Procuratura Generală nu trebuie să abandoneze o cauză apreciată în două rînduri drept justă și-i solicităm să revină printr-o cercetare extrajudiciară, efectuată de un procuror, în str. Petru Maior nr. 16, spre a constata, eventual împreună cu unul sau doi specialiști, dacă imobilul este degradat așa cum se afirmă, făcînd viața unor proprietari imposibilă! (Nu și pe a chiriașilor de la aceeași adresă). Pînă atunci, sugăram forului suprem o suspendare. A executării evacuării lui Ștefan Stănescu.

EMANUEL VALERIU

P.S. Simbătă, 8 ianuarie a.c., am fost în str. Petru Maior nr. 16 și am văzut (pe din afară, e drept), o gospodărie bine pusă la punct, fără urme de igriase. Într-un singur loc, pe o bucată de circa 20 mp, Radu Rădulescu, tatăl Liviei, fostă Stănescu, ne-a arătat tencuiala căzută dar reparată de el. În casă, soția sa nu ne-a îngăduit să intrăm. Doar fîca sa ne poate lăsa, dar nu era acasă. Au telefon, să-l cerem la „informații” (de unde ni s-a spus că este la... secret!). Numai sincerități care, din păcate, nu au relevanță în justiție...

E.V.

Alta-i problema!

Cineva susținea pe bună dreptate că pentru o revistă crimă nu înseamnă să vorbești, ci să taci. Iar noi, în Flacăra, am dovedit-o cu o nenumărată ocazii că sîntem nu numai de bună-credință, nu numai că știm ce este fair-play-ul, ci și că le practicăm. Dovadă? Iată — și nu-i pentru prima oară — publicăm răspunsuri la articolele noastre chiar dacă ele, răspunsurile, ne critică cu o deosebită asprime. Citiți două astfel de scrisori. Prima (semnată de 46 de persoane!): „Tovarășe redactor-șef, Avînd o deosebită stimă pentru revista pe care o conduceți, am rămas surprînsi cum a putut ajunge la tipar — stimaiți tovarăși, tiparul este singurul izvor de putere al presei, n.r. — un articol neîntemeiat. (Se referă la articolul nostru Pentru că nu vrea P. R., publicat în p. 23 a revistei Flacăra nr. 42/22 octombrie). Acel articol nu este rezultatul unei verificări amănunțite a faptelor și actelor, adică a unor informații oficiale, luîndu-se în considerare atitudini subiective și zvonuri sau birfeli nefondate. Acel articol a fost dat publicității pentru a pune într-o lumină nefavorabilă pe tovarășa Paap Rozalia, intrucît din toate datele au fost extrase numai acelea care o favorizau pe Raicu Doina. Dar noi, colectivul de oameni de la întreprinderea de cuțite din Ocna Sibiului, o cunoaștem pe tovarășa Paap Rozalia și cunoaștem și istoricul (! — n.r.) acestui apartament — susținem cu tărie că P. R. are dreptul să aibă liniște după 18 ani de hărțuiri. Tovarășa Paap Rozalia este membră a P.C.R. din 1957, este frunțasă în muncă de la angajare pînă în prezent, lucrează în mediu toxic ca șefă de echipă frunțasă de 13 ani, face naveta Sibiu — I.C.O.S. fără să lipsească o singură zi, de 27 de ani. Noi nu analizăm punctul de vedere al lui Raicu Doina, pe care nu o cunoaștem și care probabil își va susține cauza cu argumentele ei. Noi pedim pentru Paap Rozalia — subliniem noastră! — pentru colega noastră care credem că are dreptul la liniște, după 27 de ani de muncă la I.C.O.S. Dosarul nu a fost studiat

filă cu filă de reporterul Mircea Bunea, de aceea îl invităm la Sibiu pentru a revedea de ce tribunalul din Sibiu i-a dat dreptate lui Paap Rozalia”. A doua scrisoare este semnată de însăși tovarășa Paap Rozalia și — în mare — ne combate articolul cu aceleași „argumente”. Singura frază de reținut din contestația tovarășei Paap este următoarea: „În alcătuirea articolului s-a ținut cont numai de actele prezentate de Raicu Doina, cu care am intrat în litigiu pentru locuință. Ori, în momentul emiterii sentințelor judecătorești ale proceselor care au avut loc s-a ținut cont de toate actele doveditoare ale ambelor părți”. (sublinierea noastră).

Mult stimaiți 46 de tovarăși și cu tovarășa Paap 47!, observați?!?, v-am reprodus întocmai zicerile, numai că ALTA ESTE PROBLEMA. Scurt, s-o luăm de la capăt: Două muncitoare frunțase — pentru P. R. garanții dv., iar pentru Raicu Doina tovarășii Aurel Cristea, secretarul B.O.B. din C.C.I.A.T.C., și Georgeta Iăvală, vicepreședinta sindicatului — se ceartă în justiție pentru camerele aflate într-un apartament al statului. La judecătoria ciștișigă Raicu Doina, iar la tribunal Paap Rozalia. De ce s-a întîmplat așa? — aceasta viza articolul nostru și încă: obținerea unui recurs extraordinar pentru Raicu Doina. Nicidecum pentru „a o pune într-o lumină defavorabilă pe P. R.!”. În documentarea noastră am ținut cont de toate actele, nicidecum de birfe și zvonuri. Nu-i nici zvon și nici birfă faptul că P. R. a ocupat abuziv întreg apartamentul. Subliniem abuziv din cel puțin două motive pe care le amintim și aici: a. Paap Rozalia, în calitate de titulară a camerei de 16,93 m.p. deținea deja o suprafață pe care LEGEA o definește ca excedentară; b. Paap Rozalia nu avea contract. Acestea sînt și motivele pentru care judecătoria i-a dat dreptate Doinei Raicu. De ce a pierdut la tribunal și a rămas pe drumuri acum, în plină iarnă? Pentru că, așa cum scriam în articolul incriminat de dv., din motive cu totul de neînțeles pentru noi, tribunalul a legat între ele două evenimente pe care în rea-

litate le despart patru ani! Asta nu este un zvon și nu este birfă. Însăși Decizia civilă 542/29 iunie 1982, p. 3: „În urma plecării numelui Domnariu Ion din apartament — spațiul ocupat de acesta s-a repartizat prietei Raicu Doina. Nimic mai neadevărat! Raicu Doina nu avea cum să intre în apartamentul părăsit de Domnariu, pentru simplul motiv că acolo a primit repartiție altcineva, anume ing. Mircea Geangalău. Respectivul a locuit acolo trei ani pînă cînd, căsătorindu-se, s-a mutat la soție. Or, știut este și dovedit este (nu zvon, nu birfă!), ci prin adresa 5490/10 iunie 1982 a Comitetului executiv al consiliului popular: „rămîn la dispoziția întreprinderilor titularilor de contracte de închiriere toate locuințele din fondul locativ de stat care se eliberează prin căsătoria unuia dintre soți” (exact cazul inginerului Geangalău). Or, stimată P. R., tocmai de această adresă 5490 n-a ținut cont tribunalul. E clar că dacă acest act „n-a fost văzut”, nu s-a ținut cont de toate actele existente în dosarul cauzei. Noi pentru asta și stăruim! Un recurs extraordinar care să permită rejudecarea cauzei, ținîndu-se cont intr-adevăr de TOATE dovezile existente. TOATE nu înseamnă minus una, ci chiar toate! Iar asta nu se leagă în nici un fel cu faptul că cineva este frunțas în producție, că nu întîrzie de la program, că face naveta, că dorește liniște și altele asemenea; dv. doriti dreptate. Foarte bine. Noi idem. De ce vă tulbură liniștea perspectiva unei rejudecări? În fața legii sînt egali — trebuie să fie egali — chiar și frunțașii în producție. Tribunalul „n-a văzut” adresa 5490!, aceasta-i problema. Pentru acest motiv am scris cu credința că justiția trebuie să fie legată la ochi doar ca statuie, ca simbol al imparțialității. Altminteri, în viața ca viață, trebuie să vadă nu numai cu ochii-ochi, ci și cu ochii minții, și cu ochii sufletului, cu toți ochii. Ce să vadă? Evident, probele. Toate.

MIRCEA BUNEA

Bazarul unui vămuitoar nocturn

La prima vedere, imaginea interioară a camerei de „corpuri delice” a circumscipției 13 miuție provoacă stupeoare: cînd și de ce au fost îngrămădite aici atitea obiecte de tot felul, începînd cu radiocasetofoane, cămăși, costume și terminînd cu truse de scule pentru autoturisme, încît un spațiu de 3 x 5 m este supraprăsit? Spicuieste din interminabilul inventar, citeva cifre: 131 cămăși bărbătești, 54 perechi pantaloni, 70 perechi pantofi, 34 perechi mănuși pieie, 26 umbrele, 7 covoaare persane, 5 radiocasetofoane, 34 cearșafuri de plapumă și 26 pentru pat etc., etc. O evaluare aproximativă, dar nu prea departe de real, o face un om cu experiență în astfel de probleme — maiorul Mărculescu Dumitru, din formațiunea cercetări penale a Miliției sectorului 3, care se ocupă de acest caz; peste 120 000 lei.

Poate că nu ne-am fi oprit asupra unui astfel de eveniment, specific, activității de miliție, dacă el n-ar prezenta citeva aspecte demne de reținut de către fiecare

cetățean interesat în prevenirea și combaterea faptelor antisociale, în apărarea bunurilor proprii, dar și pe cele ale semenilor lui. Din acest punct de vedere, cazul de față merită o atenție sporită. Și iată de ce: „bazarul” la care ne referim este rezultatul a peste 100 de furturi din locuințe și autoturisme, comise într-un an de zile de către un singur infractor — Constantin Tuță, 55 ani, recidivist, cu domiciliul în bulevardul „1 Decembrie 1918”, zidar la I.C.S.I.M. El a fost prins în flagrant în dimineața zilei de 27 decembrie 1982, pe la orele 4,00, de către trei tineri care se întorceau de la o petrecere — Petre Mircea, acrobat la circ, Ion Popa și Ion Nistor, elevi la liceu și plutonierul Mircea Ivan, sectorist, care auzind un semnal de alarmă declanșat la un autoturism parcat în apropierea locuinței sale, a acționat imediat, așa cum îi cere conștiința profesională.

Grăție intervenției prompte a tinerilor amintiți, plutonierul Ivan a reușit să-l rețină pe infractor, care, după aceea, avea să ofere o adevărată surpriză în privința numărului mare de furturi comise și a comportării sale sociale deosebit de derutante: era punctual la serviciu, nu consuma băuturi alcoolice, trăia izolat, neavînd familie, nici prieteni, nu făcea și nu primea vizite, era proprietarul unui autoturism „Mercedes” de la care i se trage

și porecla în cartier și cu care se deplasa noaptea la comiterea furturilor.

La cercetări a precizat că fura din autoturismele în care observa obiecte de valoare, din locuințele situate la parterul blocurilor, unde găsea uși ori ferestre deschise sau din curțile unde erau lăsate noaptea rufe la uscat. Covoarele și carpetele erau furate și de la balcoanele etajelor I, unde gospodinele lăsau asemenea obiecte la aerisit.

Una din „greațuțele” pe care le întîmpinăm acum cadrele de la circumscipția 13 miliție este căutarea păgubașilor, pentru că, în perioada în care s-au comis furturile, n-au fost depuse decît 30 de reclamații referitoare la asemenea fapte, or, după cum recunoaște autorul și o dovedesc obiectele din camera de corpuri delice, s-au comis peste 100 de furturi.

Cu alte cuvinte, mai revizuiți-vă, stimaiți cetățeni, îndeosebi de la parterul locuințelor situate în zona „Balta Albă”, inventarul bunurilor personale și vedeți dacă nu cumva vă aflați în postură de păgubași, fără să fi observat pînă acum.

În plus, n-ai trebui să se neglijeze faptul că bunurile personale lăsate în condiții care l-au favorizat pe Constantin Tuță ar putea tenta și pe alți vămuitoari nocturni.

MIHAI GROZAVU

Servicii cu vorbe, dar plătite cu bani munciiți

La 22 decembrie 1982, Grupul întreprinderilor de gospodărie comunală din București, sub semnătura directorului de Exploatare Termoficare, ne trimite această adresă:

„Urmare scrisorii asociației de locatari bloc G 16 din Aleea Săndulești nr. 3, sector 3, vă comunicăm următoarele. Situația sesizată de reprezentanții asociației de locatari este cunoscută... De asemenea, vă informăm că a fost convocat la fața locului proiectantul (Institutul Proiect București) prin inginerul Vasilescu, pentru a găsi soluția remedierii acestei deficiențe. În urma acestei întîlniri, inginerul Vasilescu a dispus curățirea depunerilor de pe coloanele din camerele de baie, precum și verificarea radiatoarelor din aceste încăperi, G.I.G.C., prin secția de termoficare Drumul Taberei, a executat cele indicate fără ca situația să se îmbunătățească. De asemenea, informăm că a fost trimisă la T.P.B. adresa nr. 13 979/30 XI 82 prin care se solicită analiza de urgență a situației și stabilirea soluției de remediere”.

Bineînțeles, nu avem absolut nimic de obiectat față de răspunsul citat: oamenii se zbat, s-a mobilizat Grupul întreprinderilor de gospodărie comunală, a fost convocat și inginerul Vasilescu, s-a trimis o adresă la T.P.B. (nu știm ce înseamnă inițialele, dar nu are importanță), toate acestea cu un unic scop: „analiza DEURGENTĂ a situației și stabilirea soluției de remediere”. Un singur lucru nu se amintește clar în răspuns (dar figura în nota de la rubrica „Flacăra la dispoziția dumneavoastră” care a declanșat acțiunea), și anume „că situația dăinuie în blocul cu pricina de zece ani. Refuzăm să credem că în Aleea Săndulești a apărut o enigmă tehnologică de proporții cosmice, pur și simplu imposibil de elucidat, și că singura alternativă rezonabilă ar fi așteptarea mileniului 3, care, iată, bate la ușă cu energie solară pentru toți. Dar, în fine, să nu facem procesul trecutului din Aleea Săndulești, și să ne punem o întrebare mai actuală: oare nu ar trebui să-i despăgubească cineva, într-un fel sau altul, pe locatari, dacă, prin absurd, nici măcar acum, în ceasul, mai exact, în anul al unsprezecelea, problema nu se va rezolva?”

Întrebarea nu este defel retorică, ea revine în foarte numeroase scrisori sosite la redacție. Să exemplificăm cu aceste rînduri primite în luna noiembrie 1982 din partea comitetului asociației de locatari a blocului 59, strada Călugăreni nr. 2, Medias:

„În anul 1979—1980 etajele III și IV ale blocului nostru nu au beneficiat de apă caldă decît uneori între orele 24 și 3 dimineața, iar de apă rece rareori. Aprovizionarea cu apă se făcea cu ajutorul gălețelor de la o pompă din stradă, care ulterior a fost demontată din motive necunoscute.

În anul 1980—1981, etajele III și IV s-au aflat în aceeași situație. În cererea adresată E.G.C.L.-ului, înregistrată cu nr. 10 125 din 6 XI 1981, am solicitat instalarea unei pompe la centrala termică pentru mărirea debitului de apă caldă, iar în caz contrar, cel puțin reducerea plății la etajele III și IV. Cererea nu a primit răspuns. În schimb, ca o dovadă a faptului că problema noastră nu a rămas fără ecou, atunci cînd asociația a refuzat să achite sumele facturate pentru prestații — obligîndu-se însă să le achite parțial — am fost acționați în judecată. Potrivit expertizei, datorită «lipsei de date cunoscute, de înregistrări de date, modificarea permanentă a situației, precum și nefuncționarea încălzirii — au împiedicat (N.R. fraza întortocheată este reproducută exact) formularea pe baza unor constatări precise a răspunsurilor la obiectivele fixate, expertii limitîndu-se la propunerea unor măsuri de natură să îmbunătățească calitatea prestațiilor la furnizarea energiei termice». Am citat din decizia judecătorească. Prin urmare, din lipsă de probe... am fost supuși la achitarea facturilor cu dobinda legală de 6 la sută, plus cheltuielile de judecată.

Anul 1982 nu a venit cu nici un fel de noutăți, propunerile expertilor din proces rămînînd undeva în sertarele anului 1981. În prezent, mai precis la data de 31 X 1982, am fost vizitați de experții E.G.C.L.-ului, care iarăși s-au edificat că plîngerile noastre sînt mereu întemeiate. Și cu promptitudine au hotărît să ne intrerupă furnizarea energiei termice pentru încălzirea centrală și apă caldă, pe motiv că încă nu ne-am achitat toate «datoriile» față de această întreprindere care ne încălzește pe vorbe plătite de noi cu bani munciiți. Semnează, președintele Iosif Moldovan, administratorul Aurel Holerga și membrii Valer Itu, Octavian Afloarei Gheorghe Silaghi și Werner Sandor.

Am citat mai pe larg, deoarece scrisoarea atinge probleme de interes mult mai general decît cele privind blocul din Medias. Desigur, se impune maximă exigență, chiar severitate, față de orice locatar care nu-și achită obligațiile către E.G.C.L. Dar dacă, pe de altă parte (fie și din motive perfect întemeiate) o unitate prestatoare de servicii, timp îndelungat, nu le poate presta, atunci pe ce temei legal și etic reclamă achitarea unor servicii inexistente? Răspunsul este implicit. Desigur, inițiativa trebuie să aparțină nu cetățenilor, ci unităților în cauză sau forurilor tutelare. Pentru a se acționa în acest sens nu trebuie prevederi și dispoziții speciale, credem noi, ci doar bun-simț, spirit civic și o dreaptă măsură pentru toți.

LIONEL NIȚESCU

Putem afirma, fără teama de a greși, că etapa actuală din istoria omenirii se caracterizează, înainte de orice, prin conflictul dur ce s-a născut între nevoile, mereu crescînde, ale unei dezvoltări tot mai intense a economiilor naționale și rezerva limitată de materii prime disponibile și exploatabile prin tehnologiile convenționale. Căci fără lină, în bumbac, cîneapă, piele, mătase sau înlocuitori sintetici ai acestora, omul nu se poate îmbrăca și încălța, nu poate avea un pat cald și o casă primitoare, nu e în măsură să aspire la un nivel adecvat de confort civilizat — personal, familial și social. După cum, fără fier, aluminiu, cărbune, cupru, siliciu, germaniu, crom, nichel, titan și alte elemente chimice, pe care le scoate cu efort deosebit din măruntălele pămîntului, sau fără lemn, plante industriale sau medicinale, nu e de conceput existența și dezvoltarea unei economii moderne.

În lipsa complexelor de sinteză chimică la scară industrială nu ar fi fost posibile ritmurile înalte de dezvoltare economică-socială, nu s-ar fi obținut recolte agrozootehnice și silvice bogate, nu se putea face față nevoilor crescînde ale civilizației omenestii (desigur, tehnologiile utilizate fiind risipitoare, s-au generat și efecte secundare, dar despre acestea am scris anterior, în materialele intitulate „Cosmonava Pămînt”).

De asemenea, fără o seamă de elemente nure (germaniu, siliciu etc.) nu ar exista astăzi industria modernă a informaticii, iar în lipsa unor substanțe de bază, extrase din plante, ierburi, rădăcini și fructe, nu ne putem imagina imensa industrie a medicamentelor, a cosmetice-lor și vopselelor.

Să ne oprim totuși întrebarea, cum am făcut-o și în cazul energiei: oare miile de miliarde de tone de materii prime, scoase din subsol sau recoltate de la suprafața pămîntului, în decursul multelor milenii de existență umană, s-au volatilizat în Cosmos? Vor fi venit ceva extraterestri și le-au subtilizat? Nicidecum! Atunci de ce trăim totuși această criză de materii prime? De ce?! Fiindcă, înții au cum seacă depozitele naturale și bogate în care erau concentrate de natură minerală și substanțele utile, iar în al doilea rînd, materiile prime, odată disponibile, au fost încorporate, prin prelucrări tehnologice, în produse utile societății care, după ce le-a folosit sau consumat parțial, ce a rămas — și a rămas imens! — a împrăștiat peste tot, astfel încît acum nu le mai putem recupera ca dintr-o singură sursă.

Mai mult decît atât, chiar dacă toate depozitele, constituite din produsele și resursele de produse realizate în decursul întregii istorii omenestii, ar fi adunate la un loc și ar forma un lanț de munți sub formă de depozit, reciclarea lor, prin tehnologiile actuale, ar impune consumuri uriașe de energie și astfel ajungem

din nou la situația energetică precară a lumii contemporane. Aceste două gemene, în orice caz, nedorite de om — criza de materii prime și criza de energie din hidrocarburi —, sînt, în fapt, fructele nepermise pe care le-a născut sistemul tehnologic structurat pe o seamă de idei fanteziste (inepuizabilitatea resurselor de energie, resurse nelimitate de materii prime, curbe de dezvoltare fără bariere și altele) și pe care încă ne sprîjinim existența noastră.

Iată-ne deci ajunși la punctul istoric de răscruce, de unde curbele strategiilor de dezvoltare trebuie repliate iar structura producției modificată, pentru a putea continua pe panta unei evoluții economico-sociale ascendente. De aceea, încă la Congresul al XII-lea al partidului, tovarășul secretar general al partidului Nicolae Ceaușescu formula în urmă-

țialului de rezerve, inclusiv a celor situate la mare adîncime sau cu conținut mai sărac de substanțe utile.

Constatăm deci că generatorul real al crizei de materii prime este, în fond, același ca și în cazul crizei de energie din hidrocarburi: sistemul tehnologic convențional, depășit de situații și de cerințe.

O a doua concluzie se impune de la sine: nu se pot asigura, economic vorbind și strategic, o puternică bază de materii prime și energetică, nu se poate obține, în esență, o reală independență energetică și în sectorul materiilor prime, față de exterior, fără înnoirea radicală a sistemului tehnologic utilizat, fără închiderea robinetelor risipei, a consumurilor excesive, fără recuperarea așa-ziselor pierderi tehnologice, de orice fel. Totodată, în contextul in-

In zorii noului sistem tehnologic:

CRIZA DE MATERII PRIME

terii termenii, cu deplină claritate, noul drum pe care trebuie să se îndrepte întreaga industrie prelucrătoare din țara noastră: „În perioada 1981—1985 va trebui continuat procesul de restructurare a industriei prin creșterea priorității a ramurilor de prelucrare avansată, realizarea de produse de înaltă tehnicitate și mici consumatoare de energie”.

Fără îndoială, materiile prime există din abuz, în pămînt și la suprafața acestuia, dar nu acolo unde aveam acces înainte. Este nevoie de un sistem nou, modern, de prospectare geologică, fără cheltuieli prea mari (un asemenea sistem este posibil și parțial a fost testat la scară mică, ca o tehnică originală românească, dar beneficiarii noștri nu s-au arătat prea entuziaști). Totodată, o bază solidă de materii prime nu se poate construi fără hărți satelitare, care pot furniza informații și date esențiale despre zăcămintele subterane, cit și asupra stării pădurilor și recoltelor. Este necesar, de asemenea, să se introducă tehnologiile noi de exploatare a resurselor cunoscute cit și a celor noi, cu consumuri energetice mici și eficiență înaltă în extragere, separare și preparare. Analizînd această problemă legată de asigurarea bazei de materii prime pentru economia națională, recenta Conferință Națională a partidului a hotărît ca, în mod deosebit, cercetarea științifică românească să asigure crearea de noi tehnologii și perfecționarea tehnologiilor existente privind extracția și prepararea substanțelor minerale, accentuarea valorificării complexe și complete a poten-

țului de rezerve, inclusiv a celor situate la mare adîncime sau cu conținut mai sărac de substanțe utile.

În tezaurul tehnologic național al invențiilor se găsesc mii de soluții noi, care își așteaptă rîndul deocamdată tăcute, spre a fi preluate și valorificate în producție. Mai există însă frîne și inerție, mai găsești și închinători la idoli ai apusului sau răsăritului, care susțin, fără nici o rușine, că dacă alții, mai dezvoltați decît noi

sub aspect economic, nu au rezolvat o problemă tehnologică sau alta, românii n-au nici o șansă! Am auzit asemenea păreri absurde, în diverse domenii, cum ar fi construcția de mașini, energetică, tehnica de calcul, medicina, electronica, automatica, aviația și altele, cit și în fizică, chimie, biologie sau matematică. Nu am ales întîmplător aceste domenii, deoarece tocmai în cadrul lor au existat puternice afirmări românești — e drept, prea puțin cunoscute de mulți dintre noi — ori s-au dezvoltat școli de mare înțelegere în cadrul cărora au fost produse multiple descoperiri științifice sau invenții tehnologice. Cine dorește confirmări și exemple poate consulta tezaurul tehnologic național al invențiilor românești, realizate pe parcursul ultimilor 75 de ani, sau istoria descoperirilor științifice făcute de români, pe care o conțin o seamă de volume din oricare mare bibliotecă din țara noastră. Neîncrederea în forțele proprii, nu numai că este profund păgubitoare sub aspectul competiției valorilor pe plan mondial, dar mai ales conduce, în mod direct, la masive și crescătoare importuri de inteligență tehnică care — în lipsa unei monede similare de schimb, de care nu se dispune fiindcă nu s-a dezvoltat — trebuie plătită scump de tot, cu produse în care s-a încorporat puțină inteligență tehnologică și, în schimb, multă energie, mari cantități de materii prime și multă muncă puțin calificată. Programul actual de dezvoltare economico-socială a României este structurat pe principii și legi profund înnoitoare, în care principiul dezvoltării rapide și cît mai largi a fondului național de tehnologii, în toate domeniile, ca o condiție fundamentală a progresului economico-social, străbate și determină cu forță și eficiență întreaga noastră istorie viitoare.

Criza de materii prime, ca și criza de energie din hidrocarburi, nu sînt, asadar, decît fațete ale aceleiași unice realități: criza sistemului tehnologic mondial. Odată ce sîntem conștienți de această situație, oricît de gravă și complexă va fi calea ieșirii la liman sau la drumul sigur spre țel, e imperios necesar ca, fără întîrziere și cu bărbătească cutezanță, fiecare dintre noi, fieei acestor țări, să ne mobilizăm mințile, să avem convingerea că putem, în mod sigur, să răspundem imperativului istoric adoptat de partid, de întregul popor, de a propulsa, în primul rînd prin creații proprii, economia țării în rîndul celor mai înfloritoare și mai eficiente economii de pe glob.

Acest țel suprem ne stă în putîntă și nici o criză din lume nu poate frînge voința unei națiuni hotărîte să se depășească pe sine și să concureze, de la egal la egal, cu toate celelalte națiuni de pe pămînt.

ION MANZATU

Mai mult decît un gest uman

Din satul ei de la capăt de țară, Grozești, pe malul Prutului, Elena Dănilă trimite de ani și ani de zile semenilor săi, oamenilor, și mai ales celor care socotea ea că o pot ajuta, semnale de ajutor. Ajutor să vadă cerul (și altfel decît prin ochiul ferestrei), ajutor să devină utilă, ajutor să nu mai fie povară familiei, ajutor să fie om. În copilărie, cea boală cumplită numită poliomieliță o handicapează neomotor aproape total. Îi rămîne îndemnă — și aceasta doar în parte — numai mina dreaptă și inteligența. O inteligență aparte care o ajută să-și trăiască demn condiția, să-și întărească voința și caracterul, să caute să trăiască frumos. Învăță să scrie și să citească, să-și petreacă timpul în îndelungi lecturi și croșetînd, da, croșetînd cu o singură mină! Din lecturi, precum și din spitalele de recuperare prin care a fost internată, a aflat că tehnica de azi o poate ajuta, poate să suplinească mult capacitățile pe care boala i le-a răpît. Deci, de ani de zile scrie și cere să obțină un cărucior, un mijloc de transport cu care să se poată deplasa măcar în interiorul camerei, dacă nu — un mare vis — în exterior, unde ar putea să presteze chiar o muncă socială utilă care i-ar da și un alt sens, un sens adevărat vieții sale. A scris și revistei noastre, noi i-am publicat scrisoarea anul trecut, fără să avem vreun răspuns favorabil. Un minister, adică niște lucrători dintr-un minister care ar fi trebuit, prin natura muncii lor, să fie înțeleșători și umani, îi răspund șafinal, birocratic „tip”, cum că nu i se poate satisface cererea deoarece un asemenea cărucior se achiziționează din import, costă foarte scump, cam 5 000 mărci vest-germane, echivalentul cărora nu l-ar putea suporta în lei! Elena Dănilă nu dezarmează, depășește cu greu starea de disperare pe care i-o pricinuieste un asemenea răspuns, dar nu renunță să creadă că totuși e posibil, că totuși va avea într-o zi căruciorul dorit. Citînd, scriînd și primînd tot felul de prospecte (de la diferite firme) se dumirește că asemenea minuni tehnice sînt treburi ale mecanicii fine. Mai află că în Capitală există un mare specialist în domeniu, prof. ing. dr. Traian Demian. Îi scrie. Profesorul, care primea corespondență din India, din China, din California, R.F.G., R.D.G. și din alte țări ale lumii pe unde poposise în calitate de profesor și consilier O.N.U. în probleme de mecanică fină, se trezește într-o zi pe masa sa de lucru cu mica scrisoare din Grozești, unde, știa bine, nu cunoștea pe nimeni. După ce a citit-o, minute în șir

a privit cerul, s-a plimbat prin cabinet, pipăindu-și picioarele, minile, fiecare parte a corpului în mișcare. (Cu siguranță fiecare am fi făcut la fel.) A căutat Grozești pe hartă și, descoperindu-l cit e de departe de sine și totuși cit de aproape, s-a înfiorat la realitatea că acolo un om, care ar fi putut să fie inginer, profesor, doctor, muncitor, țaran destoinic, este imobilizat de boală și totuși are tăria să înfrunte cu atîta putere și înțelepciune viața. Și-a chemat colaboratorii, mai exact a mers în atelierul de producție 501 coordonat de catedra de mecanică fină pe care o coordonează și le-a citit tuturor scrisoarea. Nimeni n-a întrebat nimic, toți au înțeles. „Vom face acest cărucior!” Au început corespondența cu ținara din Grozești, o corespondență francă prin care i se cereau datele fizice și fiziologice — greutatea, înălțimea, starea brațelor, a picioarelor, forța musculară — precum și condițiile de locuit, dimensiunile ușilor etc. Date absolut necesare concepției, proiectării și construcției locomobilului pe care și-l visa. Mai mult, șeful de lucrări, ing. Sorin Kostrakievici, face o deplasare la Iași, se duce în spitalul de recuperare unde s-a aflat la un moment dat internată, pentru a o cunoaște, pentru ca datele tehnice necesare să fie exacte, să fie cele reale. Și astfel, în atelier crește ideea și proiectul realizării unui asemenea mijloc de transport pentru un handicapat, deși aveau numeroase lucrări prezente, lucrări speciale de cercetare, deși nu aveau materiale, deși nu aveau resurse financiare. Și astfel, subinginerul Alexandru Nichifor, șeful atelierului, strungarul Gabriel Ferghele, lăcătușul Vasile Cartal, tehnicianul Ion Zamfirescu, lăcătușul Romeo Niculiță, cu sprijinul tehnicianului electronist (de la un alt atelier) Mihai Voinov, ajutați și îndrumați direct de către șeful de lucrări Sorin Kostrakievici și profesorul Demian, sprijiniți de consultațiile de specialitate ale șefilor de lucrări, inginerii Constantin Udrea și Nicolae Dumitrescu, și cu fonduri proprii (la care au contribuit toți membrii catedrei de mecanică fină a Poli-tehnicii bucureștene) și cu ideile proprii și munca efectivă în atelier, în decembrie 1982 au finalizat nu numai un cărucior ortopedic cu acționare dublă — electrică și manuală — capabil să se deplaseze independent, manevrat printr-un tablou de comandă aflat pe un braț al fotoliului, ci un proiect și un prototip tehnic original pentru o viitoare producție de asemenea locomobile atît de necesare handicapaților neomotor.

Problemele constructive au fost multiple și nu simple. „Neavînd forță nici în mină nici în picioare, trebuia un mijloc de transport ușor de comandat, dar nici prea complicat tehnic, fiind astfel susceptibil la o gamă largă de defecțiuni și astfel greu de asigurat service-ul”, cum ne explică inginerul Kostrakievici.

Trebuiau motoare (de^ anumite puteri), trebuiau roți (de un anumit fel), trebuiau cauciucuri, camere, baterie, relee, diode, redresor, materiale de tapiserie și chiar un tapițer pe care atelierul nu le avea. S-au procurat greu, s-au procurat cu efort, dar cu multă dragoste de către membrii atelierului, cu același cald sentiment de generozitate și unanimitate pentru fata de 22 de ani care le lansase un strigăt de deznădejde și de speranță. Scrierile ei dovedeau un spirit sensibil și chiar cultivat, autodidact, astfel încît în design-ul fotoliului plimbător s-a gîndit atent și partea estetică, s-au ales cu grijă culorile, alăturări rafinate de galben-solar cu albastru-cobalt. A ieșit chiar o bijuterie tehnică, un cărucior capabil să se deplaseze atît independent (manevrat de micul tablou de comandă plasat pe brațul drept al fotoliului), alimentat la priză (în interior) și de la o baterie — în exterior, cit și manual de către un însoțitor. Este prevăzut cu două motoare electrice pentru a-i asigura antrenarea roților înainte-înapoi, ca și sistemul de virare, cu un redresor cu care se asigură deplasarea în întrior, ca și încărcarea bateriei, cu sistem de autoblocare în caz de avarie, cu sistem automat de cuplare și decuplare a părții de acționare electrică în cazul manevrării manuale, precum și cu multe alte mecanisme ce asigură buna funcționare, ca și securitatea persoanei care îl utilizează.

„Pe 27 decembrie 1982, într-o husă de plastic, așezată pe o Dacla-breck galbenă, fotoliul ortopedic pleacă spre Grozești. Însoțit de patru dintre realizatorii lui — Sorin Kostrakievici, Alexandru Nichifor, Vasile Cartal, „la volan”, Mihai Voinov. Emoționați „ca niște copii”, fiecare sută de kilometri pîrîndu-li-se o vesnicie, aleargă pe șosea cu privirile pe harta automobilistică și pe pietrele de kilometraj. Trec de Iași, trec de Huși și, cu cîțiva zeci de kilometri de Grozești nu mai au asfalt. Se chinuiesc și, încet-încet, cu mult după ora prînzului, aproape de asfințit, sosesc. Sosesc în comună; la primărie nu află pe nimeni care să o cunoască pe Elena Dănilă. Părintii săi locuiau într-un sat aparținător, la marginea comunei, iar casa lor era la marginea satului. Întreabă în dreapta și în stînga. Pînă la urmă află, dar nu puteau duce breck-ul pînă acolo, plouase, ulițele erau desfundate, pline de noroi lipicios. Își suflecă pantalonii și o iau pe jos. Singuri. Găsesc pînă la urmă casa țaranului Iosub Dănilă. Elena, ghemuită într-un scaun, în fața unei mese pregătită pentru călătorul rufelor, la care chiar ea urma să calce, își învîță sora mai mică, de 7 ani, Mariana, să compună urări pe felicitări de Anul nou. Cînd a aflat cine sînt musafirii, rămîne minute întregi fără grai și parcă fără respirație. Cînd pălește, cînd se îmbujorează. Mica Mariana dispăre, fuge să dea veste tatălui aflat pe

la treburi prin sat. Iosub Dănilă aleargă la C.A.P. după o căruță și doi cai buni să transporte acasă căruciorul fiicei sale Elena. Elena, după ce iarăși pălește și roșește, gîtită de emoție, cuvinte găsite greu — ea care se exprimă ușor și chiar elevat în scrisori — de mulțumire și de recunoștință. Fotoliul este în casă. Visul ei nu mai este Fata Morgana. Îi atinge întii în tăcere. Este așezată în el și încep „probele tehnologice” și rid toți de fericire. I se dau instrucțiunile de folosire și le notează pe hirtie. Vin surprize care o fac pe moment să-și piardă cumpătul. N-are atîta forță în degete să poată apăsa butoanele încît să declanșeze comenzile. Sînt surprinși și tehnicienii, dar găsesc soluție pentru amplificarea puterii getelor („Dacă am fi știut de la Bucu-rești, îl prevedeam și cu un amplificator”). Din cauza inactivității, nu are mușchii toracelui și ai plexului dezvoltăți, nu se poate ține în fotoliu în timpul pornirilor și opririlor, al deplasării, dar se găsesc soluții imediate și pentru acest neajuns. Îi explică tatălui cum să-l confecționeze o centură specială. Elena Dănilă e prea fericită, cu voința care de-atîtea ori i-a fost alături, în numele căreia supraviețuiește, va învinge și aceste inconveniente. Va face exerciții peste exerciții, va determina mușchii s-o asculte. Se îndreaptă întii spre fereastră, apoi spre ușă. Deci, universul ei se lărgeste și, în primul rînd, o eliberează de tortura psihică de a fi povara familiei. Explică faptul că ea și-a reglat astfel reflexele și ritmul biologic, încît o zi întreagă poate să nu ceară un pahar cu apă și să-și satisfacă nevoile fiziologice o dată pe zi. Îndrăznește să spere că poate acum, primăria ori conducerea C.A.P., ori cooperația de consum ar putea chiar să-i dea o slujbă, de care s-ar achita onorabil, nu ca pe un act de caritate.

„Cei patru pleacă și mai emoționați, copleșiți, fiecare cufundat în gîndurile proprii despre puterea umană și despre frumusețea de a trăi.

Marele lor gest uman este mai mult decît un mare gest uman, este — cum spunem — o cucerire tehnică și o speranță pentru această categorie a oamenilor, pentru cei handicapați care, dotați cu asemenea mijloace automate de transport, ar putea renaște și trăi mai utili, mai optimiști, mai fericiți.

Profesorul Demian ne asigură că acest proiect poate fi multiplicat în numeroase alte variante, în funcție de datele fizice și fiziologice ale bolnavului, de natura handicapului. Rămîne acum să se găsească un producător. Iată scopul pentru care am scris și noi acest articol. Forțurile care îl pot găsi sînt, desigur, Ministerul Muncii și Ministerul Sănătății. Vom reveni în acest sens.

CICI IORDACHE-ADAM

Lumea în care trăim

România - Ceaușescu - Pace

Mă aflu departe de țară, în redacția unui cunoscut ziar, de vorbă cu un publicist „de o viață”, un om de meserie, cu părul argintat și cu o experiență măsurabilă în mii de coloane tipărite.

— Fac gazetărie de citeva decenii și trebuie să recunosc că „Exemplul Ceaușescu” este deosebit de interesant pentru lumea în care trăim. Eu nu sint comunist dar am o stimă deosebită și un respect profund față de conducătorul României pentru că înainte de orice este un om al păcii...

Am transcris cuvintele acestui gazetar pentru că deseori, interlocutori mai tineri sau mai virstnici, veniți dintr-o parte sau alta a lumii, adepți ai diferitelor idei politice ne-au exprimat aceeași admirație caldă față de președintele României, calificându-l drept mare om al păcii, o personalitate politică de dimensiuni mondiale a cărui activitate se desfășoară sub semnul strădaniei necurmate pentru apărarea păcii, pentru afirmarea celor mai umaniste idealuri — cele ale bunei înțelegeri între popoare.

Recunoașterea largă a meritelor pe care președintele României le-a dobândit în lupta pentru o lume a păcii, pentru o lume în care oamenii să fie eliberați de povara războiului, constituie o realitate semnificativă a zilelor noastre. Numele României este asociat numelui președintelui ei, Nicolae Ceaușescu, iar aceste cuvinte — România-Ceaușescu — sint indisolubile de ideea apărării păcii, a afirmării unor relații noi între state bazate pe independență și suveranitate, pe neamestec în treburile interne, pe deplina egalitate, pe respect reciproc.

Este meritul tovarășului Nicolae Ceaușescu, înțelept om politic și încercat revoluționar, de a fi definit cu luciditate și profundă principialitate politica externă românească, orientarea ei fundamentală, direcțiile de acțiune. Conceptul de politică externă ce poartă amprenta personalității președintelui nostru este o sinteză a unei gândiri inovatoare, a unei priviri cutezătoare către lumea de azi și către viitor. Este o sinteză a unei gândiri ce s-a dovedit capabilă să deslusească fenomenele esențiale ale unei lumi complicate, bintuite de seisme, uragane și furtuni politice, economice și sociale, o lume asupra căreia planează nesiguranța, o lume care cunoaște, însă, mai puternic ca oricând, năzuința libertății, independenței, a dreptului fiecărui popor de a fi singurul stăpîn pe destinul său.

Numele președintelui Ceaușescu este rostit cu respect pe toate continentele, pentru că adevărurile pe care le rostește exprimă idealurile cele mai înalte, nu numai ale poporului român ci ale lumii întregi, ale tuturor popoarelor pentru care pacea înseamnă problema fundamentală a timpului. Și ar trebui să adăugăm aici, că acest respect acordat președintelui României este determinat de înțelegerea faptului că

tovarășul Nicolae Ceaușescu îmbină în mod strălucit gîndirea cu acțiunea, că vorbele au fundament trainic în fapte.

Politica externă românească este o politică care dovedește în modul cel mai concret preocuparea pentru salvagardarea păcii. Numeroasele propuneri ce au fost formulate la București — și amintim în această ordine de idei doar cele mai recente, prezentate de la tribuna Conferinței Naționale a partidului — sint expresia unei viziuni lucide, cuprinzătoare asupra lumii în care trăim. România înțelege dificultatea înfăptuirii dezarmării, dar consideră în același timp că tensiunea și corolarul ei, înarmările, nu constituie o fatalitate a epocii. Problema principală este cea a preîntîmpinării războiului, a stopării cursei înarmărilor iar popoarele dispun de forța necesară pentru a bara calea războiului.

Oprirea cursului periculos al încordării este realizabilă și România nu s-a mulțumit să-și proclame această convingere, ci a oferit propuneri concrete, pe deplin realizabile, capabile să asigure parcurgerea treptată, graduală a drumului către dezarmare. Măsurile de încredere pe care țara noastră le-a propus, sint destinate să creeze tocmai acel climat indispensabil transunerii în viață a unor măsuri efective în direcția dezarmării. Important este să se pună capăt competiției înarmărilor, să se oprească instalarea de noi arme, să se facă cu neputință apariția de noi surse de tensiune, să se dezamorseze focarele existente.

România și președintele ei consideră că pacea poate fi apărută și au încredere în conștiința popoarelor, în înaltul lor spirit de responsabilitate. Milioanele de semnături ale bărbaților și femeilor acestui pămînt pentru pace sint expresia adevinții depline la politica născută din gîndirea și acțiunea președintelui țării.

Sint nenumărate dovezile prestigiului de care se bucură în lume România socialistă și președintele ei. Dovezi de respect și înaltă prețuire. Dovezi exprimate în articole de gazetă, în declarații publice, în emisiuni televizate, în cărți apărute. Dovezi exprimate în distincțiile acordate în diferite țări marelui fiu al poporului român. Dovezi care, adunate la un loc, oferă o imagine a rolului de primă dimensiune pe care România îl are în viața internațională. Iar asocierea numelui președintelui și al țării cu idealul păcii mi se pare firească, logică.

Căci România înseamnă Pace.

Căci Ceaușescu înseamnă Pace.

Căci Pacea înseamnă rațiunea fundamentală a orientărilor politicii României promovate de președintele Nicolae Ceaușescu.

AL. PINTEA ■

Pace pe pămînt!

Puși cap la cap anii de pace totală pe glob ar compune o mini-istorie, un segment de timp de o stupefiantă modestie. Cronică vieții pe pămînt este o cronică a unor neistovite confruntări. Lăncile nu s-au învechit în rafturi: s-au totic prin utilizare repetată în numele unor cauze nobile sau derizorii pe cîmpuri de luptă care au absorbit sute și sute de milioane de vieți. Ce fantastică ruină eşalonată, tenace, pe decenii și veacuri? Ce fantastică pierdere de viteză pe un drum care, în lipsa contului total al războaielor, ne-ar fi plasat azi pe cine știe ce cote de civilizație!

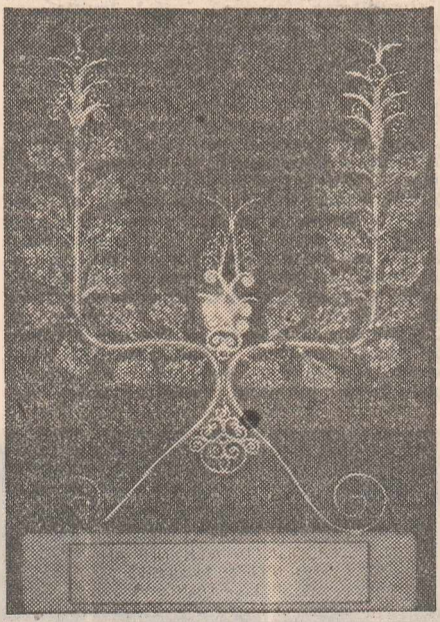
Războaiele rudimentare, locale și cu impact restrîns asupra restului lumii au fost înlocuite de conflagrații teribile și contaminante.

Azi problema războiului nu mai reprezintă o temă de meditație ca oricare alta, ci una esențială, vitală care pune în relație contemporaneitatea cu istoria însăși a civilizației.

Azi problema războiului a devenit problema numărului unu a umanității. De modul în care ea va fi soluționată — prin întronarea unei păci viguroase pe pămînt — depinde soarta noastră, soarta planetei.

J. semenea circumstanțe factorilor politici, personalităților care decid angrenajele politice ale lumii le revine o responsabilitate fără precedent. Este vorba, ca nicidecum în trecut, de asigurarea solvabilității omenirii de a participa sau nu la o formidabilă licitație mondială: dreptul de a avea viitor.

Edificarea păcii, consolidarea ei, garantarea și perpetuarea ei reprezintă azi actul major, fundamental de exercitare a lucidității, încrederii în om, respectului față de drepturile inalienabile ale popoarelor de a trăi în demnitate și liniște. Misiunea păcii este incredințată tuturor, dar nu se adjudecă, în fapt, de către

toți. Misiunea păcii este evocată de toți, dar practicată, concret și temeinic, de puțini. Misiunea păcii ar trebui să consfințească o unanimitate activă și vizionară, dar marchează încă timid eşalonul evenimentelor reale.

În aceste momente-cheie ale istoriei universale președintele Ceaușescu a demonstrat, prin forța ardentă a faptei, voința de pace a poporului român. O voință care implică voința de progres, voința de colaborare, voința de libertate. O politică națională pașnică și activă, principială și realistă, coroborată cu o viziune proprie unei eminente personalități a devenit program politic de fiecare clipă cu o rezonanță mondială profund semnificativă.

România — Ceaușescu — Pace, formulă sintetică și reprezentativă la cota superioară a idealului devenit acțiune politică majoră, consfințește energia unui act de edificare vizînd cel mai stringent obiectiv al poporului român și, deopotrivă, al tuturor popoarelor.

Programul românesc de pace este un program pus în slujba umanității. El se află solid așezat pe convingerea că războiul a devenit azi un atentat direct și fatal la adresa continuității vieții pe pămînt.

În această dreaptă concepție că războiul nu este o alternativă, oricît de periculoasă a păcii, că războiul este un asasinat al omenirii rezidă valoarea și simbolul politicii românești angrenată plener și laborios în slujba dreptului poporului român, al tuturor popoarelor, la viață.

RADU BUDEANU ■

Mersul istoriei

Este adevărat, nu spunem nimic nou, dar trebuie să începem prin a reaminti o idee de mare actualitate și anume că, în istorie, locul și rolul unui popor nu pot fi altele decît cele pe care el însuși le ocupă prin directa sa lucrare, ca să folosim un consacrat termen al revoluționarilor pașoptiști. Cu alte cuvinte, chiar dacă într-un moment sau altul acestea pot fi ignorate în mod deliberat, mersul istoriei fiind — se știe — ireversibil, se consacră, indiferent de o poziție sau o părere.

Ce a adus, deci, România socialistă, începînd de la mijlocul anilor '60, în arena internațională? Mai întii, o voce clară și puternică de conducător avînd o activitate revoluționară prodigioasă care a dovedit repede că face parte dintre acele personalități ce pot influența istoria grație atît înțelepciunii cît și bogăției experienței lor. Este apoi o puternică implicare în lupta dintre nou și vechi, în care primul presupune libertatea politică și independența națională a popoarelor și, deopotrivă, un ansamblu de relații internaționale, democratice, bine definite și acceptate de toți în raporturile cu toți. În același timp, țara noastră apelează constant la rațiune și luciditate, promovează acțiuni constructive, care să desferescă agravarea considerabilă a situației mondiale, să elimine tensiunea și posibilitatea revenirii la relații bazate pe închitate și subordonare, pe ignorarea ființei naționale și aspirațiilor legitime ale popoarelor. Totodată, România socialistă, stabilindu-și un obiectiv intern de spectaculoasă schimbare la față, a înțeles că trebuie să ducă o susținută și coerentă politică externă, să-și aducă o contribuție substanțială, pe plan teoretic și practic, la edificarea securității și păcii în Europa și în lume, la făurirea unui climat nou, de adevărată prietenie și pace mondială. De la mijlocul anilor '60, pe plan internațional, România socialistă impune prin vocea sa caracterizată de originalitate și luciditate, dar mai presus de orice, de asumarea istoriei. Ideile sale au căpătat largă audiență internațională, capacitățile sale se dovedesc deosebite pentru evaluarea evenimentelor mondiale ce evoluează cu rapiditate, dăruirea sa este întreagă pentru cauza libertății politice și independenței naționale ale popoarelor, lupta sa este eroică pentru a edifica o viabilă și trainică pace mondială.

Politica externă românească impune prin triumful lucidității. Triumful lucidității este unul al noului în viața de zi cu zi, o dovadă peremptorie a felului în care unii oameni politici eminenți și cu responsabilități înalte marchează prezentul și viitorul societății. Adică mersul istoriei.

DUMITRU CONSTANTIN ■

Intențiile nu ajung

Bancherii, care sint orice în afară de filantropi, au crescut substanțial „ajutorul” acordat lumii a treia. Această contribuție crescîndă a băncilor la finanțarea industriilor în plin proces de dezvoltare este o contralovitură logică după dublul șoc petrolier resimțit în 1973 și, cu un plus de duritate, în 1979. Țările din Golful Arabic au acumulat uriașe excedente financiare în urma exporturilor de petrol scump. Nedispunînd de o structură bancară la înălțimea imenselor lor bogății, ele au transferat „mana” petrodolarilor în băncile occidentale, mai ales în cele engleze și americane. Pentru a putea plăti dobinzile aferente uriașelor sume depuse de acești buni clienți, băncile au fost „nevoite” să facă banii să rodească. Și cum anume dacă nu acordînd împrumuturi? Debitorii au fost găsiți imediat: țările lumii a treia puse în dificultate de creșterea facturilor lor petroliere. Aceste „ajutoare” au un preț foarte ridicat. Bancherii își vind scump serviciile. Și așa, debitul total al lumii a treia a crescut de la 87 miliarde dolari în 1971 la 626 miliarde în 1982, cu un spor mediu anual de peste 20 la sută la valoarea nominală. Cea mai mare parte a acestei sume se

concentrează într-un număr limitat de țări din rîndul celor exportatoare de petrol și al celor aflate în plin proces de dezvoltare. Acestea reprezintă însă doar 16 la sută din populația lumii a treia și dețin 40 la sută din împrumuturi. Categorie țărilor considerate cele mai sărace, care reprezintă 55 la sută din populația lumii, „beneficiază” doar de 17 la sută din împrumuturi. Nu e greu de individualizat principalii debitori. O treime din total este acaparată de 3 țări: Brazilia, Mexic și Venezuela. Dacă acestui trio i se adaugă Algeria, Spania, Arabia Saudită, Coreea de Sud, Argentina și Indonezia, lista celor mai mari debitori este completă. Dar acestea sint țări cu un mare potențial economic. Proverbul după care împrumuturile se dau celor care au se confirmă, mai ales în lumea a treia. Țărilor aflate în categoria celor mai săraci dintre săraci le revin doar fărîmiturile.

Experții O.E.C.D. pledează pentru un nou „plan Marshall”, singurul, în opinia lor, capabil să salveze de la ruină țările în curs de dezvoltare. Această inițiativă trebuie privită cu o doză serioasă de rezervă pentru că, la ora actuală a crizei economice mondiale, condițiile dezvoltării sint cu totul altele decît cele care au stat la baza succesului acestui plan în anii '50. Acum, cînd lumea este împărțită

în Nord și Sud, nu atît geografic cît, mai ales, economic, cînd protecționismul capitalist cu toate barierele sale vizibile sau nu, pune în fața prezumtivilor producători și exportatori ai lumii a treia dificultăți insurmontabile, planul este sortit eșecului. Chiar dacă prin el s-ar iniția planuri de dezvoltare a economiilor țărilor celor mai slab dezvoltate, chiar dacă acestea ar da roadele scontate în ciuda uriașului efort pe care-l reclamă, totul n-ar fi decît un paleativ. Pentru că, indiferent cît s-ar zbate o națiune, ea nu poate trăi în afara circuitului economic mondial. Vremea economiilor autarhice a apus de mult. Dependentele internaționale sint multiple și uriașe. Practicile economice oneroase ale țărilor industrializate n-ar face decît să readucă la „donatori” sumele cedate prin imaginarul plan Marshall și încă cu serioase suplimente.

Soluții există, și ele au fost, nu o dată, propuse de România. Eliminarea practicilor protecționiste și a discriminărilor de orice fel, reducerea dimensiunilor dobinzilor pînă la procente acceptabile, sprijinirea exporturilor țărilor în curs de dezvoltare pînă la redresarea financiar-economică a acestora.

IOAN ROȘCA ■

Lumea se amuză

După N.B.L.

Universitatea CRAIOVA

Între Babele și Kaiserslautern

Vacanța Universității Craiova a fost, iarna asta, mai scurtă decât altădată, motivele grabei cu care echipa olteană și-a re-luat (încă din 5 ianuarie) pregătirile fiind îndeobște știute și acceptate: în 20 februarie va susține (acasă) restanța cu C.S. Tirgoviște, iar în 2 martie va întîlni (în deplasare) pe F.C. Kaiserslautern în Cupa U.E.F.A. Singura formație românească de fotbal rămasă într-o competiție europeană și-a fixat, din 10 ianuarie, sediul la Bușteni, instalindu-se (cu 20 de jucători) pe etajele 2 și 3 ale modernului hotel „Silva”, plasat la 900 de metri altitudine. Însăși această opțiune a declanșat, s-o spunem, multe discuții. Unora li s-a părut ciudat (ca să nu zicem altfel) faptul că Universitatea n-a dat curs sugestiei selecționerului Mircea Lucescu de a se pregăti la Poiana Brașov, adică în imediata apropiere a lotului național din care fac parte și craiovenii Lung, Ștefănescu, Ungureanu, Balaci și Cămătaru. Antrenorii Constantin Oțet și Nicolae Ivan au ales însă, e limpede, o soluție proprie și verificată, în sensul că fotbalistii Universității au mai stat, și în alți ani, la „Silva” (între altele fie spus, ei au fost cei dinți oaspeți ai hotelului, imediat după inaugurarea acestuia), simțindu-se de fiecare dată foarte bine și dînd, în sezoanele care au urmat, un înalt randament. Glumei numai pe jumătate. Beldeanu ne-a mărturisit: „Ne-am pregătit aici, în '80, pentru campionat și l-am cîștigat. Acum, ne pregătim pentru Cupa U.E.F.A. și cine știe?”

Dincolo de speculații însă, e de notat că, la Bușteni, Craiova are la dispoziție condiții excelente de antrenament și, ceea ce nu-i lipsit de importanță, de refacere. Hotelul (în care atît administratorul Aurel Spurcaci, cît și șefii restaurantului, frații Constantin și Mărgărit Ioachim, sînt foarte îndatoritori) e așezat în preajma stației de telecabină care duce la Babele (sus, pe platou, între Babele și Piatra Arsă, la 2300 de metri altitudine, alargă zilnic cîte 2-3 ceasuri), dar și lingă o sală de sport (frumos amenajată, spre lauda întreprinderii de hîrtie Bușteni), dotată cu cele necesare „dezvoltării forței generale, mobilității și supleții” (Constantin Oțet). Jos, în stațiune, craiovenilor le stau la dispoziție stadionul „Caraimanul” (pe care, din 15 ianuarie, au re-luat lucrul cu balonul) și, mai ales, pantele înclinate ale „Zamorei”. Aici, în fiecare dimineață, jucătorii acoperă un traseu de cîteva kilometri, foarte greu, circuit care, vorba lui Irimescu, „ne-a scos suflul de nu ni-l mai găsim”, dar pe care atît cei 10 „bătrîni” (Boldici, Negrilă, Tilihoi, Clupitu, Irimescu, Beldeanu, Donose, Geolău, Cîrțu, Crișan) cît și cei 10 „minji” (Cioroianu, Adrian Popescu, Bărbuceanu, Bicu, Firănescu, Vlădoi, Rădulescu, Ștefan, Oprescu, Viorel Vasile, ultimii 3

încă juniori) îl îndură cu bărbăție, conștiință că victoriile de mîine sînt de ne-conceput în afara acumulărilor de azi. Am fost, timp de două zile, martorii antrenamentelor Universității, desfășurate cînd pe „acoperișul” de la Babele (chiar și pe viscol), cînd în vale, pe suișurile „Zamorei” sau pe covorul alb al stadionului, i-am văzut pe jucători și în momentele lor de respiro (calmi, degajați, civilizați), avem deci suficiente elemente pentru a judeca și, implicit, pentru a afirma că, la Bușteni, Craiova se pregătește cu multă seriozitate și tragere de inimă.

Cu toate acestea, să nu ascundem adevărul (cui i-ar servi?). Universitatea are și probleme. Mai mici (Crișan încă se luptă cu kilogramele. Beldeanu se zbate să reducă ralia zilnică de țigări. Negrilă e ușor răcit etc.), dar și mai mari. Entorsa lui Donose, de pildă, cedează mai greu decît se aștenta însuși doctorul Vasile Frînculescu, o competență recunoscută în materie. Contractată în partida cu Bordeaux, entorsa l-a silit pe Donose la 9 zile de ghips, dar starea genunchiului sting nu e, nici azi, prea încurajatoare. Donose se plînge de dureri și îl urmează un regim special de pregătire, urmînd în cadrul Sanatoriului „Păltiniș” din Sinaia un intens tratament fizioterapeutic (ultrasunete, ionizări, masaj etc.). Acolo, asistenta Voichița Georgescu îi acordă toată atenția, dar Donose mai are un necaz: i s-a defectat mașina și, din această cauză (autobuzul clubului, pilotat de Ion Ciocan, însoțeste grosul echipei), ajunge la Sinaia cînd și cum poate. Donose însuși e optimist („pînă la 1 februarie mă fac bine”), dar doctorul Frînculescu pare mai reținut, prelungind data respectivă cu 10-12 zile. Necazuri (el le zice „becele”) are și Tilihoi, pe care îl incomodează niște mai vechi dureri în zona lombară, cu iradieri pe nervul sciatic. A încercat să le stingă la Felix și, parțial, a izbutit, numai că ele, datorate (se crede) unei hernii intraspongioase, au reapărut la efort, silindu-l pe Tilihoi la sedințe de acupunctură (realizate grație doctorului Sportului studentesc, Florin Brătîlă) și la doze de „Voltaren”. Și Tilihoi e, am înțeles de la Vasile Frînculescu, pe drumul cel bun, în curs de refacere, dar o criză (vă mai amintiți, a avut una înaintea meciului cu Bordeaux, domolită cu „Boicil forte”) poate apărea cînd ție lumea mai dragă. La ora de față, pe cei 2 (Donose și Tilihoi) se mizează în perspectiva partidei de la Kaiserslautern, dar previziunile sînt totuși reținute.

Într-o situație specială se află, desigur, Ticleanu, lăsat acasă în urma operației (despre care am mai scris) de cataractă la ochiul sting. Chiar în ziua documentării noastre (sîmbătă, 15 ianuarie), doctorul Frînculescu a avut, telefonic, o mai lungă discuție cu profesorul Mircea Ol-

teanu, cel care, la jumătatea lunii decembrie, a efectuat intervenția chirurgicală. Eminentul oftalmolog a fost, din nou, ferm pe poziție, afirmînd că, deși convalescent, Ticleanu poate fi supus unui regim de antrenamente ușoare, el urmînd să devină, încă din prima jumătate a lui februarie (în 26 ianuarie ar trebui să i se aplice lentila de contact), apt și pentru eforturi mai substanțiale. În urma convorbirii, s-a decis ca Ticleanu (rămas la Craiova și pentru că soția sa nu mai are mult pînă să nască) să fie chemat grabnic la Bușteni, unde a și sosit luni seara. S-a apreciat însă, pentru a se evita orice risc, că Ticleanu trebuie în continuare menajat și scutit de efort pînă la data unui nou control. Marti, el a revenit la Craiova, urmînd să facă joncțiunea cu echipa înaintea plecării în turneu.

Nu putem încheia aceste rînduri referitoare la efectivul campioanei unei mari iubiri (cu cei 5 de la lotul național se ține, prin telefon, o legătură zilnică) fără a nu ne referi, fie și succint, la numele lui Doru Nicolae, jucător pe care Universitatea încearcă să-l legitimeze, depunînd în acest sens (încă de la 10 decembrie 1982) o cerere la federație. Se știe că, revenit din Grecia (unde a activat 2 ani la Panathinaikos Atena), Doru Nicolae a optat pentru divizionara B Gloria Bistrița, unde a jucat și nu prea. Dornic să repara pe „prima scenă” a fotbalului românesc, el a semnat, recent, pentru Universitatea, dar transferul lui (altfel legal, fiind vorba despre o promovare de la B la A, în genul celela a lui Ducadam) e încă în discuție, cluburile în cauză urmînd (sau nu) să se înțeleagă. N-am fost și nu sîntem partizanii vreunei grupări. Considerăm însă de datoră F.R.F. (și, implicit, a C.N.E.F.S.) să încerce să întindă o mîină de ajutor Craiovei, ultima noastră „ambasadoare” într-o întrecere europeană găsindu-se, înaintea confruntărilor cu

Kaiserslautern, într-o situație nu tocmai fericită, existînd posibilitatea ca ea să joace în 2 martie nu doar fără Balaci (suspendat), ci și fără Ticleanu, Donose și Tilihoi. Azi, mai mult ca oricînd, un sprijin (firește, regulamentar) acordat Craiovei înseamnă, de fapt, un sprijin acordat întregului fotbal românesc.

Sîntem în măsură să-i anunțăm pe cititori, ca o noutate de ultimă oră, că Universitatea face demersuri pentru legitimarea imediată a internaționalului Dumitru, pînă în acest moment la U. M. Timișoara. Clubul craiovean posedă formele necesare.

Legat de Kaiserslautern, să notăm că, încă înaintea Anului nou, vicepreședintele Stroe și antrenorul Oțet s-au deplasat, timp de 3 zile, în R.F.G., intrînd în contact cu viitorii adversari din Cupa U.E.F.A. Antrenorul Kröner și elevii săi (între care Hans Peter Briegel a jucat de 33 de ori în națională, iar suedezul Torbjörn Nilsson, fost la I.F.K. Göteborg, a fost desemnat, recent, cel mai bun jucător din Bundesliga pe 1982; vom prezenta curînd, în extenso, pe F.C. Kaiserslautern) plecaseră spre sudul Franței, drept pentru care oaspeții români s-au întretînut, între alții, cu Udo Sopp, președintele clubului, ca și cu alte persoane (între care celebrul Fritz Walter) din conducerea lui F.C. Kaiserslautern. Ei au fost primiți, cu amabilitate, într-un club cu o organizare de ceasornic și au pus la punct unele detalii. De pildă, delegația craioveană va pleca spre R.F.G., într-un charter, luni, 28 februarie, urmînd să aterizeze pe aeroportul din Saarbrücken (oraș aflat la 60 de kilometri de Kaiserslautern) și, ulterior, să locuiască la hotelul „Dorint”. În prețuia meciului și la ora acestuia (ora 20), jucătorii români vor efectua un antrenament pe gazonul (excelent, după opinia lui Cornel Stroe) stadionului, în condiții de nocturnă.

S-a stabilit, totodată, ca profesorul Teodor Roibu, șeful Cursului de mijloace audiovizuale de la I.E.F.S., să filmeze partidele lui F.C. Kaiserslautern cu Borussia Dortmund (în deplasare, la 19 februarie) și cu Schalke 04 (acasă, la 26 februarie), la această ultimă confruntare urmînd să asiste și antrenorul Oțet. Înaintea lui Kaiserslautern, mai bine zis pînă la partidele de acasă (20 februarie cu C.S. Tirgoviște, 23 februarie cu A.S.A. Tirgu Mures în Cupă, 26 eventual din nou în Cupă), Universitatea va întreprinde, din 25 ianuarie, un turneu în Grecia și (probabil) Spania, urmînd să revină în țară la exact 3 săptămîni de la plecarea, marti, 15 februarie. Un program, lesne de dedus, alcătuit pînă la ultimul detaliu, ca o dovadă (în plus) de seriozitate.

Pînă atunci însă mai e. Deocamdată, harnică, dispusă la efort, Craiova se antrenează la Bușteni, înfruntînd cu zîmbetul pe buze ceata și (uneori) viscolul de la Babele, încercîndu-și bateriile pentru asprele bătălii ce urmează. Că lucrurile stau așa, și nu altfel, ne-o confirmă și Virgil Simionescu, tehnicianul (reputat) pe care federația l-a delegat, în această perioadă, pe lingă Universitatea. „Lucrez de 3 decenii în fotbal, ne-a spus, dar rareori mi-a fost dat să văd o pregătire atît de minuțios concepută și urmărită, căreia jucătorii, unii mai vîrstnici, alții foarte tineri, îi răspund cu destoinicie și entuziasm.”

Așa e. Deși perioada e grea (Irimescu: „Iarna îmi doresc să fluie orice, numai fotbalist nu!”), Craiova strînge din dinți și merge mai departe. Asta îi și urăm, să ajungă cît mai departe!

OVIDIU IOANIȚOIAIA

Imaginile de la pregătirile Craiovei (de la stînga la dreapta): Constantin Oțet, un antrenor care ține la punctul său de vedere; Crișan promite o primăvară „ca în zilele bune”; deși neras, Geolău rămîne optimist: „cred că putem trece și de Kaiserslautern”. Și noi credem: Costică Donose și, în spatele său, mai puțin vesel, doctorul Frînculescu; lui Irimescu îi stă bine și cînd înscrie goluri (ca la Dublin) și cînd poartă fes.

Fotografiile de ION PREDOȘANU

Omul care joacă

Meditații de iarnă (I)

Am lăsat, săptămîna trecută, la urmă cea de a treia preocupare pe care au avut-o tehnicienii noștri în această perioadă de tranziție, și anume cam ce ar trebui să joace echipele noastre în noul timp ce i se deschide fotbalului. Astfel, consfătuirea antrenorilor care a avut loc la începutul acestei luni lasă loc destul de mult unor comentarii asupra intențiilor ce trebuie să prindă viață în jocul echipelor. Colocviul tehnicienilor noștri a cuprins cam tot ce are mai reprezentativ fotbalul la ora actuală. Nu am fost în sălile resoective din motive obiective, dar sînt convins că dialogul a avut momente interesante. Am auzit și contrariul, au fost și „eva-dați”, dar nu pot să cred că atunci cînd personalitățile incontestabile, fie numai prin rezultatele și experiența pe care

le-au adunat de-a lungul anilor, schimbă și provoacă idei și raționamente despre ce se joacă la noi, nu pot emana gînduri deosebite, demne cel puțin de a capta atenția.

Se pare că tînăra și destul de forțată generație de antrenori, deși în sală, a participat foarte puțin sau aproape deloc la discuții. Sigur, Mircea Lucescu nu intră în comentariu și poate că era mai bine ca în locul unor luări de cuvînt fără sens, hazlii sau ținute chiar de briganzi, noua pleiadă de tehnicieni să fie întrebată ce crede despre felul în care trebuie pregătit fotbalul, împărțînd și cite ceva din mica dar consistentă lor experiență.

Cred că în această etapă se putea discuta și chiar face mai mult pentru realizarea unui consens în privința felului în care trebuie să fie pregătit jocul nostru, pe baza calităților tradiționale de care dispunem, astfel încît să se pună mai repede bazele unei școli reale de fotbal românesc. Este o dorință și un vis mai vechi al fotbalului nostru, au fost destul „pionieri” albiți la temple care s-au zbatut pentru acest lucru, dar diferențele de con-

cepție și de acțiune sînt încă mult prea prezente. Mircea Lucescu a aruncat o parte din mînușă, atunci cînd a spus că este necesară „computerizarea sugestiilor” de antrenori, urmată de sistematizarea ideilor, în cadrul unei metodologii care să servească tuturor și să absoarbă culorile personale ale tehnicianului.”

Din păcate, atît cît se poate deduce printre rîndurile cronicii consfătuirii, nu s-au putut face progrese sesizabile în acest sens. Fie pentru că, pare firesc, atunci cînd se lansează ideea mării sau chiar a întăririi spiritului ofensiv, un maestru al capcanelor declanșate din siguranța ordonată a apărării ca Traian Ionescu să remarce că „termenul este incert și că trebuie corectat cu spirit competitiv”, fie pentru că neajungînd la o unitate de vederi în ceea ce privește mijloacele de realizare a jocului, metodele să fie la fel de diferite ca și structura antrenorilor care le impun. Dacă tactică este normal ca fiecare echipă să aibă particularitățile ei de așezare, conforme cu posibilitățile jucătorilor care o compun, fiind greu ca toată lumea să joace 4-4-2 peste noapte, fără să se simtă că la acest sistem s-a ajuns

în unele țări prin apariția, din acumulările de combativitate și energie, a unor mijlocași și atacanți capabili să realizeze dinamica acestui desen, predilecțiile și imperatiile de acțiune pe parcursul minutelor de joc pot și trebuie să fie cam aceleași pentru toate formațiile, aruncînd mai mult la rampă darurile jucătorului român. Or, despre acest lucru am senzația că s-a discutat foarte puțin.

Acum cîteva ani, sub vicepreședinția tehnico-administrativă a lui Ștefan Covaci, se ajunseseră la creionarea în cinci caracteristici a concepției de joc a F.R.F., a unui ciclu săptămînal de antrenament și chiar a unei concepții de antrenament. Sigur că nu era rău, dar erau și prea puțini aceia care respectau și credeau în programarea și conținutul antrenamentelor săptămînale ca și în punctele concepției de joc, evoluînd cu trupele lor după sunetul propriului diapazon. S-a tăcut cînd a fost vorba de dezbaterile imperatiivelor asumate, criticile au început din stradă și mulți au făcut cam ce i-a tăiat capul.

CORNEL DINU

Ion Popa:

„Rîndurile boxerilor de elită se împuținează“

— Maestre Ion Popa, cred că sinteți de acord cu mine că n-are rost să vă mai prezint, lumea boxului, românească și internațională, vă știe prea bine. Dealtfel, trăiți în jurul ringului de-o viață, ciți ani aveți, maestre Popa?

— Am făcut 65.
— Mulți înainte! Să le spunem cititorilor motivul pentru care, aici, la Bușteni, purtăm această discuție: vi s-a incredințat, după o pauză de cinci-va ani, coordonarea lotului reprezentativ de box. De când?
— Practic, din 30 iunie 1982, dată la care, în urma unei ședințe de analiză, foștii antrenori, Gheorghiu și Iliuță, au fost demiși, ca urmare a slabei comportări a pugiliștilor noștri la mondialele de la München. Am început însă să lucrez, concret, după 1 ianuarie 1983, când m-am întors din Indonezia, unde am funcționat, 6 luni, în calitate de consilier al federației de box.
— Cum a fost în Indonezia?
— Am găsit acolo material uman de calitate, dar numai pentru categoriile mici, până la 70 de kilograme. Boxul indonezian e abia la început, n-are bază, n-are antrenori etc.
— În sfârșit, să lăsăm boxul indonezian și să ne ocupăm de-al nostru, da?
— Firește. Avem aici, la munte, 22 de băieți, așa-zisul lot olimpic largit, pe care îl pregătim, ca prim obiectiv, pentru campionatele europene, programate în mai, la Varna. Afară de mine, mai lucrează 3 antrenori, Vasile Mariuțan, Constantin Ciucă și Emil Popa, ultimul din Ploiești, un tehnician de toată ispravă. Urmează să vină și Calistrat Cuțov.
— Cine sint, tovarășe Popa, cei 22? Vă mărturisesc că pe mulți nu-i știu.
— Nici n-aveți de unde, cițiva sînt tineri și chiar foarte tineri. Contăm însă, în continuare, pe Tițoi, pe Cipere, pe Ioana, pe Fulger, pe Ciubotaru și așa mai departe.
— Nu-i văd însă nici pe Schiopu, nici pe Donici, nici pe Cernat, nici pe Pirjoi, nici pe Robu, nici pe Cercel!
— Așa e, rîndurile boxerilor de elită se împuținează și, tocmai de aceea, cred că, față de alți ani, nu stăm strălucit. Tinerii nu prea se mai înghesuie spre ring, iar motivul e simplu. În box, performanța lasă urme mai adînci decît în alte discipline. Nu atît în meciuri, cît în antrenamente, care sînt, sau ar trebui să fie,

foarte dure. Apoi, ca să poți face categoria, trebuie să te tot abții. Mai e și problema stimulentei care, după opinia mea, n-a fost încă rezolvată.
— Aveți dreptate, dar vorbele dumneavoastră, chiar dacă frumoase, chiar dacă adevărate, nu m-au lămurit. Ce-i cu Schiopu? Ce-i cu Donici? Ce-i cu Cernat?
— Schiopu e în spital, operat de apendicită. Donici are o sinuzită și, totodată, urmează să treacă la categoria grea. Dacă am înțeles bine, Cernat a anunțat că se retrage, iar Robu, la 30 de ani, nu e nici el prea departe de momentul abandonului final. Cercel se află în declin de formă. În ceea ce-l privește pe Pirjoi, nu știu nimic.
— În condițiile astea, pe cine conțați? Cine vine, ca să zic așa, din urmă?
— Sînt cîteva speranțe, între care, ca foarte dotat, Stancu de la Rapid. L-am văzut la mînuși, are un simț deosebit al ringului. Ar mai fi Țircomnicu, dar e încă teapăn și primește prea mult. Stan, alt băiat talentat, mi se pare cam lent. Mai contăm pe Senciu, pe Pamfil, pe Talpoș, o „pană“ din Salonta care promise.
— Fedea Pamfil, posibil, dar mi-aud aminte că, la naționale, Donici l-a făcut zob!
— Am auzit și eu, dar cit contează un meci, o infringere? Pamfil a intrat la bătaie și asta l-a costat. Eu zic că boxul e ca negustoria: n-ajunge să fii tare, trebuie să și știi să speculezi. Cu Pamfil e cazul să mai avem răbdare, dar la acest capitol, din păcate, boxul nostru e în surferință.
— În ce sens?
— Toți marii campioni ies greu, nu cît ai bate din palme. Doar Simion Cuțov a sărit imediat, dar el avea calități excepționale. Cu băieții de azi e de muncit.
— Antrenorii care v-au precedat la lot, Gheorghiu și Iliuță, au muncit?
— Da, uneori poate chiar au sărit peste cal. Dar lenesi sau superficiali n-au fost, asta e sigur. Poate că au făcut prea multă teorie, iar baza rămîne, după mine, tot lucrul la mînuși. Lupta cu adversarul. Degeaba îi arăt eu cum să acționeze, pină nu primește o lovitură, două, nu învață cîte știe ce. De-ai îni pare rău că nu putem cobori de aici, de la Bușteni, pină în 28. La București ar fi fost altceva, am fi făcut mai multe sparringuri.
— Cine vă împiedică să coboriți?
— Deși scotit pentru olimpic, „23 August“ e ocupat, nu s-a spus, pină în 28 ianuarie. Așa că, vrînd-nevrînd, mai stăm aici o săptămînă. În plus,

am auzit că sala de box de la Snagov, locul obișnuit de antrenament al lotului național, s-a transformat în bac!
— Maestre, vom alinia la europene o echipă completă?
— Sincer, încă nu știu. Europenele fiind la Varna, cred că-ar fi normal să mergem cu 12 băieți, e aproape, costă puțin. Obiectivul pentru Varna e pretențios, 4 medalii, dar sînt tentat să afirm că ar putea fi atins. Mă gîndesc, în primul rînd, la Tițoi, la Ioana și la Cipere, căruia n-o să-i mai dau drumul acasă.
— De ce?
— Cum pleacă, cum i se întîmplă ceva! Pină la europene însă, mai avem Turneul pe categorii și Centura de aur, ele ne vor mai limpezii.
— În altă ordine de idei, ce se aude cu doctorul Petre Radovici?
— După 25 de ani, a fost și el scos din box, odată cu fosta conducere a federației. Actualul medic al lotului, Traian Luiceanu, e bine pregătit, dar n-are, firește, experiența lui Radovici. Din cîte am aflat, Radovici a fost trecut la canotaj.
— Nici nu-l cunose pe doctorul Radovici, dar mi se pare logică judecata dacă a greșit grav, trebuie scos din sport, dacă n-a greșit, trebuie menținut la box, ce ziceți?
— E un punct de vedere pe care îl împărtășesc și eu.
— Maestre, sinteți optimist în privința șanselor pugiliștilor români la Varna?
— Da, dar cu rezerve. Altădată, cu un Cuțov, de pildă, mergeam sigur la medalii, azi nu mai avem mari valori. Cițiva băieți, i-am nominalizat, pot spera, dar nu mai e la fel de ușor ca în urmă cu 5—10 ani. Trebuie să mai căutăm, să mai răscolim. Apoi, la Varna, ca la oricare competiție de anvergură, trageura la sorți poate hotărî multe.
— E chiar atît de importantă o tragere la sorți?
— Cum nu?! Mi-amintesc cu Alexe, la Olimpiada de la München. Pină să înceapă, Cuello, un argentinian cît un dop, îl tot bătea în sparringuri, ne trecea prin cap să-l trimitem acasă pe Alexe, de teamă să nu ne facă de ris. La sorți însă a căzut bine, fără sovietic, fără cubanez etc., și a ajuns, pe nesimțite, în finală. A pierdut finala, dar tot a luat o medalie, și încă de argint!
— O ultimă întrebare: ce trebuie întreprins pentru a inviora boxul românesc?
— Sînt multe de spus. M-aș opri la o idee, să găsım o soluție și pentru motivație. Pe vremea mea, idealul era să capeți licența de profesionist. Azi, desigur, nu mai e cazul, dar nici nu mi se pare normal să lași totul pe seama pasiunii. Dacă nu vom găsi ceva, boxul riscă să scadă valoric. Poate chiar să se stingă.

OIDIU IOANIȚOIA

Cronica șoselei

Un revelion ratat

„Ce înseamnă să nu organizezi, să nu prevezi niște lucruri! Uite, și în viața personală, asemenea chestii sînt foarte importante. Dacă ne gîndeam înainte la toate și chiar le puneam pe hirtie, la fel ca gospodinele cînd își trimit soții după cumpărături, acum nu mai dădeam din colț în colț, ba după picup, ba după bere. Poftim, e cinci după-amiază, mai sînt cîteva ore pină la sfîrșitul anului și noi nu ne-am hotărît cum petrecem revelionul“. Discuția avea loc, în ajunul Anului nou, între Ovidiu V. și cei doi prieteni ai săi. Nemulțumiți că nu reușiseră încă să rezolve concret problema: unde și cum vor petrece revelionul, nehotărîți asupra soluției ce trebuiau să o adopte pentru a salva cit de cit situația, tinerii așteptau, parcă, ca tot Violel să-l scoată din impas. „Bine că avem totuși mașină și ne putem deplasa ușor, unde va fi mai bine“, zice prislea grupului, Dan, în vîrstă de doar 18 ani. „Hai, toată lumea în mașină; cu vorbe goale nu rezolvăm nimic. Să mergem după picup. Oricum, fără muzică e imposibil de organizat ceva“. Au ajuns în localitatea învecinată, unde un coleg de serviciu al lui Ovidiu i-a poftit la o gustare și le-a împrumutat, cu multă amabilitate, aparatul solicitat. Ba chiar, pentru a-i mai înveseli, eăci aveau mutre tare plouate, le-a pus și cîteva discuri cu muzică de petrecere. La plecare spre casă, moralul tinerilor era cu totul altul. După ce cîntecele de petrecere, atitudinea prietenească a gazdei, toate la un loc dădeau discuțiilor dintre ei un ton mult mai optimist. „Ce părere ați avea dacă am trece puțin și pe la Poiana? Căminul lor cultural organizează întotdeauna seri de dans foarte reușite; și fete drăguțe sînt multe în comuna lor“.

La pomul lăudat să nu te duci cu sacul: „se va dansa, le zice directorul căminului, dar toate lucrurile la mese sînt date. Vin în general familii și grupuri organizate, așa că, dacă vreți să dansați, e bine să veniți, de data asta, cu fete de acasă. Cred că m-ați înțeles, băieți, da? Nu prea au rămas incintați tinerii de ultima replică a directorului. „Pină na alta, sinteți invitații noștri. Doar ne-a zis tata, să venim acasă la noi, să ne facem nimic mai bun. O să ne simțim, vorba aia, „ca acasă“; muzică avem, iar mama a făcut vestitele ei sarmale“. „Gelu, aduseși la timp vorba de sarmale, că mi-e o foame de lup. O asemenea invitație nu poate să nu fie onorată. După aceea mai vedem noi ce-i de făcut. Mai avem de luat însă cele două lăzi cu bere“. Ovidiu schimbă direcția Daciei spre altă comună apropiată, de unde trebuiau să ia cele două nave. Băieții ajung la Gelu pe la zece seara. Părinții acestuia nu mai sperau că tinerii se vor întoarce acasă. „Tot la bătrîni e mai bine, nu-i așa, feciorilor?“ „Ai dreptate, bătrîne, uite, de 5 ceasuri ne invităm de colo-colo și nu reușim să facem nimic. Dacă nu era invitația dumneavoastră, nu știu ce ne făceam, stăteam fiecare acasă ca niște cucci“. Invitații s-au simțit minunat. După ce s-au ospătat, au ascultat muzică, au trecut la discutarea proiectelor pentru anul viitor. După discuții agitate se întîmplă ca toată lumea să tacă. Tocmai prislea, asupra căruia a căzut și-a făcut cel mai repede efectul, rupe tăcerea. „Ne-al plimbat prin toate comunele, Ovidiule dragă, pește cîteva zile mergi la oaste și n-ai băut și tu un pahar ca lumea, cu noi, în noaptea asta mare. Doar o sticlă de bere ai sorbit de 4 ore, de cînd stăm aici. Ce, soferii nu-s oameni? Pentru ei nu există revelion?“ Ovidiu, liniștit și la locul lui ca totdeauna, nu se lasă provocat. Zăpăcit, îngăduitor: „Mă, Dane, dacă tot bei în ritmul ăsta, n-o să mai poți dansa, mă. Plecăm spre Poiana. Nu ne-am înțeles așa?“ „Da, soferule, dacă-i vorba de dans sîntem toți gata“ răspunde unul din băieți. La Poiana, lucrurile decurgeau așa cum prevăzuse directorul. Fete multe, drăguțe, dar cu familiile, cu prietenii, cu grupurile cu care veniseră. „Și ca un făcut, nu văd nici unul dintre cunoscuții noștri. Nu poți nici așa, să te duci la masa omului și să-i inviți nevasta ori prietena la dans“. Au mai stat în sală tinerii ce-au mai stat apoi, unul cite unul, la un semn al lui Ovidiu, s-au adunat afară, lingă mașină. „Aici nu e de stat. V-ați convîns. Soluția e să ne vedem de treabă. Hai la culcare“.

Amăriți și incindați, tinerii se urcă în autovehicul. Un timp nimeni nu spune nimic, nu face nici un comentariu. Apoi, cu obida, rînd pe rînd își aprind cite o țigară. Cu o voce care trădează o stare de tensiune stăpînită cu greu, Ovidiu își admonestează prietenii. „Mă, măcar fumați pe rînd, nu totî odată? Mă intoxicați cu fumul vostru. Nici nu mai văd ce e în față, iar ochii mă ustură de parcă am fi tăiat sute de cepe în mașină“. Nimeni nu-l bagă în seamă pe pilot, doar unul ca'adicește să-i dea un răspuns: „Na, asta-i bun, și tu ai fumat nu mai e voie. Fumăm și noi de necez, nu vezi?“ Replica lui Ovidiu e apăsarea mai puternică pe accelerație.

„Reușind cu greu să ies de sub mașina răsturnată, mi-am dat seama că, în afară de cîteva zgîrlituri, nu aveam nimic. Doar genunchiul, cu care dădusem în bord, mă durea mai tare. Cînd am văzut pe cei trei băieți — unul sub mașină și doi lingă ea — plini de sânge și fără să se miște am rămas înmărmurit“ — relația ulterioară Ovidiu. „M-am purtat copilărește. Măca: eu trebuia să rămîn lucid în seara asta, care îmi va rămîne în minte toată viața“, gîndea el.

VICTOR BEDA

Spune-ne, Mircea Lucescu...

Odată cu reluarea pregătirilor echipei naționale, aflată în fața unui sezon extrem de important, lui Mircea Lucescu, director tehnic al F.R.F. și antrenor al reprezentativei, i s-au pus următoarele întrebări (G. Visu, M. Dragomir, S. Sekeres, P. Jianu):

VĂZUT MULTE NUME NOI ÎNTR-SELECȚIONABIL — VOR FI SCHIMBĂRI? CARE SÎNT CRITERIILE DE ALCĂTUIRE A LOTULUI?

— Este desigur evident pentru toată lumea că echipa națională nu trebuie să fie numai reprezentativă pentru fotbalul românesc, ci chiar superioară, cunoscută fiind valoarea generală a campionatului și a echipelor care îl compun. Sigur, o formație sau chiar componența lotului de jucători pot constitui subiecte de discuție, cu pro și contra pentru oricine doarește să o facă, evident cu spirit constructiv, nu doar pentru a contesta de dragul contestației. Voi încerca deci să explic cum am ajuns la actuala componență a lotului național, căruia m-am străduit să-i formez un statut anonim de cel al unei echipe de club, al unei familii. Cînd am preluat cirna reprezentativei, mi-am dat seama că vechea echipă ajunsese la vîrfurile ei maxime, față de care o eventuală calificare la turneul final al C.M., de care a fost atît de aproape, ar fi însemnat performanța cea mai înaltă. Cu o medie de vîrstă de 27 de ani, și știind că periodicitatea de schimbare a cicluilor e de circa 4 ani, era ușor de prevăzut că în scurtă vreme puteau părăsi echipa amintită. deo-

dată, 4—5 jucători titulari. Evident, echipa trebuia schimbată. Criteriile generale de selecție, pe care le-am mai amintit, sînt de obicei valoarea și forma jucătorilor, experiența lor sau perspectiva, jocul în viteză, posibilitățile de a se adapta unor consemne tactice, calități fizice, dorința de perfecționare și autodepășire, spiritul de echipă, de responsabilitate, caracterul. În privința alcătuirii lotului, mi-am format următoarele criterii: echilibrul între jucătorii vechi, cu experiență și cei mai noi, echilibrul între valoare și formă, între abilitate tehnică și viteză de joc, polivalența jucătorilor. Din vechiul lot l-am reținut pe Balaci, Ticleanu și Cămătaru (reșdus, de fapt), toți tineri dar și experimentați, ca și pe Ștefănescu, căpitan și „libero“ de neînlocuit, cel mai bun din țară pe postul respectiv. Apoi i-am adăugat pe cei mai buni jucători ai echipei de tineret, Geolău, Turcu și Klein, ca și trei jucători remarcabili la C.M. de juniori din Australia: Gabor, Rednic și Andone, ca și liderul echipei naționale de juniori, Balint, la care mă gîndesc pentru perspectivă. Există însă și un jucător cu multă experiență, inteligent, pe care l-am readus imediat în lot, iar el a confirmat așteptările mele: Bölöni. Apoi, cițiva jucători care fuseseră remarcabili mereu în campionat, dar nu fuseseră niciodată titulari în echipa națională, cum sînt Augustin, Ungureanu și chiar Moraru, apoi spre sfîrșitul sezonului Donose și mai ales Lung al căror prestații în Cupa U.E.F.A. l-a impus net. În iarna trecută am născut în turneul sud-american, fără jucători de la Dinamo, Craiova și Steaua, luînd alți jucători tineri, pentru verificare. Unii dintre ei s-au comportat bine și au rămas (Iorgulescu,

Ducadam, M. Marian, Văetuș în parte). alții s-au înlăturat sau au ramas numai pentru lotul olimpic. Sigur, nu am încheiat aici lista, porțile echipei naționale au rămas deschise în continuare, iată-acum în lotul largit pe Stancu și Nica de la F.C. Arges, pe craioveanul Irimescu, pe arădeanul Coras sau dinamovistul Iordache, ca să nu mai vorbesc de Hagi, asupra căruia operează aceleași considerente ca și la Balint. Desigur că procesul de formare a echipei nu s-a terminat. Dar, trebuie să se știe că un jucător nu poate deveni titular peste noapte, ci e el trebuie să confirme, să se adapteze. Mi-aduc aminte că Menotti a declarat despre Maradona (a căruia valoare fusese clar demonstrată la C.M. de juniori) că are nevoie de minimum 20 de meciuri în echipa națională, pină la a fi considerat titular de drept. Așadar, mai multă constanță, necesară și la Cirtu, și la Geolău sau Orac, jucători care un timp n-au fost titulari nici în echipele lor de club. Nu putem chema la echipa națională un jucător care nu e și titular sigur la formația de club, mulțumindu-se cu banca de rezerve și intrînd doar din cînd în cînd în teren. Lucrul acesta trebuie să-l înțeleagă primii înșiși jucătorii incriminați.

Dincolo de toate acestea e bine să se știe că actuala echipă națională încearcă să impoace mai multe aspecte, atît cele legate de reprezentarea în actualul Campionat european, cît și cele de formare a unei echipe valoroase, pentru viitorul Campionat mondial. Ne străduim, înainte de toate, să facem pe jucătorii noștri să capete încrederea necesară pentru a juca de la egal la egal cu orice echipă. Cît vom reuși, asta numai viitorul poate decide.

Scurt, foarte scurt

Fosta (și viitoarea?) mare campioană Natalia Andrei Bătină e pe punctul de a-și relua pregătirile, după o mai lungă indisponibilitate. Dacă ea e (încă) la Felix, Vali Ionescu și Anișoara Cusmir se află în R.F.G., iar Doina Melinte, Fița Lovin, Maria Radu și Maricica Puică în Turcia. ● S-a perfectat, zilele trecute, o partidă internațională amicală de fotbal: Turcia — România. Meciul ce va disputa la Istanbul, în 29 ianuarie. ● Se confirmă: Nicolae Lucescu (fost la Șoimii Sibiu) a preluat conducerea tehnică a Gloriei Buzău. Se zice că locul său a fost luat de Alexandru Constantinescu, plecat de la Gloria! Schimb de locuri. ● Ex-rapidistul Petcu a trecut, pentru un an, la Progresul-

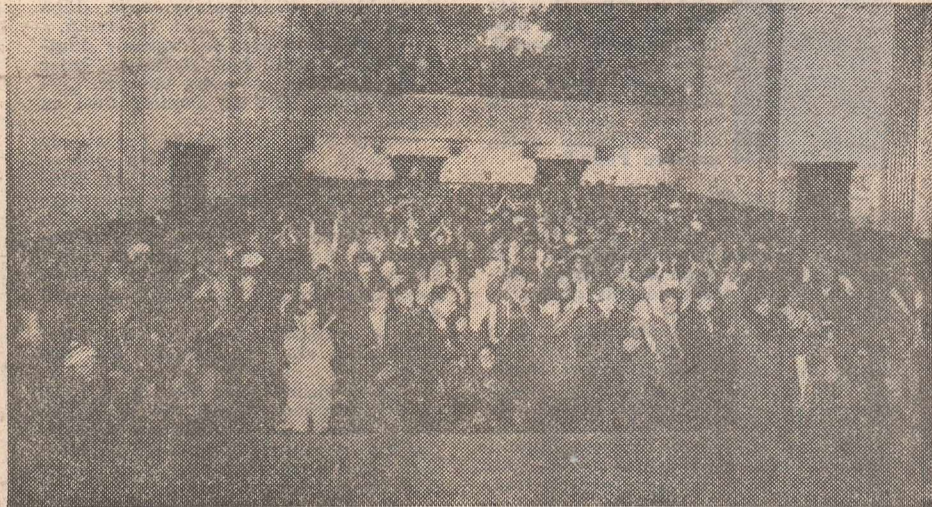
Vulcan. El despre antrenorul Gavrilă: „pur și simplu, scoate untul din noi!“ Miza Progresului e mare: salvarea de retrogradare ● Lotul olimpic de fotbal (încredințat lui Gheorghe Staicu și lui Constantin Frățilă) urmează să se reunească în 24 ianuarie. După vizita medicală, olimpicii se vor antrena acasă și, probabil, în străinătate. Federația depune eforturi pentru a le asigura un turneu. Atenție: mîine, poimîine începe campionatul! ● F.C. Olt se găsește la Căciulata. E prezent, firește, și Șoarece. ● Noul antrenor al divizionarei B din Botoșani e Dumitru Popescu, internaționalul de altădată. ● După ce a avut probleme (echipa campioană!) cu stabilirea unui loc de pregătire, Dinamo a optat pină la urmă pentru Poiana Brașov. ● Patinatorii noștri de viteză, mai ales Tiberiu Kopacz, campionul absolut

al țării, au început să scoată capul în lume. Pe cînd și colegii lor de la artistică? ● Lotul reprezentativ de natație e, surprinzător, împărțit în tot felul de „partide“: Bunaci lucrează la București, Pătrășcoiu și Hauptrecht sînt la Sinaia (cu Gheorghe Dimeca și Petre Deac), iar Baka se pregătește acasă! ● Rugbiștii de la Grivița Roșie au obținut a treia victorie (din tot atîtea jocuri) în Anglia. Adversarii nu par însă de mare clasă. ● Chemat la un test la Köln, Mircea Sandu a rămas, se spune, dator. ● Antrenorul coordonator al lotului național de gimnastică (din care face parte, plăcută surpriză, și „zeița de la Montreal“, Nadia Comăneci), Adrian Goreac, n-are decît 31 de ani. Scade vîrstă gimnastelor, scade și cea a antrenorilor.

Zeci de mii de tineri din județele Maramureș, Suceava și Botoșani
 au cântat în această săptămână
 „La mulți ani cu sănătate” pentru președintele țării

Rădăuți

Putna

IMPORTANT
Programul Ceneclului Flacăra se modifică

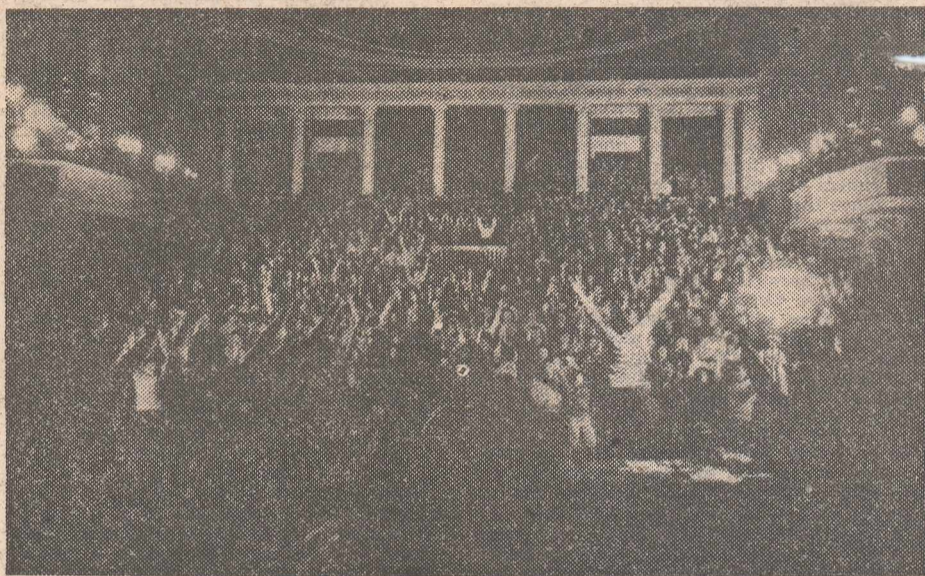
În acest nou turneu al său, Ceneclul Flacăra a atins apogeul popularității sale. Nici un spectacol nu s-a putut ține fără protecția unor mari forțe de ordine, protecție de cele mai multe ori civilizată și corectă (lucru pentru care aducem profunde mulțumiri Ministerului de Interne): uneori, aproape fatal, au ieșit scinteii în jurul sălilor de spectacol. Mii și mii de oameni au creat în fiecare loc de desfășurare a ceneclului probleme grele oamenilor de ordine.

O cerere de bilete cum e cea de la Iași, unde în aceste ore au loc manifestările deja programate ale ceneclului, într-o sală de sporturi asediată de mii de iubitori ai muzicii și poeziei, ne-a obligat, însă, iată, să revedem întregul nostru turneu. Cererea încă neonorată de bilete la Iași este, atenție, de 50 000, după cum ne-a spus conducerea județenei U.T.C. În atare condiții, am luat decizia de a mai rămâne 2 (două) zile la Iași: vineri 21 ianuarie și sâmbătă 22 ianuarie.

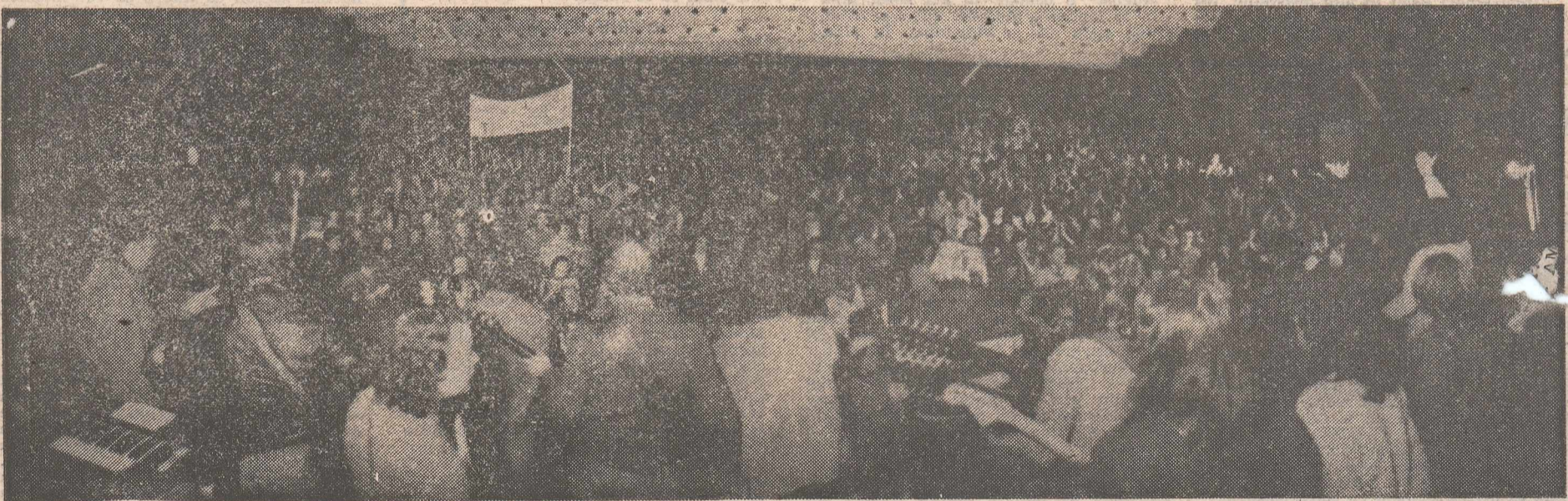
Programul Ceneclului Flacăra

este deci următorul:

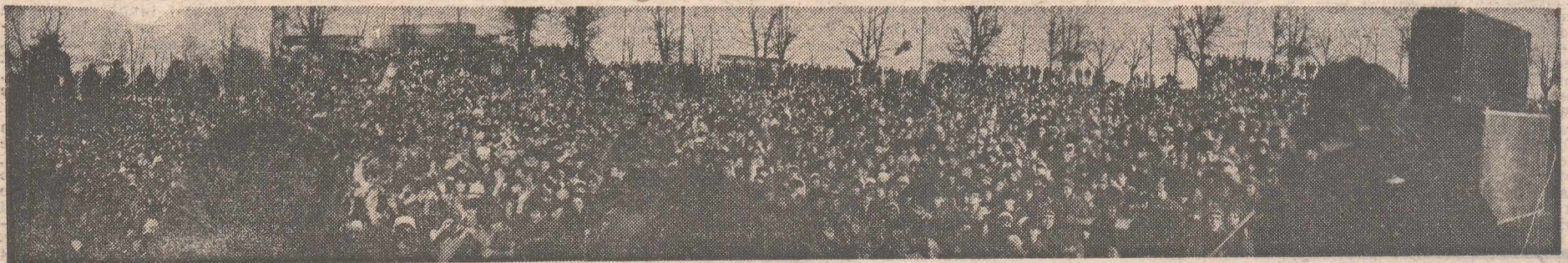
- Duminică 23 ianuarie — Roman
- Luni 24 ianuarie — Piatra Neamț
- Marti 25 ianuarie — Piatra Neamț
- Miercuri 26 ianuarie — Bacău
- Joi 27 ianuarie — Bacău
- Vineri 28 ianuarie — Focșani
- Sâmbătă 29 ianuarie — Buzău
- Duminică 30 ianuarie — București

Botoșani

Vatra Dornei

Cetatea de scaun a Sucevei

Flacăra. Redacția, București, Piața Școlii 1, căsuța poștală 3312, cod. 71341. Telefoane: 17 60 10, 17 60 20. Interioare: Secția reportaj, social-politic și economic (Ilie Purcaru, Tudor Octavian, Mihai Pelin, I.D. Goia, Dumitru Eliade, Dorin Sălăjan) — 14 57, 25 66; Secția cultură învățămînt (Nicolae Grigore Mărășanu, Adrian Dohotaru, Victor Nișă, Hora Pătrașcu, Tania Radu) — 26 00, 25 60; Secția scrisori, probleme cetățenești (Răzvan Bărbulescu, Mihai Stănescu, Lionel Nițescu, Marga Nedelea, Mircea Bunea, Georgeta Ștefănescu, Emanuel Valeriu, Dorin Gherghinescu) — 25 58, 21 30; Secția știință, urgențe, ceneclu, sport, secretariat, foto (Ovidiu Ioanțoia, Liviu Timbus, Cici Iordache, Dan Birlădeanu, Constantin Balacciu, Dumitru Graur, Oprea Georgescu, George Cusnarencu, Elena Ghera, Vasile Măneac, Constantin Drăgănuș, Sorin Postolache) 14 57, 25 59, 21 23, 25 69, 25 42; Secretar responsabil de redacție Nicolae CRISTACHE — 17 60 10 interior 25 50; Redactor șef adjunct — Nicolae ARSENIU — 17 60 10 interior 21 28; Redactor șef — 17 60 10 interior 20 02. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Școlii”. Cititorii din străinătate se pot abona adresându-se la ILEXIM — Departamentul Export Import Presă, P.O. Box 136-137, telex 11 126 București, strada 13 Decembrie.

Redactor-șef: ADRIAN PĂUNESCU